

Regeringens proposition 2013/14:251

Associeringsavtal mellan Europeiska unionen,
Europeiska atomenergigemenskapen
och deras medlemsstater, å ena sidan,
och Georgien, å andra sidan

Prop.
2013/14:251

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 11 september 2014

Fredrik Reinfeldt

Carl Bildt
(Utrikesdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner associeringsavtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Georgien, å andra sidan. Förhandlingarna om ett associeringsavtal inleddes 2010 och avtalet undertecknades den 27 juni 2014, då motsvarande avtal även undertecknades med Moldavien och Ukraina. Unionens relationer med Georgien har fördjupats de senaste åren, inte minst inom ramen för Östliga partnerskapet, som etablerades vid ett toppmöte i Prag i maj 2009 efter ett initiativ från Sverige och Polen.

Avtalet syftar till att främja politisk associering och ekonomisk integration grundad i de gemensamma värderingar som EU bygger på: demokrati, respekt för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter samt rättsstatsprincipen. Genom avtalet upprättas ett djupgående och omfattande frihandels-område som möjliggör för Georgien att gradvis integreras i EU:s inre marknad samtidigt som landet åtar sig att anpassa sin lagstiftning till EU:s lagstiftning på en rad områden. Denna anpassning kommer att utgöra kärnan i Georgiens fortsatta reformsprocess och modernisering och kommer att stå i centrum för det fortsatta samarbetet mellan EU och Georgien. Avtalet väntas leda till utveckling av handel och investeringar mellan parterna samt till ökad konkurrens. Dessa faktorer är grundläggande för ekonomiska reformer och modernisering i Georgien.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	4
2	Ärendet och dess beredning	5
3	Bakgrund.....	5
4	EU:s relationer med Georgien.....	6
5	Sveriges relationer med Georgien.....	6
6	Den ekonomiska utvecklingen i Georgien	7
7	Associeringsavtalets innehåll.....	7
7.1	Avtalets mål och allmänna principer (artiklarna 1–2).....	7
7.2	Politisk dialog och reform, samarbete på det utrikes- och säkerhetspolitiska området (artiklarna 3–12).....	8
7.3	Frihet, säkerhet och rättvisa (artiklarna 13–21).....	9
7.4	Handel och handelsrelaterade frågor (artiklarna 22–276).....	9
7.4.1	Gemensamma bestämmelser (artiklarna 22–23).....	9
7.4.2	Avskaffande av tullar, avgifter och andra pålagor (artiklarna 24–30).....	9
7.4.3	Icke-tariffära åtgärder (artiklarna 31–33).....	9
7.4.4	Administrativt samarbete och samordning (artiklarna 34–36).....	10
7.4.5	Handelspolitiska skyddsåtgärder (artiklarna 37–43).....	10
7.4.6	Tekniska handelshinder, standardisering, metrologi, ackreditering och bedömning av överensstämmelse (artiklarna 44–49).....	10
7.4.7	Sanitära och fytosanitära åtgärder (artiklarna 50–65).....	11
7.4.8	Tullar och förenklade handelsprocedurer (artiklarna 66–75).....	11
7.4.9	Etablering, handel med tjänster och elektronisk handel (artiklarna 76–136).....	11
7.4.10	Löpande betalningar och kapitalrörelser (artiklarna 137–140).....	12
7.4.11	Offentlig upphandling (artiklarna 141–149).....	12
7.4.12	Immateriella rättigheter (artiklarna 150–202).....	12
7.4.13	Konkurrens (artiklarna 203–209).....	12
7.4.14	Handelsrelaterade energibestämmelser (artiklarna 210–218).....	12
7.4.15	Öppenhet (artiklarna 219–226).....	13
7.4.16	Handel och hållbar utveckling (artiklarna 227–243).....	13
7.4.17	Twistlösning (artiklarna 244–270).....	13

7.4.18	Allmänna bestämmelser för tillnärmning inom ramen för avdelning IV (handelsrelaterade områden) (artiklarna 271–276)	13	Prop.2013/14: 251
7.5	Ekonomiskt samarbete och andra samarbetsområden (artiklarna 277–382)	14	
7.6	Finansiellt stöd samt bestämmelser om bedrägeribekämpning och kontroll (artiklarna 383–402)	14	
7.7	Institutionella och allmänna bestämmelser samt slutbestämmelser (artiklarna 403–432)	15	
8	Godkännande av avtalet	16	
Bilaga	Associeringsavtal mellan Europeiska unionen, Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Georgien, å andra sidan	19	
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 11 september 2014		1665	

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner associeringsavtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Georgien, å andra sidan (avsnitt 8).

2 Ärendet och dess beredning

Prop.2013/14: 251

Rådet fattade i maj 2010 beslut om förhandlingsmandat för Europeiska kommissionen att inleda förhandlingar om ett nytt omfattande och långtgående associeringsavtal, inbegripet den del av avtalet som utgörs av ett djupgående och omfattande frihandelsområde. I mars 2013 slutförde EU och Georgien förhandlingarna om associeringsavtalet varefter förhandlingarna om frihandelsområdet slutfördes i juli 2013. Avtalet paraferades vid toppmötet för Östliga partnerskapet i Vilnius den 29 november 2013 och undertecknades i samband med Europeiska rådets möte den 27 juni 2014.

3 Bakgrund

Associeringsavtalet består av åtta avdelningar: 1) Allmänna principer, 2) Politisk dialog och reform, samarbete på det utrikes- och säkerhetspolitiska området, 3) Frihet, säkerhet och rättvisa, 4) Handel och handelsrelaterade frågor, 5) Ekonomiskt samarbete, 6) Andra samarbetsområden, 7) Finansiellt stöd samt bestämmelser om bedrägeribekämpning och kontroll samt 8) Institutionella och allmänna bestämmelser samt slutbestämmelser. Därtill innehåller avtalet 34 bilagor som bland annat specificerar den EU-lagstiftning som Georgien åtar sig att anpassa sin lagstiftning till och tidsramarna för detta. Till avtalet hör även fyra protokoll.

Avtalet är inriktat på stöd till centrala reformer, ekonomisk återhämtning och tillväxt samt samhällsstyrning och samarbete inom olika sektorer. Det utgör också en reformagenda för Georgien, byggd på ett omfattande program för hur landets lagstiftning ska anpassas till EU:s normer och standarder. Alla länder som samarbetar med Georgien uppmanas att anpassa sig till och inrikta sitt bistånd på att genomföra detta program. EU:s framtida bistånd till Georgien är kopplat till reformagendan såsom den utformats i avtalet. För att förbereda och underlätta genomförandet av avtalet har en associeringsagenda utarbetats. Avtalet innebär att Georgien kan fortsätta att utveckla sina handelsrelationer även med handelspartner utanför EU, exempelvis genom frihandelsavtal med andra länder.

Associeringsavtalet är ett blandat avtal, dvs. både EU och dess medlemsstater är avtalspartner tillsammans med Georgien. Det träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter den dag då det sista ratificerings- eller godkännandeinstrumentet har deponerats. Avtalet ersätter det befintliga partnerskaps- och samarbetsavtalet. I avvaktan på att avtalet träder i kraft kommer delar av det från och med den 1 september 2014 att tillämpas provisoriskt mellan EU och Georgien, inom ramen för kompetensfördelningen mellan EU och dess medlemsstater.

4 EU:s relationer med Georgien

Närmandet till EU är en viktig drivkraft för reformprocessen i Georgien. Unionens relationer med Georgien har fördjupats de senaste åren, inte minst inom ramen för Östliga partnerskapet, som etablerades vid ett toppmöte i Prag i maj 2009 efter ett initiativ från Sverige och Polen. Östliga partnerskapet är EU:s politik gentemot de sex östeuropeiska grannländerna Armenien, Azerbajdzjan, Georgien, Moldavien, Ukraina och Vitryssland men också ett format för samarbete mellan EU och dessa länder. Såväl EU:s medlemsstater som institutioner deltar i Östliga partnerskapet. Syftet med partnerskapet är att främja partnerländernas politiska associering och ekonomiska integrering med EU. Detta sker bland annat genom praktiskt arbete för anpassning till EU:s regelverk inom olika områden, harmonisering av lagstiftning och genom att bygga demokratiska institutioner. Respekt för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer är grundläggande för partnerländernas fördjupade integration och samarbete med EU. Samarbetet, liksom EU:s ekonomiska stöd, är tydligt kopplat till respektive lands reformframsteg, i linje med principen om "mer för mer" (mer reformer i ett land leder till ett ökat stöd och engagemang från EU). EU stöder även Georgien genom EU:s granskapsinstrument (European Neighbourhood Instrument, ENI) för perioden 2014–2020. Syftet med ENI är att främja fred, stabilitet och ekonomisk tillväxt i hela regionen genom att stödja politiska och ekonomiska reformer i de 16 länder som omfattas av instrumentet. Ett avtal om viseringsförenkling mellan EU och Georgien trädde i kraft i mars 2011 och en dialog förs om viseringsfrihet som långsiktigt mål.

Handelsflödet mellan EU och Georgien ökade årligen med ca 7 procent i genomsnitt för importen och 21 procent för exporten mellan 2009 och 2013. År 2013 uppgick den totala handeln mellan EU och Georgien till 2,7 miljarder euro. Importen från Georgien till EU bestod huvudsakligen av bränsle- och gruvindustriprodukter, samt jordbruksprodukter. Exporten från EU till Georgien bestod främst av bränsle, maskiner och transportutrustning.

5 Sveriges relationer med Georgien

Sveriges relationer med Georgien är mycket goda och besöksutbytet är intensivt. Utrikesminister Carl Bildt har besökt Georgien ett stort antal gånger, senast under en rundresa 29 juni till 1 juli 2014 till de tre länder som då undertecknat associeringsavtal med EU (Georgien, Ukraina och Moldavien). Handelsförbindelserna mellan Sverige och Georgien har utökats över tid. Det finns ett tydligt intresse hos svenskt näringsliv för Georgien och bland annat svenska telekomföretag finns etablerade i landet. Den svenska importen uppgick 2013 till 3,5 miljoner kronor och utgjordes till stor del av vin och verkstadsprodukter. Den svenska exporten uppgick 2013 till 56 miljoner kronor och utgjordes till stor del av verkstadsprodukter.

Sveriges reformsamarbete med Georgien styrs av en resultatstrategi för reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet för perioden 2014–2020 med syfte att bidra till landets närmande till EU. Stödet till Georgien förväntas uppgå till cirka 120 miljoner kronor per år vilket innebär att Sverige är en av de största bilaterala givarna till Georgien.

Prop.2013/14: 251

6 Den ekonomiska utvecklingen i Georgien

Ekonomi har överlag utvecklats positivt sedan slutet av 1990-talet, mycket tack vare ekonomiska reformer vilka bidragit till bättre företagsklimat och ökade utländska investeringar. Trots detta lever en betydande del av befolkningen i fattigdom. Lantbruket sysselsätter närmare hälften av landets arbetande befolkning och är Georgiens största näringsgren. Den globala finansiella krisen 2009, i kombination med kriget mellan Ryssland och Georgien 2008, fick negativa konsekvenser för den georgiska ekonomin. 2010 lyckades landet dock ta sig ur krisen och tillväxten ökade 2010 och 2011. Sedan 2012 har tillväxttakten återigen mattats av, bland annat som ett resultat av minskade investeringar till följd av inrikespolitisk instabilitet och utmaningar på det rättssliga området. Georgiens import växer snabbare än exporten, vilket ger ett växande underskott i både handels- och bytesbalansen. Ryssland var tidigare Georgiens främsta handelspartner men efter det ryska handelsembargot mot georgiska varor 2006 sjönk exporten till den ryska marknaden markant. Exporten har delvis återupptagits efter att Ryssland och Georgien under 2013 gradvis normaliserat sina handelsrelationer. De viktigaste handelsparterna är idag Turkiet, Ukraina, Azerbajdzjan och Armenien.

7 Associeringsavtalets innehåll

7.1 Avtalets mål och allmänna principer (artiklarna 1–2)

Associeringsavtalet har som övergripande mål att främja politisk associering och ekonomisk integration mellan parterna på grundval av gemensamma värderingar, att skapa en starkare ram för en utökad politisk dialog så att nära politiska förbindelser kan utvecklas mellan parterna, att bidra till stärkt demokrati och till politisk, ekonomisk och institutionell stabilitet i Georgien, främja, bevara och stärka fred och stabilitet såväl regionalt som internationellt, att främja samarbete som syftar till fredlig konfliktlösning, att öka samarbetet på området rättvisa, frihet och säkerhet för att stärka rättsstatsprincipen och respekten för

mänskliga rättigheter och grundläggande friheter. Vidare har avtalet som mål att stödja Georgiens ansträngningar att utveckla sin ekonomiska potential bland annat genom att närma landets lagstiftning till EU:s lagstiftning, att se till att Georgiens ekonomi gradvis integreras i EU:s inre marknad särskilt genom att inrätta ett djupgående och omfattande frihandelsområde samt att skapa förutsättningar för ett allt närmare samarbete på andra områden av gemensamt intresse.

Till avtalet hör en särskild uppsättning principer som betecknas som väsentliga delar av avtalet. Dessa är respekt för demokratiska principer, mänskliga rättigheter och grundläggande friheter i enlighet med relevanta internationella instrument samt motverkande av spridning av massförstörelsevapen. En överträdelse av någon av dessa principer kan motivera ett tillfälligt upphävande av samtliga rättigheter och skyldigheter enligt avtalet. Avtalet nämner i detta avsnitt även principerna om en fri marknadsekonomi, hållbar utveckling och effektiv multilateralism, respekt för rättsstatsprincipen och principen om god samhällsstyrning, suveränitet och territoriell integritet, gränsernas okränkbarhet, korruptionsbekämpning samt bekämpning av olika former av gränsöverskridande organiserad brottslighet och terrorism. Parterna åtar sig också på vissa av dessa områden, t.ex. på områdena för brottsmålsdomstolen, icke-spridning och vapenkontroll, att genomföra sina skyldigheter enligt internationella fördrag och överenskommelser.

7.2 Politisk dialog och reform, samarbete på det utrikes- och säkerhetspolitiska området (artiklarna 3–12)

Avtalet stadgar att den politiska dialogen mellan parterna ska utvecklas och stärkas på alla områden av gemensamt intresse, inbegripet frågor som rör utrikes- och säkerhetspolitik och inhemska reformer för att öka effektiviteten i den politiska samarbetet och främja en överensstämmelse i utrikes- och säkerhetspolitiska frågor. När det gäller inhemska reformer ska parterna samarbeta i frågor om 1) de demokratiska institutionernas stabilitet och ändamålsenlighet samt rättsstatsprincipen, 2) respekten för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter, 3) reformer av rättsväsendet och lagstiftningen, i syfte att garantera rättsväsendets oberoende, stärka dess administrativa kapacitet och säkerställa de rättsvårdande organens opartiskhet och ändamålsenlighet, 4) reformen av den offentliga förvaltningen i syfte att bygga upp en effektiv, ändamålsenlig, öppen och professionell offentlig förvaltning med möjlighet till ansvarsutkrävande, samt 5) verkningfull korruptionsbekämpning.

Särskilda områden som ska omfattas av samarbete och dialog är utrikes- och säkerhetspolitik, allvarliga brott som angår det internationella samfundet, konfliktförebyggande och krishantering, regional stabilitet, fredlig konfliktlösning, massförstörelsevapen, handeldvapen och lätta vapen samt kontroll av export av konventionella vapen samt bekämpning av terrorism.

7.3 Frihet, säkerhet och rättvisa (artiklarna 13–21)

Prop.2013/14: 251

På området för rättvisa, frihet och säkerhet ägnas i avtalet särskild uppmärksamhet åt rättsstatsprincipen, stärkandet av de rättsliga institutionerna och rättspraxis. Avtalet fastställer en ram för samarbete om migration, asyl och gränsförvaltning, om skydd av personuppgifter, penningtvätt och finansiering av terrorism samt om bekämpning av bland annat narkotikabrott och korruption. Det innehåller bestämmelser om personers rörlighet, bland annat om viseringsförenkling och de gradvisa stegen mot en viseringsfri ordning som kan inrättas under förutsättning att villkoren om välhanterad och säker rörlighet är uppfyllda. Avtalet innehåller ett åtagande om att vidareutveckla det civil- och straffrättsliga samarbetet med användning av relevanta internationella och bilaterala instrument.

7.4 Handel och handelsrelaterade frågor (artiklarna 22–276)

7.4.1 Gemensamma bestämmelser (artiklarna 22–23)

Parterna ska från och med avtalets ikraftträdande upprätta ett frihandelsområde i överensstämmelse med artikel XXIV i GATT 1994 (Allmänna tull- och handelsavtalet).

7.4.2 Avskaffande av tullar, avgifter och andra pålagor (artiklarna 24–30)

EU och Georgien kommer att liberalisera handeln med de flesta produkter när avtalet träder i kraft. Handeln med jordbruksprodukter liberaliseras helt, med undantag för import av vitlök till EU där den tullfria importen begränsas. Handeln med industriprodukter liberaliseras helt. Avtalet innehåller en särskild mekanism för att motverka att jordbruksprodukter och bearbetade jordbruksprodukter med ursprung i ett annat land exporteras till EU via Georgien. Fem år efter avtalets ikraftträdande ska parterna, på endera partens begäran, samråda för att överväga en utvidgad omfattning av liberaliseringen av tullar för handeln.

7.4.3 Icke-tariffära åtgärder (artiklarna 31–33)

Avtalet omfattar icke-tariffära åtgärder, som syftar på olika myndighetsåtgärder som begränsar eller försvårar internationell handel. Exempel på sådana handelshinder är kvoter, licenser och tekniska handelshinder. När det gäller icke-tariffära åtgärder slås i avtalet fast att parterna ska medge varandra s.k. nationell behandling i enlighet med bestämmelsen i artikel III i GATT 1994 och att ingen av parterna får anta

eller bibehålla förbud eller restriktioner vid import eller export, om inget annat anges i avtalet eller i enlighet med artikel XI i GATT 1994.

7.4.4 Administrativt samarbete och samordning (artiklarna 34–36)

Avtalet slår fast att administrativt samarbete är av största vikt för tillämpning och kontroll av den förmånsbehandling som beviljas och att oegentligheter och bedrägeri i tullfrågor bör bekämpas. Om en part på grundval av objektiva dokumenterade uppgifter konstaterar att den andra parten uppvisat bristande administrativt samarbete och/eller underlåtenhet att kontrollera en oegentlighet eller ett bedrägeri, får den berörda parten tillfälligt avbryta den relevanta förmånsbehandlingen av den eller de berörda produkterna.

7.4.5 Handelspolitiska skyddsåtgärder (artiklarna 37–43)

I avtalet bekräftar parterna sina rättigheter och skyldigheter att vidta handelspolitiska skyddsåtgärder enligt bland annat bestämmelserna i GATT 1994. Det finns också bestämmelser om öppenhet där parterna åtar sig att underrätta varandra i det fall man inleder en undersökning som gäller skyddsåtgärder. Eventuella skyddsåtgärder ska införas på ett sådant sätt som i minsta möjliga utsträckning påverkar parternas handel. Avseende så kallade antidumpnings- och utjämningsåtgärder är parterna överens om att använda sådana i enlighet med internationella regelverk och att i samband med denna typ av åtgärder säkerställa en fullständig redogörelse för omständigheterna som ligger till grund för beslutet.

7.4.6 Tekniska handelshinder, standardisering, metrologi, ackreditering och bedömning av överensstämmelse (artiklarna 44–49)

Avtalet omfattar även så kallade tekniska handelshinder. WTO-avtalet om tekniska handelshinder (TBT-avtalet) införlivas i avtalet. Genom avtalet ska parterna stärka sitt samarbete på området för tekniska standarder samt system för ackreditering och bedömning av överensstämmelse i syfte att öka den ömsesidiga förståelsen av sina respektive system och underlätta tillträdet till sina respektive marknader. I sitt samarbete ska parterna sträva efter att främja initiativ som underlättar handeln. Det som kan omfattas är stärkt regleringssamarbete och utveckling av högkvalitativ infrastruktur för standardisering. Georgien ska vidta nödvändiga åtgärder för att gradvis uppnå en anpassning till EU:s tekniska föreskrifter, standarder och motsvarande system och landet förbinder sig att följa de principer och den praxis som fastställs i relevanta delar av unionens regelverk. Parterna bekräftar också principen från TBT-avtalet om att etiketterings- eller märkningskrav inte får vara mer handelsbegränsande än vad som är nödvändigt för att uppfylla ett legitimt mål.

7.4.7 Sanitära och fytosanitära åtgärder (artiklarna 50–65)

Prop.2013/14: 251

Med sanitära och fytosanitära åtgärder avses åtgärder som införs för att skydda människors, djurs eller växters liv och hälsa från risker som kommer från exempelvis sjukdomar, skadegörare och gifter. Georgien ska anpassa sina sanitära och fytosanitära åtgärder och sin lagstiftning om djurs välbefinnande till EU:s bestämmelser på området, vilket kommer att förenkla handelsprocedurerna ytterligare. En mekanism för snabbt samråd ska inrättas för att lösa handelsstörningar i samband med sanitära och fytosanitära åtgärder. Detta innebär ett särskilt system för snabba och tidiga varningar vid veterinära och fytosanitära nödsituationer.

7.4.8 Tullar och förenklade handelsprocedurer (artiklarna 66–75)

Parterna erkänner i avtalet vikten av tull- och handelslätnadsfrågor i utvecklingen av handeln. För att främja handeln och en effektiv kontroll ska parterna därför stärka samarbetet på tullområdet och till avtalet finns ett protokoll om ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor som närmare reglerar hur detta samarbete ska gå till. Protokollet ger en starkare rättslig ram för en korrekt tillämpning av tullagstiftningen och kampen mot smuggling. Till exempel ska den ena partens tullmyndighet efter begäran lämna de upplysningar som krävs för att den andra partens tullmyndighet ska kunna tillämpa tullagstiftningen på ett korrekt sätt.

7.4.9 Etablering, handel med tjänster och elektronisk handel (artiklarna 76–136)

När det gäller etablering omfattar frihandelsområdet bestämmelser om nationell behandling och mest gynnad nation-behandling av företag. I fråga om handel med tjänster medför avtalet ett brett marknadstillträde. Avtalet innehåller också möjligheten att ytterligare avreglera tjänstehandeln efter Georgiens framtida anpassning till EU:s regelverk på områdena för finansiella tjänster, telekommunikation och elektronisk handel, post- och budtjänster samt internationella sjötransporttjänster.

När det gäller tillfällig närvaro av fysiska personer för affärsändamål ska parterna enligt avtalet tillåta att en investerare från den andra parten anställer personer som är medborgare i EU:s medlemsstater respektive Georgien under förutsättning att de anställda är s.k. nyckelpersonal eller praktikanter med akademisk examen. Avtalet innehåller också åtaganden om marknadstillträde beträffande leverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktbasis.

7.4.10 Löpande betalningar och kapitalrörelser (artiklarna 137–140)

Parterna åtar sig att i fritt konvertibel valuta och i enlighet med Internationella valutafondens (IMF:s) bestämmelser tillåta alla betalningar och överföringar mellan parterna på betalningsbalansens bytesbalans. Parterna ska också, under vissa förutsättningar, garantera fri rörlighet för kapital i samband med exempelvis direktinvesteringar och återförande av eventuell vinst.

7.4.11 Offentlig upphandling (artiklarna 141–149)

När det gäller offentlig upphandling kommer avtalet att ge Georgien tillträde till EU:s marknad i fråga om anbud över vissa tröskelvärden, med undantag för försvarssektorn. Detta efter en övergångsperiod under vilken Georgien kommer att anpassa sin lagstiftning till nuvarande och framtida EU-lagstiftning om offentlig upphandling. Ett utvidgat tillträde till EU:s marknad avseende anbud även under dessa tröskelvärden kan diskuteras när anpassningen har slutförts.

7.4.12 Immateriella rättigheter (artiklarna 150–202)

Genom avtalet förbinder sig parterna att säkerställa ett effektivt skydd för immateriella rättigheter. Parterna bekräftar sina rättigheter och skyldigheter enligt olika internationella överenskommelser bland annat WTO-avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätt (TRIPs-avtalet). Avtalet omfattar dessutom bestämmelser om bland annat upphovsrätt, geografiska beteckningar, formgivning och patent som kompletterar TRIPs-avtalet och inbegriper bestämmelser om säkerställande av skydd av immateriella rättigheter.

7.4.13 Konkurrens (artiklarna 203–209)

Parterna framhåller vikten av fri konkurrens i sina handelsförbindelser. Georgien åtar sig att genomföra en heltäckande konkurrenslagstiftning som effektivt tar itu med bland annat konkurrensbegränsande avtal och samordnade förfaranden. I avtalet finns ett avsnitt om subventioner som är avsett att säkerställa att Georgien följer öppenhetsprinciperna och som innehåller lämpliga rapporteringsskyldigheter för detta ändamål.

7.4.14 Handelsrelaterade energibestämmelser (artiklarna 210–218)

När det gäller handelsrelaterade energifrågor införs genom avtalet bindande bestämmelser om oavbruten transitering av energiprodukter och tillgång till infrastruktur för energitransport. Syftet är att säkerställa försörjningstrygghet och sörja för oberoende tillsynsmyndigheter på energiområdet.

7.4.15 Öppenhet (artiklarna 219–226)

Parterna erkänner i avtalet den betydelse som deras regelverk kan ha för handel och investeringar mellan dem och ska tillhandahålla en förutsägbar lagstiftning. Avtalet innehåller bland annat bestämmelser om offentliggörande av åtgärder med allmän tillämpning och upprättande av kontaktpunkter för förfrågningar. För överprövning eller överklagande ska parterna inrätta domstolar, domstolsliknande instanser, förvaltningsdomstolar eller motsvarande förfaranden för snabb prövning av administrativa åtgärder i handelsrelaterade frågor som omfattas av avtalet. Förfarandena ska vara opartiska och oberoende.

7.4.16 Handel och hållbar utveckling (artiklarna 227–243)

Parterna bekräftar sitt åtagande att främja utvecklingen av den internationella handeln på ett sätt som bidrar till målet om hållbar utveckling samt att se till att detta mål integreras i och avspeglas på alla nivåer av deras handelsförbindelser. Parterna bekräftar sitt åtagande att uppnå en hållbar utveckling och erkänner att ekonomisk utveckling, social utveckling och miljöskydd är av varandra avhängiga och ömsesidigt förstärkande grundpelare. Parterna understryker fördelen av att betrakta arbetsmarknads- och miljöfrågor som en del av en övergripande strategi för handel och hållbar utveckling. Vidare erkänner parterna att full och produktiv sysselsättning och anständiga arbetsvillkor för alla är grundläggande för att hantera globaliseringen och parterna bekräftar sina åtaganden för att främja en sådan utveckling. Särskilda bestämmelser finns om öppenhet och dialog med det civila samhället och särskilt arbetsmarknadens parter i syfte att sörja för ett öppet och förutsägbart beslutsfattande på handelsrelaterade områden.

7.4.17 Tvistlösning (artiklarna 244–270)

Med hjälp av effektiva tvistlösningsförfaranden som bygger på WTO:s överenskommelse om tvistlösning kommer parterna att snabbt kunna lösa bilaterala handelstvister, bland annat genom att göra det möjligt för den drabbade parten att införa proportionella sanktioner och ännu snabbare förfaranden för brådskande tvister om handelsrelaterade energifrågor.

7.4.18 Allmänna bestämmelser för tillnärmning inom ramen för avdelning IV (handelsrelaterade områden) (artiklarna 271–276)

Detta kapitel i avtalet innehåller regler som underlättar genomförande och bedömning av anpassningen av georgisk lagstiftning till unionslagstiftningen på avtalets handelsrelaterade områden. Parterna ska regelbundet diskutera framstegen i anpassningen och på begäran av EU ska Georgien skriftligen lämna uppgifter om hur arbetet fortskrider. Om omständigheterna kräver det kan särskilda förmåner, som EU har beviljat på grundval av bedömningen att Georgiens lagstiftning anpassats

till unionslagstiftningen, tillfälligt upphävas om Georgien inte anpassar sin inhemska lagstiftning.

7.5 Ekonomiskt samarbete och andra samarbetsområden (artiklarna 277–382)

Associeringsavtalet föreskriver långtgående samarbete och dialog mellan EU och Georgien inom 28 områden som delats upp i två separata avdelningar, rörande dels ekonomiskt samarbete dels andra samarbetsområden. Följande områden omfattas av bestämmelserna: 1) ekonomisk dialog, 2) förvaltning av de offentliga finanserna och finansiell kontroll, 3) beskattning, 4) statistik, 5) transporter, 6) samarbete på energiområdet, 7) miljö, 8) klimatfrågor, 9) industri- och näringslivspolitik samt gruvindustri, 10) bolagsrätt, redovisning samt revision och företagsstyrning, 11) finansiella tjänster, 12) samarbete avseende informationssamhället, 13) turism, 14) jordbruk och landsbygdsutveckling, 15) fiskeri och havsstyrning (fiskeripolitik, havspolitik) 16) konsumentpolitik, 17) samarbete om forskning, teknisk utveckling och demonstration, 18) konsumentpolitik, 19) sysselsättning, socialpolitik och lika möjligheter, 20) folkhälsa, 21) allmän och yrkesinriktad utbildning samt ungdomsfrågor, 22) samarbete på kulturområdet, 23) samarbete på området audiovisuella medier och andra medier, 24) samarbete på området idrott och fysisk aktivitet, 25) samarbete med det civila samhället, 26) regional utveckling samt gränsöverskridande och regionalt samarbete, 27) civilskydd, samt 28) deltagande i unionens organ och program. På alla dessa områden bygger det utökade samarbetet på de nuvarande ramarna, för samarbetet mellan parterna men syftar till en mer systematisk dialog och utbyte av information.

Till denna del av avtalet hör en omfattande och gradvis anpassning till EU:s regelverk från Georgiens sida enligt avtalets bilagor. De särskilda tidsplanerna för detta som finns kommer att stå i centrum för det fortsatta samarbetet, och kommer att utgöra kärnan i Georgiens agenda för inhemska reformer och modernisering.

7.6 Finansiellt stöd samt bestämmelser om bedrägeribekämpning och kontroll (artiklarna 383–402)

Georgien ska få finansiellt stöd genom EU:s berörda finansieringsmekanismer och finansieringsinstrument. Georgien kan också dra nytta av lån från Europeiska investeringsbanken (EIB), Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling (EBRD) och andra internationella finansinstitut. Stödet ska bidra till genomförandet av åtagandena i avtalet. För att möjliggöra en optimal användning av de tillgängliga resurserna ska parterna sträva efter att se till att EU-stödet genomförs i nära samarbete och samordning med andra givarländer,

givarorganisationer och internationella finansinstitut, och i enlighet med internationella principer om biståndseffektivitet. Prop.2013/14: 251

Angående bedrägeribekämpning åtar sig parterna att vidta verkningsfulla åtgärder för att förebygga och bekämpa bedrägerier, korruption och all annan olaglig verksamhet, bland annat genom ömsesidigt administrativt bistånd och ömsesidig rättslig hjälp. Bestämmelser finns också om utredning och lagföring av misstänkta oegentligheter och revision av EU-medel.

7.7 Institutionella och allmänna bestämmelser samt slutbestämmelser (artiklarna 403–432)

Avtalet innehåller en uppdaterad institutionell ram som omfattar forum för samarbete och dialog. Ett associeringsråd inrättas som kan fatta beslut om och övervaka tillämpningen och genomförandet av avtalet. Associeringsrådet ska biträdas av en associeringskommitté som kan sammanträda i en särskild konstellation för att behandla handelsfrågor. Genom avtalet bildas även en parlamentarisk associeringskommitté samt en plattform för det civila samhället. Även i denna del av avtalet finns bestämmelser om hur övervakningen av Georgiens gradvisa anpassning till EU-lagstiftning ska gå till. Det finns även mekanismer för lösning av tvister som inte omfattas av avtalets avsnitt om handel.

Avtalet träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter den dag då det sista ratificerings- eller godkännandeinstrumentet har deponerats. Avtalet ingås på obestämd tid. Endera parten får säga upp avtalet genom en anmälan till den andra parten. Avtalet ska då upphöra att gälla inom sex månader. Avtalet är upprättat på EU:s samtliga officiella språk och på georgiska.

8 Godkännande av avtalet

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Georgien, å andra sidan.

Skälen för regeringens förslag

Avtalet stärker de politiska och ekonomiska förbindelserna mellan parterna till förmån för såväl Georgien som dess grannländer och EU

Associeringsavtalet med Georgien är en del av en ny generation associeringsavtal med länderna i EU:s östliga partnerskap och utgör en långsiktig plattform för framtida förbindelser mellan EU och Georgien. Avtalet är omfattande och innebär upprättandet av ett frihandelsområde. Det innehåller bindande bestämmelser och utvecklar samarbetet som tidigare vilat på ett äldre partnerskaps- och samarbetsavtal. Avtalet täcker en rad samarbetsområden som stöd till centrala reformer, ekonomisk återhämtning, tillväxt, samhällsstyrning och sektorssamarbete inom exempelvis energi, transport, miljö, folkhälsa, konsumentskydd, utbildning, ungdomsfrågor och kultur. De gemensamma värderingar som EU bygger på – demokrati, respekt för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter samt rättsstatsprincipen – utgör kärnan i den politiska associering och ekonomiska integration som avtalet syftar till att främja. Marknadsekonomi och hållbar utveckling lyfts fram som viktiga principer i avtalet. Samarbetet utökas inom utrikes- och säkerhetspolitik med fokus på regionala frågor, nedrustning, icke-spridningsfrågor, konfliktförebyggande och krishantering. På det rättsliga området omfattar avtalet bland annat samarbete kring migrationsfrågor, bekämpning av penningtvätt och terrorism.

Avtalet syftar till att påskynda fördjupningen av de politiska och ekonomiska förbindelserna mellan Georgien och EU, samt att gradvis integrera Georgien ekonomiskt med EU:s inre marknad på valda områden, framför allt genom inrättandet av ett djupgående och omfattande frihandelsområde. Associeringsavtalet innebär också en överenskommelse om ett brett sektoriellt samarbete. Georgien åtar sig att gradvis anpassa sig till EU:s regelverk på utpekade områden. Denna anpassning kommer att utgöra kärnan i Georgiens fortsatta reformprocess och modernisering och kommer att stå i centrum för det fortsatta samarbetet mellan EU och Georgien. Georgiens ekonomiska integration med EU kommer att utgöra en stark drivkraft för landets ekonomiska tillväxt. Frihandelsområdet kommer att skapa affärsmöjligheter i såväl EU som Georgien och kommer att främja en verklig ekonomisk modernisering och integration med EU. Denna process bör leda till en högre standard på produkterna och till bättre tjänster för medborgarna, och framför allt till att Georgien kan konkurrera mer effektivt på de internationella marknaderna.

Associeringsavtalet är en viktig politisk signal om den stora vikt EU och Sverige fäster vid en demokratisk och hållbar utveckling i Georgien. Att verka för ekonomisk tillväxt och ökat välstånd genom en öppen handel utgör kärnan i den svenska handels-politiken. Mot bakgrund av de utmaningar regionen står inför, och de externa ekonomiska påtryckningar som flera av länderna i Östliga partnerskapet utsatts för, är det angeläget att genom associerings-avtalet bekräfta EU:s stöd för Georgien och att främja en positiv utveckling i landet.

Regeringen gör sammantaget bedömningen att avtalet bör anses vara av större vikt och att det därför enligt 10 kap. 3 § regeringsformen ska godkännas av riksdagen.

Vissa frågor om sekretess

När det gäller utbyte av information och krav på konfidentiell behandling innehåller associeringsavtalet med Georgien till viss del samma typer av bestämmelser som finns i tidigare frihandelsavtal. På samma sätt som i t.ex. frihandelsavtalet med Sydkorea (se prop. 2013/14:20 s. 15) finns i avtalet med Georgien således ett protokoll om ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor (se avsnitt 7.4.8). Artikel 10 i detta protokoll innehåller bestämmelser om utbyte av uppgifter på tullområdet och om konfidentiell behandling av sådana uppgifter. Nationella regler ska tillämpas på den information som svenska myndigheter får del av inom ramen för samarbetet. På uppgifter överlämnade enligt avtalet kan alltså bland annat sekretessbestämmelserna i 27 kap. 1–3 samt 5 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL, bli tillämpliga.

När det gäller utlämnande av information finns med utgångspunkt i undantagen från sekretess i bestämmelsen om sekretess mot utländska myndigheter i 8 kap. 3 § OSL och föreskrifterna i 2 kap. 6 § lagen (2000:1219) om internationellt tullsamarbete inte några hinder för att ur sekretessynpunkt uppfylla avtalets och protokollets regler om överlämnande av information till bland annat utländska myndigheter (se motsvarande bedömning i prop. 2013/14:20 s. 16).

En anslutning till associeringsavtalet kräver följaktligen inte någon lagändring för svensk del. Riksdagens godkännande av associerings-avtalet förutsätts dock för en tillämpning av de sekretessbestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen som föreskriver sekretess för informationsutbyten till följd av internationella avtal som har godkänts av riksdagen. Ett sådant godkännande innebär bland annat att 27 kap. 5 § OSL görs tillämplig i Tullverkets verksamhet på uppgifter som överlämnas enligt associeringsavtalet i ett ärende om handräckning.

ASSOCIERINGSAVTAL
MELLAN EUROPEISKA UNIONEN
OCH EUROPEISKA ATOMENERGIGEMENSKAPEN
OCH DERAS MEDLEMSSTATER, Å ENA SIDAN,
OCH GEORGIEN, Å ANDRA SIDAN

INGRESS

KONUNGARIKET BELGIEN,

REPUBLIKEN BULGARIEN,

REPUBLIKEN TJECKIEN,

KONUNGARIKET DANMARK,

FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND,

REPUBLIKEN ESTLAND,

IRLAND,

REPUBLIKEN GREKLAND,

KONUNGARIKET SPANIEN,

REPUBLIKEN FRANKRIKE,

REPUBLIKEN KROATIEN,

REPUBLIKEN ITALIEN,

REPUBLIKEN CYPERN,

REPUBLIKEN LETTLAND,

REPUBLIKEN LITAUEN,

STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,

UNGERN,

REPUBLIKEN MALTA,

KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,

REPUBLIKEN ÖSTERRIKE,

REPUBLIKEN POLEN,

REPUBLIKEN PORTUGAL,

RUMÄNIEN,

REPUBLIKEN SLOVENIEN,

REPUBLIKEN SLOVAKIEN,

REPUBLIKEN FINLAND,

Prop. 2013/14:251
Bilaga

KONUNGARIKET SVERIGE,

FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRIANNIEN OCH NORDIRLAND,

fördragsslutande parter i fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, nedan kallade *medlemsstaterna*,

EUROPEISKA UNIONEN, nedan kallad *unionen* eller *EU*, och

EUROPEISKA ATOMENERGIGEMENSKAPEN, nedan kallad *Euratom*,

å ena sidan, och

GEORGIEN

å andra sidan,

nedan kallade *parterna*,

EU/GE/sv 4

SOM BEAKTAR de starka banden mellan parterna och deras gemensamma värderingar, vilka tidigare fastställts genom avtalet om partnerskap och samarbete mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Georgien, å andra sidan, och vilka utvecklas inom ramen för det östliga partnerskapet som en särskild dimension av den europeiska grannskapspolitiken, och som erkänner sin gemensamma vilja att ytterligare utveckla, stärka och utvidga sina förbindelser på ett ambitiöst och innovativt sätt,

SOM BEKRÄFTAR Georgiens strävan att närma sig EU och landets europeiska val,

SOM ERKÄNNER att de gemensamma värderingar som EU bygger på – demokrati, respekt för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter samt rättsstatsprincipen – också utgör kärnan för den politiska associering och ekonomiska integration som avses i detta avtal,

SOM ERKÄNNER att Georgien, som är ett östeuropeiskt land, har åtagit sig att genomföra och främja dessa värderingar,

SOM ERKÄNNER att Georgien har gemensamma historiska band och gemensamma värderingar med medlemsstaterna,

SOM BEAKTAR att detta avtal inte ska påverka en framtida gradvis utveckling av förbindelserna mellan EU och Georgien, och ska lämna denna utveckling öppen,

Prop. 2013/14:251
Bilaga

SOM ÄR BESLUTNA att ytterligare stärka respekten för de grundläggande friheterna, de mänskliga rättigheterna, inbegripet rättigheterna för personer som tillhör minoriteter, de demokratiska principerna, rättsstatsprincipen och en god samhällsstyrning, på grundval av parternas gemensamma värderingar,

SOM FÖRSTÅR att interna reformer för att stärka demokratin och marknadsekonomin kommer att underlätta Georgiens deltagande i EU:s politik, program och organ; denna process kommer att stimulera en hållbar konfliktlösning och vice versa, vilket kommer att bidra till att bygga upp förtroendet mellan de samhällsgrupper som skilts åt till följd av konflikter,

SOM ÄR VILLIGA att bidra till Georgiens politiska, socioekonomiska och institutionella utveckling genom ett sådant omfattande samarbete inom ett brett spektrum av områden av gemensamt intresse, såsom utveckling av det civila samhället, god samhällsstyrning, även på skatteområdet, handelsintegration och förbättrat ekonomiskt samarbete, institutionell uppbyggnad, reform av den offentliga förvaltningen och bekämpning av korruption, fattigdomsminskning och samarbete på området frihet, säkerhet och rättvisa, som krävs för att effektivt genomföra detta avtal, och som konstaterar att EU är berett att stödja relevanta reformer i Georgien,

SOM ÄR BESLUTNA att följa alla principer och bestämmelser i FN-stadgan och alla principer och bestämmelser som antagits inom ramen för Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), särskilt Helsingforslutakten från 1975 från Konferensen om säkerhet och samarbete i Europa, slutdokumenten från konferenserna i Madrid, Istanbul och Wien från 1991 respektive 1992, Parisstadgan för ett nytt Europa från 1990, Förenta nationernas allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna från 1948 samt den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna från 1950,

SOM ERINRAR OM sin vilja att främja internationell fred och säkerhet samt medverka i en verkningsfull multilateralism och fredlig tvistlösning, särskilt genom att samarbeta i detta syfte inom ramen för Förenta nationerna (FN) och OSSE,

SOM ÄR BESLUTNA att följa sina internationella skyldigheter att bekämpa spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen, och att samarbeta om nedrustning och vapenkontroll,

SOM ERKÄNNER mervärdet av ett aktivt deltagande från parterna i olika regionala samarbetsforum,

Prop. 2013/14:251

Bilaga

SOM ÖNSKAR ytterligare bygga ut den regelbundna politiska dialogen i bilaterala och internationella frågor av gemensamt intresse, även de regionala aspekterna, med beaktande av Europeiska unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik (Gusp), inbegripet den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik (GSFP),

SOM TILL FULLO RESPEKTERAR principerna om självständighet, suveränitet, territoriell integritet och internationellt erkända gränsers okränkbarhet enligt folkrätten, FN-stadgan, Helsingforslutakten från Konferensen om säkerhet och samarbete i Europa samt relevanta resolutioner av Förenta nationernas säkerhetsråd,

SOM ERKÄNNER betydelsen av Georgiens engagemang för försoning och landets ansträngningar för att återställa sin territoriella integritet och fullständiga och faktiska kontroll över de georgiska regionerna Abchazien och Tskhnavli-regionen/Sydossetien i syfte att uppnå en fredlig och varaktig konfliktlösning med utgångspunkt i folkrättens principer, och EU:s åtagande att stödja en fredlig och varaktig lösning av konflikten,

SOM mot denna bakgrund ERKÄNNER vikten av att fortsätta genomförandet av sexpunktsavtalet av den 12 augusti 2008 och tillhörande genomförandeåtgärder, ha en meningsfull internationell närvaro för att bevara fred och säkerhet på fältet, bedriva en ömsesidigt stödjande politik för icke-erkännande och engagemang, stödja de internationella diskussionerna i Genève samt se till att alla internt fördrivna personer och flyktingar kan återvända på ett säkert och värdigt sätt i enlighet med principerna i folkrätten,

SOM ÄR BESLUTNA att låta alla medborgare i Georgien, också de lokala samhällen som delats till följd av konflikt, få del av fördelarna med en stärkt politisk associering och ekonomisk integration mellan Georgien och EU,

SOM ÄR BESLUTNA att bekämpa organiserad brottslighet och olaglig handel samt att ytterligare stärka samarbetet i kampen mot terrorism,

SOM ÄR BESLUTNA att fördjupa dialogen och samarbetet om rörlighet, migration, asyl och gränsförvaltning också med beaktande av partnerskapet för rörlighet mellan EU och Georgien, genom ett övergripande tillvägagångssätt där man uppmärksammar laglig migration, inbegripet cirkulär migration, och att samarbeta för att motverka irreguljär migration och människohandel samt för att genomföra återtagandeavtalet på ett effektivt sätt,

Prop. 2013/14:251
Bilaga

SOM ERKÄNNER betydelsen av att i sinom tid införa en viseringsfri reseordning för medborgare i Georgien, om villkoren för en väl hanterad och säker rörlighet är uppfyllda, också vad gäller ett effektivt genomförande av avtalen om viseringslättnader och återtagande,

SOM ÄR BESLUTNA att iaktta principerna om en fri marknadsekonomi och att låta EU bidra till ekonomiska reformer i Georgien, även inom ramen för den europeiska grannskapspolitiken och det östliga partnerskapet,

SOM ÄR BESLUTNA att uppnå ekonomisk integration i synnerhet genom ett djupgående och omfattande frihandelsområde som en integrerad del av detta avtal, inbegripet tillnärmning av regelverket, och i enlighet med de rättigheter och skyldigheter som följer av parternas medlemskap i Världshandelsorganisationen (WTO),

SOM ANSER att detta avtal kommer att skapa ett nytt klimat för de ekonomiska förbindelserna mellan parterna och framför allt utvecklingen av handel och investeringar, samt kommer att stimulera konkurrens, vilket är faktorer som är grundläggande för ekonomisk omstrukturering och modernisering,

SOM ÄR BESLUTNA att respektera principerna om en hållbar utveckling, att skydda miljön och minska klimatförändringarna samt att ständigt förbättra miljöstyrningen och uppfyllandet av de miljörelaterade behoven, bland annat genom gränsöverskridande samarbete och genomförande av multilaterala internationella avtal,

SOM ÄR BESLUTNA att öka försörjningstryggheten i fråga om energi, också via en utveckling av den södra korridoren, genom att bland annat främja utveckling av lämpliga projekt i Georgien som underlättar utveckling av relevant infrastruktur, även för transitering genom Georgien, genom att öka marknadsintegrationen och gradvis närma bestämmelserna på området till centrala delar av EU:s regelverk samt genom att främja energieffektivitet och användning av förnybara energikällor,

SOM BEKRÄFTAR behovet av att stärka energisamarbetet, och parternas åtagande att genomföra energistadgefördraget,

SOM ÄR VILLIGA att förbättra folkhälsoskyddet och skyddet av människors hälsa som en grundförutsättning för hållbar utveckling och ekonomisk tillväxt,

SOM ÄR BESLUTNA att förbättra de direkta personkontakterna, bland annat genom samarbete och utbyte inom vetenskap och teknik, näringsliv, ungdomsfrågor, utbildning och kultur,

SOM ÄR BESLUTNA att främja gränsöverskridande och interregionalt samarbete mellan parterna i en anda av goda grannförbindelser,

Prop. 2013/14:251
Bilaga

SOM ERKÄNNER Georgiens åtagande att gradvis närma sin lagstiftning inom de berörda sektorerna till EU:s lagstiftning i enlighet med detta avtal och att genomföra den i praktiken,

SOM ERKÄNNER Georgiens åtagande att utveckla sin administrativa och institutionella infrastruktur i den utsträckning som krävs för att verkställa detta avtal,

SOM BEAKTAR EU:s beredvillighet att stödja genomförandet av reformer och att i detta syfte utnyttja alla till buds stående samarbetsformer samt tekniskt, finansiellt och ekonomiskt stöd,

SOM NOTERAR att de bestämmelser i detta avtal som omfattas av tillämpningsområdet för avdelning V del III i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt binder Förenade kungariket och Irland som separata avtalsslutande parter, och inte som en del av EU, såvida inte EU tillsammans med Förenade kungariket och/eller Irland gemensamt meddelar Georgien att Förenade kungariket eller Irland är bundna av bestämmelserna som en del av EU i enlighet med protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, som är fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt; om Förenade kungariket och/eller Irland upphör att vara bundna av bestämmelserna som en del av EU i enlighet med artikel 4a i det protokollet, ska EU tillsammans med Förenade kungariket och/eller Irland omedelbart underrätta Georgien om varje ändring av deras ställning, varvid de ska förbli bundna av detta avtals bestämmelser som enskilda parter; samma sak gäller för Danmark i enlighet med protokoll nr 22 om Danmarks ställning, som är fogat till fördragen,

HAR ENATS OM FÖLJANDE.

ARTIKEL 1

Mål

1. Härmed upprättas en associering mellan unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Georgien, å andra sidan.
2. Målen för associeringen är att
  - a) främja politisk associering och ekonomisk integration mellan parterna på grundval av gemensamma värderingar och nära förbindelser, bland annat genom att öka Georgiens deltagande i EU:s politik, program och organ,
  - b) skapa en starkare ram för en utökad politisk dialog på alla områden av gemensamt intresse, så att nära politiska förbindelser kan utvecklas mellan parterna,
  - c) bidra till att stärka demokratin och till politisk, ekonomisk och institutionell stabilitet i Georgien,

- d) främja, bevara och stärka fred och stabilitet regionalt och internationellt, på grundval av principerna i FN-stadgan och Helsingforslutakten från 1975 från Konferensen om säkerhet och samarbete i Europa, bland annat genom gemensamma insatser för att undanröja spänningar, öka säkerheten vid gränserna samt främja gränsöverskridande samarbete och goda grannförbindelser,
- e) främja samarbete som syftar till fredlig konfliktlösning,
- f) utöka samarbetet på området frihet, säkerhet och rättvisa för att stärka rättsstatsprincipen och respekten för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter,
- g) stödja Georgiens ansträngningar att utveckla sin ekonomiska potential genom internationellt samarbete, bland annat genom att närma landets lagstiftning till EU:s lagstiftning,
- h) se till att Georgiens ekonomi gradvis integreras i EU:s inre marknad, i enlighet med detta avtal, särskilt genom att inrätta ett djupgående och omfattande frihandelsområde som kommer att ge omfattande marknadstillträde på grundval av en varaktig och omfattande tillnärming av lagstiftningen i enlighet med de rättigheter och skyldigheter som följer av Georgiens WTO-medlemskap,
- i) skapa betingelser för ett allt närmare samarbete på andra områden av gemensamt intresse.

AVDELNING I

ALLMÄNNA PRINCIPER

ARTIKEL 2

Allmänna principer

1. Respekt för de demokratiska principerna, de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, såsom de fastställs i Förenta nationernas allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna från 1948 och definieras i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna från 1950, Helsingforslutakten från 1975 från Konferensen om säkerhet och samarbete i Europa samt Parisstadgan för ett nytt Europa 1990, ska ligga till grund för parternas inre och yttre politik och är en väsentlig del av detta avtal. Motverkandet av spridning av massförstörelsevapen, därmed sammanhängande materiel och bärare av sådana vapen är också en väsentlig del av detta avtal.
2. Parterna upprepar sitt åtagande att iaktta principerna om en fri marknadsekonomi, hållbar utveckling och effektiv multilateralism.

3. Parterna bekräftar sin respekt för rättsstatsprincipen och principen om god samhällsstyrning samt sina internationella förpliktelser, särskilt inom ramen för FN, Europarådet och OSSE. I synnerhet har de enats om att främja respekten för principerna om suveränitet och territoriell integritet, gränsernas okränkbarhet samt oberoende.

4. Parterna engagerar sig för rättsstatsprincipen, god samhällsstyrning, korruptionsbekämpning, bekämpning av olika former av gränsöverskridande organiserad brottslighet och terrorism, främjandet av en hållbar utveckling, verkningsfull multilateralism samt kampen mot spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen. Detta engagemang är centralt för utvecklingen av förbindelserna och samarbetet mellan parterna samt bidrar till fred och stabilitet i regionen.

AVDELNING II

POLITISK DIALOG OCH REFORM, SAMARBETE
PÅ DET UTRIKES- OCH SÄKERHETSPOLITISKA OMRÅDET

ARTIKEL 3

Målen för den politiska dialogen

1. Den politiska dialogen mellan parterna ska utvecklas och stärkas på alla områden av gemensamt intresse, inbegripet frågor som rör utrikes- och säkerhetspolitik och inhemska reformer. Detta kommer att effektivisera det politiska samarbetet och främja konvergens i utrikes- och säkerhetspolitiska frågor, vilket kommer att stärka förbindelserna på ett genomgripande och innovativt sätt.
2. Målen för den politiska dialogen ska vara att
  - a) fördjupa den politiska associeringen och öka den politiska och säkerhetspolitiska konvergensen och effektiviteten,

- b) främja principerna om territoriell integritet, internationellt erkända gränsers okränkbarhet samt suveränitet och oberoende, i enlighet med FN-stadgan och Helsingforslutakten från 1975 från Konferensen om säkerhet och samarbete i Europa,
- c) främja fredlig konfliktlösning,
- d) främja internationell stabilitet och säkerhet på grundval av verkningsfull multilateralism,
- e) stärka samarbetet och dialogen mellan parterna om internationell säkerhet och krishantering, särskilt för att bemöta globala och regionala utmaningar och betydande hot,
- f) stärka samarbetet när det gäller att bekämpa spridningen av massförstörelsevapen och bärare av dessa, inbegripet alternativa sysselsättningsmöjligheter för vetenskapsmän som tidigare varit anställda inom program för massförstörelsevapen,
- g) främja resultatriktat och praktiskt samarbete mellan parterna för att uppnå fred, säkerhet och stabilitet på den europeiska kontinenten,

Prop. 2013/14:251

Bilaga

- h) stärka respekten för demokratiska principer, rättsstatsprincipen och god samhällsstyrning, mänskliga rättigheter och grundläggande friheter, inbegripet mediefrihet och rättigheter för personer som tillhör nationella minoriteter, samt bidra till att befästa inhemska politiska reformer,
- i) utveckla dialogen och fördjupa samarbetet mellan parterna på området säkerhet och försvar,
- j) arbeta för att ytterligare främja regionalt samarbete i olika former,
- k) ge alla Georgiens medborgare inom landets internationellt erkända gränser alla de fördelar som följer av närmare politisk associering mellan EU och Georgien, bland annat genom ökad säkerhetspolitisk konvergens.

ARTIKEL 4

Inhemska reformer

Parterna ska samarbeta om att utveckla, befästa och stärka de demokratiska institutionernas stabilitet och ändamålsenlighet samt rättsstatsprincipen; om att säkerställa respekten för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter; om att göra ytterligare framsteg när det gäller reformer av rättsväsendet och lagstiftningen, i syfte att garantera rättsväsendets oberoende, stärka dess administrativa kapacitet och säkerställa de rättsvårdande organens opartiskhet och ändamålsenlighet; om att fortsätta reformen av den offentliga förvaltningen och om att bygga upp en redovisningsskyldig, effektiv, ändamålsenlig, öppen och professionell offentlig förvaltning; och om att fortsätta med en verkningsfull korruptionsbekämpning, särskilt med tanke på det ökade internationella samarbetet kring korruptionsbekämpning, samt om att trygga ett verkningsfullt genomförande av relevanta internationella rättsliga instrument, till exempel Förenta nationernas konvention mot korruption från 2003.

ARTIKEL 5

Utrikes- och säkerhetspolitik

1. Parterna ska intensifiera sin dialog och sitt samarbete samt främja en gradvis konvergens på området för utrikes- och säkerhetspolitik, inbegripet den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken, och ska särskilt ta itu med frågor som rör konfliktförebyggande, fredlig konfliktlösning och krishantering, regional stabilitet, nedrustning, icke-spridning, vapenkontroll och exportkontroll. Samarbetet ska bygga på gemensamma värderingar och intressen och syfta till att öka konvergens och ändamålsenlighet i politiken, med användning av bilaterala, internationella och regionala forum.

2. Parterna bekräftar sitt åtagande om att iaktta principerna om territoriell integritet, internationellt erkända gränsers okränkbarhet samt suveränitet och oberoende, i enlighet med FN-stadgan och Helsingforslutakten från 1975 från Konferensen om säkerhet och samarbete i Europa, samt sitt åtagande om att främja dessa principer i sina bilaterala och multilaterala förbindelser. Parterna betonar också sitt fulla stöd för principen om värdnationens samtycke när det gäller utstationering av utländska väpnade styrkor på deras territorier. De är överens om att utstationering av utländska väpnade styrkor på deras territorier bör ske först efter värdlandets uttryckliga samtycke, i enlighet med internationell rätt.

ARTIKEL 6

Allvarliga brott som angår det internationella samfundet

1. Parterna bekräftar att de mest allvarliga brotten som angår hela det internationella samfundet inte får förbli ostraffade och att man måste undvika straffrihet för sådana brott genom åtgärder på det nationella och internationella planet, bland annat genom Internationella brottmålsdomstolen.
2. Parterna anser att inrättandet av Internationella brottmålsdomstolen och förekomsten av en väl fungerande verksamhet vid domstolen utgör ett viktigt bidrag till internationell fred och rättvisa. Parterna bekräftar sitt åtagande att fortsätta att samarbeta med Internationella brottmålsdomstolen genom att genomföra Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen och tillhörande instrument, med beaktande av att dess integritet ska bevaras.

ARTIKEL 7

Konfliktförebyggande och krishantering

Parterna ska stärka det praktiska samarbetet inom konfliktförebyggande och krishantering, särskilt med tanke på ett möjligt deltagande av Georgien i EU-ledda civila och militära krishanteringsoperationer samt i relevanta övningar och relevant utbildningsverksamhet, efter en bedömning från fall till fall och efter en möjlig inbjudan från EU.

ARTIKEL 8

Regional stabilitet

1. Parterna ska intensifiera sina gemensamma ansträngningar för att främja stabilitet, säkerhet och en demokratisk utveckling i regionen, samt arbeta för att ytterligare främja regionalt samarbete i olika former och särskilt arbeta för en fredlig lösning av de olösta konflikterna i regionen.

2. Dessa ansträngningar ska följa gemensamma principer om att vidmakthålla internationell fred och säkerhet i enlighet med FN-stadgan, Helsingforslutakten från 1975 från Konferensen om säkerhet och samarbete i Europa och andra relevanta multilaterala dokument. Parterna ska också till fullo utnyttja det östliga partnerskapets multilaterala ram som möjliggör samarbete och en öppen och fri dialog till gagn för förbindelserna mellan partnerländerna.

ARTIKEL 9

Fredlig konfliktlösning

1. Parterna upprepar sitt engagemang för fredlig konfliktlösning med full respekt för Georgiens suveränitet och territoriella integritet inom landets internationellt erkända gränser samt för ett gemensamt underlättande av ansträngningarna för återuppbyggnad och försoning efter konflikten. I avvaktan på en hållbar lösning av konflikten och utan att det påverkar de befintliga formerna för hantering av konfliktrelaterade frågor, kommer fredlig konfliktlösning att vara en av de centrala punkterna på dagordningen för den politiska dialogen mellan parterna och i dialogen med andra relevanta internationella aktörer.

2. Parterna erkänner vikten av Georgiens engagemang för försoning och landets ansträngningar för att återställa sin territoriella integritet i strävan efter en fredlig och varaktig lösning av konflikten, av ett fullständigt genomförande av sexpunktsavtalet av den 12 augusti 2008 och tillhörande genomförandeåtgärder, av att stöd ges till de internationella diskussionerna i Genève, och av att alla internt fördrivna personer och flyktingar i enlighet med principerna i folkrätten kan återvända på ett säkert och värdigt sätt till de platser där de tidigare var stadigvarande bosatta, samt av ett meningsfullt deltagande på fältet av det internationella samfundet, vid behov också EU.
3. Parterna ska samordna sina insatser för att bidra till en fredlig konfliktlösning i Georgien, även med andra berörda internationella organisationer och även i samband med humanitära frågor.
4. Ansträngningarna ska följa gemensamma principer om att vidmakthålla internationell fred och säkerhet i enlighet med FN-stadgan, Helsingforslutakten från 1975 från Konferensen om säkerhet och samarbete i Europa och andra relevanta multilaterala dokument.

ARTIKEL 10

Massförstörelsevapen

1. Parterna anser att spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen, såväl till statliga som icke-statliga aktörer, utgör ett av de allvarligaste hoten mot internationell fred och stabilitet. Parterna är därför överens om att samarbeta och bidra till kampen mot spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen genom att till fullo iaktta och på nationell nivå fullgöra sina befintliga skyldigheter enligt internationella fördrag och avtal om nedrustning och icke-spridning samt andra relevanta internationella skyldigheter på området. Parterna är överens om att denna bestämmelse utgör en väsentlig del av detta avtal.

2. Parterna är dessutom överens om att samarbeta och bidra till kampen mot spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen genom att
  - a) vidta åtgärder för att, beroende på vad som är tillämpligt, underteckna, ratificera eller ansluta sig till samt till fullo genomföra alla andra relevanta internationella instrument, och
  - b) upprätta ett effektivt system för nationell exportkontroll, såväl för export som transitering av varor med koppling till massförstörelsevapen, som också omfattar kontroll av slutanvändningen av teknik med dubbla användningsområden i samband med massförstörelsevapen och som inbegriper effektiva påföljder i fall då reglerna för exportkontroll överträds.

3. Parterna är överens om att behandla dessa frågor i sin politiska dialog.

ARTIKEL 11

Handeldvapen och lätta vapen samt kontroll av export av konventionella vapen

1. Parterna är medvetna om att olaglig tillverkning, överföring och spridning av handeldvapen och lätta vapen, inbegripet ammunition till sådana vapen, samt överdriven anhopning, bristfällig hantering, lagring med otillräcklig säkerhet och okontrollerad spridning av sådana vapen fortsätter att utgöra ett allvarligt hot mot fred och internationell säkerhet.
2. Parterna är överens om att iaktta och fullgöra sina respektive skyldigheter att bekämpa olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen, inbegripet ammunition till dessa, enligt befintliga internationella avtal och FN:s säkerhetsråds resolutioner, samt sina åtaganden inom ramen för andra internationella instrument som är tillämpliga på området, såsom Förenta nationernas handlingsprogram för att förebygga, bekämpa och utrota alla former av olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen.
3. Parterna ska åta sig att samarbeta och sörja för samordning, komplementaritet och synergi i sina ansträngningar för att ta itu med den olagliga handeln med handeldvapen och lätta vapen, inbegripet ammunition till dessa och förstörelse av alltför stora lager, på global, regional, subregional och nationell nivå.

4. Parterna är dessutom överens om att fortsätta att samarbeta i fråga om export av konventionella vapen, mot bakgrund av rådets gemensamma ståndpunkt 2008/944/Gusp av den 8 december 2008 om fastställande av gemensamma regler för kontrollen av export av militär teknik och krigsmateriel.
5. Parterna är överens om att behandla dessa frågor i sin politiska dialog.

ARTIKEL 12

Bekämpning av terrorism

1. Parterna bekräftar vikten av att bekämpa och förebygga terrorism och är överens om att samarbeta på bilateral, regional och internationell nivå för att förebygga och bekämpa terrorism i alla dess former och yttringar.
2. Parterna är överens om att terrorism måste bekämpas med fullständig respekt för rättsstatsprincipen och i full överensstämmelse med folkrätten, inbegripet internationell människorättslagstiftning, internationell flyktingrätt och internationell humanitär rätt, med principerna i FN-stadgan och med alla relevanta internationella instrument för terrorismbekämpning.

3. Parterna betonar vikten av en allmän ratificering och ett fullständigt genomförande av alla FN:s konventioner och protokoll som har samband med terrorismbekämpning. Parterna är överens om att fortsätta att främja en dialog om utkastet till övergripande konvention om internationell terrorism och att samarbeta om genomförandet av Förenta nationernas globala strategi för terrorismbekämpning, liksom alla relevanta resolutioner från FN:s säkerhetsråd och Europarådets konventioner. Parterna är också överens om att samarbeta för att främja internationellt samförstånd om förebyggande av och kamp mot terrorism.

AVDELNING III

FRIHET, SÄKERHET OCH RÄTTVISA

ARTIKEL 13

Rättsstatsprincipen och respekt för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna

1. I sitt samarbete på området frihet, säkerhet och rättvisa ska parterna fästa särskild vikt vid att ytterligare främja rättsstatsprincipen, inbegripet rättsväsendets oberoende, tillgången till rättslig prövning och rätten till en rättvis rättegång.

2. Parterna kommer att samarbeta fullt ut för att institutionerna på det rättsvårdande området och rättskipningsområdet ska fungera på ett ändamålsenligt sätt.
3. Respekten för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna kommer att vara vägledande för allt samarbete om frihet, säkerhet och rättvisa.

ARTIKEL 14

Skydd av personuppgifter

Parterna är överens om att samarbeta för att säkerställa en hög skyddsnivå för personuppgifter i överensstämmelse med EU:s och Europarådets rättsliga instrument och normer samt internationella rättsliga instrument och normer som anges i bilaga I till detta avtal.

ARTIKEL 15

Samarbete om migration, asyl och gränsförvaltning

1. Parterna bekräftar ånyo vikten av att gemensamt förvalta migrationsströmmar mellan sina territorier och ska upprätta en omfattande dialog om alla migrationsrelaterade frågor, inbegripet laglig migration, internationellt skydd och kampen mot irreguljär migration, människosmuggling och människohandel.
2. Samarbetet kommer att grunda sig på särskilda behovsbedömningar, som kommer att utföras i samråd mellan parterna, och kommer att genomföras i enlighet med parternas gällande lagstiftning. Samarbetet kommer särskilt att inriktas på följande:
  - a) De bakomliggande orsakerna till migrationen och dess följder.
  - b) Utarbetande och genomförande av nationell lagstiftning och praxis när det gäller internationellt skydd i syfte att uppnå överensstämmelse med bestämmelserna i Genèvekonventionen angående flyktingars rättsliga ställning från 1951, protokollet angående flyktingars rättsliga ställning från 1967 och andra relevanta internationella instrument såsom den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna från 1950, samt för att trygga respekten för principen om "non-refoulement".

- c) Bestämmelser om rätt till inresa samt rättigheter och rättslig ställning för personer med inresetillstånd, rättvis behandling och integrering av utländska medborgare som lagligen vistas i landet, samt utbildning och åtgärder för att motverka rasism och främlingsfientlighet.
  - d) Stärkande av en verkningsfull politik för att förebygga irreguljär migration, smuggling av migranter och människohandel, bland annat frågan om hur nätverk för sådan smuggling eller människohandel kan bekämpas och hur offren för denna handel kan skyddas.
  - e) Genomförande av överenskommelsen om inrättande av ett operativt samarbete mellan Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser (Frontex) och Georgiens inrikesministerium, som undertecknades den 4 december 2008.
  - f) Frågor som rör organisation, utbildning, bästa praxis och andra operativa åtgärder på områdena dokumentssäkerhet och gränsförvaltning.
3. Samarbetet kan också underlätta cirkulär migration som gynnar utvecklingen.

ARTIKEL 16

Personers rörlighet och återtagande av personer

1. Parterna kommer att säkerställa ett fullständigt genomförande av
  - a) avtalet mellan Europeiska unionen och Georgien om återtagande av personer utan uppehållstillstånd, som trädde i kraft den 1 mars 2011, och
  - b) avtalet mellan Europeiska unionen och Georgien om förenklat utfärdande av viseringar, som trädde i kraft den 1 mars 2011.

2. Parterna ska fortsätta att sträva efter att öka medborgarnas rörlighet och ta gradvisa steg mot det gemensamma målet om en viseringsfri ordning förutsatt att de villkor om välhanterad och säker rörlighet, som anges i handlingsplanen för liberalisering av viseringsbestämmelserna i två etapper, är uppfyllda.

ARTIKEL 17

Bekämpning av organiserad brottslighet och korruption

1. Parterna ska samarbeta för att bekämpa och förebygga brottslighet och olaglig verksamhet, särskilt gränsöverskridande verksamhet, oavsett om den är organiserad eller inte, som till exempel
  - a) smuggling av och handel med människor samt handeldvapen och olaglig narkotika,
  - b) smuggling av och handel med varor,
  - c) olaglig ekonomisk och finansiell verksamhet såsom förfalskning, skatteundandragande och bedrägeri i samband med offentlig upphandling,
  - d) förskingring i samband med projekt som finansieras av internationella givare,
  - e) tagande och givande av muta, inom både den privata och offentliga sektorn,
  - f) förfalskning av handlingar och ingivande av oriktiga uppgifter, samt
  - g) it-brottslighet.

2. Parterna ska stärka det bilaterala, regionala och internationella samarbetet mellan de rättsvårdande organen, bland annat genom att utveckla samarbetet mellan Europol och de berörda myndigheterna i Georgien. Parterna åtar sig att på ett verkningsfullt sätt genomföra relevanta internationella standarder, särskilt de som anges i Förenta nationernas konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet (Palermokonventionen) från 2000 och dess tre protokoll samt i Förenta nationernas konvention mot korruption från 2003.

ARTIKEL 18

Olaglig narkotika

1. Parterna ska, inom ramen för sina befogenheter och sin behörighet, samarbeta för att sörja för en balanserad och integrerad hållning i narkotikafrågor. Politiken och åtgärderna mot narkotika ska syfta till att stärka strukturerna för att förebygga och bekämpa olaglig narkotika, minska tillgången till, handeln med och efterfrågan på olaglig narkotika, hantera de hälsomässiga och sociala följderna av narkotikamissbruk i syfte att minska skadorna, samt till att effektivare förebygga avledning av kemiska prekursorer som används för olaglig framställning av narkotika och psykotropa ämnen.

2. Parterna ska komma överens om de arbetsmetoder som är nödvändiga för att uppnå dessa mål. Åtgärderna ska baseras på gemensamt överenskomna principer som överensstämmer med relevanta internationella konventioner, EU:s narkotikastrategi (2013–2020) och den politiska förklaring om de vägledande principerna för att minska efterfrågan på narkotika, som godkändes vid Förenta nationernas generalförsamlings tjugonde extra session om narkotika i juni 1998.

ARTIKEL 19

Penningtvätt och finansiering av terrorism

1. Parterna ska samarbeta i syfte att förhindra att deras finansiella system och andra berörda system används för att tvätta intäkter från brottslig verksamhet i allmänhet och från narkotikabrott i synnerhet eller för att finansiera terrorism.

Samarbetet omfattar återkrävande av tillgångar eller medel som härrör från vinning av brott.

2. Samarbetet på detta område ska möjliggöra utbyte av relevanta upplysningar inom ramen för respektive lagstiftning liksom antagande av lämpliga standarder för förebyggande och bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism motsvarande de standarder som antagits av relevanta internationella organ som är verksamma på detta område, såsom arbetsgruppen för finansiella åtgärder mot penningtvätt (FATF).

ARTIKEL 20

Samarbete för att bekämpa terrorism

1. I full överensstämmelse med de principer som ligger till grund för kampen mot terrorism enligt artikel 12 i detta avtal bekräftar parterna vikten av ett tillvägagångssätt som omfattar såväl brottsbekämpning som rättskipning när det gäller att bekämpa terrorism och är överens om att samarbeta för att förebygga och bekämpa terrorism i synnerhet genom att

- a) se till att terroristbrott kriminaliseras i enlighet med definitionen i rådets rambeslut 2008/919/RIF av den 28 november 2008 om ändring av rambeslut 2002/475/RIF om bekämpande av terrorism,

- b) utbyta information om terroristgrupper och enskilda och deras stödnätverk i enlighet med internationell och nationell rätt, särskilt när det gäller uppgiftsskydd och skydd för privatlivet,
- c) utbyta erfarenheter om förebyggande och bekämpning av terrorism, när det gäller medel och metoder och deras tekniska aspekter, samt om utbildning, i enlighet med tillämplig lag,
- d) utbyta information om bästa praxis när det gäller att ta itu med och motverka radikaliserings och rekrytering, samt om främjande av återanpassning,
- e) utbyta åsikter och erfarenheter om misstänkta terroristers gränsöverskridande rörelser och resor samt om terroristhot,
- f) utbyta bästa praxis när det gäller att skydda de mänskliga rättigheterna i kampen mot terrorism, särskilt i samband med straffrättsliga förfaranden,
- g) vidta åtgärder mot risken för kemisk, biologisk, radiologisk och nukleär terrorism och genomföra de åtgärder som krävs för att förhindra förvärv, överföring och användning för terroriständamål av kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära material, samt för att förhindra olagliga handlingar mot kemiska, biologiska, radiologiska och kärntekniska anläggningar med hög risk.

2. Samarbetet ska bygga på relevanta tillgängliga bedömningar, till exempel de som görs av de berörda organen i FN och Europarådet, och ska utföras i samråd mellan parterna.

ARTIKEL 21

Rättsligt samarbete

1. Parterna är överens om att utveckla det rättsliga samarbetet på det civilrättsliga och handelsrättsliga området, särskilt när det gäller förhandling, ratificering och genomförande av multilaterala konventioner om civilrättsligt samarbete, särskilt konventionerna från Haagkonferensen för internationell privaträtt om internationellt rättsligt samarbete och internationella tvister samt skydd av barn.
2. I fråga om straffrättsligt samarbete kommer parterna att sträva efter att stärka samarbetet om ömsesidig rättslig hjälp på grundval av relevanta multilaterala avtal. Detta ska vid behov omfatta anslutning till och genomförande av FN:s och Europarådets relevanta internationella instrument samt ett närmare samarbete med Eurojust.

AVDELNING IV

HANDEL OCH HANDELSRELATERADE FRÅGOR

KAPITEL 1

NATIONELL BEHANDLING OCH MARKNADSTILLTRÄDE FÖR VAROR

AVSNITT 1

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 22

Mål

Parterna ska från och med detta avtals ikraftträdande upprätta ett frihandelsområde, i enlighet med bestämmelserna i detta avtal och i överensstämmelse med artikel XXIV i Allmänna tull- och handelsavtalet från 1994, nedan kallat *Gatt 1994*.

ARTIKEL 23

Tillämpningsområde och omfattning

1. Bestämmelserna i detta kapitel ska gälla för handeln med varor¹ mellan parterna.
2. I detta kapitel avses med *med ursprung* i att varan uppfyller ursprungsreglerna i protokoll 1 till detta avtal.

---

¹ I detta avtal avses med *varor*, varor i den mening som avses i Gatt 1994, om inte annat anges i detta avtal. Varor som omfattas av WTO-avtalet om jordbruk kallas i detta kapitel *jordbruksprodukter* eller *produkter*.

AVSNITT 2

AVSKAFFANDE AV TULLAR, AVGIFTER OCH ANDRA PÅLAGOR

ARTIKEL 24

Definition av tullar

I detta kapitel avses med *tullar* varje form av tull eller annan pålaga som påförs vid eller i samband med import eller export av en vara, inbegripet varje form av extraskatt eller extrapålaga som påförs vid eller i samband med sådan import eller export. En tull inbegriper inte

- a) pålagor som motsvarar en intern skatt som påförs i överensstämmelse med artikel 31 i detta avtal,
- b) tullar som påförs i överensstämmelse med kapitel 2 (Handelspolitiska skyddsåtgärder) i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal,
- c) avgifter och andra pålagor som påförs i enlighet med artikel 30 i detta avtal.

ARTIKEL 25

Klassificering av varor

Klassificeringen av varor i handeln mellan parterna ska vara den som anges i vardera partens respektive tulltaxenomenklatur, i överensstämmelse med Harmoniserade systemet från 2012 som bygger på den internationella konventionen om systemet för harmoniserad varubeskrivning och kodifiering från 1983 (nedan kallat *HS*) och senare ändringar.

ARTIKEL 26

Avskaffande av importtullar

1. Parterna ska avskaffa alla tullar på varor med ursprung i den andra parten från och med dagen för detta avtals ikraftträdande med undantag av vad som fastställs i punkterna 2 och 3 i denna artikel och utan att det påverkar tillämpningen av punkt 4 i denna artikel.

2. De produkter som förtecknas i bilaga II-A till detta avtal ska importeras tullfritt till unionen inom de tillkvoter som fastställs i den bilagan. Mest gynnad nation-tullsats (MGN-tullsats) ska tillämpas på import utöver tullkvoten.
3. De produkter som förtecknas i bilaga II-B till detta avtal ska omfattas av en importtull vid import till unionen men befrias från den del av importtullen som utgörs av värdetull.
4. Import av de produkter med ursprung i Georgien som förtecknas i bilaga II-C till detta avtal ska omfattas av den mekanism för att motverka kringgående som fastställs i artikel 27 i detta avtal.
5. Fem år efter detta avtals ikraftträdande ska parterna, på endera partens begäran, samråda för att överväga en utvidgad omfattning av liberaliseringen av tullar för handeln mellan dem. Beslut enligt denna punkt ska fattas av associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal.

ARTIKEL 27

Mekanism för att motverka kringgående i samband med jordbruksprodukter
och bearbetade jordbruksprodukter

1. De produkter som förtecknas i bilaga II-C till detta avtal omfattas av den mekanism för att motverka kringgående som fastställs i denna artikel. Den genomsnittliga årliga importvolymen från Georgien till unionen för varje kategori av dessa produkter anges i bilaga II-C till detta avtal.
2. När importvolymen för en eller flera av de produktkategorier som avses i punkt 1 uppgår till 70 % av den volym som anges i bilaga II-C till detta avtal ett visst år som inleds den 1 januari ska unionen underrätta Georgien om importvolymen för den eller de produkter som berörs. Efter denna underrättelse och inom 14 kalenderdagar från den dag då importvolymen för en eller flera av de produktkategorier som avses i punkt 1 uppgår till 80 % av den volym som anges i bilaga II-C till detta avtal ska Georgien tillhandahålla unionen en godtagbar förklaring till att Georgien har kapacitet att tillverka produkter för export till unionen utöver de volymer som fastställs i den bilagan. Om sådan import uppgår till 100 % av den volym som anges i bilaga II-C till detta avtal, och om Georgien inte tillhandahåller en godtagbar försäkran, får unionen tillfälligt upphäva förmånsbehandlingen av de berörda produkterna.

Förmånsbehandlingen ska upphävas under en period av sex månader med början den dag då beslutet om att tillfälligt upphäva förmånsbehandlingen offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

3. Unionen ska utan oskäligt dröjsmål underrätta Georgien om alla tillfälliga upphävanden som antas i enlighet med punkt 2.

4. Ett tillfälligt upphävande ska avslutas inom sex månader från och med dess ikraftträdande om Georgien inom ramen för associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal tillhandahåller tillförlitlig och tillfredsställande bevisning för att den volym av de relevanta produktkategorier som importeras utöver den volym som avses i bilaga II-C till detta avtal är resultatet av en ändring av Georgiens produktionsnivå och exportkapacitet för den berörda produkten/de berörda produkterna.

5. Bilaga II-C till detta avtal får ändras och volymen ändras i samförstånd mellan unionen och Georgien i associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor på begäran av Georgien så att den återspeglar förändringar i Georgiens produktionsnivå och exportkapacitet för den berörda produkten/de berörda produkterna.

ARTIKEL 28

Frysningssklausul

Ingendera parten får införa en ny tull på en vara med ursprung i den andra parten eller höja en tull som tillämpas dagen för detta avtals ikraftträdande. Detta ska inte utesluta att endera parten får bibehålla eller höja en tull efter godkännande av Världshandelsorganisationens (nedan kallad *WTO*) tvistlösningsorgan.

ARTIKEL 29

Exporttullar

Ingendera parten får införa eller bibehålla andra tullar eller skatter än de interna avgifter som tillämpas i enlighet med artikel 30 i detta avtal på, eller i samband med, export av varor till den andra partens territorium.

ARTIKEL 30

Avgifter och andra pålagor

Vardera parten ska i enlighet med artikel VIII i Gatt 1994 med tolkningsanmärkningar se till att alla slags avgifter och pålagor, bortsett från tullar och andra åtgärder enligt artikel 26 i detta avtal, som påförs vid eller i samband med import eller export av varor till sitt belopp begränsas till den ungefärliga kostnaden för de tillhandahållna tjänsterna och inte utgör ett indirekt skydd för inhemska varor eller en import- eller exportavgift för skatteändamål.

AVSNITT 3

ICKE-TARIFFÄRA ÅTGÄRDER

ARTIKEL 31

Nationell behandling

Vardera parten ska medge nationell behandling för varor från den andra parten i enlighet med artikel III i Gatt 1994 med tolkningsanmärkningar. I detta syfte införlivas artikel III i Gatt 1994 med tolkningsanmärkningar i detta avtal och utgör en integrerad del av det.

ARTIKEL 32

Import- och exportrestriktioner

Ingendera parten får anta eller bibehålla förbud eller restriktioner vid import av en vara från den andra parten eller vid export eller försäljning för export av en vara avsedd för den andra partens territorium, om inget annat anges i detta avtal eller i enlighet med artikel XI i Gatt 1994 med tolkningsanmärkningar. I detta syfte införlivas artikel XI i Gatt 1994 med tolkningsanmärkningar i detta avtal och utgör en integrerad del av det.

AVSNITT 4

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER BETRÄFFANDE VAROR

ARTIKEL 33

Allmänna undantag

Inget i detta kapitel ska tolkas som ett hinder för en part att anta eller sätta i kraft åtgärder i enlighet med artiklarna XX och XXI i Gatt 1994 och relevanta tolkningsanmärkningar till dessa artiklar enligt Gatt 1994, vilka härmed införlivas med detta avtal och utgör en integrerad del av det.

AVSNITT 5

ADMINISTRATIVT SAMARBETE
OCH SAMORDNING MED ANDRA LÄNDER

ARTIKEL 34

Tillfälligt upphävande av tullförmåner

1. Parterna är överens om att administrativt samarbete och bistånd är av största vikt för genomförande och kontroll av den förmånliga tullbehandling som beviljas enligt detta kapitel och understryker sin beslutsamhet att bekämpa oegentligheter och bedrägeri i tullfrågor och därmed sammanhängande frågor.
2. Om en part på grundval av objektiva uppgifter konstaterar en underlåtenhet hos den andra parten att tillhandahålla administrativt samarbete eller bistånd, och/eller oegentligheter eller bedrägeri som omfattas av detta kapitel får den berörda parten tillfälligt avbryta den relevanta förmånsbehandlingen av den berörda produkten/de berörda produkterna i enlighet med denna artikel.

3. I denna artikel avses med underlåtenhet att tillhandahålla administrativt samarbete eller bistånd bland annat

- a) att skyldigheten att kontrollera den berörda varans/de berörda varornas ursprungsstatus åsidosätts upprepade gånger,
- b) att utförande av kontroll i efterhand av ursprungsintyg och/eller meddelande av kontrollresultaten upprepade gånger nekas eller otillbörligen fördröjs,
- c) att beviljandet av tillstånd för att på plats kontrollera äktheten av handlingar eller riktigheten av uppgifter som är av betydelse för beviljandet av den berörda förmånsbehandlingen upprepade gånger nekas eller otillbörligen fördröjs.

4. Vid tillämpning av denna artikel får det fastställas att oegentligheter eller bedrägeri föreligger bland annat om importvolymen för en vara snabbt och utan tillfredsställande förklaring ökar i sådan utsträckning att den överstiger den andra partens normala produktionsnivå och exportkapacitet och det finns objektiva uppgifter om oegentligheter eller bedrägeri i detta sammanhang.

5. Förmånsbehandlingen får upphävas tillfälligt under följande förutsättningar:
  - a) Den part som på grundval av objektiva uppgifter fastställt underlåtenhet att tillhandahålla administrativt samarbete eller bistånd, och/eller oegentligheter eller ett bedrägeri från den andra partens sida ska utan oskäligt dröjsmål anmäla detta till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal, tillsammans med de objektiva uppgifterna och, på grundval av alla relevanta uppgifter och objektiva fastställanden, inleda samråd i denna kommitté i syfte att finna en för båda parter godtagbar lösning.
  - b) Om parterna har inlett ett sådant samråd i associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor och inte har kunnat enas om en godtagbar lösning inom tre månader efter anmälan, får den berörda parten tillfälligt upphäva förmånsbehandlingen av den berörda varan/de berörda varorna. Åtgärden ska utan oskäligt dröjsmål anmälas till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor.

- c) Ett tillfälligt upphävande av förmånsbehandling enligt denna artikel får inte gå utöver vad som krävs för att skydda den berörda partens ekonomiska intressen. Det får gälla under en period av högst sex månader, som dock får förlängas om det på sista giltighetsdagen inte har skett någon förändring av de förhållanden som gav upphov till det ursprungliga upphävandet. Det ska bli föremål för regelbundet samråd i associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor, särskilt i syfte att få upphävandet avslutat upphävt så snart förutsättningarna för dess tillämpning inte längre föreligger.
6. Vardera parten ska i enlighet med sina interna förfaranden offentliggöra meddelanden till importörer om anmälningar enligt punkt 5 a, beslut enligt punkt 5 b och förlängning eller upphävande enligt punkt 5 c.

ARTIKEL 35

Hantering av administrativa fel

Om de behöriga myndigheterna gör ett misstag vid sin hantering av exportförmånsordningen, särskilt vid tillämpningen av bestämmelserna i protokoll I till detta avtal rörande definitionen av begreppet ursprungsprodukter och metoder för administrativt samarbete, och misstaget får konsekvenser när det gäller importtullar, får den part som drabbas av dessa konsekvenser begära att associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal undersöker möjligheterna att vidta lämpliga åtgärder för att råda bot på situationen.

ARTIKEL 36

Avtal med andra länder

1. Detta avtal ska inte hindra upprätthållande eller upprättande av tullunioner, frihandelsområden eller ordningar för gränstrafik, förutsatt att dessa inte är oförenliga med de handelsordningar som fastställs i avtalet.
2. Parterna ska på endera partens begäran samråda i associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal, om avtal om upprättande av tullunioner, frihandelsområden eller ordningar för gränstrafik och om andra viktiga frågor rörande deras respektive handelspolitik i förhållande till tredjeländer. Samråden ska i synnerhet hållas om ett tredjeland ansluter sig till EU så att unionens och Georgiens gemensamma intressen enligt detta avtal beaktas.

KAPITEL 2

HANDELSPOLITISKA SKYDDSÅTGÄRDER

AVSNITT 1

ALLMÄNNA SKYDDSÅTGÄRDER

ARTIKEL 37

Allmänna bestämmelser

1. Parterna bekräftar sina rättigheter och skyldigheter enligt artikel XIX i Gatt 1994 och avtalet om skyddsåtgärder i bilaga 1A till WTO-avtalet (nedan kallat *avtalet om skyddsåtgärder*) och enligt artikel 5 i avtalet om jordbruk i bilaga 1A till WTO-avtalet (nedan kallat *jordbruksavtalet*).

2. De preferentiella ursprungsregler som fastställs i kapitel 1 (Nationell behandling och marknadstillträde för varor) i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal ska inte gälla för detta avsnitt.
3. Bestämmelserna i detta avsnitt ska inte omfattas av kapitel 14 (Tvistlösning) i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.

ARTIKEL 38

Öppenhet

1. Den part som inleder en skyddsåtgärdsundersökning ska underrätta den andra parten om detta, förutsatt att denne har ett väsentligt ekonomiskt intresse.

2. Trots vad som sägs i artikel 37 i detta avtal ska den part som inleder en skyddsåtgärdsundersökning och avser att tillämpa skyddsåtgärder, på begäran av den andra parten omedelbart lämna en särskild skriftlig underrättelse till den andra parten med alla relevanta upplysningar som lett till att skyddsåtgärdsundersökningen inleds och att skyddsåtgärderna tillämpas inbegripet, om relevant, upplysningar om att skyddsåtgärdsundersökningen inleds, de preliminära och slutgiltiga undersökningsresultaten samt ett erbjudande om möjlighet till samråd.

3. Vid tillämpning av denna artikel ska en part anses ha ett väsentligt ekonomiskt intresse om den tillhör de fem största leverantörerna av den importerade produkten under den senaste treårsperioden, mätt i absolut volym eller värde.

ARTIKEL 39

Tillämpning av åtgärder

1. Om parterna inför skyddsåtgärder ska de sträva efter att införa dem på ett sådant sätt som i minsta möjliga utsträckning påverkar deras bilaterala handel.

2. Vid tillämpning av punkt 1 i denna artikel gäller att om en part anser att de rättsliga kraven för införande av definitiva skyddsåtgärder är uppfyllda och avser tillämpa sådana åtgärder ska den parten underrätta den andra parten och ge den möjlighet att hålla bilaterala samråd. Om ingen tillfredsställande lösning har nåtts inom 30 dagar efter underrättelsen får den importerande parten anta lämpliga åtgärder för att avhjälpa problemet.

AVSNITT 2

ANTIDUMPNINGS- OCH UTJÄMNINGSÅTGÄRDER

ARTIKEL 40

Allmänna bestämmelser

1. Parterna bekräftar sina rättigheter och skyldigheter enligt artikel VI i Gatt 1994, avtalet om tillämpning av artikel VI i Gatt 1994 i bilaga 1A till WTO-avtalet (nedan kallat *antidumpningsavtalet*) och avtalet om subventioner och utjämningsåtgärder i bilaga 1A till WTO-avtalet (nedan kallat *subventionsavtalet*).
2. De preferentiella ursprungsregler som fastställs i kapitel 1 (Nationell behandling och marknadstillträde för varor) i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal ska inte gälla för detta avsnitt.
3. Bestämmelserna i detta avsnitt ska inte omfattas av kapitel 14 (Tvistlösning) i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.

ARTIKEL 41

Öppenhet

1. Parterna är överens om att antidumpnings- och utjämningsåtgärder bör användas i full överensstämmelse med kraven i antidumpningsavtalet respektive subventionsavtalet och bygga på ett rättvist och öppet system.
2. Parterna ska omedelbart efter införandet av provisoriska åtgärder och före det slutgiltiga avgörandet säkerställa en fullständig och ändamålsenlig redogörelse för alla de viktigaste omständigheter och överväganden som ligger till grund för beslutet att vidta åtgärder, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 6.5 i antidumpningsavtalet och artikel 12.4 i subventionsavtalet. Redogörelsen ska göras skriftligen, och berörda parter ska ges tillräcklig tid att lämna synpunkter.
3. Förutsatt att detta inte medför en onödig försening av undersökningen ska varje berörd part ges möjlighet att höras, så att den kan lämna synpunkter under antidumpnings- och antisubventionsundersökningarna.

ARTIKEL 42

Beaktande av allmänintresset

En part får inte vidta antidumpnings- eller utjämningsåtgärder i de fall där man, utifrån de uppgifter som erhållits under undersökningens gång, kan dra en klar slutsats att det inte ligger i allmänintresset att vidta sådana åtgärder. Allmänintresset ska fastställas på grundval av en samlad bedömning av alla berörda parter intressen, inbegripet den inhemska industrins, användarnas, konsumenternas och importörernas intressen i den mån de har lämnat in relevanta uppgifter till de undersökande myndigheterna.

ARTIKEL 43

Regel om lägsta tull

Om en part beslutar att införa en preliminär eller slutgiltig antidumpnings- eller utjämningsstull, får storleken på denna tull inte överstiga dumpningsmarginalen eller de totala utjämningsbara subventionerna, utan den bör vara lägre än dumpningsmarginalen eller de totala utjämningsbara subventionerna om en sådan lägre tull är tillräcklig för att avhjälpa skadan för den inhemska industrin.

KAPITEL 3

TEKNISKA HANDELSHINDER, STANDARDISERING,
METROLOGI, ACKREDITERING OCH BEDÖMNING AV ÖVERENSSTÄMMELSE

ARTIKEL 44

Tillämpningsområde och definitioner

1. Detta kapitel gäller för utarbetande, fastställande och tillämpning av standarder, tekniska föreskrifter samt förfaranden för bedömning av överensstämmelse enligt definitionerna i avtalet om tekniska handelshinder i bilaga 1A till WTO-avtalet (nedan kallat *TBT-avtalet*), som kan påverka varuhandeln mellan parterna.
2. Trots vad som sägs i punkt 1 gäller detta kapitel inte för sanitära och fytosanitära åtgärder enligt definitionerna i bilaga A till avtalet om tillämpning av sanitära och fytosanitära åtgärder i bilaga 1A till WTO-avtalet (nedan kallat *SPS-avtalet*), eller för inköpsspecifikationer som utarbetats av offentliga myndigheter för dessa myndigheters produktions- eller förbrukningskrav.

3. I detta kapitel ska definitionerna i bilaga 1 till TBT-avtalet gälla.

ARTIKEL 45

Bekräftelse av avtalet om tekniska handelshinder

Parterna bekräftar sina befintliga rättigheter och skyldigheter gentemot varandra enligt TBT-avtalet, som härmed införlivas i detta avtal och utgör en del av det.

ARTIKEL 46

Tekniskt samarbete

1. Parterna ska stärka sitt samarbete på området för standarder, tekniska föreskrifter, metrologi, marknadsövervakning samt system för ackreditering och bedömning av överensstämmelse i syfte att öka den ömsesidiga förståelsen av sina respektive system och underlätta tillträdet till sina respektive marknader. De kan i detta syfte inleda dialoger om reglering på såväl övergripande som sektorsspecifik nivå.

2. I sitt samarbete ska parterna sträva efter att fastställa, utveckla och främja handelsunderlättande initiativ som kan omfatta, men inte är begränsade till, att
  - a) stärka regleringssamarbetet genom utbyte av uppgifter och erfarenheter samt genom vetenskapligt och tekniskt samarbete i syfte att förbättra kvaliteten på deras tekniska föreskrifter, standarder, marknadsövervakning, bedömning av överensstämmelse och ackreditering samt utnyttja regleringsresurserna på ett effektivt sätt,
  - b) främja och uppmuntra samarbete mellan deras respektive offentliga eller privata organ som ansvarar för metrologi, standardisering, marknadsövervakning, bedömning av överensstämmelse och ackreditering,
  - c) främja utveckling av högkvalitativ infrastruktur för standardisering, metrologi, ackreditering, bedömning av överensstämmelse och systemet för marknadsövervakning i Georgien,
  - d) främja Georgiens deltagande i verksamheten inom relevanta europeiska organisationer,
  - e) sträva efter att finna lösningar på tekniska handelshinder som kan uppstå, och

- f) när så är lämpligt sträva efter att samordna deras ståndpunkter i frågor av gemensamt intresse när det gäller internationell handel och reglerande organisationer som WTO och FN:s ekonomiska kommission för Europa (nedan kallad *Unece*).

ARTIKEL 47

Tillnärmning av tekniska föreskrifter, standarder och bedömning av överensstämmelse

1. Georgien ska med beaktande av sina prioriteringar för tillnärmning inom olika sektorer vidta nödvändiga åtgärder för att gradvis uppnå tillnärmning med unionens tekniska föreskrifter, standarder och motsvarande system för metrologi, ackreditering och bedömning av överensstämmelse samt med systemet för marknadsövervakning, och förbinda sig att följa de principer och den praxis som fastställs i relevanta delar av unionens regelverk (en vägledande förteckning finns i bilaga III-B till detta avtal). En förteckning över åtgärderna för tillnärmning anges i bilaga III-A till detta avtal, vilken får ändras genom ett beslut av associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal.

2. I syfte att uppnå dessa mål ska Georgien
  - a) med beaktande av sina prioriteringar gradvis närma sin lagstiftning till de relevanta delarna av unionens regelverk, och
  - b) uppnå och upprätthålla den administrativa och institutionella effektivitet som är nödvändig för att åstadkomma det effektiva och öppna system som krävs för genomförandet av detta kapitel.
3. Georgien ska avstå från att ändra sin övergripande och sektorsspecifika lagstiftning på de prioriterade områdena för tillnärmning, utom för att stegvis närma sådan lagstiftning till motsvarande bestämmelser i unionens regelverk och för att upprätthålla denna tillnärmning, och ska anmäla alla sådana ändringar av sin inhemska lagstiftning till unionen.
4. Georgien ska sörja för och underlätta sina behöriga nationella organs deltagande i europeiska och internationella organisationer för standardisering, legal och grundläggande metrologi samt bedömning av överensstämmelse, inbegripet ackreditering, i enlighet med deras respektive verksamhetsområden och den form av medlemskap som är tillgänglig för dem.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

5. Med sikte på att integrera sitt standardiseringssystem ska Georgien bemöda sig om att dess standardiseringsorgan
- a) gradvis införlivar de europeiska standarderna (EN) som nationella standarder, inbegripet de harmoniserade europeiska standarderna, vars frivilliga användning förutsätts överensstämma med den unionslagstiftning som införlivats med georgisk lagstiftning,
  - b) samtidigt med införlivandet drar tillbaka motstridiga nationella standarder,
  - c) gradvis uppfyller de övriga villkoren för fullt medlemskap i de europeiska standardiseringsorganisationerna.

ARTIKEL 48

Avtal om bedömning av överensstämmelse och godtagande av industriprodukter (ACAA-avtal)

Parterna får slutligen enas om att till detta avtal foga ett avtal om bedömning av överensstämmelse och godtagande av industriprodukter (nedan kallat *ACAA-avtal*) i form av ett protokoll som omfattar en eller flera sektorer som parterna enats om efter det att unionen har kontrollerat att Georgiens relevanta övergripande och sektorsspecifika lagstiftning, institutioner och standarder fullt ut tillnärmats dem som gäller i unionen. Ett sådant ACAA-avtal kommer att föreskriva att handeln mellan parterna med produkter inom de sektorer som omfattas av avtalet ska ske på samma villkor som handeln med sådana produkter mellan medlemsstaterna.

ARTIKEL 49

Märkning och etikettering

1. Utan att det påverkar bestämmelserna i artiklarna 47 och 48 i detta avtal, och med hänsyn till tekniska föreskrifter för etiketterings- eller märkningskrav, bekräftar parterna principerna i kapitel 2.2 i TBT-avtalet enligt vilka sådana krav inte får utarbetas, fastställas eller tillämpas med avsikt eller med verkan att skapa onödiga hinder för den internationella handeln. Därför får sådana etiketterings- eller märkningskrav inte vara mer handelsbegränsande än vad som är nödvändigt för att uppfylla ett legitimt mål, med hänsyn till de risker som skulle uppstå om målet inte uppnås.
2. I fråga om obligatorisk märkning eller etikettering i synnerhet är parterna överens om följande:
  - a) Parterna kommer att sträva efter att minimera sina behov av märkning eller etikettering, utom när det krävs för antagande av unionens regelverk på detta område och för skydd av hälsa, säkerhet eller miljö, eller av andra rimliga samhällspolitiska skäl.
  - b) Parterna får specificera etiketternas eller märkningens form, men får inte kräva godkännande, registrering eller certifiering av etiketter.

- c) Parterna behåller rätten att kräva att uppgifterna på etiketterna eller märkningen ska vara på ett angivet språk.

KAPITEL 4

SANITÄRA OCH FYTOSANITÄRA ÅTGÄRDER

ARTIKEL 50

Mål

1. Syftet med detta kapitel är att underlätta handeln mellan parterna med råvaror som omfattas av sanitära och fytosanitära åtgärder (SPS-åtgärder), inbegripet alla åtgärder som förtecknas i bilaga IV till detta avtal, och samtidigt skydda människors, djurs och växters liv eller hälsa genom att
  - a) säkerställa fullständig öppenhet när det gäller åtgärder som är tillämpliga på handel och som förtecknas i bilaga IV till detta avtal,
  - b) närma Georgiens regleringssystem till unionens,

Prop. 2013/14:251

Bilaga

- c) erkänna djurhälso- och växtskyddsstatusen hos respektive parter och tillämpa principen om regionalisering,
  - d) upprätta en mekanism för erkännande av likvärdighet av åtgärder som bibehålls av en part och som förtecknas i bilaga IV till detta avtal,
  - e) fortsätta genomföra SPS-avtalet,
  - f) upprätta mekanismer och förfaranden för förenklade handelsprocedurer, och
  - g) förbättra kommunikationen och samarbetet mellan parterna när det gäller de åtgärder som förtecknas i bilaga IV till detta avtal.
2. Dessutom syftar detta kapitel till att parterna ska nå fram till en gemensam uppfattning om djurskyddskrav.

ARTIKEL 51

Multilaterala skyldigheter

Parterna bekräftar sina rättigheter och skyldigheter enligt WTO-avtalet, särskilt SPS-avtalet.

ARTIKEL 52

Tillämpningsområde

Detta kapitel ska gälla för alla sanitära och fytosanitära åtgärder som en part vidtar och som direkt eller indirekt kan påverka handeln mellan parterna, inbegripet alla åtgärder som förtecknas i bilaga IV till detta avtal. Detta tillämpningsområde påverkar inte det område som omfattas av tillnärmning enligt artikel 55 i detta avtal.

ARTIKEL 53

Definitioner

I detta kapitel gäller följande definitioner:

1. *sanitära åtgärder eller fytosanitära åtgärder*: åtgärder enligt definitionen i punkt 1 i bilaga A till SPS-avtalet (SPS-åtgärder).
2. *djur*: djur enligt definitionerna i *Terrestrial Animal Health Code* eller *Aquatic Animal Health Code* som upprättats av Världsoorganisationen för djurhälsa (nedan kallad *OIE*).
3. *animaliska produkter*: produkter av animaliskt ursprung inbegripet produkter från vattenlevande djur enligt *OIE:s Aquatic Animal Health Code*.
4. *animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel*: hela djurkroppar eller delar av djur, produkter av animaliskt ursprung eller andra produkter framställda av djur som inte är avsedda att användas som livsmedel enligt förteckningen i del 2(II) i bilaga IV-A till detta avtal.

5. *växter*: levande växter och specificerade levande växtdelar, inbegripet fröer och embryonalt material:

- a) frukt, i botanisk mening, dock inte konserverad genom djupfrysning,
- b) grönsaker, dock inte konserverade genom djupfrysning,
- c) knölar, stamknölar, rotknölar, jordstammar,
- d) snittblommor,
- e) grenar med bladverk,
- f) avskurna träd med bladverk,
- g) vävnadskulturer av växter,
- h) blad, bladverk,
- i) levande pollen, och
- j) okuleringsris, sticklingar, ympris.

6. *växtprodukter*: produkter från växter som är obearbetade eller som genomgått en enkel bearbetning, såvida de inte är växter enligt del 3 i bilaga IV-A till detta avtal.
7. *frön*: frön i botanisk mening avsedda för plantering.
8. *skadegörare*: varje art, underart eller biotyp av växt, djur eller patogen smittkälla som kan vara skadlig för växter eller växtprodukter.
9. *skyddad zon*: en zon i den mening som avses i artikel 2.1 h i rådets direktiv 2000/29/EG av den 8 maj 2000 om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen eller i bestämmelser som ersätter detta direktiv.
10. *djursjukdom*: en kliniskt eller patologiskt konstaterad infektion hos ett djur.
11. *sjukdomar inom vattenbruk*: en klinisk eller icke-klinisk infektion med en eller flera av de etiologiska smittämnen som anges i OIE:s *Aquatic Animal Health Code*.
12. *infektion hos djur*: den situation där ett djur är värd för ett smittämne med eller utan kliniska eller patologiska belägg för en infektion.

13. *djurskyddsnormer*: normer för djurskydd som utvecklas och tillämpas av parterna och, i tillämpliga fall, i överensstämmelse med OIE:s normer.
14. *skälig sanitär och fytosanitär skyddsnivå*: skälig sanitär och fytosanitär skyddsnivå enligt definitionen i punkt 5 i bilaga A till SPS-avtalet.
15. *region*: vad djurhälsa beträffar, en zon eller en region enligt definitionen i OIE:s *Terrestrial Animal Health Code* och för vattenbruk en zon enligt definitionen i OIE:s *International Aquatic and Animal Health Code*. När det gäller unionen avses med *territorium* eller *land* unionens territorium.
16. *skadegörfritt område*: ett område som konstaterats vara fritt från en särskild skadegörare på grundval av vetenskapliga belägg och där, i tillämpliga fall, detta tillstånd upprätthålls officiellt.
17. *regionalisering*: begreppet regionalisering som det beskrivs i artikel 6 i SPS-avtalet.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

18. *sändning av djur eller animaliska produkter*: ett antal djur eller en mängd animaliska produkter av samma typ, som omfattas av samma intyg eller dokument, transporteras med samma transportmedel, avsänds av en enda avsändare och har sitt ursprung i samma exporterande part eller samma region eller regioner i parten. En sändning av djur kan bestå av en eller flera varor eller partier.

19. *sändning av växter eller växtprodukter*: en mängd växter, växtprodukter och/eller andra föremål som flyttas från en part till den andra parten och som omfattas av ett enda sundhetsintyg, när ett sådant är nödvändigt. En sändning kan bestå av en eller flera varor eller partier.

20. *parti*: ett antal enheter av en och samma vara som karakteriseras av att de har samma sammansättning och ursprung och utgör en del av en sändning.

21. *likvärdighet vid handel* (nedan kallad *likvärdighet*): då de åtgärder enligt bilaga IV till detta avtal som tillämpas i den exporterande parten, oavsett om dessa skiljer sig från de åtgärder enligt den bilagan som tillämpas i den importerande parten eller ej, objektivt når upp till den importerande partens skäliga skyddsnivå eller godtagbara risknivå.

22. *sektor*: produktions- eller handelsstruktur för en produkt eller en kategori av produkter i en part.

23. *delsektor*: en väldefinierad och kontrollerad del av en sektor.
24. *vara*: de produkter eller föremål som avses i punkterna 2–7.
25. *särskilt importtillstånd*: ett formellt förhandstillstånd av en behörig myndighet i den importerande parten utställt till en enskild importör som ett villkor för import av en enstaka sändning eller flera sändningar av en vara från den exporterande parten inom ramen för detta kapitel.
26. *arbetsdagar*: veckodagar utom söndagar, lördagar och allmänna helgdagar i någon av parterna.
27. *inspektion*: undersökning av varje aspekt av foder, livsmedel, djurhälsa och djurskydd för att kontrollera efterlevnaden av de rättsliga kraven i foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna avseende djurhälsa och djurskydd.
28. *växtskyddskontroll*: officiell okulär undersökning av växter, växtprodukter eller andra reglerade föremål för att fastställa eventuell förekomst av skadegörare och/eller fastställa överensstämmelse med de fytosanitära bestämmelserna.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

29. *kontroll*: kontroll av huruvida specificerade krav har uppfyllts, genom undersökning och bedömning av sakligt underlag.

ARTIKEL 54

Behöriga myndigheter

Parterna ska underrätta varandra om struktur, organisation och uppdelning av befogenheter mellan sina behöriga myndigheter vid det första mötet i den underkommitté för sanitära och fytosanitära frågor (nedan kallad *SPS-underkommittén*) som avses i artikel 65 i detta avtal. Parterna ska underrätta varandra om varje ändring i struktur, organisation och uppdelning av befogenheter, även för kontaktpunkterna, som gäller dessa behöriga myndigheter.

EU/GE/sv 82

ARTIKEL 55

Gradvis tillnärmning

1. Georgien ska fortsätta att gradvis närma sin lagstiftning på det sanitära och fytosanitära området, sin djurskyddslagstiftning samt andra lagstiftningsåtgärder enligt bilaga IV till detta avtal till unionslagstiftningen i enlighet med de principer och förfaranden som anges i bilaga XI till detta avtal.
2. Parterna ska samarbeta i fråga om gradvis tillnärmning och kapacitetsuppbyggnad.
3. SPS-underkommittén ska regelbundet övervaka genomförandet av tillnärmningsprocessen, enligt bilaga XI till detta avtal, i syfte att tillhandahålla nödvändiga rekommendationer för tillnärmningen.
4. Senast sex månader efter detta avtals ikraftträdande ska Georgien lämna in en förteckning över den unionslagstiftning på det sanitära och fytosanitära området samt på djurskyddsområdet liksom annan unionslagstiftning enligt bilaga IV till detta avtal som Georgien ska närma sin lagstiftning till. Förteckningen ska delas upp i prioriterade områden, inom vilka handeln med en viss vara eller varugrupp ska underlättas genom tillnärmning. Denna förteckning över tillnärmning ska fungera som referensdokument för genomförandet av detta kapitel.

ARTIKEL 56

Erkännande i handelssyfte av djurhälso- och skadegörarstatus och regionala villkor

Erkännande av status för djursjukdomar, infektioner hos djur eller skadegörare

1. I fråga om djursjukdomar och infektioner hos djur (inbegripet zoonoser) ska följande gälla:
  - a) Den importerande parten ska i handelssyfte erkänna djurhälsostatusen hos den exporterande parten eller dess regioner som den konstateras i enlighet med förfarandet i bilaga VI till detta avtal, när det gäller de djursjukdomar som anges i bilaga V-A till detta avtal.
  - b) När en part anser att den på sitt territorium eller i en region på sitt territorium har en speciell status för en särskild djursjukdom som avviker från dem som förtecknas i bilaga V-A till detta avtal, kan denna part begära erkännande av denna status enligt det förfarande som fastställs i del C i bilaga VI till detta avtal. I detta hänseende får den importerande parten begära garantier, åtföljda av en förklarande anmärkning, vad beträffar import av levande djur och animaliska produkter som står i överensstämmelse med den status parterna kommit överens om.

- c) Parterna erkänner som grundval för handeln dem emellan statusen för territorier eller regioner eller statusen i en sektor eller delsektor i parterna vad beträffar prevalens eller incidens av en annan djursjukdom än de som förtecknas i bilaga V-A till detta avtal, eller vad beträffar infektioner hos djur och/eller därmed sammanhängande risker, beroende på vad som är tillämpligt, som den definieras av OIE. I detta hänseende får den importerande parten vid import av levande djur och animaliska produkter begära garantier som är avpassade till den definierade statusen i enlighet med OIE:s rekommendationer.
  - d) Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 58, 60 och 64 i detta avtal och om inte den importerande parten reser uttrycklig invändning och begär stöd- eller tilläggsupplysningar, samråd och/eller kontroll, ska vardera parten utan oskäligen dröjsmål vidta de lagstiftningsåtgärder och administrativa åtgärder som behövs för handeln enligt bestämmelserna i led a, b och c i denna punkt.
2. I fråga om skadegörare ska följande gälla:
- a) Parterna erkänner i handelssyfte den status när det gäller skadegörare som anges i bilaga V-B som fastställs i enlighet med bilaga VI-B.

- b) Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 58, 60 och 64 i detta avtal och om inte den importerande parten reser uttrycklig invändning och begär stöd- eller tilläggsupplysningar, samråd och/eller kontroll, ska vardera parten utan oskäligt dröjsmål vidta de lagstiftningsåtgärder och administrativa åtgärder som behövs för handeln enligt bestämmelserna i led a i denna punkt.

Erkännande av regionalisering/zonindelning, skadegörfria områden
och skyddade zoner

3. Parterna erkänner begreppet regionalisering och skadegörfria områden enligt den relevanta internationella växtskyddskonventionen (IPPC) från 1997 och FAO:s internationella standarder för fytosanitära åtgärder, liksom begreppet skyddade zoner enligt direktiv 2000/29/EG, och är överens om att tillämpa dessa i handeln sig emellan.
4. Parterna är överens om att beslut om regionalisering för de djur- och fisksjukdomar som förtecknas i bilaga V-A till detta avtal och för de skadegörare som förtecknas i bilaga V-B till detta avtal ska fattas enligt bestämmelserna i delarna A och B i bilaga VI till detta avtal.

5. Vad beträffar djursjukdomar ska den exporterande part som söker erkännande av sitt beslut om regionalisering hos den importerande parten, i enlighet med bestämmelserna i artikel 58 i detta avtal, anmäla sina åtgärder med fullständiga förklaringar och underlag vad gäller bedömningar och beslut. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 59 i detta avtal och om inte den importerande parten reser uttrycklig invändning och begär tilläggsupplysningar, samråd och/eller kontroll inom 15 arbetsdagar från det att anmälan mottagits ska det anmälda beslutet om regionalisering anses godtaget.

De samråd som avses i första stycket i denna punkt ska äga rum i enlighet med artikel 59.3 i detta avtal. Den importerande parten ska bedöma tilläggsupplysningarna inom 15 arbetsdagar från det att de mottagits. Den kontroll som avses i första stycket i denna punkt ska utföras i enlighet med artikel 62 i detta avtal inom 25 arbetsdagar från det att begäran om kontroll mottagits.

6. Vad skadegörare beträffar ska vardera parten försäkra sig om att det vid handel med växter, växtprodukter och andra föremål på lämpligt sätt tas hänsyn till statusen för skadegörare i ett område som erkänns som en skyddad zon eller som ett skadegörfritt område av den andra parten. Den part som söker erkännande av ett skadegörfritt område hos den andra parten ska anmäla sina åtgärder och på begäran tillhandahålla fullständiga förklaringar och underlag för upprättandet och bibehållandet av detta, med ledning av lämpliga FAO- eller IPPC-standarder, inbegripet de internationella standarderna för fyto-sanitära åtgärder. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 64 i detta avtal och om inte en importerande part reser uttrycklig invändning och begär tilläggsupplysningar, samråd och/eller kontroll inom tre månader efter anmälan ska det anmälda beslutet om regionalisering avseende ett skadegörfritt område anses godtaget.

De samråd som avses i första stycket i denna punkt ska äga rum i enlighet med artikel 59.3 i detta avtal. Den importerande parten ska bedöma tilläggsupplysningarna inom tre månader från det att de mottagits. Den kontroll som avses i första stycket i denna punkt ska utföras i enlighet med artikel 62 i detta avtal inom tolv månader från det att begäran om kontroll mottagits, med hänsyn tagen till skadegörarens biologi och den berörda grödan.

7. När förfarandena enligt punkterna 4–6 slutförts och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 64 i detta avtal ska vardera parten utan oskäligt dröjsmål vidta de lagstiftningsåtgärder och administrativa åtgärder som behövs för att handel ska kunna drivas på denna grund.

Delområdesindelning

8. Parterna får fortsätta diskussionerna om delområdesindelning.

ARTIKEL 57

Erkännande av likvärdighet

1. Likvärdighet kan erkännas med avseende på
  - a) en enskild åtgärd,
  - b) en grupp åtgärder, eller
  - c) ett system som tillämpas på en sektor, en delsektor, en vara eller en varugrupp.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

2. I fråga om erkännande av likvärdighet ska parterna följa det förfarande som anges i punkt 3 i denna artikel. Detta förfarande ska inbegripa påvisande av objektiva belägg för likvärdighet från den exporterande partens sida och objektiv bedömning av dessa belägg från den importerande partens sida. Denna bedömning kan omfatta inspektioner eller kontroller.
3. På den exporterande partens begäran rörande erkännande av likvärdighet enligt punkt 1 i denna artikel ska parterna, utan dröjsmål och inom tre månader från det att en sådan begäran mottagits av den importerande parten, inleda samrådsförfarandet som ska inbegripa de steg som anges i bilaga VIII till detta avtal. Om den exporterande parten gör ett antal framställningar ska parterna på begäran av den importerande parten inom den SPS-underkommitté som avses i artikel 65 i detta avtal komma överens om en tidsplan för att inleda och genomföra det förfarande som avses i den här punkten.
4. Georgien ska underrätta unionen så snart som tillnärmning har uppnåtts i fråga om en åtgärd, en grupp åtgärder eller ett system enligt punkt 1 i denna artikel till följd av den övervakning som föreskrivs i artikel 55.3 i detta avtal. Detta faktum ska kunna ligga till grund för en begäran från Georgien om att inleda förfarandet för erkännande av likvärdighet av de berörda åtgärderna i enlighet med punkt 3 i denna artikel.

5. Såvida inte annat överenskommit ska den importerande parten ha avslutat det förfarande för erkännande av likvärdighet som avses i punkt 3 i denna artikel inom 360 dagar efter att från den exporterande parten ha mottagit begäran med belägg för likvärdigheten. Denna tidsfrist får förlängas för säsonggrödor när det är motiverat att dröja med bedömningen för att möjliggöra kontroll under en lämplig del av en grödas växtperiod.

6. Den importerande parten ska fastställa likvärdigheten när det gäller växter, växtprodukter och andra föremål i enlighet med relevanta internationella standarder för fytosanitära åtgärder.

7. Den importerande parten får permanent eller tillfälligt upphäva likvärdighet på basis av ändringar som den ena parten gjort av åtgärder som påverkar likvärdigheten, under förutsättning att förfarandena nedan följs:

- a) Enligt bestämmelserna i artikel 58.2 i detta avtal ska den exporterande parten underrätta den importerande parten om varje förslag till ändring av åtgärder för vilka likvärdighet har erkänts och om de troliga verkningarna av de föreslagna åtgärderna på den likvärdighet som erkänts. Inom 30 dagar från mottagandet av denna underrättelse ska den importerande parten underrätta den exporterande parten om huruvida likvärdighet fortsättningsvis kommer att erkännas eller inte på grundval av de föreslagna åtgärderna.

b) Enligt bestämmelserna i artikel 58.2 i detta avtal ska den importerande parten omedelbart underrätta den exporterande parten om varje förslag till ändring av åtgärder som ligger till grund för erkännande om likvärdighet och om de troliga verkningarna av de föreslagna åtgärderna på den likvärdighet som har erkänts. För den händelse att den importerande parten inte fortsätter att erkänna likvärdighet, kan parterna komma överens om villkoren för att på nytt inleda det förfarande som avses i punkt 3 i denna artikel på grundval av de föreslagna åtgärderna.

8. Den importerande parten har ensam ansvaret för att besluta om erkännande eller tillfälligt eller permanent upphävande av likvärdighet i enlighet med sin lagstiftning och administrativa ram. Den parten ska skriftligen förse den exporterande parten med de fullständiga förklaringar och underlag som legat till grund för bedömningar och beslut som omfattas av denna artikel. I händelse av icke-erkännande eller tillfälligt eller permanent upphävande av likvärdighet ska den importerande parten för den exporterande parten ange på vilka villkor som förfarandet enligt punkt 3 kan inledas.

9. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 64 i detta avtal får den importerande parten inte permanent eller tillfälligt upphäva likvärdigheten innan endera partens föreslagna nya åtgärder trätt i kraft.

10. Om den importerande parten formellt erkänner likvärdigheten på grundval av samrådsförfarandet enligt bilaga VIII till detta avtal, ska SPS-underkommittén i enlighet med förfarandet i artikel 65.5 i detta avtal avge en förklaring om likvärdighet i handeln mellan parterna. Detta beslut får även omfatta färre fysiska kontroller vid gränserna, förenklade intyg och förfaranden för "för-listning" för anläggningar beroende på vad som är lämpligt.

Likvärdighetsstatusen ska förtecknas i bilaga XII till detta avtal.

ARTIKEL 58

Öppenhet och utbyte av information

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 59 i detta avtal ska parterna samarbeta för att öka den ömsesidiga förståelsen av varandras officiella kontrollstruktur och kontrollmekanismer som ansvarar för tillämpningen av de åtgärder som förtecknas i bilaga IV till detta avtal och resultaten av strukturen och mekanismerna. Detta kan uppnås bland annat genom rapporter om internationella revisioner när dessa offentliggörs och genom informationsutbyte mellan parterna om resultaten av dessa revisioner eller annan information, beroende på vad som är lämpligt.

Prop. 2013/14:251

Bilaga

2. Inom ramen för den tillnärmning av lagstiftningen som avses i artikel 55 i detta avtal eller det erkännande av likvärdighet som avses i artikel 57 i detta avtal ska parterna hålla varandra underrättade om ändringar som antas när det gäller lagstiftning eller andra förfaranden på de berörda områdena.

3. I detta sammanhang ska unionen i god tid underrätta Georgien om ändringar av unionslagstiftningen för att Georgien ska kunna överväga ändringar av sin egen lagstiftning i enlighet med dessa.

Parterna bör samarbeta på den nivå som är nödvändig för att underlätta överlämnande av lagstiftningshandlingar på begäran av endera parten.

I detta syfte ska vardera parten informera den andra parten om sina kontaktpunkter. Parterna ska också underrätta varandra om alla eventuella ändringar av kontaktpunkterna.

EU/GE/sv 94

ARTIKEL 59

Anmälan, samråd och underlättande av kommunikation

1. Vardera parten ska inom två arbetsdagar skriftligen till den andra parten anmäla alla allvarliga eller betydande risker för människors, djurs eller växters hälsa, inbegripet alla akut nödvändiga födoämneskontroller eller situationer där det finns en klart identifierad risk för allvarliga hälsoeffekter som hänger samman med förtäring av animaliska produkter eller växtprodukter, i synnerhet
  - a) alla åtgärder som påverkar regionaliseringsbeslut enligt artikel 56 i detta avtal,
  - b) förekomst eller utveckling av varje djursjukdom som förtecknas i bilaga V-A till detta avtal eller av reglerade skadegörare som förtecknas i bilaga V-B till detta avtal,
  - c) rön av epidemiologisk betydelse eller betydande associerade risker när det gäller djursjukdomar och skadegörare som inte förtecknas i bilagorna V-A och V-B till detta avtal eller som är nya djursjukdomar eller skadegörare, och
  - d) varje ytterligare åtgärd, utöver de grundläggande krav som gäller för parternas respektive åtgärder, som vidtas för att bekämpa eller utrota djursjukdomar eller skadegörare eller för att skydda folkhälsan eller växters hälsa samt alla ändringar av sjukdomsförebyggande program, inbegripet vaccinationsprogram.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

2. En skriftlig anmälan ska göras till de kontaktpunkter som avses i artikel 58.1 i detta avtal.

Med skriftlig anmälan avses en anmälan per post, fax eller e-post.

3. Om en part är allvarligt oroad över en risk i fråga om människors, djurs eller växters hälsa, ska samråd om situationen på begäran av den parten hållas så snart som möjligt och under alla omständigheter senast 15 arbetsdagar efter den dag då begäran gjordes. Vardera parten ska i sådana situationer sträva efter att ställa all den information till förfogande som behövs för att undvika störningar i handeln och för att nå en ömsesidigt godtagbar lösning som är förenlig med skydd av människors, djurs och växters hälsa.

4. På begäran av en part ska samråd om djurskydd hållas så snart som möjligt och, under alla omständigheter, senast 20 arbetsdagar efter den dag då anmälan gjordes. Vardera parten ska i sådana situationer sträva efter att tillhandahålla alla begärda upplysningar.

5. På begäran av en part ska det samråd som avses i punkterna 3 och 4 i denna artikel hållas som video- eller telefonkonferens. Den part som begärt samråd ska svara för att det förs protokoll vid samrådet som formellt ska godkännas av parterna. För detta godkännande ska bestämmelserna i artikel 58.3 i detta avtal tillämpas.

6. Ett system för snabb varning och en mekanism för tidig varning som tillämpas av båda parter för alla veterinära och fytosanitära nödsituationer kommer att införas i ett senare skede när Georgien har infört den lagstiftning som krävs på detta område och skapat förutsättningar för att systemen fungerar på plats.

ARTIKEL 60

Handelsvillkor

1. Importvillkor före erkännande av likvärdighet:
  - a) Parterna är överens om att tillämpa villkor före erkännande av likvärdighet vid import av alla varor som omfattas av bilaga IV-A till detta avtal samt punkterna 2 och 3 i bilaga IV-C till detta avtal. Utan att det påverkar tillämpningen av beslut enligt artikel 56 i detta avtal ska den importerande partens importvillkor tillämpas för den exporterande partens hela territorium. När detta avtal träder i kraft och i enlighet med bestämmelserna i artikel 58 i detta avtal ska den importerande parten underrätta den exporterande parten om sina sanitära och/eller fytosanitära importkrav för varor som avses i bilagorna IV-A och IV-C till detta avtal. Dessa upplysningar ska i förekommande fall inbegripa förlagor till officiella intyg eller deklARATIONER eller kommersiella dokument, som föreskrivs av den importerande parten.

Prop. 2013/14:251

Bilaga

- b) i) Alla ändringar eller förslag till ändringar av de villkor som avses i punkt 1 a i denna artikel ska göras i enlighet med de relevanta anmälningsförfarandena i SPS-avtalet.
- ii) Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i artikel 64 i detta avtal ska den importerande parten ta hänsyn till tiden för transport mellan parterna vid fastställandet av datum för ikraftträdande av de ändrade villkor som avses i punkt 1 a i denna artikel.
- iii) Om den importerande parten inte uppfyller de krav på anmälan som avses i punkt 1 a i denna artikel ska den fortsätta att godta det intyg som garanterar de tidigare gällande villkoren upp till 30 dagar efter det att de förändrade importvillkoren trätt i kraft.

EU/GE/sv 98

2. Importvillkor efter erkännande av likvärdighet:
  - a) Inom 90 dagar efter dagen för beslutet om erkännande enligt artikel 57.10 i detta avtal ska parterna vidta alla de lagstiftningsåtgärder och administrativa åtgärder som är nödvändiga för att tillämpa detta erkännande och på basis av detta möjliggöra handel mellan parterna med de varor som avses i bilaga IV-A till detta avtal och i punkterna 2 och 3 i bilaga IV-C till detta avtal. För dessa varor får förlagan till det officiella intyg eller dokument som den importerande parten kräver ersättas med ett intyg som utformas enligt bilaga X-B till detta avtal.
  - b) För varor inom sektorer och delsektorer för vilka inte alla åtgärder erkänns som likvärdiga ska handeln fortsätta att bedrivas enligt de villkor som avses i punkt 1 a i denna artikel. På begäran av den exporterande parten ska bestämmelserna i punkt 5 i denna artikel tillämpas.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

3. Från och med dagen för detta avtals ikraftträdande ska de varor som avses i bilaga IV-A till detta avtal och i punkt 2 i bilaga IV-C till detta avtal inte vara beroende av importtillstånd mellan parterna.

4. För villkor som inverkar på handel med de varor som avses i punkt 1 a i denna artikel ska parterna på begäran av den exporterande parten inleda samråd i SPS-underkommittén enligt bestämmelserna i artikel 65 i detta avtal för att komma överens om alternativa villkor eller tilläggsvillkor för import från den importerande partens sida. Sådana alternativa villkor eller tilläggsvillkor för import får i förekommande fall baseras på åtgärder från den exporterande partens sida som erkänns som likvärdiga av den importerande parten. Om överenskommelse nås ska den importerande parten inom 90 dagar vidta de lagstiftningsåtgärder och/eller administrativa åtgärder som är nödvändiga för att möjliggöra import på grundval av de överenskomna importvillkoren.

5. Förteckning över anläggningar, villkorat godkännande
- a) Vid import av de animaliska produkter som anges i del 2 i bilaga IV-A till detta avtal ska den importerande parten på den exporterande partens begäran åtföljd av lämpliga garantier provisoriskt godkänna de bearbetningsanläggningar som anges i punkt 2 i bilaga VII till detta avtal och som är belägna på den exporterande partens territorium, utan föregående kontrollbesök vid enskilda anläggningar. Sådana godkännanden ska vara förenliga med de villkor och bestämmelser som anges i bilaga VII till detta avtal. Utom i de fall då tilläggsupplysningar begärs ska den importerande parten vidta nödvändiga lagstiftningsåtgärder och/eller administrativa åtgärder för att möjliggöra import på denna grund inom 30 arbetsdagar från den importerande partens mottagande av begäran och lämpliga garantier.

Den första förteckningen över anläggningar ska godkännas enligt bestämmelserna i bilaga VII till detta avtal.

- b) Vid import av de animaliska produkter som avses i punkt 2 a i denna artikel ska den exporterande parten underrätta den importerande parten om sin förteckning över anläggningar som uppfyller den importerande partens villkor.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

6. På begäran av en part ska den andra parten tillhandahålla nödvändiga förklaringar och underlag vad gäller de bedömningar och beslut som omfattas av denna artikel.

ARTIKEL 61

Certifieringsförfarande

1. För certifieringsförfaranden och utfärdande av intyg och officiella dokument är parterna överens om de principer som anges i bilaga X till detta avtal.
2. Den SPS-underkommitté som avses i artikel 65 i detta avtal får besluta om reglerna för elektronisk certifiering, återkallande eller ersättning av intyg.
3. Inom ramen för tillnärmad lagstiftning enligt artikel 55 i detta avtal ska parterna i förekommande fall komma överens om gemensamma förslag till intyg.

EU/GE/sv 102

ARTIKEL 62

Kontroll

1. För att upprätthålla förtroendet för det praktiska genomförandet av bestämmelserna i detta kapitel har vardera parten rätt att
  - a) kontrollera hela eller delar av den andra partens myndigheters inspektions- och certifieringssystem och/eller, i tillämpliga fall, andra åtgärder i enlighet med relevanta internationella standarder, riktlinjer och rekommendationer enligt Codex Alimentarius, OIE och IPPC,
  - b) få information från den andra parten om dess kontrollsystem och informeras om resultaten av de kontroller som utförts inom ramen för det systemet med iakttagande av de bestämmelser om konfidentialitet som är tillämpliga i endera parten.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

2. Endera parten får delge tredje part resultaten av kontrollerna enligt punkt 1 a i denna artikel och, om detta krävs, offentliggöra resultaten enligt tillämpliga bestämmelser i någondera parten. Bestämmelser om konfidentialitet som är tillämpliga i endera parten ska respekteras vid delgivande och/eller offentliggörande av resultaten, i tillämpliga fall.
3. Om den importerande parten beslutar att göra ett kontrollbesök hos den exporterande parten ska den importerande parten underrätta den exporterande parten om detta kontrollbesök senast 60 arbetsdagar före kontrollbesöket, utom i nödsituationer eller om parterna kommer överens om något annat. Parterna ska vara överens om alla eventuella ändringar av besöket.
4. Kostnaderna för kontrollen av hela eller delar av den andra partens behöriga myndigheters inspektions- och certifieringssystem och/eller, i tillämpliga fall, andra åtgärder, ska bäras av den part som utför kontrollen eller inspektionen.
5. Ett utkast till skriftligt meddelande om kontrollen ska skickas till den exporterande parten inom 60 arbetsdagar från det att kontrollen slutförts. Den exporterande parten ska inom 45 arbetsdagar framföra synpunkter på utkastet till det skriftliga meddelandet. Den exporterande partens synpunkter ska bifogas och, när så är lämpligt, införlivas i slutresultatet. Om det under kontrollen har konstaterats att det föreligger en betydande risk för människors, djurs eller växters hälsa ska den exporterande parten underrättas om detta så snart som möjligt och senast inom tio arbetsdagar från det att kontrollen slutförts.

6. För ökad klarhet kan resultaten av kontrollen bidra till de förfaranden enligt artiklarna 55, 57 och 63 i detta avtal som genomförs av parterna eller en av parterna.

ARTIKEL 63

Gränskontroller vid import och inspektionsavgifter

1. Parterna är överens om att gränskontroller vid import som den importerande parten genomför av sändningar från den exporterande parten ska iaktta principerna i del A i bilaga IX till detta avtal. Resultaten av dessa kontroller kan bidra till den kontroll som avses i artikel 62 i detta avtal.

2. Frekvensen av de fysiska gränskontroller vid import som ska utföras av vardera parten anges i del B i bilaga IX till detta avtal. En part får inom sitt behörighetsområde ändra dessa frekvenser enligt sin interna lagstiftning som ett resultat av framsteg som gjorts enligt artiklarna 55, 57 och 60 i detta avtal, eller som ett resultat av kontroller, samråd eller andra åtgärder som föreskrivs i detta avtal. Den SPS-underrkommitté som avses i artikel 65 ska genom beslut ändra del B i bilaga IX till detta avtal i enlighet med detta.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

3. Eventuella inspektionsavgifter får bara täcka den behöriga myndighetens kostnader för att utföra gränskontrollerna vid import. Dessa avgifter ska beräknas på samma grundval som de avgifter som tas ut för inspektion av liknande inhemska produkter.
4. Den importerande parten ska på begäran av den exporterande parten informera denna om varje ändring, inbegripet skälen för denna ändring, som berör åtgärder med inverkan på importkontroller och inspektionsavgifter och om alla ändringar av betydelse i det administrativa genomförandet av sådana kontroller.
5. Från och med den dag som fastställs av den SPS-underkommitté som avses i artikel 65 i detta avtal får parterna komma överens om villkoren för att godkänna varandras kontroller enligt artikel 62.1 b i detta avtal, i syfte att anpassa och, i tillämpliga fall, ömsesidigt minska frekvensen av de fysiska gränskontrollerna vid import av de varor som avses i artikel 60.2 a i detta avtal.

Från och med den dagen får parterna ömsesidigt godkänna varandras kontroller för vissa varor och följaktligen minska eller ersätta gränskontrollerna för dessa varor.

ARTIKEL 64

Skyddsåtgärder

1. För den händelse att den exporterande parten vidtar åtgärder inom det egna territoriet för att kontrollera företeelser som kan utgöra allvarliga hot mot eller risker för människors, djurs eller växters hälsa ska den exporterande parten, utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i punkt 2 i denna artikel, vidta likvärdiga åtgärder för att förhindra att hotet eller risken införs på den importerande partens territorium.
2. På grundval av tungt vägande skäl som rör människors, djurs eller växters hälsa får den importerande parten vidta de provisoriska åtgärder som är nödvändiga för att skydda människors, djurs eller växters hälsa. För sändningar under transport mellan parterna ska den importerande parten överväga den lämpligaste och mest proportionerliga lösningen för att undvika onödiga störningar i handeln.
3. Den part som antar åtgärder enligt punkt 2 i denna artikel ska informera den andra parten senast en arbetsdag efter den dag då åtgärderna antogs. På begäran av endera parten och enligt bestämmelserna i artikel 59.3 i detta avtal ska parterna samråda om situationen inom 15 arbetsdagar efter anmälan. Parterna ska ta vederbörlig hänsyn till den information de får genom sådana samråd, och sträva efter att undvika onödiga störningar i handeln genom att i tillämpliga fall beakta resultatet av samråden enligt artikel 59.3 i detta avtal.

ARTIKEL 65

Underkommitté för sanitära och fytosanitära frågor

1. Härmed inrättas en underkommitté för sanitära och fytosanitära frågor (nedan kallad *SPS-underkommittén*). Den ska sammanträda inom tre månader från dagen för detta avtals ikraftträdande, därefter på begäran av endera parten eller minst en gång per år. Om parterna är överens om detta kan sammanträdena i SPS-underkommittén hållas som video- eller telefonkonferens. SPS-underkommittén får också behandla frågor per korrespondens mellan sammanträdena.
2. SPS-underkommittén ska ha följande uppgifter:
  - a) Granska alla frågor som har anknytning till detta kapitel.
  - b) Övervaka genomförandet av detta kapitel och behandla alla frågor som kommer upp vid den praktiska tillämpningen av kapitlet.
  - c) Se över bilagorna IV–XII till detta avtal, särskilt mot bakgrund av framsteg som gjorts under de samråd och förfaranden som föreskrivs enligt detta kapitel.

- d) Genom ett godkännandebeslut ändra bilagorna IV–XII till detta avtal mot bakgrund av den översyn som föreskrivs i led c i denna punkt eller i övrigt i detta kapitel.
  - e) Avge yttranden eller rekommendationer till andra organ enligt avdelning VIII (Institutionella och allmänna bestämmelser samt slutbestämmelser) i detta avtal mot bakgrund av den översyn som föreskrivs i led c i denna punkt.
3. Parterna är överens om att inrätta tekniska arbetsgrupper, när så är lämpligt, bestående av företrädare för parterna på expertnivå, som ska kartlägga och behandla tekniska och vetenskapliga problem som uppstår i samband med tillämpningen av detta kapitel. När behov uppstår av ytterligare sakkunskap kan parterna tillsätta tillfälliga grupper, inbegripet vetenskapliga grupper och expertgrupper. Sammansättningen av sådana tillfälliga grupper behöver inte begränsas till företrädare för parterna.
4. SPS-underkommittén ska regelbundet genom rapporter informera associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal, om sin verksamhet och om de beslut som fattas inom dess behörighetsområde.
5. SPS-underkommittén ska anta sin arbetsordning vid sitt första sammanträde.

6. Alla beslut, rekommendationer, rapporter eller andra åtgärder som vidtas av SPS-underkommittén eller av en grupp som inrättats av SPS-underkommittén ska antas i samförstånd av parterna.

KAPITEL 5

TULLAR OCH FÖRENKLADE HANDELSPROCEDURER

ARTIKEL 66

Mål

1. Parterna erkänner vikten av frågor som rör tullar och förenklade handelsprocedurer inom den växande bilaterala handeln. Parterna är överens om att stärka samarbetet inom detta område för att säkerställa att den relevanta lagstiftningen och de relevanta förfarandena liksom de behöriga myndigheternas administrativa kapacitet som princip uppfyller målen om effektiv kontroll och stöder underlättande av laglig handel.
2. Parterna erkänner att största vikt ska ägnas mål om allmän ordning, inbegripet förenklade handelsprocedurer, säkerhet och bedrägeribekämpning och en balanserad strategi för dessa frågor.

ARTIKEL 67

Lagstiftning och förfaranden

1. Parterna är överens om att deras respektive handels- och tullagstiftning som princip ska vara stabil och övergripande och att bestämmelserna och förfarandena ska vara proportionella, öppna, förutsebara, icke-diskriminerande och opartiska samt tillämpas enhetligt och ändamålsenligt och bland annat
  - a) skydda och underlätta laglig handel genom effektiv tillsyn och efterlevnad av kraven i lagstiftningen,
  - b) undvika onödiga eller diskriminerande belastningar på ekonomiska aktörer, förhindra bedrägeri och ytterligare underlätta situationen för ekonomiska aktörer som uppvisar en hög grad av efterlevnad,
  - c) tillämpa ett administrativt enhetsdokument för tulldeklarationer,
  - d) vidta åtgärder som leder till effektivare, öppnare och enklare tullförfaranden och tullpraxis vid gränserna,

- e) tillämpa moderna tullmetoder, inbegripet riskbedömning, kontroller efter klarering och metoder för företagsrevision i syfte att förenkla och underlätta införsel, utförsel och frigörande av varor,
- f) syfta till att minska fullgörandekostnaderna och öka förutsebarheten för alla ekonomiska aktörer,
- g) sörja för att krav och förfaranden vid import, export och transitering av varor handläggs på ett icke-diskriminerande sätt, utan att detta påverkar tillämpningen av objektiva riskbedömningskriterier,
- h) tillämpa internationella instrument på tull- och handelsområdet, bland annat de som utarbetats av Världstullorganisationen (nedan kallad *WCO*), Istanbulkonventionen om temporär import från 1990, Internationella konventionen om det harmoniserade systemet från 1983, WTO, FN:s TIR-konvention från 1975, 1982 års konvention om harmonisering av gränskontroller av varor, med eventuellt beaktande av *WCO*:s ramverk av standarder för att säkra och underlätta världshandeln från 2005 samt Europeiska kommissionens riktlinjer, såsom riktlinjerna för tullarbetet, när så är relevant,
- i) vidta nödvändiga åtgärder för att återspegla och tillämpa bestämmelserna i den reviderade Kyotokonventionen om förenkling och harmonisering av tullförfaranden från 1973,

- j) föreskriva bindande förhandsbesked om varors klassificering enligt tulltaxan och ursprungsregler; parterna ska se till att ett sådant besked får återkallas eller upphävas först efter underrättelse till den berörda aktören, och att återkallandet eller upphävandet inte får ha retroaktiv verkan, utom om oriktiga eller ofullständiga uppgifter legat till grund för beskedet,
  - k) införa och tillämpa förenklade förfaranden för godkända näringsidkare enligt objektiva och icke-diskriminerande kriterier,
  - l) fastställa regler som säkerställer att påföljder vid överträdelser av tullbestämmelser eller förfarandekrav är proportionella och icke-diskriminerande och att tillämpningen av dem inte ger upphov till omotiverade och obefogade dröjsmål, och
  - m) tillämpa öppna, icke-diskriminerande och proportionella bestämmelser i de fall där myndigheter tillhandahåller tjänster som även tillhandahålls av den privata sektorn.
2. I syfte att förbättra arbetsmetoderna och säkerställa icke-diskriminering, öppenhet, effektivitet, integritet och ansvarighet i verksamheten ska parterna göra följande:
- a) Vidta ytterligare åtgärder för att minska mängden av samt förenkla och standardisera uppgifter och dokumentation som tullen och andra berörda myndigheter kräver.

- b) När så är möjligt, förenkla krav och formaliteter när det gäller snabbt frigörande och snabb klarering av varor.
- c) Tillhandahålla effektiva, snabba och icke-diskriminerande förfaranden som garanterar en möjlighet att överklaga tullens och andra berörda myndigheters administrativa åtgärder, avgöranden och beslut som inverkar på varor som uppvisas för tullen. Sådana förfaranden ska vara lättillgängliga och eventuella avgifter ska vara rimliga och stå i proportion till myndigheternas kostnader för att säkerställa rätten att överklaga.
- d) Vidta åtgärder för att i fall där en ifrågasatt administrativ åtgärd eller ett ifrågasatt avgörande eller beslut överklagas säkerställa att varorna i normalfallet frigörs och att betalningen av tullbeloppet får skjutas upp, med förbehåll för säkerhetsåtgärder som bedöms nödvändiga. Vid behov bör frigörandet av varorna ske mot att en garanti, till exempel en säkerhet eller en deposition, ställs.
- e) Se till att de högsta integritetsstandarderna upprätthålls, särskilt vid gränsen, genom tillämpning av åtgärder som återspeglar principerna i de relevanta internationella konventionerna och instrumenten på detta område, i synnerhet WCO:s reviderade Arushadeklaration från 2003 och Europeiska kommissionens riktlinjer för tulletik från 2007, när så är lämpligt.

3. Parterna är överens om att avskaffa
  - a) alla krav på att anlita tullombud, och
  - b) alla krav på kontroller före sändning eller kontroll av destination.
4. Transitering
  - a) I detta avtal ska de bestämmelser och definitioner för transitering gälla som fastställs i WTO:s bestämmelser, särskilt artikel V i Gatt 1994, och därtill hörande bestämmelser, bland annat alla förtydliganden och ändringar till följd av Doharundans förhandlingar om förenklade handelsprocedurer. Dessa bestämmelser gäller också när transiteringen av varor börjar eller slutar i en parts territorium.
  - b) Parterna ska sträva efter gradvis ökade möjligheter till sammankoppling mellan sina respektive system för tulltransitering, med sikte på Georgiens framtida deltagande i det gemensamma transiteringssystemet¹.
  - c) Parterna ska se till att alla berörda myndigheter inom deras territorier samarbetar och samordnar sina insatser för att underlätta transittrafik. Parterna ska också främja samarbetet mellan myndigheterna och den privata sektorn i fråga om transitering.

---

¹ Konventionen av den 20 maj 1987 om ett gemensamt transiteringsförfarande.

ARTIKEL 68

Förbindelser med näringslivet

Parterna är överens om följande:

- a) Att se till att deras respektive lagstiftning och förfaranden är öppna och allmänt tillgängliga, i möjligaste mån på elektronisk väg, och innehåller en motivering till deras antagande. Samråd bör äga rum regelbundet och tiden från det att nya eller ändrade bestämmelser offentliggörs till dess att de träder i kraft bör vara rimlig.
- b) Att det behövs regelbundna samråd, och att samråden sker i rätt tid, med företrädare för näringslivet om förslag till lagstiftning och förfaranden som rör tull- och handelsfrågor.
- c) Att offentliggöra relevant information av administrativ karaktär, inbegripet olika myndigheters krav och införsel- och utförsel förfaranden, öppettider och rutiner för tullkontor i hamnar och vid gränsövergångsställen samt kontaktpunkter dit man kan vända sig med förfrågningar.
- d) Att verka för samarbete mellan ekonomiska aktörer och berörda myndigheter genom användning av objektiva och allmänt tillgängliga förfaranden, som bland annat bygger på dem som offentliggörs av WCO.

- e) Att se till att deras respektive tullkrav och tullförfaranden samt tullrelaterade krav och förfaranden fortsätter att tillgodose näringslivets legitima behov, följer bästa praxis och fortsätter att begränsa handeln så lite som möjligt.

ARTIKEL 69

Avgifter

1. Parterna ska förbjuda administrativa avgifter med motsvarande verkan som tullar eller avgifter på import eller export.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

2. För alla slags avgifter och pålagor som påförs av vardera partens tullmyndigheter, däribland avgifter och pålagor för arbetsuppgifter som genomförs för tullmyndighetens räkning, vid eller i samband med import eller export och utan att det påverkar tillämpningen av de relevanta bestämmelserna i kapitel 1 (Nationell behandling och marknadstillträde för varor) i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal gäller följande:
- a) Avgifter och pålagor får endast tas ut för tjänster som på begäran av deklaranterna tillhandahålls med avvikelse från normala arbetsvillkor och fastställda öppettider samt på andra platser än de som avses i tullbestämmelserna, samt för alla formaliteter i samband med sådana tjänster som krävs för sådan import eller export.
  - b) Avgifter och pålagor får inte överstiga kostnaden för den tillhandahållna tjänsten.
  - c) Avgifter och pålagor får inte beräknas utifrån värdet på importen eller exporten.
  - d) Informationen om avgifter och pålagor ska offentliggöras via ett officiellt angivet medium och, om möjligt och lämpligt, en officiell webbplats. Det ska av informationen framgå vilka skälen är till avgiften eller pålagan för den tillhandahållna tjänsten, vilken myndighet som är ansvarig, vilka avgifter och pålagor som kommer att tillämpas samt när och hur de ska betalas.

- e) Nya eller ändrade avgifter och pålagor får inte tas ut förrän information om dessa har offentliggjorts och gjorts lättillgänglig.

ARTIKEL 70

Fastställande av tullvärde

1. Bestämmelserna i avtalet om tillämpning av artikel VII i Gatt 1994 i bilaga 1A till WTO-avtalet, inbegripet alla senare ändringar därav, ska gälla för fastställande av tullvärdet för varor i handeln mellan parterna. Dessa bestämmelser i WTO-avtalet införlivas härmed i detta avtal och utgör en integrerad del av det. Minitullvärden ska inte användas.
2. Parterna ska samarbeta i avsikt att uppnå en gemensam syn på frågor som rör fastställande av tullvärde.

ARTIKEL 71

Tullsamarbete

Parterna ska stärka sitt samarbete på tullområdet för att säkerställa att målen i detta kapitel uppfylls i syfte att ytterligare underlätta handeln och samtidigt säkerställa effektiv kontroll, säkerhet och bedrägeribekämpning. Parterna ska i detta syfte, när så är lämpligt, använda Europeiska kommissionens riktlinjer för tullarbetet som ett verktyg för att fastställa riktmärken.

För att säkerställa att bestämmelserna i detta kapitel följs ska parterna bland annat göra följande:

- a) Utbyta information om tullagstiftning och tullförfaranden.
- b) Utarbeta gemensamma initiativ i fråga om import-, export- och transiteringsförfaranden och samarbeta för att se till att näringslivet ges god service.
- c) Samarbeta om automatisering av tullförfaranden och andra handelsförfaranden.
- d) När så är lämpligt, utbyta information och uppgifter förutsatt att känsliga uppgifters konfidentialitet och skyddet av personuppgifter iakttas.

- e) Samarbeta för att förebygga och bekämpa olaglig gränsöverskridande handel med varor, bland annat tobaksvaror.
- f) Utbyta information eller inleda samråd i syfte att, när så är möjligt, fastställa gemensamma ståndpunkter i internationella organisationer som arbetar med tullfrågor, till exempel WTO, WCO, FN, FN:s konferens om handel och utveckling (Unctad) samt FN:s ekonomiska kommission för Europa.
- g) Samarbeta i fråga om planering och genomförande av tekniskt bistånd, särskilt i syfte att underlätta reformer på områdena tull och förenklade handelsprocedurer i enlighet med de relevanta bestämmelserna i detta avtal.
- h) Utbyta bästa praxis för tullinsatser, särskilt för riskbaserade system för tullkontroll samt för säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter, framför allt vad gäller varumärkesförfälskade produkter.
- i) Främja samordningen mellan parternas samtliga gränsmyndigheter för att underlätta gränsöverskridande processer och skärpa kontrollerna, och överväga gemensamma gränskontroller där så är möjligt och lämpligt.
- j) Införa, där så är relevant och lämpligt, ömsesidigt erkännande av program för handelspartnerskap och tullkontroller, inbegripet likvärdiga åtgärder för förenklade handelsprocedurer.

ARTIKEL 72

Ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor

Utan att det påverkar andra former av samarbete i enlighet med detta avtal, särskilt artikel 71 i detta avtal, ska parterna ska ge varandra administrativt bistånd i tullfrågor i enlighet med bestämmelserna i protokoll II om ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor till detta avtal.

ARTIKEL 73

Tekniskt bistånd och kapacitetsuppbyggnad

Parterna ska samarbeta i syfte att tillhandahålla tekniskt bistånd och kapacitetsuppbyggnad för genomförandet av reformer på områdena förenklade handelsprocedurer och tull.

ARTIKEL 74

Underkommittén för tullfrågor

1. Härmed inrättas en underkommitté för tullfrågor. Den ska regelbundet rapportera till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal.
2. I underkommitténs uppgifter ska ingå att hålla regelbundna samråd och övervaka genomförandet och förvaltningen av detta kapitel, inbegripet men inte begränsat till frågor som tullsamarbete, gränsöverskridande tullsamarbete och tullförvaltning, tekniskt bistånd, ursprungsregler och förenklade handelsprocedurer liksom ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor.
3. Underkommittén för tullfrågor ska bland annat
  - a) se till att detta kapitel och protokollen I och II till detta avtal fungerar korrekt,
  - b) anta praktiska arrangemang, åtgärder och beslut för genomförandet av detta kapitel och protokollen I och II till detta avtal, inbegripet för utbyte av information och data, ömsesidigt erkännande av tullkontroller och program för handelspartnerskap samt ömsesidiga förmåner,

Prop. 2013/14:251

Bilaga

- c) utbyta synpunkter om alla frågor av gemensamt intresse, inbegripet framtida åtgärder och de resurser som krävs för genomförandet och tillämpningen av dessa,
- d) utfärda rekommendationer när så är lämpligt, och
- e) anta sin arbetsordning.

ARTIKEL 75

Tillnärmning av tullagstiftning

Ett gradvis närmande till unionens tullagstiftning och viss internationell rätt ska genomföras i enlighet med bilaga XIII till detta avtal.

KAPITEL 6

ETABLERING, HANDEL MED TJÄNSTER OCH ELEKTRONISK HANDEL

AVSNITT 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 76

Mål, tillämpningsområde och omfattning

1. Parterna bekräftar sina respektive åtaganden inom ramen för WTO-avtalet och fastställer härmed de nödvändiga ordningarna för en gradvis och ömsesidig liberalisering av etablering och handel med tjänster samt för samarbete om elektronisk handel.
2. Offentlig upphandling behandlas i kapitel 8 (Offentlig upphandling) i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal och inget i detta kapitel ska anses innebära skyldigheter när det gäller offentlig upphandling.

3. Subventioner behandlas i kapitel 10 (Konkurrens) i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal och bestämmelserna i detta kapitel ska inte gälla för subventioner som parterna beviljar.
4. I enlighet med bestämmelserna i detta kapitel behåller vardera parten rätten att reglera och att införa nya föreskrifter för att uppnå legitima politiska mål.
5. Detta kapitel ska inte gälla för åtgärder som påverkar fysiska personer som söker tillträde till en parts arbetsmarknad, och inte heller för åtgärder som rör medborgarskap, bosättning eller fast anställning.
6. Inget i detta kapitel ska hindra en part från att tillämpa åtgärder för att reglera fysiska personers inresa till eller tillfälliga vistelse på dess territorium, inbegripet sådana åtgärder som är nödvändiga för att skydda gränsernas integritet och för att se till att fysiska personers förflyttning över gränserna sker i ordnade former, förutsatt att åtgärderna inte tillämpas på ett sådant sätt att de upphäver eller minskar de förmåner som tillkommer en part enligt villkoren i ett särskilt åtagande i detta kapitel och i bilaga XIV till detta avtal¹.

---

¹ Enbart det faktum att visering krävs för fysiska personer från vissa länder, men inte från andra, ska inte anses upphäva eller minska förmåner enligt ett särskilt åtagande.

ARTIKEL 77

Definitioner

I detta kapitel gäller följande definitioner:

- a) *åtgärd*: en parts åtgärder, i form av lagar, andra författningar, regler, förfaranden, beslut och administrativa handlingar eller i någon annan form.
- b) *åtgärder vidtagna eller upprätthållna av en part*: åtgärder som genomförs av
  - i) centrala, regionala eller lokala politiska beslutsförsamlingar och myndigheter, och
  - ii) icke-statliga organ vid utövandet av befogenheter som centrala, regionala eller lokala politiska beslutsförsamlingar eller myndigheter har delegerat till dem.
- c) *fysisk person från en part*: en medborgare i en av EU:s medlemsstater eller i Georgien i enlighet med respektive lands lagstiftning.

- d) *juridisk person*: ett rättssubjekt som bildats i laga ordning eller på annat sätt organiserats enligt gällande lag, antingen för vinständamål eller i annat syfte, och antingen privatägt eller i statens ägo, inbegripet bolag, stiftelser, handelsbolag, samriskföretag, enskilda näringsidkare och föreningar.
- e) *juridisk person från en part*: en juridisk person enligt definitionen i led d, som bildats i enlighet med lagstiftningen i en av EU:s medlemsstater eller i Georgien och som har sitt säte, sitt huvudkontor eller sin huvudsakliga verksamhet på det territorium¹ där fördraget om Europeiska unionens funktionssätt är tillämpligt eller på Georgiens territorium.

Om denna juridiska person endast har sitt säte eller huvudkontor på det territorium där fördraget om Europeiska unionens funktionssätt är tillämpligt eller på Georgiens territorium, ska den inte anses vara en juridisk person från unionen eller en juridisk person från Georgien, annat än om dess verksamhet har en faktisk och fortlöpande anknytning till unionens eller Georgiens ekonomi.

Trots vad som sägs i föregående stycke ska rederier som är etablerade utanför unionen eller Georgien och som kontrolleras av medborgare i en av EU:s medlemsstater eller i Georgien omfattas av detta avtal, om deras fartyg är registrerade i enlighet med lagstiftningen i den medlemsstaten respektive i Georgien och seglar under en medlemsstats eller Georgiens flagg.

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att detta territorium ska omfatta den exklusiva ekonomiska zonen och kontinentalsockeln i enlighet med Förenta nationernas havsrättskonvention (Unclos).

- f) *dotterbolag till en juridisk person från en part*: en juridisk person som ägs eller i praktiken kontrolleras av denna juridiska person¹.

- g) *filial till en juridisk person*: en affärsverksamhet som inte är en juridisk person och som förefaller vara permanent, exempelvis en del av moderbolaget, har en ledning och är materiellt så utrustad att den kan stå i affärsförbindelse med tredje parter på så sätt att sådana tredje parter, trots vetskapen om att det eventuellt uppkommer ett rättsligt band till moderbolaget, vars huvudkontor finns i utlandet, inte behöver vända sig direkt till moderbolaget utan kan vända sig till filialen.

- h) *etablering*:
  - i) vad gäller juridiska personer från unionen eller från Georgien, rätten att starta och bedriva näringsverksamhet genom att etablera, inbegripet genom förvärv av, en juridisk person och/eller skapa en filial eller ett representationskontor i Georgien eller i unionen,

  - ii) vad gäller fysiska personer, rätten för fysiska personer från unionen eller från Georgien att starta och bedriva näringsverksamhet som egenföretagare och att etablera företag, särskilt bolag, som de faktiskt kontrollerar,

---

¹ En juridisk person kontrolleras av en annan juridisk person om den sistnämnda har befogenhet att utse en majoritet av styrelseledamöterna eller på annat sätt lagenligt leda verksamheten.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

- i) *näringsverksamhet*: all verksamhet inom industri, handel och hantverk och inom de fria yrkena, med undantag av verksamhet som bedrivs i samband med utövandet av statliga befogenheter.
- j) *verksamhet*: utövande av näringsverksamhet.
- k) *tjänster*: varje tjänst inom vilken sektor som helst utom tjänster som tillhandahålls i samband med utövandet av statliga befogenheter.
- l) *tjänster och annan verksamhet som tillhandahålls respektive bedrivs i samband med utövandet av statliga befogenheter*: tjänster eller verksamhet som inte tillhandahålls respektive bedrivs vare sig i kommersiellt syfte eller i konkurrens med en eller flera näringsidkare.
- m) *gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster*: tillhandahållande av en tjänst
  - i) från en parts territorium till den andra partens territorium (leveranssätt 1), eller
  - ii) på den ena partens territorium till en tjänstekonsument från den andra parten (leveranssätt 2).

- n) *tjänsteleverantör från en part*: en fysisk eller juridisk person från en part som ämnar tillhandahålla eller tillhandahåller en tjänst.
- o) *företagare*: varje fysisk eller juridisk person från en part som ämnar bedriva eller bedriver en näringsverksamhet genom en etablering.

AVSNITT 2

ETABLERING

ARTIKEL 78

Tillämpningsområde

Detta avsnitt ska tillämpas på åtgärder som vidtas eller upprätthålls av en part och som påverkar etablering inom all näringsverksamhet, med undantag av

- a) utvinning, framställning och bearbetning¹ av kärnmaterial,

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att med bearbetning av kärnmaterial avses all verksamhet som tas upp i UN ISIC rev. 3.1 kod 2330.

- b) tillverkning av eller handel med vapen, ammunition och krigsmateriel,
- c) audiovisuella tjänster,
- d) nationellt sjöfartscabotage¹, och
- e) nationella och internationella luftfartstjänster² inom såväl reguljär som icke-reguljär luftfart, och tjänster i direkt anslutning till utövandet av trafikrättigheter, med undantag av
  - i) reparation och underhåll av flygplan, där flygplanet tas ur bruk,
  - ii) försäljning och marknadsföring av lufttransporttjänster,

---

¹ Utan att det påverkar vilken verksamhet som kan betraktas som cabotage enligt relevant inhemsk lagstiftning, omfattar nationellt sjöfartscabotage enligt detta kapitel transport av passagerare eller varor mellan en hamn eller plats i Georgien eller i en av EU:s medlemsstater och en annan hamn eller plats i Georgien eller samma medlemsstat i EU, inklusive på dess kontinentalsockel, i enlighet med FN:s havsrättskonvention, och trafik som börjar och slutar i samma hamn eller på samma plats i Georgien eller i en av EU:s medlemsstater.

² Villkoren för ömsesidigt marknadstillträde inom lufttransport regleras genom avtalet mellan EU och dess medlemsstater och Georgien om upprättande av ett gemensamt luftrum.

- iii) tjänster som rör databokningssystem (CRS-tjänster),
- iv) markttjänster,
- v) flygplatsjänster.

ARTIKEL 79

Nationell behandling och behandling som mest gynnad nation

1. Om inte annat följer av de förbehåll som förtecknas i bilaga XIV-E till detta avtal ska Georgien från och med detta avtals ikraftträdande
  - a) vad gäller etablering av dotterbolag, filialer och representationskontor till juridiska personer från unionen, medge dessa en behandling som inte är mindre förmånlig än den som Georgien medger sina egna juridiska personer och deras filialer och representationskontor eller dotterbolag, filialer och representationskontor till juridiska personer från ett tredjeland, beroende vilken som är mest gynnsam,

Prop. 2013/14:251
Bilaga

- b) vad gäller den verksamhet som bedrivs i Georgien av dotterbolag, filialer och representationskontor till juridiska personer från unionen, så snart de är etablerade medge dessa en behandling som inte är mindre förmånlig än den som Georgien medger sina egna juridiska personer och deras filialer och representationskontor eller dotterbolag, filialer och representationskontor till juridiska personer från ett tredjeland, beroende vilken som är mest gynnsam.¹
2. Om inte annat följer av de förbehåll som förtecknas i bilaga XIV-A till detta avtal ska unionen från och med detta avtals ikraftträdande
- a) vad gäller etablering av dotterbolag, filialer och representationskontor till juridiska personer från Georgien, medge dessa en behandling som inte är mindre förmånlig än den som unionen medger sina egna juridiska personer och deras filialer och representationskontor eller dotterbolag, filialer och representationskontor till juridiska personer från ett tredjeland, beroende vilken som är mest gynnsam,

---

¹ Denna skyldighet gäller inte bestämmelser om investeringsskydd som inte omfattas av detta kapitel, inbegripet bestämmelser om förfaranden för tvistlösning mellan investerare och stater, och som anges i andra avtal.

b) vad gäller den verksamhet som bedrivs i unionen av dotterbolag, filialer och representationskontor till juridiska personer från Georgien, så snart de är etablerade medge dessa en behandling som inte är mindre förmånlig än den som unionen medger sina egna juridiska personer och deras filialer och representationskontor eller dotterbolag, filialer och representationskontor till juridiska personer från ett tredjeland, beroende vilken som är mest gynnsam.¹

3. Om inte annat följer av de förbehåll som förtecknas i bilagorna XIV-A och XIV-E till detta avtal ska parterna inte införa några nya regler eller åtgärder som medför att juridiska personer från unionen respektive Georgien diskrimineras på den andra partens territorium i förhållande till den andra partens juridiska personer när det gäller etablering och den verksamhet som bedrivs efter etableringen.

---

¹ Denna skyldighet gäller inte bestämmelser om investeringsskydd som inte omfattas av detta kapitel, inbegripet bestämmelser om förfaranden för tvistlösning mellan investerare och stater, och som anges i andra avtal.

ARTIKEL 80

Översyn

1. I syfte att gradvis liberalisera etableringsvillkoren ska parterna, i överensstämmelse med sina åtaganden enligt internationella avtal, regelbundet se över bestämmelserna i detta avsnitt och den förteckning över förbehåll som avses i artikel 79 i detta avtal samt etableringsklimatet.
2. I samband med den översyn som avses i punkt 1 ska parterna bedöma de eventuella hinder för etablering som upptäckts. I syfte att utvidga bestämmelserna i detta kapitel ska parterna, vid behov, finna lämpliga sätt att åtgärda sådana hinder, till exempel genom vidare förhandlingar bland annat om investeringsskydd och förfaranden för tvistlösning mellan investerare och stater.

ARTIKEL 81

Andra avtal

Detta kapitel ska inte påverka de rättigheter för parternas företagare som följer av ett befintligt eller framtida internationellt avtal rörande investeringar som en EU-medlemsstat eller Georgien är part i.

ARTIKEL 82

Behandling av filialer och representationskontor

1. Bestämmelserna i artikel 79 i detta avtal utesluter inte att en part tillämpar särskilda regler för etablering och verksamhet på sitt territorium när det gäller filialer och representationskontor till juridiska personer från den andra parten som inte inrättats på den första partens territorium, om reglerna är berättigade med hänsyn till rättsliga eller tekniska skillnader mellan sådana filialer och representationskontor och filialer och representationskontor till juridiska personer som inrättats på partens territorium, eller, om det rör sig om finansiella tjänster, av försiktighetsskäl.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

2. Skillnaden i behandling får inte gå utöver vad som är nödvändigt till följd av sådana rättsliga eller tekniska skillnader eller, när det gäller finansiella tjänster, av försiktighetskäl.

AVSNITT 3

GRÄNSÖVERSKRIDANDE TILLHANDAHÅLLANDE AV TJÄNSTER

ARTIKEL 83

Tillämpningsområde

Detta avsnitt gäller för åtgärder som parterna vidtar och som påverkar det gränsöverskridande tillhandahållandet av tjänster inom alla tjänstesektorer, med undantag för

a) audiovisuella tjänster,

- b) nationellt sjöfartscabotage¹, och
- c) nationella och internationella luftfartstjänster² inom såväl reguljär som icke-reguljär luftfart, och tjänster i direkt anslutning till utövandet av trafikrättigheter, med undantag av
  - i) reparation och underhåll av flygplan, där flygplanet tas ur bruk,
  - ii) försäljning och marknadsföring av lufttransporttjänster,
  - iii) tjänster som rör databokningssystem (CRS-tjänster),
  - iv) marktjänster,
  - v) flygplatstjänster.

---

¹ Utan att det påverkar vilken verksamhet som kan betraktas som cabotage enligt relevant nationell lagstiftning, omfattar nationellt sjöfartscabotage enligt detta kapitel transport av passagerare eller varor mellan en hamn eller plats i Georgien eller i en av EU:s medlemsstater och en annan hamn eller plats i Georgien eller i en av EU:s medlemsstater, inklusive på dess kontinentalsockel, i enlighet med FN:s havsrättskonvention, och trafik som börjar och slutar i samma hamn eller på samma plats i Georgien eller i en av EU:s medlemsstater.

² Villkoren för ömsesidigt marknadstillträde inom lufttransport regleras genom avtalet mellan EU och dess medlemsstater och Georgien om upprättande av ett gemensamt luftrum.

ARTIKEL 84

Marknadstillträde

1. I fråga om marknadstillträde genom gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster ska vardera parten medge tjänster och tjänsteleverantörer från den andra parten en behandling som inte är mindre förmånlig än den som fastställs i de särskilda åtagandena i bilagorna XIV-B och XIV-F till detta avtal.
2. Inom sektorer där åtaganden om marknadstillträde gjorts, definieras de åtgärder som en part inte får upprätthålla eller vidta, vare sig regionalt eller på hela sitt territorium, såvida inte annat anges i bilagorna XIV-B och XIV-F till detta avtal, enligt följande:
  - a) begränsningar av antalet tjänsteleverantörer genom numeriska kvoter, monopol eller tjänsteleverantörer med ensamrätt eller genom krav på prövning av det ekonomiska behovet,

- b) begränsningar av det totala värdet av tjänstetransaktioner eller av tillgångar genom numeriska kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet, eller
- c) begränsningar av det totala antalet tjänster som tillhandahålls eller av den totala kvantiteten tjänsteproduktion, uttryckt i angivna numeriska enheter genom kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet.

ARTIKEL 85

Nationell behandling

1. Inom de sektorer för vilka åtaganden om marknadstillträde anges i bilagorna XIV-B och XIV-F till detta avtal och med iakttagande av de villkor och förbehåll som fastställs där, ska vardera parten, i fråga om alla åtgärder som påverkar det gränsöverskridande tillhandahållandet av tjänster, medge tjänster och tjänsteleverantörer från den andra parten en behandling som inte är mindre förmånlig än den som parten medger sina egna tjänster och tjänsteleverantörer av samma slag.

2. En part kan uppfylla kravet i punkt 1 genom att medge tjänster eller tjänsteleverantörer från den andra parten antingen en till formen identisk behandling eller en till formen olik behandling i förhållande till den som parten medger sina egna tjänster och tjänsteleverantörer av samma slag.
3. En till formen identisk eller en till formen olik behandling ska anses vara mindre förmånlig om den ändrar konkurrensvillkoren till förmån för tjänster eller tjänsteleverantörer från parten i jämförelse med tjänster eller tjänsteleverantörer av samma slag från den andra parten.
4. Särskilda åtaganden som ingåtts enligt denna artikel ska inte tolkas som att en part måste kompensera för inneboende konkurrensnackdelar som beror på de aktuella tjänsternas eller tjänsteleverantörernas utländska natur.

ARTIKEL 86

Förteckning över åtaganden

De sektorer som respektive part liberaliserar enligt detta avsnitt samt de begränsningar av marknadsstillträde och nationell behandling som genom förbehåll gäller för tjänster och tjänsteleverantörer från den andra parten i dessa sektorer anges i förteckningarna över åtaganden i bilagorna XIV-B och XIV-F till detta avtal.

ARTIKEL 87

Översyn

I syfte att åstadkomma en gradvis liberalisering av det gränsöverskridande tillhandahållandet av tjänster mellan parterna ska associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal regelbundet se över den förteckning över åtaganden som avses i artikel 86 i detta avtal. Vid dessa översyner ska hänsyn tas till den gradvisa tillnärmning som avses i artiklarna 103, 113, 122 och 126 i detta avtal, och dess effekter för avskaffandet av de kvarvarande hindren för det gränsöverskridande tillhandahållandet av tjänster mellan parterna.

AVSNITT 4

TILLFÄLLIG NÄRVARO AV FYSISKA PERSONER FÖR AFFÄRSÄNDAMÅL

ARTIKEL 88

Tillämpningsområde och definitioner

1. Detta avsnitt gäller för åtgärder som parterna vidtar avseende inresa till och tillfällig vistelse på deras territorium för nyckelpersonal, praktikanter med akademisk examen, företags säljare, tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktbasis och oberoende yrkesutövare i enlighet med artikel 76.5 i detta avtal.

2. I detta avsnitt gäller följande definitioner:
- a) *nyckelpersonal*¹: fysiska personer som är anställda av en juridisk person, som inte är en ideell organisation¹, från en part och som ansvarar för att inrätta en etablering eller som ser till att styrningen, förvaltningen och driften av en etablering fungerar som den ska. I nyckelpersonal ingår affärsresenärer som ska inrätta en etablering och personer som är föremål för företagsintern överföring:
- i) *affärsresenärer* som ska inrätta en etablering: fysiska personer i ledande ställning som ansvarar för att inrätta en etablering. De erbjuder eller tillhandahåller inte tjänster och deltar inte i någon annan ekonomisk verksamhet än den som krävs för inrättandet av etableringen. De får ingen ersättning från någon källa inom värdparten.

---

¹ Hänvisningen till "som inte är en ideell organisation" gäller endast Belgien, Tjeckien, Danmark, Tyskland, Estland, Irland, Grekland, Spanien, Frankrike, Italien, Cypern, Lettland, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Österrike, Portugal, Slovenien, Finland och Förenade kungariket.

- ii) *personer som är föremål för företagsintern överföring*: fysiska personer som har varit anställda hos eller delägare i en juridisk person under minst ett år och som tillfälligt överförs till en etablering som kan vara dotterbolag, filial eller moderföretag till företaget/den juridiska personen på den andra partens territorium. De fysiska personerna i fråga ska vara något av följande:
1. Chefer: personer i ledande ställning i en juridisk person, som i första hand leder etableringens förvaltning och som står under allmänt överinseende av och får instruktioner främst från styrelsen eller bolagets aktieägare eller motsvarande, och som bland annat åtminstone
    - leder etableringen eller en avdelning eller underavdelning av den,
    - övervakar och kontrollerar det arbete som utförs av annan tillsyns- eller ledningspersonal eller personal med särskilda fackkunskaper, och
    - har behörighet att personligen anställa och avskeda eller tillstyrka anställning, avskedande eller andra personalåtgärder.

2. Specialister: personer som arbetar inom en juridisk person och som har ovanliga kunskaper som är av väsentlig betydelse för etableringens produktion, forskningsutrustning, metoder, processer, förfaranden eller förvaltning. Vid bedömningen av sådana kunskaper beaktas inte endast kunskaper som är specifika för etableringen utan även om personen har en hög kvalifikationsnivå för en typ av arbete eller en bransch som kräver särskilt tekniskt kunnande, inbegripet en officiellt godkänd yrkestillhörighet.
- b) *praktikanter med akademisk examen*: fysiska personer som har varit anställda hos en juridisk person från en part, eller hos dess filial, under minst ett år, som har en universitetsexamen och som tillfälligt överförs till en etablering som den juridiska personen har på den andra partens territorium, för karriärutvecklingsändamål eller för att få utbildning i affärsteknik eller affärsmetoder¹.
  - c) *företagssäljare*²: fysiska personer som företräder en tjänste- eller varuleverantör från en part och som söker rätt till inresa och tillfällig vistelse på den andra partens territorium för att förhandla om försäljning av tjänster eller varor, eller för att ingå avtal om att sälja tjänster eller varor för den leverantörens räkning. De arbetar inte med direktförsäljning till allmänheten, får ingen ersättning från någon källa inom värdparten och utför inte tjänster på provisionsbasis.

---

¹ Den etablering som tar emot praktikanten kan åläggas att i förväg lämna in ett utbildningsprogram för hela vistelsen för godkännande; programmet ska visa att syftet med vistelsen är utbildning. För Tjeckien, Tyskland, Spanien, Frankrike, Ungern och Österrike måste utbildningen ha anknytning till den avlagda universitetsexamen.

² Förenade kungariket: kategorin företagssäljare erkänns bara för säljare av tjänster.

- d) *tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktbasis*: fysiska personer som är anställda av en juridisk person från en part som inte är en byrå för rekrytering och förmedling av personal eller agerar genom en sådan byrå, som inte har någon etablering på den andra partens territorium, och som i god tro har tecknat ett kontrakt för att tillhandahålla tjänster med en slutkonsument i den sistnämnda parten, vilket kräver att de anställda tillfälligt uppehåller sig i den parten för att fullgöra kontraktet om tillhandahållande av tjänster.

- e) *oberoende yrkesutövare*: fysiska personer som medverkar vid tillhandahållandet av en tjänst, som är etablerade som egenföretagare på en parts territorium, som inte har någon etablering på den andra partens territorium och som i god tro har tecknat ett kontrakt (annat än genom en byrå för rekrytering och förmedling av personal) för att tillhandahålla tjänster med en slutkonsument i den sistnämnda parten, vilket kräver att de tillfälligt uppehåller sig i den parten för att fullgöra kontraktet om tillhandahållande av tjänster.

- f) *kvalifikationer*: examens-, utbildnings- och andra behörighetsbevis, vilka utfärdats av en myndighet som utsetts enligt bestämmelser i lagar eller andra författningar, och som utgör intyg om avslutad yrkesutbildning.

ARTIKEL 89

Nyckelpersonal och praktikanter med akademisk examen

1. För varje sektor som omfattas av åtaganden enligt avsnitt 2 (Etablering) i detta kapitel och med iakttagande av de förbehåll som förtecknas i bilagorna XIV-A och XIV-E till detta avtal, eller i bilagorna XIV-C och XIV-G till detta avtal, ska vardera parten tillåta att företagare från den andra parten för sin etablering anställer fysiska personer från den parten under förutsättning att de anställda är nyckelpersonal eller praktikanter med akademisk examen enligt definitionerna i artikel 88 i detta avtal. Tillfällig inresa och tillfällig vistelse för nyckelpersonal och praktikanter med akademisk examen ska gälla under högst tre år för personer som är föremål för företagsintern överföring, 90 dagar under en tolv månadersperiod för affärsresenärer som ska inrätta en etablering och ett år för praktikanter med akademisk examen.

2. För varje sektor som omfattas av åtaganden i enlighet med avsnitt 2 (Etablering) i detta kapitel får en part inte upprätthålla eller vidta, vare sig regionalt eller på hela sitt territorium, såvida inte annat anges i bilagorna XIV-C och XIV-G till detta avtal, åtgärder som utgör begränsningar, genom numeriska kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet, av det totala antalet fysiska personer som en företagare får anställa som nyckelpersonal och praktikanter med akademisk examen inom en viss sektor, eller diskriminerande begränsningar.

ARTIKEL 90

Företagssäljare

För varje sektor som omfattas av åtaganden i enlighet med avsnitt 2 (Etablering) eller avsnitt 3 (Gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster) i detta kapitel och med iakttagande av de förbehåll som förtecknas i bilagorna XIV-A, XIV-E, XIV-B och XIV-F till detta avtal, ska vardera parten tillåta inresa och tillfällig vistelse under högst 90 dagar under en tolvmånadersperiod.

ARTIKEL 91

Tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktsbasis

1. Parterna bekräftar sina respektive skyldigheter som följer av åtagandena enligt Allmänna tjänstehandelsavtalet (nedan kallat *Gats*) i fråga om inresa och tillfällig vistelse för tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktsbasis. I enlighet med bilagorna XIV-D och XIV-H till detta avtal ska vardera parten tillåta att tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktsbasis från den andra parten tillhandahåller tjänster på deras territorium, med förbehåll för de villkor som anges i punkt 2 i denna artikel.

2. Parternas åtaganden omfattas av följande villkor:
- a) De fysiska personerna måste medverka vid tillhandahållandet av en tjänst på tillfällig basis i egenskap av anställda hos en juridisk person som har tecknat ett tjänstekontrakt för en period av högst tolv månader.
  - b) De fysiska personer som reser in till den andra parten måste ha erbjudit sådana tjänster i egenskap av anställda hos den juridiska person som tillhandahåller tjänsterna under minst det år som föregår inlämnandet av ansökan om inresa till den andra parten. Dessutom måste de fysiska personerna vid inlämnandet av ansökan om inresa till den andra parten ha minst tre års yrkeserfarenhet¹ från den näringsgren som kontraktet avser.
  - c) De fysiska personer som reser in till den andra parten måste ha
    - i) universitetsexamen eller kvalifikationer som styrker motsvarande kunskaper², och

---

¹ Erhållen efter att personen uppnått myndighetsålder, enligt definitionen i tillämplig inhemsk lagstiftning.

² Om examen eller kvalifikationen inte har erhållits i den part där tjänsten tillhandahålls får den parten avgöra om den är likvärdig med den universitetsexamen som krävs på dess territorium.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

- ii) yrkeskvalifikationer när detta krävs för att bedriva en verksamhet enligt de lagar, författningar och andra rättsliga krav som gäller hos den part där tjänsten tillhandahålls.

- d) Den fysiska personen ska inte erhålla någon annan ersättning för tillhandahållandet av tjänsterna på den andra partens territorium än den ersättning som betalas av den juridiska person som den fysiska personen är anställd hos.

- e) De fysiska personernas inresa och tillfälliga vistelse i den berörda parten får inte överskrida sammanlagt sex månader, eller för Luxemburg 25 veckor, under någon tolv månadersperiod eller under kontraktets giltighetstid, beroende på vilken som är kortast.

- f) Tillträde enligt bestämmelserna i denna artikel gäller enbart den tjänst som omfattas av kontraktet och medför ingen rätt att använda yrkestiteln i den part där tjänsten tillhandahålls.

- g) Antalet personer som omfattas av tjänstekontraktet ska inte vara större än vad som krävs för att fullgöra kontraktet, vilket kan beslutas med stöd av lagar, författningar och andra rättsliga krav i den part där tjänsten tillhandahålls.

ARTIKEL 92

Oberoende yrkesutövare

1. I enlighet med bilagorna XIV-D och XIV-H till detta avtal ska parterna tillåta att oberoende yrkesutövare från den andra parten tillhandahåller tjänster på deras territorium, med förbehåll för de villkor som anges i punkt 2 i denna artikel.
2. Parternas åtaganden omfattas av följande villkor:
  - a) De fysiska personerna måste medverka vid tillhandahållandet av en tjänst på tillfällig basis i egenskap av egenföretagare etablerade i den andra parten och måste ha tecknat ett tjänstekontrakt för en period av högst tolv månader.
  - b) De fysiska personer som reser in till den andra parten måste vid inlämnandet av ansökan om inresa till den andra parten ha minst sex års yrkeserfarenhet från den näringsgren som kontraktet avser.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

- c) De fysiska personer som reser in till den andra parten måste ha
  - i) en universitetsexamen eller kvalifikationer som styrker motsvarande kunskaper¹, och
  - ii) yrkeskvalifikationer när detta krävs för att bedriva en verksamhet enligt de lagar, författningar och andra krav som gäller hos den part där tjänsten tillhandahålls.
- d) De fysiska personernas inresa och tillfälliga vistelse i den berörda parten får inte överskrida sammanlagt sex månader, eller för Luxemburg 25 veckor, under någon tolv månadersperiod eller under kontraktets giltighetstid, beroende på vilken som är kortast.
- e) Tillträde enligt bestämmelserna i denna artikel gäller enbart den tjänst som omfattas av kontraktet och medför ingen rätt att använda yrkestiteln i den part där tjänsten tillhandahålls.

---

¹ Om examen eller kvalifikationen inte har erhållits i den part där tjänsten tillhandahålls får den parten avgöra om den är likvärdig med den universitetsexamen som krävs på dess territorium.

AVSNITT 5

REGELVERK

UNDERAVSNITT 1

INHEMSKA REGLERINGAR

ARTIKEL 93

Tillämpningsområde och definitioner

1. Nedan anges de regler som är tillämpliga på åtgärder som parterna vidtar avseende licensieringskrav och licensieringsförfaranden, kvalifikationskrav och kvalificeringsförfaranden, och som har inverkan på
  - a) gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster,
  - b) juridiska och fysiska personers etablering på deras territorium, i enlighet med definitionerna i artikel 77.9 i detta avtal, och

- c) tillfällig vistelse på deras territorium för de kategorier av fysiska personer som definieras i artikel 88.2 a–e i detta avtal.
2. När det gäller gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster ska dessa regler endast tillämpas på de sektorer där parterna gjort särskilda åtaganden och i den mån dessa särskilda åtaganden är tillämpliga i enlighet med bilagorna XIV-B och XIV-F till detta avtal. När det gäller etablering ska dessa regler inte tillämpas på sektorer i den mån det finns ett förbehåll enligt bilagorna XIV-A och XIV-E till detta avtal. När det gäller fysiska personers tillfälliga vistelse ska dessa regler inte tillämpas på sektorer in den mån det finns ett förbehåll enligt bilagorna XIV-C, XIV-D, XIV-G och XVI-H till detta avtal.
  3. Dessa regler är inte tillämpliga på åtgärder i den mån de utgör en inskränkning enligt de relevanta bilagorna till detta avtal.
  4. I detta avsnitt gäller följande definitioner:
    - a) *licensieringskrav*: andra materiella krav än kvalifikationskrav som en fysisk eller juridisk person måste uppfylla för att erhålla, ändra eller förnya ett tillstånd att genomföra sådan verksamhet som definieras i led a–c i punkt 1.

- b) *licensieringsförfaranden*: administrativa regler eller förfaranderegler som en fysisk eller juridisk person, som ansöker om ett tillstånd att genomföra sådan verksamhet som anges i led a–c i punkt 1, inbegripet ändring eller förlängning av en licens, måste följa för att visa att licensieringskraven är uppfyllda.
- c) *kvalifikationskrav*: materiella krav avseende en fysisk persons kompetens att tillhandahålla en tjänst, som måste styrkas för erhållande av tillstånd att tillhandahålla en tjänst.
- d) *kvalificeringsförfaranden*: administrativa regler eller förfaranderegler som en fysisk person måste följa för att visa att han eller hon uppfyller kvalifikationskraven, för erhållande av tillstånd att tillhandahålla en tjänst.
- e) *behörig myndighet*: alla centrala, regionala och lokala myndigheter och organ samt icke-statliga organ som utövar befogenheter som delegerats till dem av en central, regional eller lokal beslutsförsamling eller myndighet och som har rätt att fatta beslut om tillstånd att tillhandahålla en tjänst, inbegripet genom etablering, eller om tillstånd att inrätta en etablering inom en annan ekonomisk verksamhet än tjänster.

ARTIKEL 94

Villkor för licensiering och kvalifikationer

1. Vardera parten ska se till att åtgärder i samband med licensieringskrav och licensieringsförfaranden, kvalifikationskrav och kvalificeringsförfaranden grundas på kriterier som hindrar de behöriga myndigheterna från att göra en godtycklig bedömning.
2. De kriterier som avses i punkt 1 ska vara
  - a) proportionella i förhållande till mål om allmän ordning,
  - b) tydliga och entydiga,
  - c) objektiva,
  - d) fastställda på förhand,
  - e) offentliggjorda i förväg,
  - f) öppna för insyn och tillgängliga.

3. Tillståndet eller licensen ska beviljas så snart ärendet har granskats och det har fastställts att villkoren för att få tillståndet eller licensen är uppfyllda.

4. Vardera parten ska upprätthålla eller inrätta allmänna domstolar, skiljedomstolar eller förvaltningsdomstolar eller motsvarande förfaranden som, på en berörd företagares eller tjänsteleverantörs begäran, snabbt kan pröva och när så är motiverat vidta åtgärder i fråga om förvaltningsbeslut som påverkar etablering, gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster eller fysiska personers tillfälliga närvaro för affärsändamål. I de fall där sådana förfaranden inte är oberoende av den myndighet som svarar för förvaltningsbeslutet i fråga, ska vardera parten se till att förfarandena verkligen sörjer för en objektiv och opartisk prövning.

5. Om antalet licenser för en viss verksamhet är begränsat på grund av knappa naturresurser eller begränsad teknisk kapacitet, ska vardera parten göra ett urval mellan de sökande med hjälp av ett förfarande som garanterar fullständig opartiskhet och öppenhet, och som särskilt inbegriper kravet på tillräcklig information om att förfarandet inletts, pågår och avslutats.

6. Om inte annat följer av bestämmelserna i denna artikel får parterna när de fastställer reglerna för sina urvalsförfaranden ta hänsyn till mål om allmän ordning som till exempel hälsa, säkerhet, miljöskydd och bevarande av kulturarvet.

ARTIKEL 95

Licensierings- och kvalificeringsförfaranden

1. Licensierings- och kvalificeringsförfarandena och formaliteterna ska vara tydliga, offentliggöras i förväg och vara utformade så att de garanterar de sökande att deras ansökan behandlas objektivt och opartiskt.
2. Licensierings- och kvalificeringsförfarandena och formaliteterna ska vara så enkla som möjligt och får inte i onödan försvåra eller försena tillhandahållandet av tjänsten. Alla avgifter för licensieringen¹ som kan uppstå för den sökande till följd av ansökan bör vara rimliga och stå i proportion till godkännandeförfarandet i fråga.
3. Vardera parten ska se till att de förfaranden som används av den behöriga myndigheten samt dess beslut vid licensierings- eller godkännandeprocessen innebär opartiskhet i förhållande till alla sökande. Den behöriga myndigheten bör fatta beslut på ett oberoende sätt och inte vara ansvarig för någon leverantör av de tjänster för vilka licensen eller tillståndet krävs.

---

¹ Licensavgifter omfattar inte betalningar vid auktioner, upphandlingar eller andra icke-diskriminerande sätt att tilldela koncessioner eller obligatoriska bidrag till tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster.

4. Om det finns särskilda tidsfrister för att lämna in ansökningar, ska en sökande ges en rimlig tidsfrist för att lämna in en ansökan. Den behöriga myndigheten ska börja behandla ansökan utan oskäligt dröjsmål. När så är möjligt bör ansökningar i elektronisk form godtas enligt samma villkor för äkthet som ansökningar på papper.
5. Vardera parten ska se till att behandlingen av en ansökan, inbegripet det slutgiltiga beslutet, slutförs inom en rimlig tidsperiod från det att den fullständiga ansökan lämnats in. Vardera parten ska sträva efter att fastställa en normal tidsfrist för behandling av en ansökan.
6. Den behöriga myndigheten ska inom en rimlig tid efter mottagandet av en ansökan som den anser vara ofullständig underrätta sökanden och, i den mån det är möjligt, fastställa vilka ytterligare uppgifter som krävs för att ansökan ska vara fullständig och ge den sökande tillfälle att rätta till bristerna.
7. När så är möjligt bör bestyrkta kopior godtas i stället för originalhandlingar.
8. Om den behöriga myndigheten avslår en ansökan ska sökanden underrättas om detta skriftligen och utan oskäligt dröjsmål. Den allmänna principen är att en sökande på begäran även ska underrättas om skälen till avslaget och om tidsfristen för överklagande av beslutet om avslag.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

9. Vardera parten ska se till att en licens eller ett tillstånd träder i kraft utan oskäligt dröjsmål efter beviljandet i enlighet med de villkor som anges i licensen eller tillståndet.

UNDERAVSNITT 2

BESTÄMMELSER MED ALLMÄN TILLÄMPNING

ARTIKEL 96

Ömsesidigt erkännande

1. Inget i detta kapitel ska hindra en part från att kräva att fysiska personer måste ha de kvalifikationer och/eller den yrkeserfarenhet som krävs för näringsgrenen i fråga på det territorium där tjänsten tillhandahålls.

2. Vardera parten ska uppmuntra de relevanta företrädande yrkesorganisationerna inom sina respektive territorier att lämna rekommendationer om ömsesidigt erkännande till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal för att företagare och tjänsteleverantörer helt eller delvis ska kunna uppfylla de krav som vardera parten ställer för auktorisation, licensiering, verksamhet och certifiering av företagare och tjänsteleverantörer, särskilt sådana som tillhandahåller yrkesmässiga tjänster.
3. När associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor mottar en rekommendation enligt punkt 2 ska den inom rimlig tid efter mottagandet granska rekommendationen för att avgöra om den är förenlig med detta avtal, och på grundval av innehållet i rekommendationen särskilt bedöma
  - a) i vilken mån de standarder och kriterier som respektive part tillämpar för auktorisation, licensiering, verksamhet och certifiering av tjänsteleverantörer och företagare sammanfaller, och
  - b) det potentiella ekonomiska värdet av ett avtal om ömsesidigt erkännande
4. Om dessa krav är uppfyllda ska associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor fastställa nödvändiga åtgärder inför förhandlingarna och parterna ska därefter inleda förhandlingar genom sina behöriga myndigheter om ett avtal om ömsesidigt erkännande.

5. Ett sådant avtal ska vara förenligt med de relevanta bestämmelserna i WTO-avtalet, särskilt med artikel VII i Gats.

ARTIKEL 97

Öppenhet och utlämnande av konfidentiella upplysningar

1. Vardera parten ska omgående besvara den andra partens alla framställningar om särskilda upplysningar om någon av dess allmänt tillämpliga åtgärder eller internationella överenskommelser som hänför sig till eller berör detta kapitel. Vardera parten ska även inrätta ett eller flera informationsställen för att på begäran lämna särskilda upplysningar till den andra partens företagare och tillhandahållare av tjänster i alla sådana frågor. Parterna ska underrätta varandra om sina informationsställen inom tre månader från dagen för detta avtals ikraftträdande. Informationsställena behöver inte vara depositarier för lagar och andra författningar.
2. Inget i detta avtal ska innebära en skyldighet för en part att tillhandahålla konfidentiella upplysningar vars utlämnande skulle hindra tillämpningen av lagar eller på annat sätt strida mot allmänintresset eller vara till skada för enskilda offentliga eller privata företags legitima kommersiella intressen.

UNDERAVSNITT 3

DATATJÄNSTER

ARTIKEL 98

Överenskommelse om datatjänster

1. I den mån som handel med datatjänster liberaliseras i enlighet med avsnitt 2 (Etablering), avsnitt 3 (Gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster) och avsnitt 4 (Tillfällig närvaro av fysiska personer för affärsändamål) i detta kapitel ska parterna följa punkterna 2, 3 och 4 i denna artikel.
2. CPC¹ 84, som är FN:s kod för att klassificera datatjänster och tillhörande tjänster, omfattar de huvudsakliga inslagen i tillhandahållandet av alla datatjänster och tillhörande tjänster, nämligen
  - a) datorprogram, dvs. den uppsättning instruktioner som behövs för att få datorerna att fungera och kommunicera (inklusive utveckling och tillämpning av programmen),
  - b) databehandling och datalagring, och

---

¹ Med CPC avses den centrala produktindelningen (Central Products Classification) enligt FN:s statistikkontors statistiska skrifter (Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers) Series M, N° 77, CPC prov, 1991.

- c) tillhörande tjänster, till exempel konsulttjänster och utbildning av kunders personal.

Den tekniska utvecklingen har medfört ett ökat utbud av dessa tjänster som en samling tillhörande tjänster som kan omfatta några eller samtliga av dessa huvudsakliga inslag. Exempelvis består tjänster som webbhotell och domänhosting, datautvinningstjänster och gridteknik samtliga av en kombination av de huvudsakliga inslagen för datatjänster.

3. Oberoende av om de tillhandahålls via ett nät, till exempel internet, eller inte, omfattar datatjänster och tillhörande tjänster alla tjänster som består i

- a) rådgivning, strategi, analys, planering, behovsspecifikation, formgivning, utveckling, installation, tillämpning, integrering, provning, avlusning, uppdatering, stöd, tekniskt bistånd eller förvaltning av eller avseende datorer eller datorsystem,
- b) datorprogram, dvs. den uppsättning instruktioner som behövs för att få datorerna att fungera och kommunicera (själva), samt rådgivning, strategi, analys, planering, behovsspecifikation, formgivning, utveckling, installation, tillämpning, integrering, provning, avlusning, uppdatering, anpassning, underhåll, stöd, tekniskt bistånd, förvaltning eller användning av eller avseende datorprogram, eller

c) databehandling, datalagring, datavårdskap och databastjänster, underhåll och reparation av kontorsmaskiner och kontorsutrustning, inbegripet datorer, eller utbildning av kunders personal i fråga om datorprogram, datorer eller datorsystem, som inte ingår någon annanstans.

4. Datatjänster och tillhörande tjänster gör det möjligt att tillhandahålla andra tjänster (till exempel banktjänster) både på elektronisk och annan väg. Det är emellertid viktigt att skilja mellan stödtjänsten (t.ex. webbhotell och programvård) och det innehåll eller den kärntjänst som tillhandahålls elektroniskt (t.ex. banktjänster). I sådana fall omfattas innehållet eller kärntjänsten inte av CPC 84.

UNDERAVSNITT 4

POST- OCH BUDTJÄNSTER

ARTIKEL 99

Tillämpningsområde och definitioner

1. I detta underavsnitt anges principerna för regelverket avseende alla post- och budtjänster som liberaliseras i enlighet med avsnitt 2 (Etablering), avsnitt 3 (Gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster) och avsnitt 4 (Tillfällig närvaro av fysiska personer för affärsändamål) i detta kapitel.
2. I detta underavsnitt och i avsnitt 2 (Etablering), avsnitt 3 (Gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster) och avsnitt 4 (Tillfällig närvaro av fysiska personer för affärsändamål) i detta kapitel avses med
  - a) *licens*: ett tillstånd som en enskild leverantör beviljats av en tillsynsmyndighet och som krävs innan en viss tjänst börjar tillhandahållas,

- b) *samhällsomfattande tjänster*: permanent tillhandahållande av en posttjänst av en viss angiven kvalitet överallt på en parts territorium till rimliga priser för alla användare.

ARTIKEL 100

Samhällsomfattande tjänster

Vardera parten har rätt att bestämma vilket slags skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster de önskar bibehålla. Sådana skyldigheter kommer inte i sig att anses motverka konkurrens förutsatt att de administreras på ett öppet, icke-diskriminerande och konkurrensneutralt sätt och inte är mer betungande än nödvändigt för det slags samhällsomfattande tjänst som fastställts av parten.

ARTIKEL 101

Licenser

1. En licens får endast krävas för tjänster som omfattas av de samhällsomfattande tjänsterna.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

2. Om det krävs licens ska följande göras offentliggöras:
  - a) Samtliga kriterier för licensen samt uppgift om hur lång tid det normalt tar att behandla en licensansökan.
  - b) Villkoren för licenser.
3. Skälen för avslag av en licensansökan ska på begäran delges sökanden, och ett förfarande som ger möjlighet att överklaga genom ett oberoende organ kommer att fastställas av vardera parten. Ett sådant förfarande ska vara öppet och icke-diskriminerande och bygga på objektiva kriterier.

ARTIKEL 102

Tillsynsorganens oberoende

Tillsynsorganen ska vara juridiskt fristående från, och inte vara ansvariga inför någon leverantör av post- och budtjänster. Tillsynsorganens beslut och de förfaranden som de tillämpar ska vara opartiska i förhållande till alla aktörerna på marknaden.

EU/GE/sv 170

ARTIKEL 103

Gradvis tillnärmning

I syfte att överväga ytterligare liberalisering i handeln med tjänster erkänner parterna vikten av att gradvis närma Georgiens gällande och framtida lagstiftning till den unionslagstiftning som förtecknas i bilaga XV-C till detta avtal.

UNDERAVSNITT 5

ELEKTRONISKA KOMMUNIKATIONSNÄT OCH KOMMUNIKATIONSTJÄNSTER

ARTIKEL 104

Tillämpningsområde och definitioner

1. I detta underavsnitt anges principerna för regelverket avseende alla elektroniska kommunikationstjänster som liberaliseras i enlighet med avsnitt 2 (Etablering), avsnitt 3 (Gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster) och avsnitt 4 (Tillfällig närvaro av fysiska personer för affärsändamål) i detta kapitel.

2. I detta underavsnitt och i avsnitt 2 (Etablering), avsnitt 3 (Gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster) och avsnitt 4 (Tillfällig närvaro av fysiska personer för affärsändamål) i detta kapitel gäller följande definitioner:

- a) *elektroniska kommunikationstjänster*: alla tjänster som helt eller huvudsakligen består i signalöverföring på elektroniska kommunikationsnät, däribland teletjänster och överföringstjänster i nät som används för radio- och tv-sändningar. Dessa tjänster omfattar inte tjänster som tillhandahåller, eller utövar redaktionellt ansvar över, innehåll som överförs med hjälp av elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster.
- b) *allmänt kommunikationsnät*: elektroniskt kommunikationsnät som helt eller huvudsakligen används för att tillhandahålla allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster.
- c) *elektroniskt kommunikationsnät*: system för överföring och i tillämpliga fall utrustning för koppling eller dirigering samt andra resurser som medger överföring av signaler via tråd, via radio, på optisk väg eller via andra elektromagnetiska överföringsmedier, däribland satellitnät, fasta nät (kretskopplade och paketkopplade, inbegripet internet) och markbundna mobilnät, elnätsystem i den utsträckning dessa används för signalöverföring, rundradionät samt kabel-tv-nät, oberoende av vilken typ av information som överförs.

- d) *tillsynsmyndighet*: inom sektorn för elektronisk kommunikation, det eller de organ som ansvarar för reglering och tillsyn av elektronisk kommunikation enligt detta underavsnitt.
- e) *betydande inflytande på marknaden*: en tjänsteleverantör ska anses ha ett betydande inflytande på marknaden om den, antingen enskilt eller tillsammans med andra, har en ställning som är likvärdig med dominans, dvs. en ställning av sådan ekonomisk styrka att den i betydande omfattning kan uppträda oberoende av sina konkurrenter, sina kunder och i sista hand av konsumenterna.
- f) *samtrafik*: den fysiska och logiska sammankopplingen av allmänna kommunikationsnät som används av samma eller en annan leverantör för att göra det möjligt för en tjänsteleverantörs användare att kommunicera med samma eller en annan tjänsteleverantörs användare eller få tillgång till tjänster som erbjuds av en annan tjänsteleverantör. Tjänsterna kan tillhandahållas av de berörda parterna eller andra parter som har tillträde till nätet. Samtrafik är en särskild typ av tillträde som genomförs mellan operatörer av allmänna nät.
- g) *samhällsomfattande tjänster*: en uppsättning tjänster av en viss angiven kvantitet som görs tillgängliga för alla användare på en parts territorium oberoende av geografiskt läge och till ett rimligt pris. Vardera parten beslutar om räckvidden och genomförandet av sina samhällsomfattande tjänster.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

- h) *tillträde*: faciliteter och/eller tjänster som görs tillgängliga för en annan tjänsteleverantör på fastställda villkor, med eller utan ensamrätt, i syfte att tillhandahålla elektroniska kommunikationstjänster. Bland annat omfattas följande: tillträde till nätelement samt tillhörande faciliteter, vilket kan inbegripa anslutning av utrustning på fast eller icke-fast väg (detta inbegriper i synnerhet tillträde till accessnätet och till faciliteter och tjänster som är nödvändiga för att tillhandahålla tjänster över accessnät); tillträde till fysisk infrastruktur inbegripet byggnader, ledningar och master; tillträde till relevanta programvarusystem, inbegripet driftstödssystem; tillträde till nummeromvandling eller system som erbjuder likvärdiga funktioner; tillträde till fasta nät och mobilnät, i synnerhet för roaming; tillträde till system med villkorad tillgång för digitala televisionstjänster samt tillträde till virtuella nättjänster.
- i) *slutanvändare*: en användare som inte tillhandahåller allmänna kommunikationsnät eller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster.
- j) *accessnät*: den fysiska förbindelse som förbinder nätanslutningspunkten i en abonnents lokaler med korskopplingen eller likvärdig facilitet i det fasta allmänna kommunikationsnätet.

ARTIKEL 105

Tillsynsmyndigheter

1. Vardera parten ska se till att tillsynsmyndigheterna för elektroniska kommunikationstjänster är juridiskt fristående från och funktionellt oberoende av alla leverantörer av elektroniska kommunikationstjänster. Om en part behåller äganderätten till eller kontrollen över en leverantör som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät eller kommunikationstjänster ska denna part se till att en faktisk organisatorisk åtskillnad görs mellan regleringsverksamheten och sådan verksamhet som har samband med ägande eller kontroll.
2. Vardera parten ska garantera att tillsynsmyndigheterna har de befogenheter som krävs för att reglera sektorn. Tillsynsmyndigheternas uppgifter ska offentliggöras på ett tydligt och lättillgängligt sätt, särskilt när uppgifterna utförs av fler än ett organ.
3. Vardera parten ska se till att tillsynsmyndigheternas beslut och förfaranden är opartiska i förhållande till alla aktörer på marknaden och att de är öppna.

4. Tillsynsmyndigheterna ska ha befogenhet att genomföra analyser av relevanta produkt- och tjänstemarknader som kan bli föremål för förhandsreglering. När en tillsynsmyndighet i enlighet med artikel 107 i detta avtal måste fatta beslut om att införa, bibehålla, ändra eller upphäva skyldigheter ska den på grundval av en marknadsanalys fastställa om den relevanta marknaden är tillräckligt konkurrensutsatt.

5. Om tillsynsmyndigheten fastställer att en relevant marknad inte är tillräckligt konkurrensutsatt ska den identifiera och ange de tjänsteleverantörer som har ett betydande inflytande på marknaden i fråga och om så är lämpligt införa, bibehålla eller ändra de specifika regleringsmässiga skyldigheter som anges i artikel 107 i detta avtal. Om tillsynsmyndigheten kommer fram till slutsatsen att marknaden är tillräckligt konkurrensutsatt, ska den inte införa eller bibehålla någon av de specifika regleringsskyldigheter som anges i artikel 107 i detta avtal.

6. Vardera parten ska se till att en tjänsteleverantör som påverkas av en tillsynsmyndighets beslut ska ha rätt att överklaga beslutet till en instans som är oberoende av de i beslutet inblandade parterna. Vardera parten ska se till att vederbörlig hänsyn tas till ärendet i sak. I väntan på utgången av ett sådant överklagande ska tillsynsmyndighetens beslut fortsätta att gälla, såvida inte överklagandeinstansen beslutar annorlunda. Om överklagandeinstansen i fråga inte har domstolskaraktär, ska den alltid lämna en skriftlig motivering till sitt beslut, som dessutom ska granskas av en opartisk och oberoende rättslig myndighet. Beslut som fattats av överklagandeinstansen ska verkställas.

7. I de fall tillsynsmyndigheterna avser att vidta åtgärder som har samband med någon av bestämmelserna i detta underavsnitt samt en betydande inverkan på den relevanta marknaden ska vardera parten se till att tillsynsmyndigheterna ger de berörda parterna tillfälle att lämna synpunkter på utkastet till åtgärd inom en rimlig tidsfrist. Tillsynsmyndigheterna ska offentliggöra sina samrådsförfaranden. Resultaten av ett samrådsförfarande ska offentliggöras, utom då det gäller sekretessbelagd information.

8. Vardera parten ska se till att leverantörer som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster tillhandahåller all den information, även ekonomisk information, som är nödvändig för att tillsynsmyndigheterna ska kunna sörja för att bestämmelserna i detta underavsnitt, och i de beslut som fattas i enlighet med detta underavsnitt, följs. Leverantörerna ska på begäran lämna sådana uppgifter utan dröjsmål, inom de tidsramar och på den detaljnivå som tillsynsmyndigheten kräver. Den information som tillsynsmyndigheten begär ska stå i proportion till genomförandet av uppgiften. Tillsynsmyndigheten ska motivera sin begäran om information.

ARTIKEL 106

Tillstånd att tillhandahålla elektroniska kommunikationstjänster

1. Vardera parten ska se till att det för tillstånd att tillhandahålla tjänster i görligaste mån endast krävs en anmälan.
2. Vardera parten ska se till att en licens kan krävas för att reglera frågor om tilldelning av nummer och frekvenser. Villkoren för sådana licenser ska offentliggöras.

3. Vardera parten ska se till att följande uppfylls i de fall det krävs en licens:
  - a) Samtliga villkor för licensen samt uppgift om den tid, som ska vara rimlig, som det normalt tar att behandla en licensansökan ska offentliggöras.
  - b) Skälen för avslag av en licensansökan ska på begäran skriftligen delges sökanden.
  - c) Den som ansöker om licens ska kunna överklaga beslutet om det inte finns tillräckliga skäl för avslaget.
  - d) De licensavgifter¹ som en part tar ut får inte överskrida de normala administrativa kostnaderna för förvaltning, kontroll och upprätthållande av de gällande licenserna. Licensavgifter för användning av spektrum eller nummerresurser omfattas inte av kraven i denna punkt.

---

¹ Licensavgifter omfattar inte betalningar vid auktioner, upphandlingar eller andra icke-diskriminerande sätt att tilldela koncessioner eller obligatoriska bidrag till tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster.

ARTIKEL 107

Tillträde och samtrafik

1. Vardera parten ska se till att alla tjänsteleverantörer som har tillstånd att tillhandahålla elektroniska kommunikationstjänster har rättighet och skyldighet att förhandla om tillträde och samtrafik med andra leverantörer av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster. Beslut om tillträde och samtrafik bör i princip fattas enligt överenskommelse efter kommersiella förhandlingar mellan de berörda tjänsteleverantörerna.
2. Vardera parten ska se till att tjänsteleverantörer som får information från en annan tjänsteleverantör under förhandlingarna om samtrafik endast använder denna information för det avsedda syftet och alltid respekterar de överlämnade eller lagrade uppgifternas konfidentiella karaktär.

3. Vardera parten ska se till att tillsynsmyndigheten, när det i enlighet med artikel 105 i detta avtal fastställs att en relevant marknad inte är tillräckligt konkurrensutsatt, ska ha befogenhet att för den tjänsteleverantör som anges ha ett betydande inflytande på marknaden införa en eller flera av följande skyldigheter när det gäller samtrafik och/eller tillträde:

- a) Skyldigheter avseende icke-diskriminering för att säkerställa att operatören under likvärdiga omständigheter tillämpar likvärdiga villkor för andra leverantörer som tillhandahåller likvärdiga tjänster, samt att de tjänster och den information som operatören erbjuder andra, tillhandahålls på samma villkor och med samma kvalitet som gäller för dess egna tjänster eller för dess dotterbolags eller samarbetspartners tjänster.
- b) Skyldighet för ett vertikalt integrerat företag att tillämpa en öppen prissättning för grossistpriset till andra operatörer och för sina internpriser, i det fall det finns krav på icke-diskriminering eller på att förhindra oskäligen korssubventionering. Tillsynsmyndigheten får ange vilket format och vilken redovisningsmetod som ska användas.
- c) Skyldighet att uppfylla rimliga krav på tillträde till och användning av specifika nätdelar och tillhörande faciliteter, inklusive tillträde till accessnätet, bland annat i situationer då tillsynsmyndigheten anser att ett nekat tillträde eller orimliga villkor med liknande verkan skulle hindra uppkomsten av en hållbar konkurrensutsatt marknad på slutkundens nivå eller att det inte skulle ligga i slutanvändarens intresse.

Tillsynsmyndigheterna får förena de skyldigheter som anges i denna punkt med villkor som gäller rättvis behandling, rimlighet och läglighet.

- d) Skyldighet att erbjuda specificerade tjänster för andra operatörer och som tredje part kan återförsälja, att bevilja öppet tillträde till tekniska gränssnitt, protokoll och annan nyckelteknik som är nödvändig för samverkan mellan tjänster eller virtuella nättjänster, att erbjuda samlokalisering eller andra möjligheter till gemensamt utnyttjande av faciliteter, inbegripet ledningar, byggnader eller master, att erbjuda specificerade tjänster som krävs för att säkerställa samverkan mellan tjänster ända fram till slutanvändarna, inbegripet faciliteter för intelligenta nättjänster, att erbjuda tillträde till driftstödssystem eller liknande programsystem som krävs för att garantera sund konkurrens när det gäller tillhandahållande av tjänster, och att förbinda nät eller nätfaciliteter.

Tillsynsmyndigheterna får förena de skyldigheter som anges i denna punkt med villkor som gäller rättvis behandling, rimlighet och läglighet.

- e) Skyldigheter som rör kostnadstäckning och priskontroller, inbegripet skyldighet att tillämpa kostnadsorienterad prissättning och kostnadsredovisningssystem, för tillhandahållande av vissa specifika typer av samtrafik och/eller tillträde, om en marknadsanalys visar att en brist på effektiv konkurrens innebär att den berörda operatören kan ta ut överpriser eller använda prispress på ett sätt som missgynnar slutanvändarna.

Tillsynsmyndigheterna ska ta hänsyn till den investering som gjorts av operatören och medge denne en rimlig avkastning av den adekvata kapitalinvesteringen med beaktande av de därmed förknippade riskerna.

- f) Skyldighet att offentliggöra de specifika skyldigheter som tillsynsmyndigheten har ålagt tjänsteleverantörer med angivande av den specifika produkten/tjänsten och de specifika geografiska marknaderna. Aktuell information, såvida den inte är konfidentiell och inte omfattar affärshemligheter, offentliggörs i en form som garanterar att alla berörda parter lätt kan få tillgång till den.
- g) Skyldigheter avseende insyn där operatörer åläggs att offentliggöra specificerade uppgifter; i synnerhet får tillsynsmyndigheten, när en operatör omfattas av skyldigheter avseende icke-diskriminering, ålägga operatören att offentliggöra ett referenserbjudande som ska vara tillräckligt specificerat för att säkerställa att tjänsteleverantörerna inte åläggs att betala för faciliteter som inte är nödvändiga för den begärda tjänsten, med en beskrivning av de berörda erbjudandena som redovisas uppdelade på olika komponenter i enlighet med marknadens behov, samt därmed förbundna villkor, inbegripet prissättning.

4. Vardera parten ska se till att en tjänsteleverantör som ansöker om samtrafik med en leverantör som anges ha ett betydande inflytande på marknaden får, antingen när som helst eller inom en rimlig tidsfrist som ska ha tillkännagetts, vända sig till ett oberoende inhemskt organ, som kan vara en sådan tillsynsmyndighet som avses i artikel 104.2 d i detta avtal, för tvistlösning i frågor som gäller villkor och bestämmelser för samtrafik och/eller tillträde.

ARTIKEL 108

Knappa resurser

1. Vardera parten ska se till att alla förfaranden för tilldelning och utnyttjande av knappa resurser, inbegripet frekvenser, nummer och ledningsrätter, i god tid genomförs på ett objektivt, proportionellt, öppet och icke-diskriminerande sätt. Den rådande situationen i fråga om tilldelade frekvensband ska offentliggöras, men det krävs inga detaljerade angivelser om vilka frekvenser som tilldelats för särskilda statliga användningsområden.

2. Vardera parten ska sörja för en ändamålsenlig förvaltning av radiofrekvenser för elektroniska kommunikationstjänster inom sina territorier för att säkerställa en ändamålsenlig och effektiv användning av spektrumet. Om efterfrågan på specifika frekvenser överstiger tillgången ska lämpliga och öppna förfaranden användas vid tilldelningen av dessa frekvenser i syfte att optimera deras användning och underlätta utvecklingen av konkurrens.

3. Vardera parten ska se till att tillsynsmyndigheten anförtros tilldelningen av nationella nummerresurser och förvaltningen av nationella nummerplaner.

4. Om offentliga eller lokala myndigheter behåller ägandet eller kontrollen av de leverantörer som driver offentliga kommunikationsnät och/eller kommunikationstjänster måste en faktisk strukturell åtskillnad göras mellan den funktion som ansvarar för beviljande av ledningsrätter och verksamhet med anknytning till ägande eller kontroll.

ARTIKEL 109

Samhällsomfattande tjänster

1. Vardera parten har rätt att bestämma vilka slags skyldigheter att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster den önskar bibehålla.
2. Sådana skyldigheter kommer inte att betraktas som konkurrensbegränsande i sig, förutsatt att de administreras på ett öppet, objektiva och icke-diskriminerande sätt. Administrationen av skyldigheterna ska dessutom vara konkurrensneutral och inte vara mer betungande än nödvändigt för det slags samhällsomfattande tjänst som respektive part fastställt.

3. Vardera parten ska se till att alla leverantörer är berättigade att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster och ingen tjänsteleverantör ska uteslutas på förhand. Leverantörerna ska utses med hjälp av en effektiv, öppen, objektiv och icke-diskriminerande metod. Vid behov ska vardera parten bedöma om tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster är oskäligt betungande för den eller de organisationer som utsetts att tillhandahålla de samhällsomfattande tjänsterna. Om det är motiverat på grundval av en sådan beräkning, och med hänsyn till de eventuella marknadsfördelarna för en organisation som erbjuder samhällsomfattande tjänster, ska tillsynsmyndigheterna avgöra om det behövs ett system för att ge ersättning åt den eller de berörda tjänsteleverantörerna eller för att fördela nettokostnaden för skyldigheter att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster.

4. Vardera parten ska se till, i de fall då användarna har tillgång till abonnentförteckningar, oavsett om de föreligger i tryckt eller elektronisk form, att de organisationer som tillhandahåller förteckningarna tillämpar principen om icke-diskriminering när de behandlar uppgifter som de fått från andra organisationer.

ARTIKEL 110

Gränsöverskridande tillhandahållande av elektroniska kommunikationstjänster

Ingendera parten får kräva att en tjänsteleverantör från den andra parten ska inrätta en etablering, etablera någon form av närvaro eller vara bosatt på dess territorium som ett villkor för gränsöverskridande tillhandahållande av en tjänst.

ARTIKEL 111

Konfidentialitet

Vardera parten ska sörja för konfidentialitet vid elektronisk kommunikation och därmed förbundna trafikuppgifter genom ett allmänt kommunikationsnät och allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster, utan att begränsa handeln med tjänster.

ARTIKEL 112

Tvister mellan tjänsteleverantörer

1. Om det uppstår en tvist mellan leverantörer av elektroniska kommunikationsnät eller elektroniska kommunikationstjänster i samband med de rättigheter och skyldigheter som avses i detta avsnitt ska vardera parten se till att den berörda tillsynsmyndigheten på begäran av endera parten avger ett bindande beslut så att tvisten ska kunna lösas på kortast möjliga tid och i alla händelser inom fyra månader.
2. Tillsynsmyndighetens beslut ska offentliggöras, varvid eventuella affärshemligheter ska respekteras. Leverantörerna av elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster ska ges en fullständig redogörelse för de skäl som beslutet grundar sig på.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

3. Om tvisten gäller gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster ska de berörda tillsynsmyndigheterna göra en samlad insats för att lösa tvisten.

ARTIKEL 113

Gradvis tillnärmning

I syfte att överväga ytterligare liberalisering i handeln med tjänster erkänner parterna vikten av att gradvis närma Georgiens gällande och framtida lagstiftning till den unionslagstiftning som förtecknas i bilaga XV-B till detta avtal.

EU/GE/sv 190

UNDERAVSNITT 6

FINANSIELLA TJÄNSTER

ARTIKEL 114

Tillämpningsområde och definitioner

1. I detta underavsnitt anges principerna för regelverket avseende alla finansiella tjänster som liberaliseras i enlighet med avsnitt 2 (Etablering), avsnitt 3 (Gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster) och avsnitt 4 (Tillfällig närvaro av fysiska personer för affärsändamål) i detta kapitel.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

2. I detta underavsnitt och i avsnitt 2 (Etablering), avsnitt 3 (Gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster) och avsnitt 4 (Tillfällig närvaro av fysiska personer för affärsändamål) i detta kapitel avses med

a) *finansiell tjänst*: varje tjänst av finansiell natur som erbjuds av en leverantör av finansiella tjänster från en part. Finansiella tjänster innefattar följande verksamheter:

i) Försäkringstjänster och försäkringsrelaterade tjänster:

1. Direkt försäkring (innefattande koassurans):

a) Livförsäkring.

b) Skadeförsäkring.

2. Återförsäkring och retrocession.

3. Försäkringsförmedling, såsom mäklari och agenturverksamhet.

4. Försäkringsrelaterade tjänster, såsom konsult-, aktuarie-, riskprövnings- och skaderegleringstjänster.
- ii) Banktjänster och andra finansiella tjänster (med undantag av försäkringstjänster):
1. Mottagande av insättningar och andra återbetalningspliktiga medel från allmänheten.
  2. Utlåning av alla slag, inbegripet konsumentkrediter, hypotekslån, factoring och finansiering av affärstransaktioner.
  3. Finansiell leasing.
  4. Alla betalnings- och penningförmedlingstjänster, inbegripet kredit-, betal- och bankkort, resecheckar och bankväxlar.
  5. Garantier och åtaganden.

6. Handel för egen eller annans räkning, på en börs, genom direkthandel eller på annat sätt, med
  - a) penningmarknadsinstrument (inbegripet checkar, växlar och bankcertifikat),
  - b) utländsk valuta,
  - c) derivatinstrument som omfattar men inte är begränsade till terminer och optioner,
  - d) valuta- och ränteinstrument, inbegripet sådana produkter som swappar och framtida räntesäkringsavtal,
  - e) överlåtbara värdepapper,
  - f) andra överlåtbara instrument och finansiella tillgångar, inklusive guld- och silvertackor,

7. Medverkan vid emissioner av alla slags värdepapper, däribland emissionsgarantier och placering såsom mellanhand (offentligt eller privat) och serviceverksamhet i samband med sådana emissioner.
8. Penningmäkleri.
9. Förvaltning av tillgångar, såsom medels- eller portföljförvaltning, alla former av fondförvaltning, pensionsfondsförvaltning samt förvarings- och notariatjänster.
10. Clearing- och avräkningstjänster rörande alla finansiella tillgångar, inbegripet värdepapper, derivatinstrument och andra överlåtbara instrument.
11. Tillhandahållande och överföring av finansiell information och bearbetning av finansiella data och tillhörande programvara.

12. Rådgivnings- och förmedlingstjänster och andra till finansiella tjänster relaterade tjänster avseende all verksamhet enligt punkterna 1–11, inbegripet kreditupplysning och kreditanalys, undersökningar och rådgivning i samband med investeringar och portföljer, rådgivning om förvärv samt omstrukturering av företag och affärsstrategi.
- b) *leverantör av finansiella tjänster*: en fysisk eller juridisk person från en part som avser att tillhandahålla eller som tillhandahåller finansiella tjänster. Begreppet *leverantör av finansiella tjänster* innefattar dock inte offentliga institutioner.
- c) *offentlig institution*:
- i) en regering, en centralbank eller en penningpolitisk myndighet i en part, eller en institution som ägs eller kontrolleras av en part och som huvudsakligen har offentliga uppgifter eller bedriver verksamhet för offentliga ändamål, med undantag av institutioner som huvudsakligen arbetar med att tillhandahålla finansiella tjänster på kommersiella villkor, eller
  - ii) ett privat institut som utför uppgifter som vanligen utförs av en centralbank eller en penningpolitisk myndighet, när det utför dessa uppgifter.

- d) *ny finansiell tjänst*: tjänst av finansiell natur, inbegripet tjänster med anknytning till befintliga och nya produkter eller till det sätt på vilket en produkt tillhandahålls, som inte tillhandahålls av någon leverantör av finansiella tjänster på den ena partens territorium men däremot tillhandahålls på den andra partens territorium.

ARTIKEL 115

Försiktighetsklausul

1. Vardera parten får införa eller bibehålla åtgärder av försiktighetsskäl, till exempel för att
  - a) skydda investerare, insättare, försäkringstagare eller personer vars egendom förvaltas av en leverantör av finansiella tjänster,
  - b) säkra integriteten och stabiliteten i en parts finansiella system.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

2. Dessa åtgärder ska inte vara mer betungande än vad som är nödvändigt för att deras syfte ska kunna uppnås, och får inte innebära en diskriminering av leverantörer av finansiella tjänster från den andra parten i förhållande till partens egna leverantörer av finansiella tjänster av samma slag.
3. Inget i detta avtal ska tolkas som en skyldighet för en part att lämna ut information om enskilda kunders affärer och konton eller sådan konfidentiell eller skyddad information som innehas av offentliga institutioner.

ARTIKEL 116

Effektiv och öppen reglering

1. Vardera parten ska göra sitt bästa för att i förväg underrätta alla berörda personer om åtgärder med allmän tillämpning som parten avser att vidta, så att dessa personer får tillfälle att framföra synpunkter på åtgärderna. Underrättelse om sådana åtgärder ska lämnas
  - a) genom offentligt tillkännagivande, eller

EU/GE/sv 198

b) i annan skriftlig eller elektronisk form.

2. Vardera parten ska för berörda personer tillgängliggöra sina krav rörande ansökningar om tillhandahållande av finansiella tjänster.

På begäran av en sökande ska den berörda parten upplysa sökanden om hur långt handläggningen av ansökan forskridit. Om den berörda parten behöver ytterligare uppgifter från sökanden ska den underrätta sökanden om detta utan oskäligt dröjsmål.

3. Vardera parten ska göra sitt bästa för att se till att internationellt överenskomna standarder för reglering och tillsyn inom sektorn för finansiella tjänster och för bekämpning av skatteundandragande och skatteflykt genomförs och tillämpas på dess territorium. Sådana internationellt överenskomna standarder är bland annat Baselkommitténs grundläggande principer för en effektiv banktillsyn, IAIS (Internationella organisationen för försäkringstillsynsmyndigheter) grundläggande principer för försäkring, Ioscoc (Internationella organisationen för värdepapperstillsyn) mål och principer för värdepapperstillsyn, OECD:s (Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling) avtal om utbyte av information i skattefrågor, G20:s uttalande om öppenhet och informationsutbyte i skatteärenden samt de 40 rekommendationerna om penningtvätt och de nio särskilda rekommendationerna om finansiering av terrorism från FATF (arbetsgruppen för finansiella åtgärder).

Parterna ska också beakta de tio nyckelprinciper för informationsutbyte (*Ten Key Principles for Information Exchange*) som utfärdats av G7-ländernas finansministrar och kommer att vidta alla åtgärder som krävs för att försöka tillämpa dem i sina bilaterala kontakter.

ARTIKEL 117

Nya finansiella tjänster

Vardera parten ska tillåta leverantörer av finansiella tjänster från den andra parten att tillhandahålla nya finansiella tjänster liknande de tjänster som parten enligt inhemsk lag skulle tillåta sina egna leverantörer av finansiella tjänster att tillhandahålla under liknande omständigheter. En part får fastställa i vilken rättslig form tjänsten får tillhandahållas och får ställa krav på tillstånd för tillhandahållande av tjänsten. Om ett sådant tillstånd krävs ska beslut fattas inom rimlig tid, och tillstånd får då vägras endast av försiktighetsskäl.

ARTIKEL 118

Databehandling

1. Vardera parten ska tillåta leverantörer av finansiella tjänster från den andra parten att i bearbetningssyfte överföra uppgifter i elektronisk eller annan form till eller från dess territorium, om bearbetningen är en förutsättning för den normala affärsverksamheten för dessa leverantörer av finansiella tjänster.
2. Vardera parten ska anta tillräckliga garantier för skydd av privatlivet samt enskildas grundläggande fri- och rättigheter, särskilt när det gäller överföring av personuppgifter.

ARTIKEL 119

Särskilda undantag

1. Inget i detta kapitel ska tolkas som ett hinder för en part, inbegripet dess offentliga institutioner, att inom sitt territorium med ensamrätt bedriva verksamhet eller tillhandahålla tjänster som ingår i ett allmänt pensionsprogram eller ett lagstadgat socialförsäkringssystem, utom i de fall då denna verksamhet enligt partens inhemska bestämmelser får bedrivas av leverantörer av finansiella tjänster i konkurrens med offentliga eller privata institutioner.
2. Inget i detta avtal gäller för verksamhet som bedrivs av en centralbank eller penningpolitisk myndighet eller av någon annan offentlig institution som ett led i penning- eller valutapolitiken.
3. Inget i detta kapitel ska tolkas som ett hinder för en part, inbegripet dess offentliga institutioner, att inom sitt territorium med ensamrätt bedriva verksamhet eller tillhandahålla tjänster för sin egen, eller för sina offentliga institutioners, räkning eller med egen garanti eller med användning av sina egna finansiella resurser.

ARTIKEL 120

Självreglerande organisationer

När en part kräver medlemskap eller deltagande i, eller tillgång till, självreglerande organ, börser eller marknader för värdepapper eller terminer, clearingorgan eller andra organisationer eller sammanslutningar för att leverantörer av finansiella tjänster från den andra parten ska kunna tillhandahålla finansiella tjänster på samma villkor som partens leverantörer av finansiella tjänster, eller när parten direkt eller indirekt medger sådana enheter privilegier eller fördelar vid tillhandahållandet av finansiella tjänster, ska parten se till att skyldigheterna enligt artiklarna 79 och 85 i detta avtal iakttas.

ARTIKEL 121

Clearing- och betalningssystem

Enligt de villkor som medger nationell behandling ska vardera parten ge leverantörer av finansiella tjänster från den andra parten som är etablerade på dess territorium tillgång till betalnings- och clearingsystem som drivs av offentliga institutioner och till officiella kredit- och refinansieringstjänster som är tillgängliga i samband med normal affärsverksamhet. Denna artikel syftar inte till att ge tillgång till partens möjligheter när det gäller långivare i sista instans.

ARTIKEL 122

Gradvis tillnärmning

I syfte att överväga ytterligare liberalisering i handeln med tjänster erkänner parterna vikten av att gradvis närma Georgiens gällande och framtida lagstiftning till de internationella normer för bästa praxis som förtecknas i artikel 116.3 i detta avtal och den unionslagstiftning som förtecknas i bilaga XV-A till detta avtal.

UNDERAVSNITT 7

TRANSPORTTJÄNSTER

ARTIKEL 123

Tillämpningsområde

I detta underavsnitt anges principerna för liberaliseringen av internationella transporttjänster i enlighet med avsnitt 2 (Etablering), avsnitt 3 (Gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster) och avsnitt 4 (Tillfällig närvaro av fysiska personer för affärsändamål) i detta kapitel.

ARTIKEL 124

Internationell sjötransport

1. I detta underavsnitt och i avsnitt 2 (Etablering), avsnitt 3 (Gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster) och avsnitt 4 (Tillfällig närvaro av fysiska personer för affärsändamål) i detta kapitel gäller följande definitioner:

- a) *internationella sjötransporter*: omfattar transporter från dörr till dörr och multimodala godstransporter, som omfattas av ett enda transportdokument, i vilka ett av transportsätten är sjötransport, och inbegriper för detta ändamål rätten att direkt teckna avtal med tillhandahållare av andra transportsätt.
- b) *godshantering i samband med sjöfart*: verksamhet som bedrivs av stuveriföretag, inbegripet terminaloperatörer, men inte hamnarbetares verksamhet som sådan, när dessa organiseras oberoende av stuveriföretagen eller terminaloperatörerna. I den verksamhet som omfattas ingår organisation och övervakning av
  - i) lastning och lossning av gods,

- ii) surrning/avsurrning av last,
- iii) mottagande/leverans och förvaring av gods före transporten eller efter lossningen.
- c) *tullklareringstjänster* (eller *tullombudstjänster*): verksamhet som består i att för en annan parts räkning utföra tullformaliteter i samband med import, export eller genomgående transport, oavsett om denna tjänst är tjänstleverantörens huvudsakliga verksamhet eller ett vanligt komplement till tjänstleverantörens huvudsakliga verksamhet.
- d) *containerterminaler och depåttjänster*: verksamhet som består i lagerhållning av containrar i hamnområden eller inne i landet i syfte att fylla/tömma, reparera och tillhandahålla dem för transport.

- e) *agent- och mäklartjänster*: verksamhet som består i att i ett visst geografiskt område, som agent, företräda ett eller flera linjerederiers eller rederiers företagsintressen, i syfte att
  - i) marknadsföra och sälja sjötransporttjänster och därmed förbundna tjänster, från lämnande av offerter till fakturering, utfärdande av konossement för företagets räkning, upphandling och vidareförsäljning av nödvändiga stödtjänster, förberedelse av dokumentation samt tillhandahållande av företagsinformation,
  - ii) representera företagen när det gäller organisationen av fartygets hamnanlöp eller övertagandet av last vid behov.
- f) *fraktspeditionstjänster*: verksamhet som består i att organisera och övervaka sändningar för avlastarens räkning, genom upphandling av transport och stödtjänster, utarbetande av dokumentation och tillhandahållande av företagsinformation.
- g) *matartjänster*: för- och vidaretransport av internationella laster, särskilt containerlaster, till sjöss, mellan hamnar belägna i en av parterna.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

2. Vad gäller internationell sjötransport är parterna överens om att sörja för en effektiv tillämpning av principen om oinskränkt tillgång till laster på kommersiell grund, friheten att tillhandahålla internationella sjöfartstjänster samt nationell behandling i samband med tillhandahållande av sådana tjänster.

Med hänsyn till den liberalisering som parterna redan uppnått när det gäller internationell sjötransport ska följande gälla:

- a) Vardera parten ska på affärsmässig och icke-diskriminerande grund effektivt tillämpa principen om oinskränkt tillträde till den internationella sjöfartsmarknaden och sjöfartshandeln.
- b) Vardera parten ska medge fartyg som seglar under den andra partens flagg eller som drivs av tjänsteleverantörer från den andra parten en behandling som inte är mindre förmånlig än den som medges de egna fartygen, eller fartyg från tredjeländer, beroende på vilken behandling som är förmånligast, vad gäller bland annat tillträde till hamnar, användning av hamnarnas infrastruktur och tjänster, och användning av tjänster i anslutning till sjötransporter, samt relaterade avgifter, tullfaciliteter och tilldelning av kajplatser och möjligheter till lastning och lossning.

3. Vid tillämpning av dessa principer ska vardera parten
  - a) avstå från att införa bestämmelser om lastdelning i framtida avtal med tredjeländer om sjötransporttjänster – inbegripet sjöfart med torra och flytande bulkvaror samt linjesjöfart – och inom en rimlig tid avsluta lastdelningsbestämmelser om sådana finns i tidigare avtal, och
  - b) vid detta avtals ikraftträdande avskaffa och avstå från att införa ensidiga åtgärder, administrativa eller tekniska hinder och andra hinder som skulle kunna utgöra en förtäckt begränsning eller ha diskriminerande verkan på det fria tillhandahållandet av internationella sjötransporttjänster.

4. Vardera parten ska tillåta leverantörer av internationella sjötransporttjänster från den andra parten att ha en etablering på sitt territorium på sådana villkor som, vad gäller etablering och verksamhet, inte är mindre förmånliga än de villkor som parten medger sina egna tjänsteleverantörer eller de villkor som parten medger tjänsteleverantörer från ett tredjeland, beroende på vilka villkor som är förmånligast.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

5. Vardera parten ska på rimliga och icke-diskriminerande villkor ge leverantörer av sjötransporttjänster från den andra parten tillgång till följande hamntjänster: lotsning, bogsering, proviantering, påfyllning av bränsle och vatten, sophämtning och ballastavfallshämtning, hamnkaptens tjänster, navigationshjälpmedel, landbaserade operativa tjänster som är nödvändiga för sjöfart, däribland kommunikationer, vatten- och elförsörjning, reparationsmöjligheter för nödsituationer samt ankrings-, kajplats- och förtöjningstjänster.
6. Vardera parten ska tillåta förflyttning av utrustning såsom tomma containrar, som inte transporteras som gods mot betalning, mellan hamnar i någon av EU:s medlemsstater eller mellan hamnar i Georgien.
7. Vardera parten ska, med förbehåll för att den behöriga myndigheten ger sitt godkännande, tillåta leverantörer av internationella sjötransporttjänster från den andra parten att tillhandahålla matartjänster mellan deras nationella hamnar.

ARTIKEL 125

Lufttransport

Den gradvisa liberaliseringen av lufttransporterna mellan parterna, anpassad till båda parter handelsbehov, och villkoren för ömsesidigt marknadsstillträde regleras av avtalet om ett gemensamt europeiskt luftrum mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Georgien, å andra sidan.

ARTIKEL 126

Gradvis tillnärmning

I syfte att överväga ytterligare liberalisering i handeln med tjänster erkänner parterna vikten av att gradvis närma Georgiens gällande och framtida lagstiftning till den unionslagstiftning som förtecknas i bilaga XV-D till detta avtal.

AVSNITT 6

ELEKTRONISK HANDEL

UNDERAVSNITT 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 127

Mål och principer

1. Parterna erkänner att den elektroniska handeln ökar möjligheterna till handel inom många sektorer och är överens om att främja utvecklingen av elektronisk handel mellan sig, särskilt genom att samarbeta om de frågor som uppstår i samband med elektronisk handel enligt bestämmelserna i detta kapitel.
2. Parterna är överens om att utvecklingen av den elektroniska handeln måste uppfylla internationella krav för uppgiftsskydd, så att användarna får förtroende för den elektroniska handeln.

3. Parterna är överens om att elektroniska överföringar ska betraktas som tillhandahållande av tjänster, i den mening som avses i avsnitt 3 (Gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster) i detta kapitel, som ska vara tullfria.

ARTIKEL 128

Samarbete om elektronisk handel

1. Parterna ska föra en dialog om rättsliga frågor som den elektroniska handeln ger upphov till, bland annat
  - a) erkännande av certifikat för elektroniska signaturer som utfärdats till allmänheten och underlättande av certifieringstjänster över gränserna,
  - b) tjänstelevererande mellanhänders ansvar vid överföring eller lagring av uppgifter,
  - c) behandling av oombedda elektroniska kommersiella meddelanden,
  - d) konsumentskydd vid elektronisk handel, och

- e) övriga frågor som är relevanta för utvecklingen av den elektroniska handeln.
2. Sådant samarbete kan ta formen av utbyte av information om parternas respektive lagstiftning om dessa frågor och om genomförandet av denna lagstiftning.

UNDERAVSNITT 2

TJÄNSTELEVERERANDE MELLANHÄNDERS ANSVAR

ARTIKEL 129

Användning av mellanhänders tjänster

1. Parterna erkänner att mellanhänders tjänster kan användas av tredje parter för intrångsrelaterad verksamhet och ska föreskriva de åtgärder för tjänstelevererande mellanhänder som fastställs i detta underavsnitt.¹

---

¹ Georgien ska genomföra bestämmelserna i detta underavsnitt inom två år från dagen för detta avtals ikraftträdande.

2. I artikel 130 avses med *tjänsteleverantör* en leverantör av överföring, routing eller anslutningar för digital kommunikation online mellan eller bland punkter som specificerats av användaren för material enligt användarens val utan ändring av innehållet. I artiklarna 131 och 132 i detta avtal avses med *tjänsteleverantör* en leverantör eller operatör för onlinetjänster eller nätåtkomst.

ARTIKEL 130

Tjänstelevererande mellanhänders ansvar: enbart vidarefördran ("mere conduit")

1. Vardera parten ska se till att en tjänsteleverantör som levererar en informationssamhällets tjänst bestående av överföring i ett kommunikationsnät av information som lämnats av tjänstemottagaren, eller tillhandahållande av tillgång till ett kommunikationsnät, inte ska vara ansvarig för den överförda informationen under förutsättning att tjänsteleverantören

- a) inte initierar överföringen,
- b) inte väljer ut mottagaren av den överförda informationen, och

Prop. 2013/14:251
Bilaga

- c) inte väljer ut eller ändrar den information som överförs.

- 2. Överföring och tillhandahållande av sådan tillgång som avses i punkt 1 omfattar automatisk, mellanliggande och tillfällig lagring av den vidarebefordrade informationen, i den mån lagringen enbart görs för att utföra överföringen i kommunikationsnätet och under förutsättning att informationen inte lagras längre än vad som rimligtvis krävs för sådan överföring.

- 3. Denna artikel ska inte påverka möjligheten för en domstol eller administrativ myndighet att i enlighet med parternas rättssystem kräva att tjänsteleverantören upphör med eller förhindrar en överträdelse.

ARTIKEL 131

Tjänstelevererande mellanhänders ansvar: cachning

1. Vardera parten ska se till att en tjänsteleverantör som levererar en informationssamhällets tjänst bestående av överföring i ett kommunikationsnät av information som lämnats av tjänstemottagaren inte ska vara ansvarig för den automatiska, mellanliggande och tillfälliga lagring av informationen som ägt rum enbart för att effektivisera vidare överföring av informationen till andra tjänstemottagare på deras begäran, under förutsättning att

- a) tjänsteleverantören inte ändrar informationen,
- b) tjänsteleverantören uppfyller villkoren för tillgång till informationen,
- c) tjänsteleverantören följer regler för uppdatering av informationen, vilka fastställts på ett sätt som är allmänt vedertaget och använt inom branschen,
- d) tjänsteleverantören inte ingriper i den lagliga användningen av den teknik som är allmänt vedertagen och som används inom branschen för att få fram uppgifter om hur informationen används, och

Prop. 2013/14:251

Bilaga

- e) tjänsteleverantören handlar utan dröjsmål för att avlägsna den information han har lagrat eller göra den oåtkomlig så snart han fått kännedom¹ om att den information som ursprungligen överfördes har avlägsnats från nätet eller gjorts oåtkomlig, eller att en domstol eller administrativ myndighet har bestämt att den ska avlägsnas eller göras oåtkomlig.
2. Denna artikel ska inte påverka möjligheten för en domstol eller administrativ myndighet att i enlighet med parternas rättssystem kräva att tjänsteleverantören upphör med eller förhindrar en överträdelse.

---

¹ I detta underavsnitt ska begreppet kännedom tolkas i enlighet med respektive parts inhemska lagstiftning.

ARTIKEL 132

Tjänstelevererande mellanhänders ansvar: värdtjänster

1. Vardera parten ska se till att en tjänsteleverantör som levererar en informationssamhällets tjänst bestående av lagring av information som tillhandahållits av en tjänstemottagare inte ska vara ansvarig för information som lagrats på begäran av tjänstemottagaren, under förutsättning att
  - a) tjänsteleverantören inte hade kännedom om förekomsten av olaglig verksamhet eller olaglig information och, beträffande skadeståndsanspråk, inte var medveten om fakta eller omständigheter som gjort den olagliga verksamheten eller den olagliga informationen uppenbar, eller
  - b) tjänsteleverantören så snart han fått sådan kännedom eller blivit medveten om detta handlat utan dröjsmål för att avlägsna informationen eller göra den oåtkomlig.
2. Punkt 1 är inte tillämplig om tjänstemottagaren handlar under tjänsteleverantörens ledning eller överinseende.

3. Denna artikel ska inte påverka möjligheten för en domstol eller administrativ myndighet att i enlighet med parternas rättssystem kräva att tjänsteleverantören upphör med eller förhindrar en överträdelse, och inte heller ska den påverka en parts möjlighet att inrätta förfaranden för att avlägsna information eller göra den oåtkomlig.

ARTIKEL 133

Avsaknad av allmän övervakningsskyldighet

1. Parterna får inte ålägga leverantörer en allmän skyldighet att, när de tillhandahåller tjänster som omfattas av artiklarna 130, 131 och 132 i detta avtal, övervaka den information som de överför eller lagrar, och inte heller någon allmän skyldighet att aktivt efterforska fakta eller omständigheter som kan tyda på olaglig verksamhet.

2. En part får fastställa skyldigheter för leverantörer av informationssamhällets tjänster att omedelbart informera de behöriga myndigheterna om påstådda olagliga verksamheter som utförts eller olaglig information som tillhandahållits av mottagarna av deras tjänster eller att till behöriga myndigheter på deras begäran lämna information som gör det möjligt att identifiera de mottagare av deras tjänster med vilka de ingått lagringsavtal.

AVSNITT 7

UNDANTAG

ARTIKEL 134

Allmänna undantag

1. Utan att det påverkar de allmänna undantagen enligt artikel 415 i detta avtal omfattas bestämmelserna i detta kapitel och i bilagorna XIV-A och XIV-E, XIV-B och XIV-F, XIV-C och XIV-G, XIV-D och XIV-H till detta avtal av undantagen i denna artikel.

2. Med iakttagande av kravet att sådana åtgärder inte tillämpas på ett sätt som skulle innebära ett medel för godtycklig eller oberättigad diskriminering mellan länder där likartade förhållanden råder, eller en förtäckt inskränkning av etableringsfriheten eller det gränsöverskridande tillhandahållandet av tjänster, ska inget i detta kapitel tolkas som ett hinder för någon av parterna att anta eller genomföra följande åtgärder:
  - a) Åtgärder som är nödvändiga för att skydda den allmänna säkerheten eller moralen eller för att upprätthålla allmän ordning.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

- b) Åtgärder som är nödvändiga för att skydda människors, djurs eller växters liv eller hälsa.
- c) Åtgärder som avser bevarandet av uttömliga naturtillgångar, om åtgärderna tillämpas i samband med begränsningar beträffande inhemska företagare eller beträffande inhemskt tillhandahållande eller inhemsk konsumtion av tjänster.
- d) Åtgärder som är nödvändiga för att skydda nationella skatter av konstnärligt, historiskt eller arkeologiskt värde.
- e) Åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa efterlevnaden av lagar och andra författningar som inte är oförenliga med bestämmelserna i detta kapitel, inbegripet sådana som hänför sig till
  - i) förhindrandet av bedrägliga eller olagliga förfaranden eller åtgärder vid ett bristande fullgörande av avtalsförpliktelser,
  - ii) skyddet av enskildas privatliv i samband med bearbetning och spridning av personuppgifter samt skyddet av konfidentialitet för enskildas register och konton,
  - iii) säkerhet.

- f) Åtgärder som är oförenliga med artiklarna 79 och 85 i detta avtal, förutsatt att olikheten i behandling syftar till att säkerställa en effektiv eller skälig beskattning eller uppbörd av direkta skatter med avseende på näringsverksamhet, företagare eller tjänsteleverantörer från den andra parten¹.

---

¹ Åtgärder som syftar till att säkerställa en skälig eller effektiv beskattning eller uppbörd av direkta skatter omfattar åtgärder som en part vidtar i enlighet med sitt skattesystem och som

- a) gäller företagare och tjänsteleverantörer som inte har sin hemvist i staten i fråga, eftersom deras skattskyldighet bestäms med hänsyn till vilka beskattningsbara inkomster som härrör från partens territorium,
- b) gäller icke-bosatta personer för att säkra beskattning av eller uppbörd av skatt på partens territorium,
- c) gäller icke-bosatta och bosatta personer för att förhindra skatteundandragande eller skatteflykt, inklusive indrivningsåtgärder,
- d) gäller för konsumenter av tjänster som tillhandahålls i eller från den andra partens territorium för att säkerställa en beskattning av eller uppbörd av skatt från sådana konsumenter från källor inom partens territorium,
- e) särskiljer företagare och tjänsteleverantörer som är oinskränkt skattskyldiga från andra företagare och tjänsteleverantörer på grund av skillnaden i skattebas, eller
- f) fastställer, tilldelar eller fördelar inkomst, avkastning, vinst, förlust, avdrag eller tillgodohavande vad avser hemmahörande personer eller filialer, eller mellan närstående personer eller filialer hos samma person, för att skydda partens skattebas.

Skattetermer eller skattebegrepp i led f i denna bestämmelse och i denna fotnot fastställs i enlighet med skattedefinitioner och skattebegrepp, eller likvärdiga eller liknande definitioner och begrepp, enligt inhemsk lagstiftning i den part som vidtar åtgärden.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

3. Bestämmelserna i detta kapitel och i bilagorna XIV-A och XIV-E, XIV-B och XIV-F, XIV-C och XIV-G, XIV-D och XIV-H till detta avtal ska inte tillämpas på parternas respektive sociala trygghetssystem eller verksamhet på en parts territorium som, om än bara tillfälligt, har anknytning till myndighetsutövning.

ARTIKEL 135

Skatteåtgärder

Den behandling som mest gynnad nation som ges i enlighet med detta kapitel ska inte gälla för den behandling för skatteändamål som parterna beviljar eller i framtiden kommer att bevilja på grundval av avtal mellan parterna för att undvika dubbelbeskattning.

EU/GE/sv 224

ARTIKEL 136

Undantag i säkerhetssyfte

1. Inget i detta avtal ska tolkas på följande sätt:
  - a) Som en skyldighet för en part att lämna upplysningar, som om de röjs ställer väsentliga säkerhetsintressen på spel.
  - b) Som ett hinder för en part att vidta åtgärder som den anser nödvändiga för att skydda sina väsentliga säkerhetsintressen, där sådana åtgärder
    - i) rör tillverkning av eller handel med vapen, ammunition eller krigsmateriel,
    - ii) avser ekonomisk verksamhet som utövas direkt eller indirekt för att försörja en militär inrättning,
    - iii) avser klyvbara ämnen eller fusionsämnen eller ämnen ur vilka sådana ämnen kan framställas, eller

Prop. 2013/14:251
Bilaga

- iv) vidtas i krigstid eller i andra kritiska lägen i de internationella relationerna.
- c) Som ett hinder för en part att vidta åtgärder för att fullgöra de förpliktelser som parten åtagit sig i syfte att bevara internationell fred och säkerhet.

KAPITEL 7

LÖPANDE BETALNINGAR OCH KAPITALRÖRELSER

ARTIKEL 137

Löpande betalningar

Parterna åtar sig att inte införa några restriktioner och ska, i fritt konvertibel valuta och i enlighet med bestämmelserna i artikel VIII i stadgan för Internationella valutafonden, tillåta alla betalningar och överföringar på betalningsbalansens bytesbalans mellan parterna.

EU/GE/sv 226

ARTIKEL 138

Kapitalrörelser

1. När det gäller transaktioner på betalningsbalansens kapitalbalans och finansiella balans ska parterna från och med detta avtals ikraftträdande garantera fri rörlighet för kapital i samband med direktinvesteringar, inbegripet förvärv av fast egendom, som görs i enlighet med värdlandets lagstiftning, investeringar som görs i enlighet med kapitel 6 (Etablering, handel med tjänster och elektronisk handel) i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal samt i samband med omvandling till likvida medel eller repatriering av investerat kapital och eventuell vinst därav.
2. När det gäller andra transaktioner på betalningsbalansens kapitalbalans och finansiella balans än de som anges i punkt 1 i denna artikel ska vardera parten från och med detta avtals ikraftträdande, och utan att det påverkar tillämpningen av andra bestämmelser i detta avtal, sörja för
  - a) fri rörlighet för kapital i samband med krediter vid affärstransaktioner eller vid tillhandahållande av tjänster där en person som är bosatt på endera partens territorium deltar,

- b) fri rörlighet för kapital i samband med portföljinvesteringar som görs av investerare i den andra parten samt finansiella lån och krediter från dessa.

ARTIKEL 139

Skyddsåtgärder

Om betalningar eller kapitalrörelser under exceptionella omständigheter orsakar eller riskerar att orsaka allvarliga svårigheter för valuta- eller penningpolitiken, exempelvis allvarliga problem med betalningsbalansen, i en eller flera medlemsstater eller i Georgien, får de berörda parterna vidta skyddsåtgärder under en period av högst sex månader, om sådana åtgärder är absolut nödvändiga. Den part som antar skyddsåtgärder ska omedelbart underrätta den andra parten om antagandet av skyddsåtgärder och snarast möjligt lägga fram en tidsplan för åtgärdernas avskaffande.

ARTIKEL 140

Bestämmelser om underlättande och utveckling

1. Parterna ska samråda i syfte att underlätta kapitalrörelser sig emellan för att främja målen i detta avtal.
2. Under de första fyra år som följer på dagen för detta avtals ikraftträdande ska parterna vidta åtgärder för att skapa de nödvändiga förutsättningarna för en gradvis utvidgad tillämpning av unionens regler om fri rörlighet för kapital.
3. Före utgången av det femte året efter dagen för detta avtals ikraftträdande ska associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal granska de åtgärder som vidtagits och besluta om villkoren för ytterligare liberalisering.

KAPITEL 8

OFFENTLIG UPPHANDLING

ARTIKEL 141

Mål

1. Parterna erkänner att öppna, icke-diskriminerande och konkurrensutsatta upphandlingsförfaranden som medger insyn bidrar till en hållbar ekonomisk utveckling, och de uppställer som mål ett faktiskt, ömsesidigt och gradvist öppnande av sina respektive upphandlingsmarknader.

2. I detta kapitel föreskrivs ömsesidigt tillträde till upphandlingsmarknader på grundval av principen om nationell behandling på nationell, regional och lokal nivå för offentliga upphandlingar och koncessioner såväl inom den traditionella sektorn som inom den allmännyttiga sektorn. Det föreskrivs ett gradvist närmande av Georgiens lagstiftning om offentlig upphandling till unionens regelverk om offentlig upphandling på grundval av principerna för offentlig upphandling inom unionen och de termer och definitioner som fastställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster (direktiv 2004/18/EG) och i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid upphandling på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (direktiv 2004/17/EG).

ARTIKEL 142

Tillämpningsområde

1. Detta kapitel gäller för kontrakt för byggtreprenader, varor och tjänster inom både den offentliga och den allmännyttiga sektorn samt, om och när sådana kontrakt används, för byggtreprenad- och tjänstekoncessioner.

2. Detta kapitel gäller för alla upphandlande myndigheter och alla upphandlande enheter som uppfyller definitionerna i unionens regelverk för offentlig upphandling (nedan kallade *upphandlande enheter*). Det omfattar också offentligrättsliga organ och offentliga företag på det allmännyttiga området, såsom statsägda företag som genomför relevant verksamhet och privata företag som verkar på grundval av särskilda eller exklusiva rättigheter på det allmännyttiga området¹.
3. Detta kapitel gäller för kontrakt som överstiger tröskelvärdena i bilaga XVI-A till detta avtal.
4. Beräkningen av det uppskattade värdet på ett offentligt kontrakt ska grunda sig på det totala beloppet exklusive mervärdesskatt. Vid tillämpningen av dessa tröskelvärden ska Georgien beräkna och räkna om dessa kontraktsvärden till sin nationella valuta på grundval av sin centralbanks växelkurs.

---

¹ Uttrycket "privata företag som verkar på grundval av särskilda eller exklusiva rättigheter" ska tolkas enligt Europeiska kommissionens förklarande anmärkning CC/2004/33 av den 18 juni 2004.

5. Tröskelvärdena ska revideras regelbundet vartannat år med början det år då detta avtal träder i kraft, på grundval av den genomsnittliga dagskursen för euro, uttryckt i särskilda dragningsrätter, under den period på 24 månader som slutar den sista dagen i augusti före revideringen, och börja gälla den 1 januari. Om så behövs ska de reviderade tröskelvärdena avrundas nedåt till närmaste tusental euro. Revideringen av tröskelvärdena ska antas genom beslut av associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal.

ARTIKEL 143

Institutionell bakgrund

1. Vardera parten ska inrätta eller bibehålla en lämplig institutionell ram och de mekanismer som är nödvändiga för att systemet för offentlig upphandling ska fungera väl och för att principerna i detta kapitel ska kunna tillämpas.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

2. Georgien ska framför allt utse följande:
  - a) Ett verkställande organ inom den centrala offentliga förvaltningen som sörjer för en samstämmig politik på alla områden med anknytning till offentlig upphandling. Detta organ ska underlätta och samordna genomförandet av detta kapitel och dra upp riktlinjerna för det gradvisa närmandet till unionens regelverk i enlighet med bilaga XVI-B till detta avtal.
  - b) Ett opartiskt och oberoende organ som prövar de beslut som fattas av upphandlande myndigheter eller enheter vid tilldelning av kontrakt. I detta sammanhang avses med oberoende att organet ska vara en offentlig myndighet som är skild från alla upphandlande enheter och ekonomiska aktörer. Det ska finnas möjlighet för rättslig prövning av de beslut som fattas av detta organ.
3. Vardera parten ska sörja för verkställandet av de beslut som fattas av de myndigheter som ansvarar för prövningen av ekonomiska aktörers klagomål avseende överträdelse av inhemsk lagstiftning.

ARTIKEL 144

Grundläggande principer för tilldelning av kontrakt

1. Senast tre år efter detta avtals ikraftträdande ska parterna ha börjat tillämpa en rad grundläggande principer för tilldelning av alla kontrakt enligt punkterna 2–15 i denna artikel. Dessa grundläggande principer följer direkt av reglerna och principerna för offentlig upphandling enligt unionens regelverk för offentlig upphandling, däribland principerna om icke-diskriminering, likabehandling, öppenhet och proportionalitet.

Offentliggörande

2. Vardera parten ska se till att alla planerade upphandlingar offentliggörs i ett lämpligt medium¹ i en omfattning som är tillräcklig för att
- a) öppna marknaden för konkurrens och
  - b) ge alla berörda ekonomiska aktörer möjlighet att få tillfredsställande tillgång till information om den planerade upphandlingen före tilldelningen av kontrakt och att anmäla sitt intresse för att tilldelas kontraktet.

---

¹ Om unionslagstiftning som är föremål för tillnärmning enligt detta kapitel hänvisar till offentliggörande i *Europeiska unionens officiella tidning* förutsätts att offentliggörandet i Georgien ska ske genom Georgiens officiella medium för offentliggörande.

3. Offentliggörandet ska vara anpassat till det ekonomiska intresse som de ekonomiska aktörerna har för kontraktet.
4. Offentliggörandet ska åtminstone innehålla de väsentliga uppgifterna om det kontrakt som ska tilldelas, de kvalitativa urvalskriterierna, metoden för tilldelning av kontrakt, tilldelningskriterier och all annan information som de ekonomiska aktörerna rimligtvis behöver för att besluta om de ska anmäla sitt intresse för att tilldelas kontraktet.

Tilldelning av kontrakt

5. Alla kontrakt ska tilldelas genom öppna och opartiska tilldelningsförfaranden som förhindrar korruption. Denna opartiskhet ska säkerställas särskilt genom en icke-diskriminerande beskrivning av föremålet för upphandlingen, möjlighet för alla ekonomiska aktörer att delta på lika villkor, lämpliga tidsfrister och ett öppet och objektivt tillvägagångssätt.
6. De upphandlande enheterna ska när de beskriver de byggentreprenader, varor eller tjänster som ska upphandlas använda allmänna beskrivningar av utförande och funktioner samt internationella, europeiska eller nationella standarder.

7. Beskrivningen av vad som krävs när det gäller en byggentreprenad, en vara eller en tjänst ska inte innehålla uppgifter om tillverkning, ursprung eller särskilt framställningsförfarande, och inte heller hänvisningar till varumärke, patent eller typ, ursprung eller tillverkning såvida detta inte motiveras av föremålet för upphandlingen och åtföljs av orden "eller likvärdigt". I första hand ska mer allmänna beskrivningar av utförande och funktioner användas.

8. De upphandlande enheterna får inte införa villkor som leder till direkt eller indirekt diskriminering av den andra partens ekonomiska aktörer, till exempel krav på att de ekonomiska aktörer som är intresserade av kontraktet måste vara etablerade i samma land, region eller territorium som den upphandlande enheten.

Trots vad som sägs ovan, kan den som tilldelas kontraktet åläggas att inrätta viss infrastruktur på den plats där uppdraget ska utföras, om detta är befogat på grund av speciella omständigheter vid upphandlingen.

9. Tidsfristerna för intresseanmälan och inlämning av anbud ska vara tillräckligt långa för att ekonomiska aktörer från den andra parten ska kunna göra en tillfredsställande bedömning och utarbeta ett anbud.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

10. Alla deltagare måste i förväg kunna få kännedom om de regler som gäller för förfarandet samt urvals- och tilldelningskriterier. Dessa regler måste tillämpas på samma sätt på alla deltagare.

11. De upphandlande enheterna får begränsa antalet sökande som inbjuds att lämna anbud förutsatt att

- a) detta görs på ett öppet och icke-diskriminerande sätt, och
- b) urvalet görs endast på grundval av objektiva faktorer såsom de sökandes erfarenhet av den sektor det gäller, företagets storlek och infrastruktur eller de sökandes tekniska och yrkesmässiga kompetens.

Om ett begränsat antal sökande inbjuds att lämna anbud ska hänsyn tas till behovet att säkerställa tillfredsställande konkurrens.

12. De upphandlande enheterna får använda sig av förhandlade förfaranden endast i definierade undantagsfall när ett sådant förfarande inte de facto snedvrider konkurrensen.

13. De upphandlande enheterna får använda sig av kvalifikationssystem endast på villkor att förteckningen över kvalificerade aktörer upprättas genom ett väl offentliggjort, transparent och öppet förfarande. Kontrakt som omfattas av sådana system ska dessutom tilldelas på ett icke-diskriminerande sätt.

14. Vardera parten ska säkerställa att tilldelningen av kontrakt sker på ett öppet sätt till den sökande som har lämnat in det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet eller anbudet med det lägsta priset, på grundval av anbudskriterier och förfaranderegler som fastställts och meddelats i förväg. De slutgiltiga besluten ska meddelas samtliga sökande utan oskäligt dröjsmål. En sökande som inte tilldelats något kontrakt ska på begäran få så detaljerad information om skälen till detta att beslutet kan prövas.

Rättsligt skydd

15. Vardera parten ska sörja för att alla som har eller har haft intresse av att tilldelas ett särskilt kontrakt och som har skadats eller riskerar att skadas av en påstådd överträdelse har rätt till verkningfullt opartiskt rättsligt skydd mot alla beslut från den upphandlande enheten som har samband med tilldelningen av det kontraktet. De beslut som fattas under loppet av och vid slutförandet av ett sådant prövningsförfarande ska offentliggöras på ett sådant sätt att samtliga berörda ekonomiska aktörer informeras om besluten.

ARTIKEL 145

Planering av gradvis tillnärmning

1. Innan den gradvisa tillnärmningen inleds ska Georgien till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal överlämna en övergripande färdplan för genomförandet av detta kapitel, med tidsplaner och delmål som ska omfatta alla reformer som rör närmande till unionens regelverk och uppbyggnad av den institutionella kapaciteten. Denna färdplan ska överensstämma med de faser och tidsplaner som anges i bilaga XVI-B till detta avtal.
2. Efter ett positivt yttrande från associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor ska färdplanen betraktas som ett referensdokument för genomförandet av detta kapitel. Unionen ska göra sitt yttersta för att hjälpa Georgien att genomföra färdplanen.

ARTIKEL 146

Gradvis tillnärmning

1. Georgien ska sörja för att dess lagstiftning om offentlig upphandling gradvis tillnärmas unionens regelverk för offentlig upphandling.
2. Närmandet till unionens regelverk ska genomföras i på varandra följande faser såsom anges i tidsplanen i bilaga XVI-B till detta avtal och specificeras ytterligare i bilagorna XVI-C–XVI-F, XVI-H, XVI-I och XVI-K. I bilagorna XVI-G och XVI-J till detta avtal anges icke-obligatoriska delar som inte behöver tillnärmas, och i bilagorna XVI-L–XVI-O till detta avtal de delar av unionens regelverk som inte omfattas av tillnärmningen av lagstiftningen. Vid denna process ska relevant rättspraxis vid Europeiska unionens domstol beaktas liksom de genomförandeåtgärder som Europeiska kommissionen antagit samt, om detta blir nödvändigt, alla ändringar av unionens regelverk som sker under tiden. Genomförandet av varje enskild etapp ska utvärderas av associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal och, efter ett positivt yttrande från kommittén, kopplas samman med det ömsesidiga beviljandet av marknadstillträde enligt bilaga XVI-B till detta avtal. Europeiska kommissionen ska utan oskäligt dröjsmål underrätta Georgien om eventuella ändringar av unionens regelverk. Den ska på begäran ge råd och tekniskt stöd till genomförandet av sådana ändringar.

3. Associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor ska inte gå vidare till utvärderingen av den påföljande fasen förrän åtgärderna för att genomföra den föregående fasen har slutförts och godkänts i enlighet med punkt 2.
4. Vardera parten ska sörja för att de aspekter och områden av offentlig upphandling som inte omfattas av denna artikel följer principerna om öppenhet, icke-diskriminering och likabehandling enligt artikel 144 i detta avtal.

ARTIKEL 147

Marknadstillträde

1. Parterna är överens om att det faktiska och ömsesidiga öppnandet av deras respektive marknader ska ske gradvis och samtidigt. Under processen med att tillnärma lagstiftningen ska omfattningen av det marknadstillträde som ömsesidigt beviljas vara kopplad till framstegen i denna process i enlighet med bilaga XVI-B till detta avtal.

2. Beslut om att gå vidare till nästa etapp av öppning av marknaderna ska ske på grundval av en bedömning av den antagna lagstiftningens förenlighet med unionens lagstiftning och dess praktiska tillämpning. Sådana bedömningar ska regelbundet göras av associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal.
3. I den mån en part har öppnat sin marknad för offentlig upphandling för den andra parten i enlighet med bilaga XVI-B till detta avtal
  - a) ska unionen ge georgiska företag – oavsett om de är etablerade i Georgien eller inte – tillträde till sina upphandlingsförfaranden i enlighet med unionens regler för offentlig upphandling på villkor som inte är mindre fördelaktiga än de villkor som gäller för unionens företag,
  - b) ska Georgien ge unionens företag – oavsett om de är etablerade i Georgien eller inte – tillträde till sina upphandlingsförfaranden i enlighet med sina nationella regler för upphandling på villkor som inte är mindre förmånliga än de villkor som gäller för georgiska företag.
4. När den sista fasen av tillnärningsprocessen genomförts kommer parterna att undersöka möjligheten att ömsesidigt ge marknadstillträde till upphandlingar under de tröskelvärden som anges i bilaga XVI-A till detta avtal.

5. Finland har meddelat ett förbehåll i fråga om Åland.

ARTIKEL 148

Information

1. Vardera parten ska se till att upphandlande enheter och ekonomiska aktörer får lämplig information om förfarandena för offentlig upphandling, bland annat genom att offentliggöra all relevant lagstiftning och alla administrativa avgöranden.
2. Vardera parten ska sörja för en faktisk spridning av information om kontraktsmöjligheter.

ARTIKEL 149

Samarbete

1. Parterna ska stärka sitt samarbete genom utbyte av erfarenheter och information om bästa praxis och regelverk.

2. Unionen ska underlätta genomförandet av detta kapitel, bland annat genom tekniskt stöd när så är lämpligt. I överensstämmelse med bestämmelserna om finansiellt samarbete i avdelning VII (Finansiellt samarbete samt bestämmelser om bedrägeribekämpning och kontroll) i detta avtal ska särskilda beslut om finansiellt stöd fattas genom relevanta finansieringsmekanismer och finansieringsinstrument i unionen.

3. En vägledande förteckning över samarbetsfrågor finns i bilaga XVI-P till detta avtal.

KAPITEL 9

IMMATERIELLA RÄTTIGHETER

AVSNITT 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 150

Mål

Målen med detta kapitel är att

- a) underlätta produktion och marknadsföring av innovativa och kreativa produkter mellan parterna, och
- b) få till stånd ett fullgott och effektivt skydd av immateriella rättigheter samt se till att lagstiftningen på detta område efterlevs.

ARTIKEL 151

Skyldigheternas art och omfattning

1. Parterna ska säkerställa ett fullgott och effektivt genomförande av de internationella avtal om immateriella rättigheter i vilka de är parter, inbegripet WTO-avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter (Tripsavtalet). Bestämmelserna i detta kapitel ska komplettera och ytterligare specificera parternas rättigheter och skyldigheter enligt Tripsavtalet och andra internationella avtal om immateriella rättigheter.

2. I detta avtal avses med *immateriella rättigheter* åtminstone alla kategorier av immateriella rättigheter som omfattas av artiklarna 153–189 i detta avtal.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

3. Skyddet av immateriella rättigheter inbegriper skydd mot illojal konkurrens enligt artikel 10a i Pariskonventionen från 1967 för skydd av den industriella äganderätten (Pariskonventionen).

ARTIKEL 152

Konsumtion

Vardera parten ska tillhandahålla ett system för inhemsk eller regional konsumtion av immateriella rättigheter.

EU/GE/sv 248

AVSNITT 2

STANDARDER FÖR IMMATERIELLA RÄTTIGHETER

UNDERAVSNITT 1

UPPHOVSRÄTT OCH NÄRSTÄENDE RÄTTIGHETER

ARTIKEL 153

Skydd

Parterna bekräftar sitt åtagande att skydda

- a) de rättigheter och skyldigheter som fastställs i Bernkonventionen för skydd av litterära och konstnärliga verk (Bernkonventionen),

Prop. 2013/14:251

Bilaga

- b) Internationella Romkonventionen om skydd för utövande konstnärer, framställare av fonogram samt radioföretag från 1961 (Romkonventionen),
- c) Tripsavtalet,
- d) Wipos (Världsorganisationen för den intellektuella äganderätten) fördrag om upphovsrätt,
- e) Wipos fördrag om framföranden och fonogram.

ARTIKEL 154

Upphovsmän

Vardera parten ska föreskriva att upphovsmän har ensamrätt att medge eller förbjuda följande:

- a) Direkt eller indirekt, tillfälligt eller permanent mångfaldigande av deras verk, oavsett metod och form, helt eller delvis.

EU/GE/sv 250

- b) Alla former av spridning till allmänheten genom försäljning eller på annat sätt, av deras verk eller kopior av detta.
- c) Alla former av överföring till allmänheten av deras verk, på trådbunden eller trådlös väg, inbegripet att verken görs tillgängliga för allmänheten på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till dessa verk från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer.

ARTIKEL 155

Utövande konstnärer

Vardera parten ska föreskriva att utövande konstnärer har ensamrätt att

- a) medge eller förbjuda upptagningar¹ av sina framföranden,
- b) medge eller förbjuda direkt eller indirekt, tillfälligt eller permanent mångfaldigande av upptagningar av sina framföranden, oavsett metod och form, helt eller delvis,

---

¹ I detta kapitel avses med *upptagning* konkretisering av ljud eller bilder, eller av symboler för ljud eller bilder, ur vilken dessa ljud eller bilder kan uppfattas, mångfaldigas eller överföras genom en anordning.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

- c) göra upptagningar av sina framföranden tillgängliga för allmänheten genom försäljning eller på annat sätt,
- d) medge eller förbjuda tillgängliggörandet av upptagningar av sina framföranden för allmänheten, på trådbunden eller trådlös väg, på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till dem från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer,
- e) medge eller förbjuda trådlös radio- och televisionsutsändning och återgivning för allmänheten av sina framföranden, utom när framförandet i sig självt sker vid en radio- eller televisionsutsändning eller härrör från en upptagning.

ARTIKEL 156

Fonogramframställare

Vardera parten ska föreskriva att fonogramframställare har ensamrätt att

- a) medge eller förbjuda direkt eller indirekt, tillfälligt eller permanent mångfaldigande av sina fonogram, oavsett metod och form, helt eller delvis,

- b) göra sina fonogram, inbegripet kopior av dessa, tillgängliga för allmänheten genom försäljning eller på annat sätt,
- c) medge eller förbjuda tillgängliggörandet av sina fonogram för allmänheten, på trådbunden eller trådlös väg, på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till dem från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer.

ARTIKEL 157

Radio- och televisionsföretag

Vardera parten ska föreskriva att radio- och televisionsföretag har ensamrätt att medge eller förbjuda

- a) upptagning av sina utsändningar,
- b) mångfaldigande av upptagningar av sina utsändningar,
- c) tillgängliggörande för allmänheten, på trådbunden eller trådlös väg, av upptagningar av sina utsändningar, och

Prop. 2013/14:251
Bilaga

- d) återutsändning av sina utsändningar liksom återgivning för allmänheten av sina utsändningar om sådan återgivning sker på platser till vilka allmänheten har tillträde mot erläggande av inträdesavgift.

ARTIKEL 158

Radio- och televisionsutsändning och återgivning för allmänheten

1. Vardera parten ska föreskriva rätt till en enda skälig ersättning från användaren när ett fonogram som har utgivits i kommersiellt syfte används i original eller kopia för trådlös utsändning eller för annan återgivning för allmänheten, och säkerställa att denna ersättning fördelas mellan de berörda utövande konstnärerna och fonogramframställarna.
2. Vardera parten får fastställa villkoren för hur ersättningen ska fördelas mellan konstnärer och fonogramframställare när det saknas avtal dem emellan.

EU/GE/sv 254

ARTIKEL 159

Skyddstid

1. Upphovsrätten till ett litterärt eller konstnärligt verk enligt artikel 2 i Bernkonventionen ska löpa under upphovsmannens livstid och 70 år efter hans eller hennes död, oavsett vilken dag som verket lagligen gjordes tillgängligt för allmänheten.
2. Skyddstiden för ett musikverk med text ska upphöra 70 år efter dödsdagen för den sist avlidne av följande personer, oberoende av om dessa personer betecknas som medförfattare eller inte: textförfattaren och den person som komponerat den musikaliska kompositionen, förutsatt att båda bidragen skapades specifikt för motsvarande musikaliska komposition med text.
3. Utövande konstnärers rättigheter ska löpa ut tidigast 50 år efter dagen för framförandet. Dock gäller följande:
  - a) Om en upptagning av framförandet i annan form än på ett fonogram lagligen offentliggörs eller lagligen överförs till allmänheten under denna tid, ska rättigheterna upphöra 50 år från dagen för ett första sådant offentliggörande eller en första sådan överföring till allmänheten, beroende på vilket som infaller först.

- b) Om en upptagning av framförandet på ett fonogram lagligen offentliggörs eller lagligen överförs till allmänheten inom denna tid, ska rättigheterna upphöra 70 år från dagen för ett första sådant offentliggörande eller en första sådan överföring till allmänheten, beroende på vilket som infaller först.
4. Fonogramframställares rättigheter ska löpa ut tidigast 50 år efter det att upptagningen gjordes. Dock gäller följande:
- a) Om ett fonogram har offentliggjorts lagligen under den perioden ska dessa rättigheter löpa ut tidigast 70 år från dagen för det första lagliga offentliggörandet. Om inget lagligt offentliggörande har ägt rum under den period som anges i första meningen och om fonogrammet lagligen överförts till allmänheten under denna period ska rättigheterna upphöra tidigast 70 år efter den dag då den första lagliga överföringen till allmänheten gjordes.
  - b) Om fonogramframställaren inte 50 år efter det att ett fonogram lagligen offentliggjorts eller lagligen överförts till allmänheten erbjuder kopior av detta för försäljning i tillräcklig mängd, eller inte gör det tillgängligt för allmänheten, har den utövande konstnären rätt att säga upp avtalet genom vilket han eller hon har överlåtit eller upplåtit sina rättigheter till upptagningen av sitt framförande till en fonogramframställare.

5. Televisions- och radioföretags rättigheter ska löpa ut tidigast 50 år efter det att utsändningen först överfördes via tråd eller trådlöst, inbegripet via kabel eller satellit.
6. De skyddstider som föreskrivs i denna artikel beräknas från den 1 januari det år som följer på den händelse som ger upphov till skyddet.

ARTIKEL 160

Skydd av tekniska åtgärder

1. Vardera parten ska ge tillfredsställande rättsligt skydd mot kringgående av effektiva tekniska åtgärder om personen som utför kringgåendet känner till eller rimligen borde veta att anta att han eller hon utför en sådan handling.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

2. Vardera parten ska ge tillfredsställande rättsligt skydd mot tillverkning, import, spridning, försäljning, uthyrning, marknadsföring i försäljnings- eller uthyrningssyfte eller innehav i kommersiellt syfte av anordningar, produkter eller komponenter eller tillhandahållande av tjänster som

- a) marknadsförs, utannonseras eller saluförs i syfte att kringgå en effektiv teknisk åtgärd, eller
- b) endast har ett begränsat kommersiellt intresse eller användningsområde av betydande art utöver att kringgå en effektiv teknisk åtgärd, eller
- c) huvudsakligen är utformade, konstruerade, anpassade eller framtagna i syfte att möjliggöra eller underlätta kringgående av en effektiv teknisk åtgärd.

3. I detta avtal avses med *teknisk åtgärd* varje teknik, anordning eller komponent som har utformats för att vid normalt bruk förhindra eller begränsa handlingar, med avseende på verk eller andra skyddade alster, som inte har tillåtits av innehavaren av en upphovsrätt eller av upphovsrätten närstående rättigheter enligt inhemsk lagstiftning. Tekniska åtgärder ska anses vara "effektiva" om användningen av ett skyddat verk eller annat skyddat alster kontrolleras av rättighetshavarna genom en åtkomstkontroll- eller skyddsprocess, till exempel kryptering, kodning eller annan omvandling av verket eller alstret eller en kontrollmekanism för kopiering, om processen uppfyller skyddsändamålet.

ARTIKEL 161

Skydd av information om rättighetsförvaltning

1. Vardera parten ska ge tillfredsställande rättsligt skydd mot handlingar som personer utför utan tillstånd, såsom att de

- a) avlägsnar eller ändrar elektronisk information om rättighetsförvaltning, eller
- b) vad gäller verk eller andra alster, som är skyddade enligt detta avtal och från vilka information om rättighetsförvaltning har avlägsnats eller ändrats utan tillstånd, sprider, importerar i spridningssyfte, sänder ut i radio eller television, överför till eller gör dessa verk eller alster tillgängliga för allmänheten,

om personen i fråga vet, eller rimligen borde veta, att han eller hon därigenom orsakar, möjliggör, underlättar eller döljer intrång i en upphovsrätt eller till upphovsrätten närstående rättigheter enligt inhemsk lagstiftning.

2. I detta kapitel avses med *information om rättighetsförvaltning* all information som lämnas av en rättighetshavare i syfte att identifiera ett verk eller annat alster som skyddas enligt detta kapitel, upphovsmannen eller annan rättighetshavare, eller information om villkoren för användning av verket eller alstret liksom eventuella nummer eller koder som uttrycker sådan information. Punkt 1 ska gälla när någon av dessa uppgifter är kopplad till en kopia av, eller framträder i samband med, överföring till allmänheten av ett verk eller annat alster som skyddas enligt detta kapitel.

ARTIKEL 162

Undantag och begränsningar

1. Vardera parten får, i enlighet med de konventioner och internationella fördrag i vilka den är part, föreskriva undantag från och begränsningar av de rättigheter som fastställs i artiklarna 154–159 i detta avtal endast i vissa särskilda fall som inte strider mot normalt utnyttjande av det skyddade alstret och inte oskäligt inkräktar på rättighetshavarnas legitima intressen.

2. Vardera parten ska sörja för att tillfälliga former av mångfaldigande enligt artiklarna 155–158 i detta avtal som är flyktiga eller av underordnad betydelse och som utgör en integrerad och väsentlig del av en teknisk process, samt vars enda syfte är att möjliggöra

- a) en överföring i ett nät mellan tredje parter via en mellanhand eller
- b) laglig användning

av ett verk eller annat skyddat alster och som inte har någon självständig ekonomisk betydelse, ska undantas från den rätt till mångfaldigande som avses i artiklarna 155–158 i detta avtal.

ARTIKEL 163

Konstnärers följerrätt till konstverk

1. Vardera parten ska till förmån för upphovsmannen till ett originalkonstverk införa en följerrätt som definieras som en oförytterlig rätt som upphovsmannen inte kan avstå från, inte ens på förhand, och som innebär rätt till upphovsrättslig ersättning som är grundad på försäljningspriset vid all vidareförsäljning av verket efter upphovsmannens första överlåtelse.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

2. Den rätt som avses i punkt 1 ska gälla vid all vidareförsäljning vid vilken yrkesmässigt verksamma på konstmarknaden deltar, såsom säljare, köpare eller förmedlare, till exempel auktionskammare, konstgallerier och alla konsthandlare i övrigt.
3. Vardera parten får föreskriva att den rätt som avses i punkt 1 inte ska gälla vidareförsäljning i fall där säljaren har förvärvat konstverket direkt av upphovsmannen mindre än tre år före vidareförsäljningen och där vidareförsäljningspriset inte överstiger ett visst minimibelopp.
4. Den upphovsrättsliga ersättningen ska betalas av säljaren. Vardera parten får föreskriva att en annan av de fysiska eller juridiska personer som avses i punkt 2 än säljaren ska vara ensam ansvarig för betalningen av den upphovsrättsliga ersättningen, eller dela det ansvaret med säljaren.
5. Det skydd som tillhandahålls får begäras i den utsträckning detta är tillåtet av den part där skyddet begärs. Förfarandet för insamling och beloppen ska fastställas i inhemsk lagstiftning.

ARTIKEL 164

Samarbete i fråga om kollektiv förvaltning av rättigheter

Parterna ska sträva efter att främja dialog och samarbete mellan deras respektive organ för kollektiv förvaltning i syfte att främja tillgången till verk och andra skyddade alster och överföring av upphovsrättslig ersättning för användning av sådana verk eller andra skyddade alster.

UNDERAVSNITT 2

VARUMÄRKEN

ARTIKEL 165

Internationella överenskommelser

Parterna bekräftar sitt åtagande att följa

- a) protokollet till Madridöverenskommelsen om internationell registrering av varumärken, och
- b) Niceöverenskommelsen om internationell klassificering av varor och tjänster vid registrering av varumärken.

ARTIKEL 166

Registreringsförfarande

1. Vardera parten ska sörja för att det inrättas ett system för varumärkesregistrering där varje slutgiltigt negativt beslut som fattas av den behöriga varumärkesmyndigheten meddelas den sökande skriftligen och är vederbörligen motiverat.
2. Vardera parten ska se till att det finns en möjlighet att invända mot ansökningar om registrering av varumärken. Sådana invändningsförfaranden ska vara kontradiktoriska.
3. Parterna ska tillhandahålla en allmänt tillgänglig elektronisk databas över varumärkesansökningar och varumärkesregistreringar.

ARTIKEL 167

Välkända varumärken

Vardera parten ska genomföra artikel 6a i Pariskonventionen och artikel 16.2 och 16.3 i Tripsavtalet rörande skydd av välkända varumärken, och får ta hänsyn till den gemensamma rekommendation om bestämmelser avseende välkända varumärken som antogs vid konferensen mellan parterna i Pariskonventionen för internationellt rättsskydd och generalförsamlingen vid Världspanorganisationen för den intellektuella äganderätten (Wipo) vid den trettiofjärde omgången möten mellan Wipomedlemsstaternas församlingar (september 1999).

ARTIKEL 168

Undantag till varumärkesrättigheter

Vardera parten ska föreskriva begränsade undantag till de rättigheter som är knutna till ett varumärke, till exempel skäligen användning av beskrivande ord, skydd av geografiska beteckningar enligt artikel 176 eller andra begränsade undantag som beaktar varumärkesinnehavarens och tredje parters legitima intressen.

UNDERAVSNITT 3

GEOGRAFISKA BETECKNINGAR

ARTIKEL 169

Tillämpningsområde

1. Detta underavsnitt är tillämpligt på erkännande och skydd av geografiska beteckningar med ursprung i parternas territorier.
2. För att en geografisk beteckning med ursprung i en part ska kunna skyddas av den andra parten, ska den avse produkter som omfattas av den lagstiftning i den andra parten som avses i artikel 170 detta avtal.

ARTIKEL 170

Fastställda geografiska beteckningar

1. Efter att ha granskat Georgiens lagstiftning om ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar för varor av den 22 augusti 1999, drar unionen slutsatsen att lagstiftningen överensstämmer med bilaga XVII-A till detta avtal.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

2. Efter att ha granskat rådets förordning (EEG) nr 1601/91 av den 10 juni 1991 om allmänna bestämmelser för definition, beskrivning och presentation av aromatiserade viner, aromatiserade vinbaserade drycker och aromatiserade drinkar baserade på vinprodukter, rådets förordning (EG) nr 510/2006 av den 20 mars 2006 om skydd av geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel och dess genomförandebestämmelser i den mån de avser registrering, kontroll och skydd av geografiska ursprungsbeteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel i Europeiska unionen, del II avdelning II kapitel I avsnitt I i rådets förordning (EG) nr 1234/2007 av den 22 oktober 2007 om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna och om särskilda bestämmelser för vissa jordbruksprodukter (enda förordningen om de gemensamma organisationerna av marknaden) och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 110/2008 av den 15 januari 2008 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, spritdrycker, drar Georgien slutsatsen att dessa lagar, regler och förfaranden överensstämmer med bilaga XVII-A till detta avtal.

3. Efter att ha genomfört ett invändningsförfarande i enlighet med kriterierna i bilaga XVII-B till detta avtal och efter att ha granskat en sammanfattning av specifikationerna för de jordbruksprodukter och livsmedel som motsvarar unionens geografiska beteckningar i bilaga XVII-C till detta avtal och de geografiska beteckningar för viner, aromatiserade viner och spritdrycker som anges i bilaga XVII-D till detta avtal, vilka unionen har registrerat i enlighet med den lagstiftning som avses i punkt 2 i denna artikel, ska Georgien skydda dessa geografiska beteckningar i enlighet med den skyddsnivå som fastställs i detta underavsnitt.

4. Efter att ha genomfört ett invändningsförfarande i enlighet med kriterierna i bilaga XVII-B till detta avtal och efter att ha granskat en sammanfattning av specifikationerna för de jordbruksprodukter och livsmedel som motsvarar Georgiens geografiska beteckningar i bilaga XVII-C till detta avtal och de geografiska beteckningar för viner, aromatiserade viner och spritdrycker som anges i bilaga XVII-D till detta avtal, vilka Georgien har registrerat i enlighet med den lagstiftning som avses i punkt 1, ska unionen skydda dessa geografiska beteckningar i enlighet med den skyddsnivå som fastställs i detta underavsnitt.

5. De beslut som den gemensamma kommitté som inrättas genom artikel 11 i avtalet mellan Europeiska unionen och Georgien fattar om skydd av geografiska beteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel när det gäller ändring av bilagorna III och IV till det avtalet, och som fattas före ikraftträdandet av det här avtalet, ska anses vara beslut av underkommittén för geografiska beteckningar, och de geografiska beteckningar som lagts till i bilagorna III och IV till det avtalet ska anses vara en del av bilagorna XVII-C och XVII-D till det här avtalet. Parterna ska således skydda de geografiska beteckningarna såsom fastställda geografiska beteckningar enligt detta avtal.

ARTIKEL 171

Tillägg av nya geografiska beteckningar

1. Parterna är överens om att det ska vara möjligt att i bilagorna XVII-C och XVII-D till detta avtal lägga till nya geografiska beteckningar som ska skyddas; detta ska ske i enlighet med förfarandet i artikel 179.3 i detta avtal efter det att ett invändningsförfarande och en granskning av en sammanfattning av specifikationerna enligt artikel 170.3 och 170.4 i detta avtal har genomförts med ett för båda parter tillfredsställande resultat.

2. En part ska inte vara skyldig att såsom geografisk beteckning skydda ett namn som kommer i konflikt med namnet på en växtsort eller en djurras och därmed riskerar att vilseleda konsumenten om produktens verkliga ursprung.

ARTIKEL 172

Omfattning av skyddet för geografiska beteckningar

1. De geografiska beteckningar som anges i bilagorna XVII-C och XVII-D till detta avtal, inbegripet de som läggs till i enlighet med artikel 171 i detta avtal, ska skyddas mot följande:

- a) Varje direkt eller indirekt kommersiellt bruk av den skyddade beteckningen
  - i) för produkter som är likartade, men som inte uppfyller kraven i produktspecifikationen för det skyddade namnet, eller
  - ii) om ett sådant bruk innebär att det anseende som är kopplat till den geografiska beteckningen utnyttjas.

- b) Varje obehörigt bruk, eller varje obehörig imitation eller anspelning¹, även när produktens verkliga ursprung anges eller det skyddade namnet har översatts eller åtföljs av uttryck som "stil", "typ", "metod", "sådan som tillverkas i", "imitation", "smak", "liknande" eller dylikt.
- c) Varje annan osann eller vilseledande uppgift om härkomst, ursprung, beskaffenhet eller väsentliga egenskaper hos produkten på dennas inre eller yttre förpackning, reklammaterial eller handlingar, liksom förpackning av produkten i en behållare som är ägnad att inge en oriktig föreställning om produktens verkliga ursprung.
- d) Alla andra förfaranden som kan vilseleda konsumenten om produktens verkliga ursprung.

2. När det förekommer geografiska beteckningar som är helt eller delvis homonyma ska skydd beviljas varje enskild beteckning under förutsättning att beteckningen har använts i god tro och med visad hänsyn till lokalt och traditionellt bruk samt till den reella risken för förväxling. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 23 i Tripsavtalet ska parterna ömsesidigt fastställa de praktiska villkor under vilka sådana homonyma geografiska beteckningar ska särskiljas från varandra, med beaktande av behovet av att se till att berörda producenter behandlas lika och att konsumenterna inte vilseleds. En homonym som felaktigt får konsumenten att tro att produkter kommer från ett annat område ska inte registreras även om namnet är korrekt vad avser det område, den region eller den plats där produkterna i fråga har sitt verkliga ursprung.

---

¹ Begreppet *anspelning* avser särskilt alla former av användning i samband med produkter som omfattas av nummer 20.09 i HS, dock endast i den mån de betecknas som viner enligt nummer 22.04, aromatiserade viner enligt nummer 22.05 och spritdrycker enligt nr 22.08 i HS.

3. Om en part i samband med förhandlingar med ett tredjeland föreslår att en geografisk beteckning med ursprung i det landet ska skyddas och namnet i fråga är homonymt med en geografisk beteckning med ursprung i den andra parten, ska den sistnämnda parten informeras och ges tillfälle att lämna synpunkter innan namnet blir skyddat.

4. Ingenting i detta underavsnitt ska förplikta en part att skydda en till den andra parten hörande geografisk beteckning som inte är eller som upphör att vara skyddad i det land där den har sitt ursprung. Parterna ska underrätta varandra om en geografisk beteckning upphör att vara skyddad i sitt ursprungsland.

ARTIKEL 173

Skydd av geografiska beteckningar i transkription

1. Geografiska beteckningar som är skyddade enligt detta underavsnitt och som skrivs med bokstäverna i det georgiska alfabetet och andra icke-latinska alfabet som används officiellt i medlemsstaterna, ska vara skyddade tillsammans med beteckningen transkriberad med det latinska alfabetet. Transkriptionen kan även användas vid märkning av de aktuella produkterna.
2. På samma sätt ska geografiska beteckningar som är skyddade enligt detta underavsnitt och som skrivs med bokstäverna i det latinska alfabetet vara skyddade tillsammans med beteckningen transkriberad med bokstäverna i det georgiska alfabetet och andra icke-latinska alfabet som används officiellt i medlemsstaterna. Transkriptionen kan även användas vid märkning av de aktuella produkterna.

ARTIKEL 174

Rätt att använda geografiska beteckningar

1. Ett namn som är skyddat enligt detta underavsnitt får användas av alla aktörer som saluför jordbruksprodukter, livsmedel, viner, aromatiserade viner eller spritdrycker som överensstämmer med den motsvarande specifikationen.
2. När en geografisk beteckning blivit skyddad enligt detta avtal ska det för användningen av det skyddade namnet inte krävas någon registrering av användarna eller några ytterligare avgifter.

ARTIKEL 175

Säkerställande av skydd

Parterna ska med hjälp av lämpliga administrativa åtgärder från myndigheternas sida se till att det skydd som föreskrivs i artiklarna 170–174 i detta avtal verkställs. De ska även säkerställa ett sådant skydd på begäran av en berörd part.

ARTIKEL 176

Förhållande till varumärken

1. Parterna ska, på eget initiativ eller på en berörd parts begäran, i enlighet med respektive parts lagstiftning avslå registrering av eller ogiltigförklara ett varumärke som, i förhållande till en skyddad geografisk beteckning för varor av samma slag, svarar mot någon av situationerna i artikel 172.1 i detta avtal, förutsatt att ansökan om varumärkesregistrering lämnas in efter den dag då ansökan om skydd av den geografiska beteckningen i det berörda området lämnades in.
2. För geografiska beteckningar enligt artikel 170 i detta avtal ska dagen för ansökan om registrering vara den 1 april 2012.
3. För geografiska beteckningar enligt artikel 171 i detta avtal ska dagen för ansökan om registrering vara den dag då begäran om skydd av en geografisk beteckning översändes till den andra parten.

4. Parterna ska inte vara skyldiga att skydda en geografisk beteckning om skyddet med hänsyn till ett renommerat eller välkänt varumärke skulle kunna vilseleda konsumenterna om produktens rätta identitet.

5. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 4 ska parterna skydda geografiska beteckningar även när det finns ett tidigare varumärke. Med ett tidigare varumärke avses ett varumärke vars användning motsvarar något av de fall som avses i artikel 172.1 i detta avtal, och som varit föremål för en ansökan, registrerats eller förvärvats genom användning, förutsatt att detta är möjligt enligt berörd lagstiftning, på en av parternas territorium före den dag då ansökan om skydd av den geografiska beteckningen lämnades in till den andra parten inom ramen för detta underavsnitt. Sådana varumärken får fortsätta att användas och förnyas trots skyddet av den geografiska beteckningen, såvida parternas varumärkeslagstiftning inte innehåller någon grund för att ogiltigförklara eller återkalla det aktuella varumärket.

ARTIKEL 177

Allmänna regler

1. Detta underavsnitt påverkar inte parternas rättigheter och skyldigheter enligt WTO-avtalet.
2. Import, export och saluföring av produkter enligt artiklarna 170 och 171 i detta avtal ska ske i förenlighet med de lagar och andra författningar som är tillämpliga på den importerande partens territorium.
3. Alla frågor som uppstår med hänsyn till de tekniska specifikationerna för registrerade namn ska behandlas i den underkommitté som inrättas genom artikel 179 i detta avtal.
4. Geografiska beteckningar som skyddas enligt detta underavsnitt får endast avregistreras av den part där produkten har sitt ursprung.
5. En produktspecifikation enligt detta underavsnitt ska vara den specifikation som godkänts av myndigheterna i den part på vars territorium produkten har sitt ursprung, inklusive eventuella likaledes godkända ändringar.

ARTIKEL 178

Samarbete och öppenhet

1. Parterna ska antingen direkt eller via den underkommitté för geografiska beteckningar som inrättas enligt artikel 179 i detta avtal upprätthålla kontakt i alla frågor som rör genomförandet av detta underavsnitt samt dess funktion. I synnerhet får en part begära information från den andra parten rörande produktspecifikationer och ändringar av dessa, samt om kontaktpunkter för kontrollbestämmelser.
2. Vardera parten får offentliggöra produktspecifikationerna eller en sammanfattning av dessa samt uppgifter om kontaktpunkter för kontrollbestämmelser avseende den andra partens geografiska beteckningar som skyddas med stöd av denna artikel.

ARTIKEL 179

Underkommitté för geografiska beteckningar

1. Härmed inrättas en underkommitté för geografiska beteckningar. Underkommittén ska bestå av företrädare för unionen och Georgien och ha till uppgift att övervaka utvecklingen av detta underavsnitt samt att fördjupa samarbetet och dialogen om geografiska beteckningar. Den ska regelbundet rapportera till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal.
2. Underkommittén för geografiska beteckningar ska anta sina beslut i samförstånd. Den ska själv fastställa sin arbetsordning. Den ska på endera partens begäran sammanträda senast 90 dagar efter begäran, omväxlande i EU och Georgien, på en tid och plats och under förhållanden (inbegripet videokonferens) som ska avtalas gemensamt av parterna.

3. Underkommittén för geografiska beteckningar ska också se till att detta underavsnitt fungerar på ett korrekt sätt och får pröva alla frågor som kan uppkomma i samband med dess genomförande och tillämpning. Den ska särskilt ansvara för följande:

- a) Ändringar av artikel 170.1 och 170.2 i detta avtal med avseende på hänvisningar till tillämplig lagstiftning i parterna.
- b) Ändringar av bilagorna XVII-C och XVII-D till detta avtal avseende geografiska beteckningar.
- c) Utbyte av information om lagstiftnings- och policyutveckling vad avser geografiska beteckningar och om alla andra frågor av gemensamt intresse på området geografiska beteckningar.
- d) Utbyte av information om geografiska beteckningar med sikte på att skydda dem i enlighet med detta underavsnitt.

UNDERAVSNITT 4

FORMGIVNING

ARTIKEL 180

Internationella överenskommelser

Parterna bekräftar sitt engagemang för Genèveakten till Haagöverenskommelsen om internationell registrering av industriella formgivningar från 1999.

ARTIKEL 181

Skydd av registrerad formgivning

1. Vardera parten ska tillhandahålla skydd för självständigt skapade industriella formgivningar som är nya och nyskapande¹. Skyddet ska tillhandahållas genom registrering, vilket ska ge ensamrätt till innehavaren av en registrerad formgivning enligt bestämmelserna i denna artikel.

---

¹ Vid tillämpningen av denna artikel får en part anse att en formgivning som har särprägel är nyskapande.

2. En formgivning av eller som ingår i en produkt som utgör en beståndsdel i en sammansatt produkt ska endast betraktas som ny och nyskapande i den mån
  - a) beståndsdelen, när den har infogats i den sammansatta produkten, förblir synlig vid normal användning av denna och
  - b) sådana synliga detaljer i beståndsdelen i sig uppfyller kraven på nyhet och nyskapande.
3. Med *normal användning* enligt punkt 2 a avses slutanvändarens användning, dock inte underhåll, service och reparationsarbeten.
4. Innehavaren av en registrerad formgivning ska ha rätt att hindra tredje man som inte har innehavarens medgivande åtminstone från att framställa, erbjuda, sälja, importera, exportera, lagra eller använda en produkt som försetts med eller omfattar den skyddade formgivningen, om en sådan handling har kommersiellt syfte, otillbörligt strider mot ett normalt utnyttjande av formgivningen eller är oförenlig med god affärssed.

5. Skyddets giltighetstid ska vara upp till 25 år, räknat från den dag då ansökan om registrering lämnades in eller från en dag som fastställs i enlighet med Haagöverenskommelsen om internationell registrering av industriella formgivningar, utan att detta påverkar bestämmelserna i Pariskonventionen.

ARTIKEL 182

Undantag och uteslutningar

1. Vardera parten får fastställa begränsade undantag från formgivningsskydd, förutsatt att sådana undantag inte otillbörligt strider mot ett normalt utnyttjande av skyddad formgivning och inte oskäligt inkräktar på de legitima intressen som innehavaren av den skyddade formgivningen har, med beaktande av tredje parters legitima intressen.

2. Skyddet ska inte utsträckas till formgivningar som huvudsakligen är betingade av tekniska eller funktionella ändamål. Framför allt ska formskydd inte erhållas för sådana detaljer i en produkts utseende som måste återges exakt till formen och dimensionerna för att den produkt som formgivningen ingår i eller används för ska gå att mekaniskt ansluta till eller placera i, kring eller mot en annan produkt så att båda produkterna fyller sin funktion.

ARTIKEL 183

Förhållande till upphovsrätt

En formgivning ska också vara berättigad till skydd enligt en parts upphovsrättslagstiftning från och med den dag då formgivningen skapades eller på något sätt fastställdes. Det ankommer på vardera parten att avgöra i vilken utsträckning och på vilka villkor sådant skydd ska ges, samt även vilken nivå av nyskapande som ska krävas.

UNDERAVSNITT 5

PATENT

ARTIKEL 184

Internationella överenskommelser

Parterna bekräftar sitt åtagande att följa Wipo-konventionen om patentsamarbete.

ARTIKEL 185

Patent och folkhälsa

1. Parterna erkänner betydelsen av förklaringen från WTO:s ministerkonferens om Tripsavtalet och folkhälsa som antogs den 14 november 2001.
2. Parterna ska respektera beslutet i WTO:s allmänna råd från den 30 augusti 2003 om punkt 6 i den förklaring som avses i punkt 1 i denna artikel, och ska bidra till dess genomförande.

ARTIKEL 186

Tillägsskydd

1. Parterna medger att läkemedel och växtskyddsmedel som skyddas av patent på deras respektive territorier får genomgå ett administrativt godkännandeförfarande innan de släpps ut på deras marknader. De medger att den tidsrymd som förflyter mellan det att en patentansökan görs och det att det första godkännandet lämnas för att saluföra produkten på deras respektive marknader, enligt vad som fastställts i detta syfte i inhemsk lagstiftning, kan förkorta den period då produkten åtnjuter faktiskt patentskydd.

2. Vardera parten ska föreskriva att läkemedel eller växtskyddsmedel som skyddas av patent och som har genomgått ett administrativt godkännandeförfarande ska skyddas under ytterligare en period, som är lika med den tidsrymd som avses i punkt 1 andra meningen, minskad med fem år.
3. Trots vad som sägs i punkt 2 får perioden för ytterligare skydd inte överstiga fem år.
4. När det gäller läkemedel som varit föremål för pediatrika studier ska, förutsatt att resultaten av studierna kommer till uttryck i produktinformationen, parterna föreskriva en ytterligare förlängning på sex månader av den period under vilken produkten är skyddad enligt punkt 2.

ARTIKEL 187

Skydd av uppgifter som lämnas i syfte att erhålla godkännande
för att släppa ut ett läkemedel på marknaden¹

1. Parterna ska tillämpa ett övergripande system för att garantera att uppgifter som lämnas in för att erhålla ett godkännande för utsläppande av ett läkemedel på marknaden behandlas konfidentiellt, inte röjs eller används.
2. Vardera parten ska i den egna lagstiftningen säkerställa att de uppgifter som lämnas in för att erhålla ett godkännande för att släppa ut ett läkemedel på marknaden förblir konfidentiella och inte röjs för tredje parter samt omfattas av skyddet mot otillbörlig kommersiell användning.

---

¹ Denna artikel ska inte påverka tillämpningen av Georgiens statliga förordning nr 188 av den 22 oktober 2009 om upprättandet av den förteckning över länder och behöriga myndigheter som kan omfattas av den förenklade ordningen för registrering av läkemedel i Georgien. Den förteckning som fastställts genom den ovan nämnda förordningen hänvisar till följande länder och myndigheter: EMA – Europeiska läkemedelsmyndigheten, Australien, Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Förenade kungariket, Förenta staterna, Grekland, Irland, Island, Italien, Japan, Kanada, Lettland, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Norge, Nya Zeeland, Polen, Portugal, Rumänien, Schweiz, Slovakien, Slovenien, Spanien, Sverige, Sydkorea, Tjeckien, Tyskland, Ungern, Österrike.

3. För detta ändamål ska vardera parten, under en period på minst sex år från och med dagen för det första godkännandet i en av parterna, inte tillåta andra sökande att saluföra samma eller en liknande produkt på grundval av det godkännande för saluföring som beviljats den sökande som lämnat in testdata eller studier, såvida inte den sökande som lämnat in testdata eller studier har gett sitt samtycke. Under en sådan period ska de testdata eller studier som lämnades in för det första godkännandet inte användas till förmån för senare sökande som försöker erhålla ett godkännande för saluföring av ett läkemedel, utom om den förste sökande har gett sitt samtycke.
4. De sex år som avses i punkt 3 ska förlängas till högst sju år om innehavaren under de första sex åren efter att ha erhållit det första godkännandet beviljas godkännande för en eller flera nya terapeutiska indikationer som anses ha betydande kliniska fördelar jämfört med befintliga behandlingsmetoder.
5. Georgien förbinder sig att anpassa sin lagstiftning om uppgiftsskydd för läkemedel till unionens lagstiftning vid en tidpunkt som ska fastställas av associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal.

ARTIKEL 188

Skydd av uppgifter för att få ett godkännande för saluföring av växtskyddsmedel

1. Vardera parten ska fastställa krav på säkerhet och effektivitet före godkännande av utsläppande på marknaden av växtskyddsmedel.
2. Vardera parten ska se till att uppgifter som en sökande lämnar in för första gången för att få ett godkännande för saluföring av växtskyddsmedel omfattas av skydd mot otillbörlig kommersiell användning och inte används till förmån för någon annan person som försöker erhålla ett godkännande för saluföring, utom om det kan läggas fram bevis för att den första sökanden uttryckligen gett sitt samtycke till att dessa uppgifter får användas.
3. En test- eller studierapport som en sökande lämnar in för första gången i syfte att få ett godkännande för saluföring ska uppfylla följande villkor:
  - a) Den ska vara nödvändig för godkännandet eller för en ändring i ett godkännande för att medlet ska få användas på en annan gröda.
  - b) Den ska ha intygats vara i överensstämmelse med principerna för god laboratoriesed eller god försökssed.

4. Perioden för uppgiftsskydd ska vara minst tio år från dagen för det första godkännandet för saluföring i den part som berörs.

ARTIKEL 189

Växtsorter

Parterna ska skydda växtförädlarrätten, i enlighet med internationella konventionen för skydd av växtförädlingsprodukter, och ska samarbeta för att främja och genomföra denna rätt.

AVSNITT 3

SÄKERSTÄLLANDE AV SKYDD FÖR IMMATERIELLA RÄTTIGHETER

ARTIKEL 190

Allmänna skyldigheter

1. Parterna bekräftar sina åtaganden enligt Tripsavtalet, särskilt del III i detta, och ska föreskriva de kompletterande åtgärder, förfaranden och sanktioner som anges i detta avsnitt för att säkerställa skyddet för immateriella rättigheter¹.
2. Dessa kompletterande åtgärder, förfaranden och sanktioner ska vara rättvisa och skäliga, inte onödigt komplicerade eller kostsamma och ska inte medföra oskäliga tidsfrister eller omotiverade dröjsmål.

---

¹ I detta avsnitt avses med *immateriella rättigheter* åtminstone följande rättigheter: upphovsrätt; upphovsrätten närstående rättigheter; en databasframställares *sui generis*-rätt; rättigheter som tillhör framställaren av kretsmönster i halvledarprodukter; varumärkesrättigheter; formskydd; patenträttigheter, inklusive rättigheter som härrör från tilläggsskydd; geografiska beteckningar; bruksmodellskydd; växtförädlarrätt; firmanamn, om dessa är skyddade som exklusiva rättigheter i inhemsk lagstiftning.

3. Dessa kompletterande åtgärder och sanktioner ska också vara effektiva, proportionella och avskräckande och ska tillämpas så att hinder för laglig handel inte uppkommer och så att missbruk inte sker.

ARTIKEL 191

Berättigade sökande

Vardera parten ska tillerkänna följande personer och organ rätten att ansöka om tillämpning av de åtgärder, förfaranden och sanktioner som avses i detta avsnitt och i del III i Tripsavtalet:

- a) Innehavare av immateriella rättigheter, i överensstämmelse med bestämmelserna i tillämplig lag.
- b) Alla andra personer som har tillåtelse att utnyttja dessa rättigheter, i synnerhet licenstagare, i den mån detta tillåts i och överensstämmer med bestämmelserna i tillämplig lag.

Prop. 2013/14:251

Bilaga

- c) Organ som förvaltar kollektiva immateriella rättigheter och som regelmässigt anses ha rätt att företräda innehavare av immateriella rättigheter, i den mån detta tillåts i och överensstämmer med bestämmelserna i tillämplig lag.
- d) Organ som tillvaratar branschintressen och som regelmässigt anses ha rätt att företräda innehavare av immateriella rättigheter, i den mån detta tillåts i och överensstämmer med bestämmelserna i tillämplig lag.

UNDERAVSNITT 1

CIVILRÄTTSLIG VERKSTÄLLIGHET

ARTIKEL 192

Åtgärder för att skydda bevisning

1. Vardera parten ska se till att de behöriga rättsliga myndigheterna, redan innan prövningen av sakfrågan inletts och på begäran av en part som har lagt fram skälig bevisning till stöd för sina påståenden att ett immaterialrättsintrång har begåtts eller är omedelbart förestående, får besluta om omedelbara och effektiva interimistiska åtgärder för att säkra relevant bevisning om det påstådda intrånget, förutsatt att sekretessbelagd och annan konfidentiell information skyddas.
2. Sådana åtgärder kan inbegripa en detaljerad beskrivning, med eller utan provexemplar, eller beslag av de påstådda intrångsgörande varorna och, där så är lämpligt, det material och de verktyg som använts för tillverkningen och/eller distributionen av dessa varor samt tillhörande handlingar. Åtgärderna ska om nödvändigt vidtas utan att motparten hörs, särskilt om ett dröjsmål kan antas medföra irreparabel skada för rättighetshavaren eller om det finns en uppenbar risk för att bevisningen kan komma att förstöras.

3. Om åtgärder för att skydda bevisning har beslutats utan att motparten har hörts, ska de berörda parterna underrättas om detta utan dröjsmål och senast efter det att åtgärderna har verkställts.

ARTIKEL 193

Rätt till information

1. Vardera parten ska se till att de behöriga rättsliga myndigheterna, i samband med en rättegång om immaterialrättsintrång och som svar på en berättigad och proportionerlig begäran av käranden, får besluta att information om ursprung och distributionsnät för de intrångsgörande varorna eller tjänsterna ska lämnas av intrångsgöraren och/eller annan person som

- a) har befunnits föfoga över de intrångsgörande varorna i kommersiell skala,
- b) har befunnits använda de intrångsgörande tjänsterna i kommersiell skala,

- c) har befunnits i kommersiell skala tillhandahålla tjänster som använts i intrångsgörande verksamhet, eller
  - d) har befunnits producera, tillverka eller distribuera intrångsgörande varor eller tillhandahålla tjänster genom uppgifter från en person som avses i led a, b eller c.
2. Informationen i punkt 1 ska, beroende på vad som är lämpligt, omfatta
- a) namn och adress till producenter, tillverkare, distributörer, leverantörer och andra som tidigare innehaft respektive använt varorna eller tjänsterna, samt tilltänkta grossister och detaljister, och
  - b) uppgifter om hur mycket som producerats, tillverkats, levererats, mottagits eller beställts samt om erhållet pris på varorna eller tjänsterna.
3. Punkterna 1 och 2 ska inte påverka tillämpningen av andra lagbestämmelser som
- a) ger rättighetshavaren rätt till ytterligare information,

Prop. 2013/14:251

Bilaga

- b) reglerar hur information som lämnas enligt denna artikel får användas i civilrättsliga eller straffrättsliga förfaranden,
- c) reglerar ansvar för missbruk av rätten till information,
- d) gör det möjligt att vägra lämna sådan information som skulle tvinga den person som avses i punkt 1 att medge egen eller nära anhörigs medverkan i ett immaterialrättsintrång, eller
- e) reglerar sekretesskydd för informationskällor eller behandling av personuppgifter.

ARTIKEL 194

Preliminära åtgärder

1. Vardera parten ska se till att de rättsliga myndigheterna på begäran av sökanden får utfärda ett interimistiskt föreläggande mot den påstådda intrångsgöraren i syfte att hindra ett omedelbart förestående immaterialrättsintrång eller tillfälligt förbjuda, vid behov förenat med vite om så föreskrivs i inhemsk lagstiftning, en fortsättning av det påstådda intrånget eller göra en fortsättning avhängig av att det ställs säkerhet för ersättning till rättighetshavaren. Ett interimistiskt föreläggande får också utfärdas på samma villkor mot en mellanhand vars tjänster utnyttjas av tredje man för att göra intrång i en immateriell rättighet.
2. Ett interimistiskt föreläggande får även utfärdas i syfte att besluta om beslag eller överlämnande av varor som misstänks göra intrång i en immateriell rättighet för att förhindra att de införs eller omsätts på marknaden.

3. När det gäller ett påstått intrång som begås i kommersiell skala, ska parterna se till att de rättsliga myndigheterna, om sökanden påvisar omständigheter som kan äventyra indrivningen av skadestånd, får belägga fast och rörlig egendom som tillhör den person som påstås ha gjort intrånget med kvarstad, inbegripet frysning av dennes bankkonton och andra tillgångar. I detta syfte får de behöriga myndigheterna besluta om lämplig tillgång till bank-, finans- eller affärshandlingar som den person som påstås ha gjort intrånget förfogar över.

ARTIKEL 195

Åtgärder efter beslut i sakfrågan

1. Vardera parten ska se till att de behöriga rättsliga myndigheterna på begäran av sökanden, utan att det påverkar det skadestånd som kan utgå till rättighetshavaren på grund av intrånget och utan att någon form av ersättning utgår, får besluta att varor som har konstaterats göra intrång i en immateriell rättighet åtminstone slutgiltigt ska avlägsnas från marknaden eller förstöras. Om så är lämpligt får de behöriga rättsliga myndigheterna även besluta att material och verktyg som huvudsakligen har använts för att skapa eller tillverka dessa varor ska förstöras.

2. Parternas rättsliga myndigheter ska ha befogenhet att besluta om att dessa åtgärder ska bekostas av intrångsgöraren, såvida det inte åberopas särskilda skäl mot detta.
3. Vardera parten ska se till att de behöriga rättsliga myndigheterna, när de har fastställt att ett intrång har begåtts i en immateriell rättighet, får utfärda ett föreläggande mot intrångsgöraren, samt mot eventuella mellanhänder vars tjänster används av en tredje part för att göra immaterialrättsintrång, med förbud att fortsätta intrånget.
4. Vardera parten får föreskriva att de behöriga rättsliga myndigheterna, när detta är lämpligt och på begäran av den person som kan bli föremål för sådana åtgärder som föreskrivs i denna artikel, får besluta att ekonomisk ersättning ska utgå till den skadelidande parten istället för att tillämpa åtgärderna enligt denna artikel, om personen i fråga varken har handlat uppsåtligt eller oaktsamt, om ett verkställande av åtgärderna i fråga skulle orsaka denne oproportionerligt stor skada och om ekonomisk ersättning till den skadelidande parten framstår som rimligt tillfredsställande.

ARTIKEL 196

Skadestånd

1. Vardera parten ska se till att de rättsliga myndigheterna, efter ansökan från den skadelidande parten, förpliktar den som har begått immaterialrättsintrång och som visste eller rimligen borde ha vetat att han eller hon ägnade sig åt intrångsgörande verksamhet, att betala ett skadestånd till rättighetshavaren som är lämpligt i förhållande till den faktiska skada som denne har orsakats till följd av intrånget. När de rättsliga myndigheterna fastställer skadeståndet
  - a) ska de beakta alla relevanta omständigheter, såsom de negativa ekonomiska konsekvenserna, däribland utebliven vinst, för den skadelidande parten, den otillbörliga vinst som intrångsgöraren har gjort och, där så är lämpligt, omständigheter av annan än rent ekonomisk karaktär, såsom ideell skada som rättighetshavaren har förorsakats genom intrånget, eller
  - b) kan de, som ett alternativ till a där så är lämpligt, fastställa skadeståndet till ett engångsbelopp på grundval av sådana faktorer som åtminstone det belopp som skulle ha betalats i upphovsrättslig ersättning eller avgift om intrångsgöraren hade begärt tillstånd att nyttja den immateriella rättigheten i fråga.

2. I de fall då intrångsgöraren har gjort intrång i immateriella rättigheter utan att ha vetat eller utan att ha rimlig grund till att veta det, får parterna föreskriva att de rättsliga myndigheterna får besluta om återbetalning till den skadelidande parten av vinst eller betalning av ett skadestånd som kan vara fastställt i förväg.

ARTIKEL 197

Kostnader för förfarandet

Vardera parten ska se till att rimliga och proportionerliga kostnader för förfarandet och andra kostnader som har åsamkats den vinnande parten i allmänhet ersätts av den förlorande parten, om detta inte är oskäligt och utan att det påverkar tillämpningen av undantag som fastställts genom inhemska förfaranderegler.

ARTIKEL 198

Offentliggörande av domstolsavgöranden

Vardera parten ska se till att de rättsliga myndigheterna, antingen i rättsliga förfaranden rörande intrång i ett industriellt rättsskydd eller i rättsliga förfaranden rörande intrång i en upphovsrätt, eller i båda fallen, på begäran av den sökande och på intrångsgörarens bekostnad får besluta om lämpliga åtgärder för att sprida information om avgörandet, inbegripet att avgörandet ska anslås och offentliggöras helt eller delvis.

ARTIKEL 199

Presumtion om innehav av upphovs- eller äganderätt

Vid tillämpningen av de åtgärder, förfaranden och sanktioner som föreskrivs i detta underavsnitt gäller följande:

- a) För att upphovsmannen till ett litterärt eller konstnärligt verk, om inte motsatsen bevisas, ska anses som sådan och följaktligen ha rätt att föra talan om intrång, ska det vara tillräckligt att den personens namn på sedvanligt sätt finns angivet på verket.
- b) Bestämmelsen i led a ska efter nödvändiga ändringar också tillämpas på innehavare av upphovsrätten närstående rättigheter i fråga om deras skyddade alster.

UNDERAVSNITT 3.2

ÖVRIGA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 200

Gränsåtgärder

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 75 i detta avtal och bilaga XIII till detta avtal fastställs i denna artikel de allmänna principerna för detta avtal vad gäller tullmyndigheternas säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter och skyldigheterna för parternas tullmyndigheter att inleda samarbete.
2. Vid genomförandet av gränsåtgärder som syftar till att säkerställa skyddet för immateriella rättigheter ska parterna sörja för överensstämmelse med sina skyldigheter enligt Gatt 1994 och Tripsavtalet.

3. Bestämmelserna om gränsåtgärder i denna artikel är av procedurkaraktär. De fastställer villkor och förfaranden för hur tullmyndigheterna ska agera när varor som misstänks göra intrång i en immateriell rättighet är, eller borde ha varit, under tullkontroll. Dessa bestämmelser ska inte på något sätt påverka den materiella rätt som parterna omfattas av i fråga om immateriella rättigheter.
4. För att underlätta ett effektivt säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter ska tullmyndigheterna anta en rad strategier för att kartlägga transporter innehållande varor som misstänks göra intrång i immateriella rättigheter. Dessa strategier omfattar metoder för riskanalys som bland annat grundar sig på uppgifter från rättighetshavare, insamlade uppgifter och godsinspektioner.
5. Parterna är överens om att praktiskt genomföra artikel 69 i Tripsavtalet när det gäller internationell handel med varor som misstänks göra intrång i immateriella rättigheter. För detta ändamål ska parterna upprätta och till varandra anmäla kontaktpunkter inom sina tullförvaltningar och vara beredda att utbyta uppgifter och information om handel med sådana varor som berör båda parter. De ska särskilt främja informationsutbyte och samarbete mellan tullmyndigheter beträffande handel med varumärkesförfalskade varor och upphovsrättsligt piratkopierade varor. Utan att det påverkar bestämmelserna i protokoll II om ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor till detta avtal ska tullmyndigheterna, om så är lämpligt, utbyta sådan information snabbt och med vederbörlig hänsyn till parternas lagar om uppgiftsskydd.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

6. Tullmyndigheterna i vardera parten ska, på begäran eller på eget initiativ, samarbeta i syfte att förse tullmyndigheterna i den andra parten med relevant tillgänglig information, särskilt rörande varor som transiteras genom en parts territorium och är avsedda för (eller har ursprung i) den andra parten.
7. Den underkommitté som avses i artikel 74 i detta avtal ska fastställa de nödvändiga praktiska arrangemangen för det utbyte av uppgifter och information som avses i denna artikel.
8. Protokoll II till detta avtal, som rör ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor, ska vara tillämpligt vid överträdelse av immateriella rättigheter, utan att detta påverkar de former av samarbete som resulterar av tillämpningen av punkterna 5–7 i denna artikel.
9. Den underkommitté som avses i artikel 74 i detta avtal ska vara ansvarig för att denna artikel fungerar och genomförs på ett korrekt sätt.

ARTIKEL 201

Uppförandekoder

Parterna ska uppmuntra

- a) att branschorganisationer eller branschsammanlutningar utarbetar uppförandekoder som ska bidra till att säkerställa skyddet för immateriella rättigheter,
- b) att utkast till uppförandekoder lämnas till respektive behöriga myndigheter tillsammans med eventuella utvärderingar av tillämpningen av dessa uppförandekoder.

ARTIKEL 202

Samarbete

1. Parterna är överens om att samarbeta för att stödja genomförandet av åtagandena och skyldigheterna enligt detta kapitel.

2. Samarbetet omfattar, men inte är begränsat till
  - a) informationsutbyte om den rättsliga ramen för immateriella rättigheter samt relevanta bestämmelser om skydd och säkerställande av skydd; utbyte av erfarenheter om lagstiftningsprocessen på dessa områden,
  - b) utbyte av erfarenheter av och information om skyddet av immateriella rättigheter,
  - c) utbyte av erfarenheter om genomförandet på central och underordnad nivå mellan tull och polis samt administrativa och rättsliga organ; samordning, även med andra länder, för att hindra export av förfalskade varor,
  - d) kapacitetsuppbyggnad; personalutbyte och utbildning av personal,
  - e) främjande och spridning av information om immateriella rättigheter, bland annat i näringslivet och det civila samhället; ökad medvetenhet hos konsumenter och rättighetshavare,

- f) stärkt institutionellt samarbete, till exempel mellan myndigheter för immateriella rättigheter,
- g) aktivt ökande av medvetenheten och höjande av utbildningsnivån hos allmänheten i fråga om immateriella rättigheter: utarbetande av ändamålsenliga strategier för att hitta de viktigaste målgrupperna och inrättande av kommunikationsprogram för att öka medvetenheten hos konsumenter och media om effekterna av kränkningar av immateriella rättigheter, bland annat riskerna för hälsa och säkerhet och kopplingen till den organiserade brottsligheten.

KAPITEL 10

KONKURRENS

ARTIKEL 203

Principer

Parterna erkänner vikten av fri och icke snedvriden konkurrens i sina handelsförbindelser. Parterna medger att konkurrensbegränsande affärsmetoder och statliga ingripanden (inklusive subventioner) kan störa marknaderna och motverkar fördelarna med handelsliberaliseringen.

ARTIKEL 204

Lagstiftning om antitrustfrågor och företagskoncentrationer samt genomförandet av denna

1. Vardera parten ska på sitt respektive territorium bibehålla omfattande konkurrenslagstiftning som effektivt tar itu med konkurrensbegränsande avtal, samordnade förfaranden och konkurrensbegränsande ensidiga åtgärder från företag med dominerande marknadsinflytande och som effektivt kontrollerar företagskoncentrationer för att undvika betydande hinder för effektiv konkurrens och missbruk av en dominerande ställning.
2. Vardera parten ska upprätthålla en myndighet som har ansvar för och är lämpligt utrustad för att se till att konkurrenslagstiftningen i punkt 1 genomförs i praktiken.
3. Parterna erkänner vikten av att tillämpa sin respektive konkurrenslagstiftning på ett öppet och icke-diskriminerande sätt med respekt för principerna för rättvisa förfaranden och berörda företags rätt att höras.

ARTIKEL 205

Statliga monopol, statliga företag och företag med särskilda eller exklusiva rättigheter

1. Inget i detta kapitel hindrar en part från att utse eller bibehålla statliga monopol eller statliga företag, eller från att ge företag särskilda eller exklusiva rättigheter i enlighet med sin respektive lagstiftning.
2. Vardera parten ska se till att statliga handelsmonopol, statliga företag och företag med särskilda eller exklusiva rättigheter omfattas av den konkurrenslagstiftning som avses i artikel 204.1, i den mån tillämpningen av denna lagstiftning inte hindrar det rättsliga eller faktiska genomförandet av dessa företags särskilda uppgifter av allmänt intresse.

ARTIKEL 206

Subventioner

1. I denna artikel ska en *subvention* vara en åtgärd som uppfyller villkoren i artikel 1 i subventionsavtalet oavsett om den beviljas i samband med produktion av varor eller tillhandahållande av tjänster och som är specifik enligt artikel 2 i det avtalet.
2. Vardera parten ska sörja för öppenhet vad gäller subventioner. I detta syfte ska vardera parten vartannat år rapportera till den andra parten om den rättsliga grunden och formen för samt beloppet eller budgeten för, och om möjligt mottagaren av, de subventioner som beviljats av regeringen eller av ett offentligt organ i samband med produktion av varor. En sådan rapport ska anses ha lämnats om vardera parten gjort relevanta uppgifter tillgängliga på en allmänt tillgänglig webbplats.
3. På begäran av en part ska den andra parten omgående lämna information och svara på frågor om särskilda subventioner som rör tillhandahållande av tjänster.

ARTIKEL 207

Tvistlösning

Bestämmelserna om tvistlösningsmekanismen i kapitel 14 (Tvistlösning) i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal ska inte gälla för artiklarna 203, 204 och 205 i detta avtal.

ARTIKEL 208

Förhållande till WTO

Bestämmelserna i detta kapitel påverkar inte tillämpningen av en parts rättigheter och skyldigheter enligt WTO-avtalet, särskilt subventionskoden samt överenskommelsen om regler och förfaranden för tvistlösning.

ARTIKEL 209

Konfidentialitet

Vid informationsutbyte enligt detta kapitel ska parterna beakta de begränsningar som följer av tystnadsplikten och skyddet för företagshemligheter i deras respektive jurisdiktioner.

KAPITEL 11

HANDELSRELATERADE ENERGIBESTÄMMELSER

ARTIKEL 210

Definitioner

I detta kapitel gäller följande definitioner:

- a) *energiprodukter*: råolja (HS-nummer 27.09), naturgas (HS-nummer 27.11) och elektrisk energi (HS-nummer 27.16).
- b) *infrastruktur för energitransport*: högtrycksledningar för överföring av naturgas; högspänningsnät eller högspänningsledningar för elöverföring, inbegripet sammanlänkningsnät som används för att länka samman olika nätverk för gas- eller elöverföring; rörledningar för överföring av råolja, järnvägar och annan fast infrastruktur för transitering av energiprodukter.

- c) *transitering*: transport av energiprodukter genom en parts territorium, med eller utan omlastning, lagring, uppdelning av partier eller byte av transportmedel, där transporten endast utgör en del av en komplett färd som inleds och avslutas bortom gränsen för den part genom vars territorium transporten sker.
- d) *otillåtet utnyttjande*: all verksamhet som består i att olagligt utnyttja energiprodukter från infrastruktur för energitransport.

ARTIKEL 211

Transitering

Parterna ska sörja för att transitering sker i överensstämmelse med deras internationella åtaganden i enlighet med bestämmelserna i Gatt 1994 och energistadgefördraget.

ARTIKEL 212

Otillåtet utnyttjande av varor under transitering

Vardera parten ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att förhindra och hantera alla former av otillåtet utnyttjande av energiprodukter som transiteras genom dess territorium med hjälp av en enhet som omfattas av den partens kontroll eller jurisdiktion.

ARTIKEL 213

Oavbruten transitering

1. En part får inte utnyttja eller på annat sätt ingripa i transitering av energiprodukter genom dess territorium, utom om ett sådant utnyttjande eller annat ingripande uttryckligen fastställs i ett kontrakt eller annat avtal som reglerar sådan transitering eller om en fortsatt drift av infrastrukturen för energitransport utan omedelbara korrigerande åtgärder skapar ett orimligt hot mot den allmänna säkerheten, kulturarvet, hälsa och säkerhet eller miljön, förutsatt att sådana åtgärder inte utförs på ett sätt som skulle innebära godtycklig eller ooberättigad diskriminering eller en förtäckt inskränkning av den internationella handeln.

2. I händelse av en tvist i en fråga som gäller parterna eller en eller flera enheter som omfattas av den ena partens kontroll eller jurisdiktion, får en part genom vars territorium energiprodukter transiteras inte före slutförandet av ett tvistlösningsförfarande enligt kontraktet i fråga eller ett förfarande vid nödsituationer enligt bilaga XVIII till detta avtal eller enligt kapitel 14 (Tvistlösning) i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal, avbryta eller minska sådan transitering, eller tillåta att en enhet under dess kontroll eller jurisdiktion, inbegripet ett statligt handelsföretag, avbryter eller minskar sådan transitering, utom under de omständigheter som anges i punkt 1.

3. En part ska inte hållas ansvarig för ett avbrott eller en minskning av transitering enligt denna artikel om den parten inte har möjlighet att leverera eller transitera energiprodukter på grund av handlingar som kan tillskrivas ett tredjeland eller en enhet under ett tredjelands kontroll eller jurisdiktion.

ARTIKEL 214

Transiteringsskyldighet för systemansvariga

Vardera parten ska se till att de systemansvariga för infrastrukturen för energitransport vidtar de åtgärder som är nödvändiga för att

- a) minimera risken för att transiteringen oavsiktligt avbryts eller minskas,
- b) omgående se till att den transitering som oavsiktligt avbrutits eller minskat åter fungerar normalt.

ARTIKEL 215

Tillsynsmyndigheter

1. Vardera parten ska utse oberoende tillsynsmyndigheter med befogenhet att reglera gas- och elmarknaderna. Dessa tillsynsmyndigheter ska vara juridiskt åtskilda från och funktionellt oberoende av alla andra offentliga eller privata företag, marknadsaktörer eller systemansvariga.

2. Tillsynsmyndighetens beslut och de förfaranden som den tillämpar ska vara opartiska i förhållande till alla aktörer på marknaden.
3. En aktör som påverkas av en regleringsmyndighets beslut ska ha rätt att överklaga beslutet till en överklagandeinstans som är oberoende av de berörda parterna. Om instansen i fråga inte har domstolskaraktär, ska den alltid lämna en skriftlig motivering till sitt beslut, som dessutom ska granskas av en opartisk och oberoende rättslig myndighet. Beslut som fattats av överklagandeinstanser ska verkställas.

ARTIKEL 216

Organisation av marknaderna

1. Parterna ska sörja för konkurrenskraftiga, säkra och miljömässigt hållbara villkor på energimarknaderna och får inte diskriminera mellan företag när det gäller rättigheter eller skyldigheter.

2. Trots vad som sägs i punkt 1 får en part i allmänt ekonomiskt intresse ålägga företag skyldigheter som kan avse följande områden: säkerhet, inbegripet försörjningstrygghet; leveransernas regelbundenhet, kvalitet och pris; miljöskydd, inbegripet energieffektivitet, energi från förnybara källor och skydd av klimatet. Sådana skyldigheter ska vara klart definierade, öppna, proportionella och kontrollerbara.
3. Om en part reglerar det pris för vilket gas och el säljs på den inhemska marknaden ska den parten se till att metoden för att beräkna det reglerade priset offentliggörs innan det reglerade priset börjar gälla.

ARTIKEL 217

Tillträde till infrastruktur för energitransport

1. Vardera parten ska inom sitt territorium se till att det införs ett system för tredje parts tillträde till infrastruktur för energitransport, anläggningar för kondenserad naturgas (LNG-anläggningar) och lagringsanläggningar som är tillgängligt för samtliga användare och tillämpas på ett öppet, objektivt och icke-diskriminerande sätt.
2. Vardera parten ska se till att avgifter för tillträde till infrastruktur för energitransport och alla andra villkor som rör tillträde till en infrastruktur för energitransport är objektiva, skäliga och öppna och inte innebär diskriminering på grundval av energiproduktens ursprung, ägande eller destination.

3. Vardera parten ska se till att all teknisk och avtalsenlig kapacitet, såväl fysisk som virtuell, tilldelas genom öppna och icke-diskriminerande kriterier och förfaranden.
4. Om tredje part nekas tillträde ska parterna sörja för att de systemansvariga för infrastrukturen för energitransport på begäran ger den ansökande parten en motiverad förklaring som kan bli föremål för rättslig prövning.
5. En part får i undantagsfall avvika från bestämmelserna i punkterna 1–4 i enlighet med objektiva kriterier som fastställs i dess lagstiftning. Framför allt får en part i sin lagstiftning införa en möjlighet att efter en bedömning från fall till fall, för en begränsad tidsperiod, bevilja undantag från reglerna för tredjepartstillträde när det gäller större nya infrastrukturer för energitransport.

ARTIKEL 218¹

Förhållande till fördraget om energigemenskapen

1. Om bestämmelserna i detta kapitel skulle strida mot bestämmelserna i fördraget om energigemenskapen eller de bestämmelser i unionslagstiftningen som är tillämpliga enligt fördraget om energigemenskapen, ska bestämmelserna i fördraget om energigemenskapen eller de bestämmelser i unionslagstiftningen som är tillämpliga enligt fördraget om energigemenskapen ha företräde i de avseenden som konflikten gäller.
2. Vid genomförandet av detta kapitel ska företräde ges till antagande av lagstiftning eller andra akter som är förenliga med fördraget om energigemenskapen eller som bygger på den lagstiftning som är tillämplig i unionen. Vid en eventuell tvist som rör detta kapitel ska lagstiftning eller andra akter som uppfyller dessa kriterier antas vara förenliga med detta kapitel. Vid bedömningen av huruvida lagstiftning eller andra akter uppfyller dessa kriterier ska alla relevanta beslut som fattats enligt artikel 91 i fördraget om energigemenskapen beaktas.

---

¹ Vad beträffar Georgiens genomförande av detta kapitel ska denna artikel endast gälla om och när Georgien har blivit part i fördraget om energigemenskapen och i den mån de särskilda bestämmelserna i fördraget om energigemenskapen eller de särskilda bestämmelser i unionens lagstiftning som är tillämpliga enligt fördraget om energigemenskapen är tillämpliga för Georgien.

KAPITEL 12

ÖPPENHET

ARTIKEL 219

Definitioner

I detta kapitel gäller följande definitioner:

- a) *åtgärd med allmän tillämpning*: omfattar lagar, förordningar, rättsliga avgöranden, förfaranden och administrativa avgöranden som kan ha konsekvenser för frågor som omfattas av avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal. Definitionen omfattar inte åtgärder som riktar sig till en viss person eller en grupp av personer.
- b) *berörd person*: varje fysisk eller juridisk person som är etablerad på en parts territorium och kan påverkas direkt av en åtgärd med allmän tillämpning.

ARTIKEL 220

Mål

Parterna erkänner den betydelse som deras regelverk kan ha för handel och investeringar mellan dem och ska tillhandahålla en förutsägbar lagstiftning för ekonomiska aktörer och effektiva förfaranden, inbegripet för små och medelstora företag, med vederbörlig hänsyn till rättssäkerhet och proportionalitet.

ARTIKEL 221

Offentliggörande

1. Vardera parten ska se till att åtgärder med allmän tillämpning
  - a) omedelbart görs lättillgängliga via ett officiellt angivet medium, och om möjligt elektroniskt, på ett sätt som gör att vem som helst kan sätta sig in i dem,

- b) innehåller en förklaring av målet för och motiveringen till sådana åtgärder, och
  - c) medger tillräcklig tid mellan offentliggörandet av sådana åtgärder och deras ikraftträdande, utom i vederbörligen motiverade fall som inbegriper säkerhetsfrågor eller en nödsituation.
2. Vardera parten ska
- a) sträva efter att på ett tidigt stadium som förefaller lämpligt offentliggöra alla förslag till antagande eller till ändring av en åtgärd med allmän tillämpning, inbegripet en förklaring av målet för och motiveringen till förslaget,
  - b) ge berörda personer rimlig möjlighet att framföra synpunkter på ett sådant förslag, och i så god tid att de berörda personerna hinner lämna sådana synpunkter, och
  - c) sträva efter att beakta berörda personers synpunkter på förslaget.

ARTIKEL 222

Förfrågningar och kontaktpunkter

1. För att underlätta kommunikationen mellan parterna i alla frågor som omfattas av avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal ska vardera parten utse en kontaktpunkt som fungerar som samordnare.
2. Vardera parten ska upprätta eller upprätthålla lämpliga mekanismer för att svara på förfrågningar vad gäller åtgärder med allmän tillämpning som har föreslagits eller trätt i kraft, och hur de ska tillämpas. Förfrågningar kan riktas till den kontaktpunkt som inrättas enligt punkt 1 eller till andra mekanismer, beroende på vad som är lämpligt.
3. Parterna erkänner att alla svar enligt punkt 2 inte är definitiva eller rättsligt bindande utan endast ges upplysningsvis, om inte annat föreskrivs i deras respektive lagar och andra författningar.

4. På begäran av en part ska den andra parten omedelbart lämna information och svara på frågor som gäller en åtgärd med allmän tillämpning eller ett förslag till antagande eller ändring av en åtgärd med allmän tillämpning som den begärande parten anser kan påverka funktionen hos avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal, oavsett om den begärande parten tidigare underrättats om åtgärden eller inte.

ARTIKEL 223

Förvaltning av åtgärder med allmän tillämpning

1. Vardera parten ska på ett objektivt, opartiskt och skäligt sätt förvalta alla åtgärder med allmän tillämpning.

2. I detta syfte ska vardera parten, när sådana åtgärder i specifika fall tillämpas på enskilda personer, varor eller tjänster i den andra parten
  - a) sträva efter att, i enlighet med sina egna förfaranden, ge de personer som direkt berörs av ett förfarande rimligt varsel när ett förfarande inleds, inbegripet en beskrivning av förfarandets art, en redogörelse för den rättsliga grund enligt vilken förfarandet inlemts och en allmän beskrivning av tvistefrågorna,
  - b) ge sådana berörda personer rimlig möjlighet att lägga fram fakta och argument till stöd för sin ståndpunkt innan en slutgiltig administrativ åtgärd vidtas, i den mån tiden, förfarandets art och allmänintresset tillåter det, och
  - c) se till att förfarandena grundar sig på och överensstämmer med partens lagstiftning.

ARTIKEL 224

Överprövning och överklagande

1. Vardera parten ska inrätta eller upprätthålla domstolar, skiljedomstolar eller förvaltningsdomstolar eller motsvarande förfaranden som snabbt kan pröva och vid behov vidta korrigerande administrativa åtgärder i frågor som omfattas av avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal. Sådana domstolar eller förfaranden ska vara opartiska och oberoende av den instans eller myndighet som svarar för den administrativa tillsynen, och de som är ansvariga för dem får inte ha ett väsentligt intresse i ärendets utgång.
2. Vardera parten ska se till att parterna i målet i alla sådana domstolar eller förfaranden har rätt till
  - a) en rimlig möjlighet att stödja eller försvara sin ståndpunkt, och
  - b) ett beslut som bygger på bevisning och inlämnade handlingar eller, när så krävs i partens lagstiftning, handlingar som den administrativa myndigheten sammanställt.

3. Med förbehåll för överklagande eller ytterligare överprövning i enlighet med dess lagstiftning ska vardera parten se till att den instans eller myndighet som ansvarar för den administrativa åtgärden i fråga genomför beslutet och rättar sig efter det i sin praxis.

ARTIKEL 225

Lagstiftningens kvalitet och effektivitet samt god förvaltningssed

1. Parterna är överens om att samarbeta för att främja god kvalitet och effektivitet i lagstiftningen, bland annat genom utbyte av information och bästa praxis rörande sin respektive regleringspolitik och sina respektive konsekvensutredningar.
2. Parterna erkänner vikten av principerna för god förvaltningssed¹ och är överens om att samarbeta för att främja sådana principer, bland annat genom utbyte av information och bästa praxis.

---

¹ I enlighet med rekommendation CM/Rec(2007)7 av den 20 juni 2007 från Europarådets ministerkommitté till medlemsstaterna om god förvaltning.

ARTIKEL 226

Särskilda regler

Bestämmelserna i detta kapitel ska tillämpas utan att det påverkar särskilda regler om öppenhet som fastställs i andra kapitel i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.

KAPITEL 13

HANDEL OCH HÅLLBAR UTVECKLING

ARTIKEL 227

Bakgrund och mål

1. Parterna erinrar om Agenda 21 från Förenta nationernas konferens om miljö och utveckling från 1992, Internationella arbetsorganisationens (ILO) deklARATION om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet från 1998, genomförandeplanen från Johannesburg om hållbar utveckling från 2002, FN:s ekonomiska och sociala råds ministerdeklARATION från 2006 om full sysselsättning och anständiga arbetsvillkor för alla, och ILO:s förklaring om social rättvisa för en rättvis globalisering från 2008. Parterna bekräftar sitt åtagande att främja utvecklingen av den internationella handeln på ett sätt som bidrar till målet om hållbar utveckling, för nuvarande och kommande generationers välfärd, samt att se till att detta mål integreras i och avspeglas på alla nivåer av deras handelsförbindelser.

2. Parterna bekräftar sitt åtagande att uppnå en hållbar utveckling och erkänner att ekonomisk utveckling, social utveckling och miljöskydd är dess av varandra avhängiga och ömsesidigt förstärkande grundpelare. Parterna understryker fördelen av att betrakta handelsrelaterade arbetsmarknadsfrågor¹ och miljöfrågor som en del av en övergripande strategi för handel och hållbar utveckling.

ARTIKEL 228

Rätt att reglera och skyddsnivåer

1. Parterna erkänner vardera partens rättighet att själv besluta om sin politik och sina prioriteringar vad gäller hållbar utveckling, att fastställa den egna inhemska nivån för miljö- och arbetarskydd samt att anta eller ändra relevant lagstiftning och politik, med hänsyn tagen till de internationellt erkända standarder och överenskommelser som det hänvisas till i artiklarna 229 och 230 i detta avtal.

2. I detta sammanhang ska vardera parten sträva efter att se till att dess lagstiftning och politik säkrar och främjar höga nivåer av miljö- och arbetarskydd och sträva efter att fortsätta att förbättra sin lagstiftning och politik och de underliggande skyddsnivåerna.

---

¹ Hänvisningarna till arbete i detta kapitel inbegriper de frågor av betydelse för ILO:s strategiska mål som ligger till grund för agendan för anständigt arbete, i enlighet med ILO:s förklaring från 2008 om social rättvisa för en rättvis globalisering.

ARTIKEL 229

Multilaterala arbetsnormer och avtal

1. Parterna erkänner att full och produktiv sysselsättning och anständiga arbetsvillkor för alla är grundläggande för att hantera globaliseringen och bekräftar sitt åtagande att främja utvecklingen av internationell handel på ett sätt som leder till full och produktiv sysselsättning och anständiga arbetsvillkor för alla. I detta sammanhang åtar sig parterna att vid behov samråda och samarbeta när det gäller handelsrelaterade arbetsmarknadsfrågor av gemensamt intresse.

2. Parterna åtar sig, i enlighet med sina skyldigheter såsom medlemmar i ILO och enligt ILO:s förklaring om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet, samt uppföljningen av denna som antogs vid internationella arbetskonferensens åttiosjätte möte 1998, att respektera, främja och i sin lagstiftning och praxis på hela sitt territorium införa de internationellt erkända grundläggande arbetsnormer som fastställs i de grundläggande ILO-konventionerna, särskilt
  - a) föreningsfrihet och faktiskt erkännande av rätten till kollektiva förhandlingar,
  - b) avskaffande av alla former av tvångsarbete eller obligatoriskt arbete,

- c) faktiskt avskaffande av barnarbete, och
  - d) undanröjande av diskriminering vid anställning och yrkesutövning.
3. Parterna bekräftar sitt åtagande att i sin lagstiftning och praxis faktiskt genomföra de grundläggande och prioriterade ILO-konventionerna samt andra ILO-konventioner som ratificerats av Georgien respektive medlemsstaterna.
4. Parterna kommer också att överväga att ratificera de återstående prioriterade konventionerna samt andra konventioner som ILO klassificerat som uppdaterade. Parterna ska regelbundet utbyta information om sin respektive situation och utvecklingen i detta avseende.
5. Parterna erkänner att överträdelser av de grundläggande principerna och rättigheterna i arbetslivet inte får åberopas eller på annat sätt användas som en legitim komparativ fördel och att arbetsnormer inte bör användas i handelsprotektionistiskt syfte.

ARTIKEL 230

Multilateral miljöförvaltning och multilaterala miljöavtal

1. Parterna erkänner värdet av multilateral miljöförvaltning och multilaterala miljöavtal som det internationella samfundets svar på globala och regionala miljöproblem, och betonar behovet av att öka det ömsesidiga stödet mellan handelspolitik och miljöpolitik. Parterna åtar sig i detta sammanhang att på lämpligt sätt samråda och samarbeta rörande förhandlingar om handelsrelaterade miljöproblem och andra handelsrelaterade miljöfrågor av gemensamt intresse.
2. Parterna bekräftar åtagandet att i sin lagstiftning och praxis faktiskt genomföra de multilaterala miljöavtal i vilka de är parter.
3. Parterna ska regelbundet utbyta information om sin respektive situation och sina respektive framsteg när det gäller ratificeringen av de multilaterala miljöavtalen eller ändringar av sådana avtal.

4. Parterna bekräftar sitt åtagande att uppnå slutmålet i FN:s ramkonvention om klimatförändringen och protokollet till denna (Kyotoprotokollet). De åtar sig att samarbeta vid utarbetandet av framtida internationella ramverk om klimatförändringen enligt FN:s ramkonvention om klimatförändringen och därtill hörande avtal och beslut.

5. Inget i detta avtal ska hindra parterna från att anta eller bibehålla åtgärder för att genomföra de multilaterala miljöavtal som de är parter i, under förutsättning att sådana åtgärder inte tillämpas på ett sätt som skulle utgöra ett medel för godtycklig eller ooberättigad diskriminering mellan parterna eller innefatta en förtäckt begränsning av handeln.

ARTIKEL 231

Handel och investeringar som främjar hållbar utveckling

Parterna bekräftar sitt åtagande att förstärka handelns bidrag till att nå målet om hållbar utveckling i dess ekonomiska, sociala och miljömässiga aspekter. Sålunda gäller följande:

- a) Parterna erkänner den betydelse som grundläggande arbetsnormer och anständiga arbetsvillkor kan ha för ekonomisk effektivitet, innovation och produktivitet, och ska verka för större politisk samstämmighet mellan handelspolitiken å ena sidan och sysselsättnings- och arbetsmarknadspolitiken å den andra.
- b) Parterna ska sträva efter att underlätta och främja handel och investeringar i miljövaror och miljötjänster, bland annat genom att ta itu med icke-tariffära handelshinder.
- c) Parterna ska sträva efter att underlätta avlägsnandet av hinder för handel eller investeringar rörande varor och tjänster av särskild betydelse för att begränsa klimatförändringen, till exempel hållbara och förnybara energikällor samt energieffektiva produkter och tjänster. Detta kan innebära antagande av lämplig teknik och främjande av standarder som fullgör miljömässiga och ekonomiska behov och minimerar tekniska handelshinder.

- d) Parterna är överens om att främja handel med varor som bidrar till bättre sociala villkor och miljövänliga metoder, inbegripet varor som ingår i frivilliga system för hållbar utveckling såsom system för rättvis och etisk handel och miljömärkning.
- e) Parterna är överens om att främja företagens sociala ansvar, bland annat genom informationsutbyte och bästa praxis. Parterna hänvisar i detta avseende till relevanta internationellt erkända principer och riktlinjer, särskilt OECD:s riktlinjer för multinationella företag.

ARTIKEL 232

Biologisk mångfald

1. Parterna erkänner vikten av att sörja för bevarandet och den hållbara användningen av biologisk mångfald som en viktig faktor för att uppnå hållbar utveckling, och bekräftar sitt åtagande att bevara och hållbart använda den biologiska mångfalden i överensstämmelse med konventionen om biologisk mångfald och andra relevanta internationella instrument i vilka de är parter.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

2. För detta ändamål åtar sig parterna att
  - a) främja handel med produkter som bygger på naturresurser och som framställts genom hållbar användning av biologiska resurser, samt bidra till bevarandet av den biologiska mångfalden,
  - b) utbyta information om åtgärder rörande handel med produkter som bygger på naturresurser vilka syftar till att stoppa förlusten av biologisk mångfald och minska trycket på den biologiska mångfalden samt, i tillämpliga fall, samarbeta för att maximera effekterna av och sörja för ömsesidigt stöd mellan sina respektive strategier,
  - c) främja förteckning av arter enligt konventionen om internationell handel med utrotningshotade arter av vilda djur och växter (Cites) om dessa arters bevarandestatus anses vara i riskzonen, och
  - d) samarbeta på regional och global nivå i syfte att främja bevarande och hållbar användning av biologisk mångfald i naturliga ekosystem eller jordbruksekosystem, inbegripet utrotningshotade arter och deras livsmiljö, särskilt skyddade naturområden och genetisk mångfald, samt främja återställande av ekosystem och undanröjande eller minskning av negativa miljöeffekter som härrör från användning av levande och icke-levande naturresurser eller av ekosystem.

ARTIKEL 233

Hållbar förvaltning av skogar och handel med skogsprodukter

1. Parterna erkänner vikten av att sörja för bevarande och hållbar förvaltning av skogar och skogarnas bidrag till parternas ekonomiska, miljörelaterade och sociala mål.
2. För detta ändamål åtar sig parterna att
  - a) främja handeln med skogsprodukter som härrör från hållbart förvaltade skogar och som skördats i enlighet med den inhemska lagstiftningen i avverkningslandet, vilken kan omfatta bilaterala eller regionala avtal för detta ändamål,
  - b) utbyta information om åtgärder för att främja konsumtionen av timmer och timmerprodukter från hållbart förvaltade skogar och i tillämpliga fall samarbeta för att utveckla sådana åtgärder,

- c) anta åtgärder för att främja bevarande av skogarna samt bekämpa olaglig skogsavverkning och den därmed sammanhängande handeln, inbegripet, i lämpliga fall, med avseende på tredjeländer,
- d) utbyta information om åtgärder för att förbättra skogsförvaltningen och i tillämpliga fall samarbeta för att maximera effekterna av och sörja för ömsesidigt stöd mellan sina respektive strategier för att utesluta olagligt avverkat timmer och timmerprodukter från handelsflödena,
- e) främja förteckning av träslag enligt konventionen om internationell handel med utrotningshotade arter av vilda djur och växter (Cites) om dessa träslags bevarandestatus anses vara i riskzonen, och
- f) samarbeta på regional och global nivå för att främja bevarandet av skogarna och hållbar förvaltning av alla typer av skog.

ARTIKEL 234

Handel med fiskeriprodukter

Med hänsyn till vikten av att sörja för en ansvarsfull och hållbar förvaltning av fiskbestånd och främja god förvaltning när det gäller handel åtar sig parterna att

- a) främja bästa praxis inom fiskeriförvaltning för att se till att fiskbestånden bevaras och förvaltas på ett hållbart sätt, utifrån en ekosystembaserad strategi,
- b) vidta effektiva åtgärder för att övervaka och kontrollera fiskbestånd och andra akvatiska resurser,
- c) följa åtgärder för långsiktigt bevarande och hållbart utnyttjande av levande marina resurser i enlighet med de främsta FN- och FAO-instrumenten på dessa områden,
- d) främja samordnade system för datainsamling och vetenskapligt samarbete mellan parterna i syfte att förbättra de nuvarande vetenskapliga rönen om fiskeriförvaltning.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

- e) i så vid omfattning som möjligt samarbeta med och inom regionala fiskeriförvaltningsorganisationer, och
- f) samarbeta för att bekämpa olagligt, orapporterat och oreglerat fiske (IUU) och fiskerirelaterad verksamhet med hjälp av omfattande, effektiva och öppna åtgärder. Parterna ska också genomföra strategier och åtgärder för att utesluta IUU-produkter från handelsflödena och sina marknader.

ARTIKEL 235

Upprätthållande av skyddsnivåer

1. Parterna erkänner att det är olämpligt att främja handel eller investeringar genom att sänka skyddsnivåerna i den inhemska miljö- eller arbetslagstiftningen.
2. En part får inte åsidosätta eller göra undantag från, eller erbjuda sig att åsidosätta eller göra undantag från, sin miljö- eller arbetslagstiftning för att uppmuntra till handel eller för att främja etablering, förvärv, utvidgning eller kvarhållande av en investering eller en investerare på sitt territorium.

3. En part får inte genom att kontinuerligt eller återkommande agera eller avstå från att agera underlåta att effektivt genomdriva sin miljö- och arbetslagstiftning för att uppmuntra till handel eller investeringar.

ARTIKEL 236

Vetenskaplig information

Vid utformning och genomförande av åtgärder för skydd av miljön eller arbetsförhållandena som kan påverka handel eller investeringar ska parterna ta hänsyn till tillgänglig vetenskaplig och teknisk information samt relevanta internationella normer, riktlinjer eller rekommendationer om sådana finns. I detta sammanhang får parterna också använda försiktighetsprincipen.

ARTIKEL 237

Öppenhet

Vardera parten ska i enlighet med sin inhemska lagstiftning och kapitel 12 (Öppenhet) i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal sörja för att alla åtgärder som syftar till att skydda miljön eller arbetsförhållandena och som kan påverka handel eller investeringar utarbetas, införs och tillämpas på ett öppet sätt, efter vederbörlig underrättelse och ett offentligt samråd, samt efter att i god tid ha meddelat och samrått med icke-statliga aktörer.

ARTIKEL 238

Översyn av hållbarhetseffekter

Parterna åtar sig att se över, övervaka och bedöma effekterna av genomförandet av avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal på hållbar utveckling genom sina respektive förfaranden och institutioner för medinflytande, liksom dem som inrättas genom detta avtal, till exempel genom handelsrelaterade bedömningar av konsekvenserna för hållbar utveckling.

ARTIKEL 239

Samarbete om handel och hållbar utveckling

Parterna erkänner vikten av att samarbeta om handelsrelaterade aspekter av miljö- och arbetsmarknadspolitik för att uppnå målen i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal. Samarbetet kan bland annat omfatta följande områden:

- a) Arbetsrelaterade eller miljömässiga aspekter av handel och hållbar utveckling i internationella forum, särskilt Världshandelsorganisationen (WTO), Internationella arbetsorganisationen (ILO), FN:s miljöprogram och multilaterala miljöavtal.
- b) Metoder och indikatorer för att bedöma konsekvenserna av hållbar handel.
- c) Inverkan på handeln av lagstiftning, normer och standarder på arbetsmarknads- och miljöområdet samt inverkan av handels- och investeringsregler på arbetsmarknads- och miljölagstiftningen, inbegripet på utformningen av bestämmelser och politik på arbetsmarknads- och miljöområdet.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

- d) De positiva och negativa effekterna av avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal på hållbar utveckling och olika sätt att stärka, förhindra eller mildra dessa, också med hänsyn till de bedömningar av konsekvenserna för hållbar utveckling som utförs av antingen en eller båda parter.
- e) Utbyte av åsikter och bästa praxis när det gäller främjande av ratificering och ett effektivt genomförande av grundläggande, prioriterade och andra uppdaterade ILO-konventioner och multilaterala miljöavtal av betydelse för handeln.
- f) Främjande av privata och offentliga system för certifiering, spårbarhet och märkning, inbegripet miljömärkning.
- g) Främjande av företagens sociala ansvar, exempelvis genom åtgärder för ökad medvetenhet, genomförande och spridning av internationellt erkända riktlinjer och principer.

- h) Handelsrelaterade aspekter på ILO:s agenda för anständigt arbete, inbegripet kopplingar mellan handel och full och produktiv sysselsättning, anpassning av arbetsmarknaden, grundläggande arbetsnormer, arbetsmarknadsstatistik, kompetensutveckling och livslångt lärande, socialt skydd och social inkludering, social dialog och jämställdhet.
- i) Handelsrelaterade aspekter på multilaterala miljöavtal, inbegripet tullsamarbete.
- j) Handelsrelaterade aspekter på nuvarande och framtida internationella klimatförändringsstrategier, inbegripet sätt att främja koldioxidsnål teknik och energieffektivitet.
- k) Handelsrelaterade åtgärder för att främja bevarande och hållbar användning av biologisk mångfald.
- l) Handelsrelaterade åtgärder för att främja bevarande och hållbar förvaltning av skogar, vilket minskar trycket på avskogning, inbegripet olaglig skogsavverkning.
- m) Handelsrelaterade åtgärder för att främja hållbara fiskemetoder och handel med hållbart förvaltade fiskeriprodukter.

ARTIKEL 240

Institutionell struktur och övervakningsmekanismer

1. Vardera parten ska utse en kontaktpunkt inom sin förvaltning som ska fungera som kontaktpunkt för den andra parten för genomförandet av detta kapitel.
2. Härmed inrättas en underkommitté för handel och hållbar utveckling. Den ska regelbundet rapportera om sin verksamhet till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal. Underkommittén ska bestå av högre tjänstemän från vardera partens förvaltningar.
3. Underkommittén för handel och hållbar utveckling ska sammanträda inom ett år efter detta avtals ikraftträdande, och därefter vid behov, för att övervaka genomförandet av detta kapitel, bland annat samarbete enligt artikel 239 i detta avtal. Underkommittén ska själv fastställa sin arbetsordning.
4. Vardera parten ska sammankalla nya eller samråda med befintliga inhemska rådgivande grupper för hållbar utveckling som har till uppgift att ge råd om frågor som rör detta kapitel. En sådan grupp eller sådana grupper kan lämna synpunkter eller rekommendationer om genomförandet av detta kapitel, bland annat på eget initiativ.

5. En inhemsk rådgivande grupp ska omfatta oberoende representativa organisationer för det civila samhället som på ett balanserat sätt företräder ekonomiska och sociala aktörer samt aktörer på miljöområdet, bland annat arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer, icke-statliga organisationer, företagsgrupper och andra berörda parter.

ARTIKEL 241

Gemensamt forum för dialog med det civila samhället

1. Parterna ska underlätta upprättandet av ett gemensamt forum med organisationer i det civila samhället som är etablerade inom deras territorier, inbegripet medlemmar i deras inhemska rådgivande grupp eller grupper och allmänheten, för att föra en dialog om olika aspekter av hållbar utveckling i detta avtal. Parterna ska främja en balanserad avvägning mellan berörda intressen, inbegripet oberoende organisationer som företräder arbetsgivare, arbetstagare, miljöintressen och företagsgrupper samt andra relevanta aktörer där detta är lämpligt.

2. Forumet för dialog med det civila samhället ska sammankallas en gång per år, om inte parterna kommer överens om något annat. Parterna ska komma överens om verksamheten i det gemensamma forumet för dialog med det civila samhället senast ett år efter detta avtals ikraftträdande.
3. Parterna ska lägga fram en uppdatering av genomförandet av detta kapitel för det gemensamma forumet för dialog med det civila samhället. Synpunkter och yttranden från det gemensamma forumet för dialog med det civila samhället ska överlämnas till parterna och offentliggöras.

ARTIKEL 242

Samråd på myndighetsnivå

1. För alla frågor som uppkommer inom ramen för detta kapitel ska parterna endast kunna tillgripa de förfaranden som fastställs i denna artikel och artikel 243 i detta avtal.

2. En part får begära samråd med den andra parten i alla frågor som uppkommer inom ramen för detta kapitel genom att sända en skriftlig begäran till den andra partens kontaktpunkt. Begäran ska vara tydlig och omfatta en beskrivning av problemet i fråga samt en kort sammanfattning av kraven enligt detta kapitel. Samråd ska äga rum omedelbart efter det att en part lämnat en begäran om samråd.

3. Parterna ska göra sitt yttersta för att nå en lösning i frågan som är tillfredsställande för båda. Parterna ska ta hänsyn till ILO:s eller relevanta multilaterala miljöorganisationers eller miljöorgans verksamhet för att öka samarbetet och samstämmigheten mellan parterna och dessa organisationer. I tillämpliga fall får parterna rådfråga dessa organisationer eller organ, eller en person eller ett organ som de anser lämpliga, för att till fullo utreda frågan.

4. Om en part anser att en fråga behöver diskuteras närmare kan den parten, genom att sända en skriftlig begäran till den andra partens kontaktpunkt, begära att underkommittén för handel och hållbar utveckling sammankallas för att behandla frågan. Underkommittén ska genast sammankallas och sträva efter att nå en lösning i frågan.

5. När så är lämpligt får underkommittén rådfråga den eller de inhemska rådgivande grupperna i någondera parten eller båda parterna eller söka annan experthjälp.
6. Varje beslut som de samrådande parterna fattar i frågan ska offentliggöras.

ARTIKEL 243

Expertpanel

1. Vardera parten får efter 90 dagar från det att begäran om samråd ingavs i enlighet med artikel 242.2 i detta avtal begära att en expertpanel sammankallas för att undersöka en fråga som inte har lösts på ett tillfredsställande sätt genom samråd på myndighetsnivå.
2. Bestämmelserna i underavsnitten 1 (Skiljeförfarande) och 3 (Gemensamma bestämmelser) i avsnitt 3 (Förfaranden för tvistlösning) och i artikel 270 i kapitel 14 (Tvistlösning) i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal, samt arbetsordningen i bilaga XX till detta avtal och uppförandekoden för skiljemän och medlare (nedan kallad *uppförandekoden*) i bilaga XXI till detta avtal ska gälla, om inte annat anges i denna artikel.

3. Underkommittén för handel och hållbar utveckling ska vid sitt första möte efter detta avtals ikraftträdande upprätta en förteckning över minst 15 personer som är villiga och har möjlighet att fungera som experter i panelförfaranden. Vardera parten ska föreslå minst fem personer som kan fungera som experter. Parterna ska också utse minst fem personer som inte är medborgare i endera parten och som kan fungera som ordförande för expertpanelen. Underkommittén för handel och hållbar utveckling ska se till att förteckningen alltid omfattar detta antal personer.

4. Den förteckning som avses i punkt 3 i denna artikel ska omfatta personer med specialkunskaper eller expertkunskap inom juridik, arbetsfrågor eller miljöfrågor som behandlas i detta kapitel, eller lösning av tvister som uppstår i samband med internationella avtal. De ska vara oberoende, uppträda i egenskap av enskilda individer och inte ta emot instruktioner från någon organisation eller regering vad gäller frågor som rör ärendet eller ha anknytning till någon av parternas regeringar, samt följa bilaga XXI till detta avtal.

5. När det gäller frågor som uppkommer inom ramen för detta kapitel ska expertpanelen vara sammansatt av experter från den förteckning som avses i punkt 3 i denna artikel, i enlighet med artikel 249 i detta avtal och punkt 8 i arbetsordningen i bilaga XX till detta avtal.

6. Expertpanelen får söka information och råd hos endera parten, den eller de nationella rådgivande grupperna eller någon annan källa den anser lämplig. I frågor som rör iakttagandet av de multilaterala avtal som anges i artiklarna 229 och 230 i detta avtal bör expertpanelen söka information och råd från organ inom Internationella arbetsorganisationen (ILO) eller multilaterala miljöavtal.

7. Expertpanelen ska lägga fram sin rapport för parterna, i enlighet med de förfaranden som anges i kapitel 14 (Tvistlösning) i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal, som ska innehålla en redogörelse för sakförhållandena, tillämpligheten av de relevanta bestämmelserna samt de viktigaste skälen till panelens undersökningsresultat och rekommendationer. Parterna ska offentliggöra rapporten inom 15 dagar från det att den lagts fram.

8. Parterna ska diskutera lämpliga åtgärder med hänsyn till expertpanelens rapport och rekommendationer. Den berörda parten ska senast tre månader efter det att rapporten offentliggjorts underrätta sina rådgivande grupper och den andra parten om alla eventuella beslut om insatser eller åtgärder som ska genomföras. Uppföljningen av expertgruppens rapport och rekommendationer ska övervakas av underkommittén för handel och hållbar utveckling. De rådgivande organen och det gemensamma forumet för dialog med det civila samhället får lämna synpunkter till underkommittén för handel och hållbar utveckling i detta avseende.

KAPITEL 14

TVISTLÖSNING

AVSNITT 1

SYFTE OCH TILLÄMPNINGSOMRÅDE

ARTIKEL 244

Syfte

Syftet med detta kapitel är att fastställa en ändamålsenlig och effektiv mekanism för undvikande och lösning av tvister mellan parterna i fråga om tolkning och tillämpning av avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal för att om möjligt finna en ömsesidigt godtagbar lösning.

ARTIKEL 245

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i detta kapitel ska gälla för alla tvister i fråga om tolkning och tillämpning av bestämmelserna i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal, om inte annat anges.

AVSNITT 2

SAMRÅD OCH MEDLING

ARTIKEL 246

Samråd

1. Parterna ska sträva efter att lösa alla tvister som avses i artikel 245 i detta avtal genom att inleda samråd i god tro i syfte att nå en ömsesidigt godtagbar lösning.

2. Samråd ska inledas genom att en part sänder en skriftlig begäran till den andra parten med kopia till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal, med angivande av skälen för begäran; det ska bland annat framgå vilken åtgärd det rör sig om och vilka av de bestämmelser som avses i artikel 245 i detta avtal som parten anser tillämpliga.
3. Samråden ska hållas inom 30 dagar från det att begäran mottogs och ska, om parterna inte kommer överens om något annat, hållas i den part till vilken begäran inges. Samråden ska anses avslutats inom 30 dagar från den dag då begäran om samråd mottogs, såvida inte båda parterna är överens om att fortsätta samråden. Samråden, särskilt alla uppgifter som läggs fram och de ståndpunkter som parterna i tvisten intar under samråden, ska vara konfidentiella och får inte påverka någondera partens rättigheter i eventuella framtida förfaranden.
4. Samråd om brådskande ärenden, bland annat ärenden som gäller lättfördärliga varor, säsongsvaror eller säsongstjänster, ska hållas inom 15 dagar från den dag då begäran mottogs av den mottagande parten och anses vara avslutade inom dessa 15 dagar, såvida inte båda parterna är överens om att fortsätta samråden.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

5. Om den part till vilken begäran inges inte svarar på begäran om samråd inom tio dagar från den dag då begäran mottogs, eller om samråden inte genomförs inom de tidsfrister som fastställs i punkt 3 eller punkt 4 i denna artikel, eller om parterna är överens om att inte samråda, eller om samråden har avslutats men ingen ömsesidigt godtagbar lösning har nåtts, får den part som begärt samråd tillgripa artikel 248 i detta avtal.

6. Under samråden ska parterna överlämna de faktauppgifter som krävs för att en fullständig utredning ska kunna göras av de sätt på vilket åtgärden i fråga kan påverka genomförandet och tillämpningen av detta avtal.

7. När samråden gäller transport av energiprodukter genom nät och en part anser att lösningen av tvisten brådskar på grund av att transporten av naturgas, olja eller el mellan parterna helt eller delvis har avbrutits, ska samråden hållas inom tre dagar från den dag då begäran om samråd ingavs och anses avslutade tre dagar efter den dag då begäran om samråd ingavs, såvida inte båda parterna är överens om att fortsätta samråden.

ARTIKEL 247

Medling

Vardera parten får begära att den andra parten deltar i ett medlingsförfarande enligt bilaga XIX till detta avtal i fråga om samtliga åtgärder som inverkar negativt på dess handelsintressen.

AVSNITT 3

TVISTLÖSNINGSFÖRFARANDEN

UNDERAVSNITT 1

SKILJEFÖRFARANDE

ARTIKEL 248

Inledande av skiljeförfarandet

1. Om parterna inte lyckas lösa tvisten genom samråd i enlighet med artikel 246 i detta avtal får den part som bad om samråd begära att det tillsätts en skiljenämnd i enlighet med denna artikel.

2. Begäran om tillsättande av en skiljenämnd ska lämnas skriftligen till den andra parten och till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal. Den klagande parten ska i sin begäran ange vilken åtgärd det gäller och förklara på vilket sätt denna åtgärd är oförenlig med bestämmelserna i artikel 245 i detta avtal, på ett sådant sätt att den rättsliga grunden för klagomålet tydligt framgår.

ARTIKEL 249

Tillsättande av skiljenämnden

1. En skiljenämnd ska bestå av tre skiljemän.
2. Vid mottagandet av begäran om tillsättande av en skiljenämnd ska parterna omgående samråda och sträva efter att enas om skiljenämndens sammansättning. Utan hinder av punkterna 3 och 4 i denna artikel får parterna när som helst före tillsättandet av skiljenämnden besluta att fastställa skiljenämndens sammansättning efter överenskommelse.

3. Om ingen överenskommelse nås avseende skiljenämndens sammansättning får endera parten efter fem dagar från dagen för begäran om tillsättande av en skiljenämnd begära att få tillämpa förfarandet för skiljenämndens sammansättning enligt denna punkt. Vardera parten får inom tio dagar från dagen för begäran om tillämpning av det förfarande som beskrivs i denna punkt utse en skiljeman från den förteckning som upprättats enligt artikel 268 i detta avtal. Om någon av parterna underlåter att utse en skiljeman ska denne, på den andra partens begäran, av ordföranden eller medordförandena i associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal, eller av deras ställföreträdare, utses genom lottning från den partens delförteckning i den förteckning som upprättats i enlighet med artikel 268 i detta avtal. Såvida inte parterna har nått en överenskommelse om skiljenämndens ordförande ska, på begäran av någon av parterna, ordföranden eller medordförandena i associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor eller deras ställföreträdare genom lottning välja ut skiljenämndens ordförande från den delförteckning över ordförande som ingår i den förteckning som upprättats i enlighet med artikel 268 i detta avtal.
4. Vid val genom lottning av en eller flera skiljemän ska lottdragningen äga rum inom fem dagar från begäran om val genom lottning som avses i punkt 3.
5. Dagen för tillsättandet av skiljenämnden ska vara den dag då den sista av de tre utvalda skiljemännen godtagit detta uppdrag i enlighet med arbetsordningen i bilaga XX till detta avtal.

6. Om någon av de förteckningar som anges i artikel 268 i detta avtal inte har upprättats eller inte innehåller tillräckligt många namn vid den tidpunkt då en begäran inges enligt punkt 3 ska skiljemännen utses genom lottning. Lottdragningen ska göras bland de personer som har föreslagits formellt av vardera parten eller, om en part har underlåtit att lämna ett sådant förslag, bland de personer som föreslagits av den andra parten.

7. Såvida inte parterna kommer överens om något annat ska, om en tvist uppkommer rörande kapitel 11 (Handelsrelaterad energi) i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal som av en part anses brådska på grund av att transporten av naturgas, olja eller el mellan parterna helt eller delvis har avbrutits eller riskerar att avbrytas, urvalsförandet genom lottning enligt punkt 3 i denna artikel gälla utan tillämpning av punkt 2 första meningen i denna artikel, och den period som anges i punkt 4 i denna artikel ska vara två dagar.

ARTIKEL 250

Preliminärt avgörande om brådskande fall

Om en part begär det ska skiljenämnden inom tio dagar från den dag då den tillsattes lämna ett preliminärt avgörande i frågan om huruvida den anser fallet vara brådskande.

ARTIKEL 251

Skiljenämndens rapport

1. Senast 90 dagar efter det att skiljenämnden tillsattes ska den för parterna lägga fram en interimrapport som ska innehålla en redogörelse för sakförhållandena, tillämpligheten av de relevanta bestämmelserna samt de viktigaste skälen till nämndens undersökningsresultat och rekommendationer. Om skiljenämnden anser att denna tidsfrist inte kan hållas, ska nämndens ordförande skriftligen meddela parterna och associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal detta och ange skälen till förseningen samt det datum då nämnden planerar att lägga fram sin interimrapport. Under inga omständigheter bör interimrapporten läggas fram senare än 120 dagar efter den dag då skiljenämnden tillsattes. Interimrapporten ska inte offentliggöras.

2. En part får inom fjorton dagar från det att interimrapporten lades fram lämna in en skriftlig begäran till skiljenämnden om att den ska ompröva särskilda aspekter i rapporten.
3. I brådskande fall, inbegripet fall som gäller lättfördärliga varor, säsongsvaror eller säsongstjänster, ska skiljenämnden göra sitt yttersta för att lägga fram sin interimrapport inom 45 dagar och inte i något fall senare än 60 dagar efter den dag då nämnden tillsattes. En part får inom sju dagar från det att interimrapporten lades fram lämna in en skriftlig begäran till skiljenämnden om att den ska ompröva särskilda aspekter i interimrapporten.
4. Efter att ha övervägt parternas skriftliga synpunkter på interimrapporten, får skiljenämnden ändra sin rapport och företa ytterligare utredningar som den anser motiverade. Nämndens slutliga avgörande ska innehålla en tillfredsställande diskussion om de argument som förts fram i samband med interimsoversynen och ska tydligt besvara de båda parternas frågor och anmärkningar.

5. Om en tvist uppkommer rörande kapitel 11 (Handelsrelaterad energi) i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal som av en part anses brådska på grund av att transporten av naturgas, olja eller el mellan parterna helt eller delvis har avbrutits eller riskerar att avbrytas, ska interimrapporten läggas fram 20 dagar efter den dag då skiljenämnden tillsattes, och varje begäran enligt punkt 2 i denna artikel ska lämnas in inom fem dagar efter det att den skriftliga rapporten lagts fram. Skiljenämnden får också besluta att inte lägga fram någon interimrapport.

ARTIKEL 252

Förlikning vid brådska energitvister

1. Om en tvist uppkommer rörande kapitel 11 (Handelsrelaterad energi) i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal som av en part anses brådska på grund av att transporten av naturgas, olja eller el mellan parterna helt eller delvis har avbrutits eller riskerar att avbrytas, får endera parten begära att ordföranden i skiljenämnden ska fungera som förlikningsman i alla frågor i samband med tvisten genom att lämna in en begäran om detta till nämnden.

2. Förlikningsmannen ska försöka finna en gemensamt godtagbar lösning på tvisten eller nå en överenskommelse om ett förfarande för att nå en sådan lösning. Om förlikningsmannen inte lyckas få till stånd en sådan överenskommelse inom 15 dagar efter sin utnämning ska han eller hon rekommendera en lösning på tvisten eller ett förfarande för att nå en sådan lösning, och ska besluta vilka villkor och bestämmelser som ska gälla från och med en dag som han eller hon fastställer till dess att tvisten är löst.
3. Parterna och de enheter som står under deras kontroll eller jurisdiktion ska under tre månader efter förlikningsmannens beslut eller till dess att tvisten är löst, om detta sker tidigare, följa rekommendationerna enligt punkt 2 om de villkor och bestämmelser som ska gälla.
4. Förlikningsmannen ska respektera uppförandekoden i bilaga XXI till detta avtal.

ARTIKEL 253

Meddelande om skiljenämndens avgörande

1. Skiljenämnden ska meddela parterna och associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal sitt slutgiltiga avgörande inom 120 dagar från den dag då nämnden tillsattes. Om skiljenämnden anser att denna tidsfrist inte kan hållas, ska dess ordförande skriftligen meddela parterna och associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor detta och ange skälen till förseningen samt det datum då nämnden planerar att meddela sitt avgörande. Under inga omständigheter får avgörandet meddelas senare än 150 dagar efter den dag då nämnden tillsattes.
2. I brådskande fall, inbegripet fall som gäller lättfördärliga varor, säsongsvaror eller säsongstjänster ska skiljenämnden göra sitt yttersta för att meddela sitt avgörande inom 60 dagar från den dag då nämnden tillsattes. Under inga omständigheter får avgörandet meddelas senare än 75 dagar efter den dag då nämnden tillsattes.

3. Om en tvist uppkommer rörande kapitel 11 (Handelsrelaterad energi) i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal, som av en part anses brådslande på grund av att transporten av naturgas, olja eller el mellan parterna helt eller delvis har avbrutits eller riskerar att avbrytas, ska skiljenämnden meddela sitt avgörande inom 40 dagar från den dag då den tillsattes.

UNDERAVSNITT 2

EFTERLEVNAD

ARTIKEL 254

Efterlevnad av skiljenämndens avgörande

Den svarande parten ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att snabbt och i god tro följa skiljenämndens avgörande.

ARTIKEL 255

Rimlig tidsperiod för att följa skiljenämndens avgörande

1. Om omedelbar efterlevnad inte är möjlig ska parterna sträva efter att komma överens om den tid som krävs för att följa avgörandet. Den svarande parten ska i ett sådant fall senast 30 dagar efter den dag då skiljenämndens avgörande meddelades parterna, till den klagande parten och associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal anmäla den tidsperiod (nedan kallad *rimlig tidsperiod*) som den anser att den kommer att behöva för att följa avgörandet.
2. Om parterna inte kan enas om vilken tidsperiod som är rimlig för att följa skiljenämndens avgörande, ska den klagande parten inom 20 dagar från dagen för mottagandet av den anmälan som den svarande parten gjort enligt punkt 1, skriftligen begära att den ursprungliga skiljenämnden fastställer den rimliga tidsperiodens längd. En sådan begäran ska samtidigt anmälas till den andra parten och till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor. Den ursprungliga skiljenämnden ska meddela parterna och associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor sitt avgörande inom 20 dagar från den dag då begäran ingavs.

3. Den svarande parten ska minst en månad innan den rimliga tidsperioden löper ut skriftligen meddela den klagande parten om vilka framsteg den har gjort med att följa skiljenämndens avgörande.
4. Den rimliga tidsperioden kan förlängas genom överenskommelse mellan parterna.

ARTIKEL 256

Översyn av åtgärder som har vidtagits för att följa skiljenämndens avgörande

1. Den svarande parten ska före utgången av den rimliga tidsperioden till den klagande parten och associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal anmäla vilka åtgärder den har vidtagit för att följa skiljenämndens avgörande.

2. Om det råder oenighet mellan parterna om huruvida en åtgärd enligt punkt 1 som har vidtagits för att följa skiljenämndens avgörande har genomförts eller är förenlig med bestämmelserna i artikel 245 i detta avtal, får den klagande parten skriftligen begära att frågan hänskjuts till den ursprungliga skiljenämnden för avgörande. I en sådan begäran ska det anges vilken särskild åtgärd det gäller och förklaras på vilket sätt denna åtgärd är oförenlig med de bestämmelser som avses i artikel 245 i detta avtal, på ett sådant sätt att den rättsliga grunden för klagomålet tydligt framgår. Den ursprungliga skiljenämnden ska meddela parterna och associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor sitt avgörande inom 45 dagar från den dag då begäran ingavs.

ARTIKEL 257

Provisoriska åtgärder om skiljenämndens avgörande inte följs

1. Om den svarande parten inte anmäler de åtgärder som har vidtagits för att följa skiljenämndens avgörande innan den rimliga tidsperioden har löpt ut, eller om skiljenämnden fastställer att inga åtgärder vidtagits för att följa avgörandet eller att de åtgärder som anmälts enligt artikel 256.1 i detta avtal inte är förenliga med den partens skyldigheter enligt bestämmelserna i artikel 245 i detta avtal ska den svarande parten, om den klagande parten begär detta och efter samråd med den parten, erbjuda provisorisk kompensation.

2. Om den klagande parten beslutar att inte begära provisorisk kompensation enligt punkt 1 i denna artikel eller, i det fall en sådan begäran görs, om ingen överenskommelse om kompensation har nåtts inom 30 dagar från utgången av den rimliga tidsperioden, eller från meddelandet om skiljenämndens avgörande enligt artikel 256 i detta avtal om att inga åtgärder vidtagits för att följa avgörandet eller att en åtgärd som vidtagits för att följa avgörandet är oförenlig med de bestämmelser som avses i artikel 245 i detta avtal, ska den klagande parten ha rätt att efter anmälan till den andra parten och till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal tillfälligt upphäva skyldigheter som följer av de bestämmelser som avses i artikel 245 i detta avtal i en lämplig omfattning som motsvarar det upphävande eller den minskning av förmåner som orsakats av den bristande efterlevnaden. I anmälan ska omfattningen av sådant tillfälligt upphävande av skyldigheter anges. Den klagande parten får börja tillämpa upphävandet vid vilken tidpunkt som helst med början tio dagar efter den dag då anmälan mottogs av den svarande parten, såvida inte den svarande parten har begärt skiljeförfarande enligt punkt 4 i denna artikel.

3. I samband med det tillfälliga upphävandet av skyldigheter kan den klagande parten välja att höja sina tullsatser till den nivå som gäller för andra WTO-medlemmar på en handelsvolym som ska fastställas på ett sådant sätt att handelsvolymen multiplicerad med ökningen av tullsatserna motsvarar värdet på det upphävande eller den minskning av förmåner som orsakats av den bristande efterlevnaden.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

4. Om den svarande parten anser att omfattningen av det tillfälliga upphävandet av skyldigheterna inte motsvarar det upphävande eller den minskning av förmåner som orsakats av den bristande efterlevnaden, får den inge en skriftlig begäran om att den ursprungliga skiljenämnden ska avgöra frågan. En sådan begäran ska anmälas till den klagande parten och till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor före utgången av den tiodagarsperiod som fastställs i punkt 2. Den ursprungliga skiljenämnden ska meddela parterna och associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor sitt avgörande om omfattningen av det tillfälliga upphävandet av skyldigheter inom 30 dagar från den dag då begäran ingavs. Skyldigheter får inte upphävas förrän den ursprungliga skiljenämnden har meddelat sitt avgörande, och upphävandet ska vara förenligt med nämndens avgörande.

5. Det upphävande av skyldigheter och den kompensation som föreskrivs i denna artikel ska vara tillfälliga och får inte tillämpas efter det att

- a) parterna har nått en ömsesidigt godtagbar lösning i enlighet med artikel 262 i detta avtal, eller
- b) parterna har enats om att den åtgärd som anmäls i enlighet med artikel 256.1 i detta avtal innebär att den svarande parten kan anses uppfylla de bestämmelser som avses i artikel 245 i detta avtal, eller

- c) en åtgärd som konstaterats strida mot de bestämmelser som avses i artikel 245 har upphävts eller ändrats på ett sådant sätt att den blivit förenlig med dessa bestämmelser, i enlighet med artikel 256.2 i detta avtal.

ARTIKEL 258

Åtgärder vid brådskande energitvister

1. Om en tvist uppkommer rörande kapitel 11 (Handelsrelaterad energi) i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal, som av en part anses brådskande på grund av att transporten av naturgas, olja eller el mellan parterna helt eller delvis har avbrutits eller riskerar att avbrytas, ska bestämmelserna om åtgärder i denna artikel gälla.

2. Genom undantag från artiklarna 255, 256 och 257 i detta avtal får den klagande parten tillfälligt upphäva de skyldigheter som följer av avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal i en lämplig omfattning som motsvarar det upphävande eller den minskning av förmåner som orsakats av att en part inte följt skiljenämndens avgörande inom 15 dagar efter att det meddelats. Detta tillfälliga upphävande får börja gälla omedelbart. Ett sådant tillfälligt upphävande får bibehållas så länge som den svarande parten underlåter att följa skiljenämndens avgörande.

3. Om den svarande parten bestrider att den underlåtit att följa skiljenämndens avgörande eller bestrider omfattningen av det tillfälliga upphävandet på grund av underlåtenheten att följa skiljenämndens avgörande, får den inleda ett förfarande enligt artiklarna 257.4 och 259 i detta avtal vilket ska handläggas snabbt. Den klagande parten ska inte anmodas att avsluta eller anpassa det tillfälliga upphävandet förrän skiljenämnden har fattat beslut i ärendet, och får bibehålla det tillfälliga upphävandet i avvaktan på att förfarandena avslutas.

ARTIKEL 259

Översyn av åtgärder som har vidtagits för att följa skiljenämndens avgörande efter antagandet av tillfälliga åtgärder rörande underlåtenhet att följa detta avgörande

1. Den svarande parten ska till den klagande parten och associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal anmäla vilka åtgärder den har vidtagit för att följa skiljenämndens avgörande efter det tillfälliga upphävandet av medgivanden eller efter tillämpning av provisorisk kompensation, alltefter omständigheterna. Med undantag för fall enligt punkt 2 i denna artikel ska den klagande parten avsluta det tillfälliga upphävandet av medgivanden inom 30 dagar från mottagandet av anmälan. I fall där kompensation har tillämpats, och med undantag för fall enligt punkt 2 i denna artikel, får den svarande parten avsluta tillämpningen av sådan kompensation inom 30 dagar från anmälan att den har följt skiljenämndens avgörande.

2. Om parterna inte når en överenskommelse om huruvida den anmälda åtgärden gör att den svarande parten kan anses uppfylla de bestämmelser som avses i artikel 245 i detta avtal inom 30 dagar från den dag då anmälan mottogs, ska den klagande parten skriftligen begära att frågan hänskjuts till den ursprungliga skiljenämnden för avgörande. En sådan begäran ska samtidigt anmälas till den andra parten och till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor. Skiljenämndens avgörande ska anmälas till parterna och associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor inom 45 dagar från den dag då begäran ingavs. Om skiljenämnden fastställer att den vidtagna åtgärden är förenlig med de bestämmelser som avses i artikel 245, ska upphävandet av skyldigheter eller kompensationen, alltefter omständigheterna, avslutas. I tillämpliga fall ska den klagande parten anpassa omfattningen av det tillfälliga upphävandet av medgivandena till en omfattning som fastställs av skiljenämnden.

ARTIKEL 260

Ersättning av skiljemän

Om, i ett skiljeförfarande enligt detta kapitel, den ursprungliga skiljenämnden eller några av dess medlemmar inte kan delta, drar sig tillbaka eller måste ersättas därför att de inte uppfyller kraven i uppförandekoden i bilaga XXI till detta avtal, ska det förfarande som fastställs i artikel 249 i detta avtal tillämpas. Tidsfristen för anmälan av skiljenämndens avgörande ska förlängas med 20 dagar, utom vid de brådskande tvister som avses i artikel 249.7, då tidsfristen ska förlängas med fem dagar.

UNDERAVSNITT 3

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 261

Uppskjutande och avslutande av skilje- och efterlevnadsförfarandena

Skiljenämnden ska, på skriftlig begäran av båda parterna, när som helst skjuta upp sitt arbete under en period som parterna har enats om, dock under högst tolv på varandra följande månader. Skiljenämnden ska återuppta sitt arbete före utgången av denna period på skriftlig begäran från parterna eller vid utgången av denna period på skriftlig begäran av någon av parterna. Den begärande parten ska underrätta ordföranden eller medordförandena i associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal, och den andra parten i enlighet med detta. Om en part inte begär att skiljenämnden återupptar sitt arbete när den överenskomna perioden har löpt ut, ska förfarandet vara avslutat. Uppskjutandet och avslutandet av skiljenämndens arbete ska inte påverka någondera partens rättigheter i ett annat förfarande enligt artikel 269 i detta avtal.

ARTIKEL 262

Ömsesidigt godtagbar lösning

Parterna får när som helst komma överens om en ömsesidigt godtagbar lösning på tvister som omfattas av avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal. De ska gemensamt anmäla en sådan lösning till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal, och i tillämpliga fall till skiljenämndens ordförande. Om lösningen måste godkännas enligt relevanta inhemska förfaranden i endera parten ska detta krav anges i anmälan, och tvistlösningsförfarandet tillfälligt avbrytas. Om det inte krävs något sådant godkännande, eller om det anmäls att de inhemska godkännandeförfarandena slutförts, ska tvistlösningsförfarandet avslutas.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

ARTIKEL 263

Arbetsordning

1. Tvistlösningsförfarandena enligt detta kapitel ska styras av den arbetsordning som fastställs i bilaga XX till detta avtal och den uppförandekod som fastställs i bilaga XXI till detta avtal.
2. Utfrågningarna i skiljenämnden ska vara öppna för allmänheten om inte annat föreskrivs i arbetsordningen.

EU/GE/sv 388

ARTIKEL 264

Upplysningar samt råd i sakfrågor

Skiljenämnden får på begäran av en part eller på eget initiativ inhämta upplysningar som den anser lämpliga för förfarandet i skiljenämnden från alla källor, bland annat från parterna i tvisten. Skiljenämnden ska också ha rätt att begära expertutlåtanden om den finner det lämpligt. Skiljenämnden ska samråda med parterna innan den väljer sådana experter. Fysiska eller juridiska personer som är etablerade på en parts territorium har rätt att i egenskap av sakkunniga (*amicus curiae*) informera nämnden i enlighet med arbetsordningen. Alla upplysningar som inhämtas enligt denna artikel ska delges båda parter, som ska kunna lämna synpunkter.

ARTIKEL 265

Tolkningsregler

Skiljenämnden ska tolka de bestämmelser som avses i artikel 245 i detta avtal i enlighet med sedvanliga folkrättsliga tolkningsregler, inbegripet de regler som fastställs i Wienkonventionen om traktaträtten från 1969. Skiljenämnden ska också ta hänsyn till relevanta tolkningar som fastställts i rapporter från paneler och överprövningsorganet vilka antagits av WTO:s tvistlösningsorgan. Skiljenämndens avgöranden kan inte utvidga eller begränsa parternas rättigheter och skyldigheter enligt detta avtal.

ARTIKEL 266

Beslut och avgöranden av skiljenämnden

1. Skiljenämnden ska göra sitt yttersta för att fatta beslut i samförstånd. Om det inte går att uppnå enhällighet, ska frågan avgöras genom enkel majoritet. Panelens överläggningar ska vara konfidentiella och avvikande meningar ska inte offentliggöras.
2. Skiljenämndens avgöranden ska villkorslöst godtas av parterna. De ska inte ge upphov till några rättigheter eller skyldigheter för fysiska eller juridiska personer. Skiljenämnden ska i sitt avgörande redovisa sakförhållandena, tillämpligheten av de relevanta bestämmelser som avses i artikel 245 i detta avtal samt de viktigaste skälen till nämndens undersökningsresultat och slutsatser. Associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal ska offentliggöra skiljenämndens avgöranden i sin helhet inom tio dagar efter det att de meddelats, såvida den inte beslutar att inte offentliggöra dem för att skydda konfidentiella upplysningar som betecknas som konfidentiella av den part som lämnat dem, på grundval av dess lagstiftning.

ARTIKEL 267

Hänskjutanden till Europeiska unionens domstol

1. De förfaranden som fastställs i denna artikel ska tillämpas på tvister om tolkning och tillämpning av en bestämmelse i detta avtal som ålägger en part en skyldighet som definieras med hänvisning till en bestämmelse i unionsrätten.
2. När det i en tvist uppstår en fråga om tolkningen av en sådan bestämmelse i unionsrätten som avses i punkt 1 ska skiljenämnden inte besluta i frågan utan begära att frågan hänskjuts till Europeiska unionens domstol för avgörande. I sådana fall ska de tidsfrister som gäller för skiljenämndens avgöranden skjutas upp till dess att Europeiska unionens domstol har meddelat sitt avgörande. Domstolens avgörande ska vara bindande för skiljenämnden.

AVSNITT 4

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 268

Förteckning över skiljemän

1. Associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal ska senast sex månader efter detta avtals ikraftträdande sammanställa en förteckning över 15 personer som är villiga och har möjlighet att tjänstgöra som skiljemän. Förteckningen ska bestå av tre delförteckningar: en delförteckning för vardera parten och en delförteckning över personer som inte är medborgare i någondera parten och som kan tjänstgöra som ordförande för skiljenämnden. Varje delförteckning ska omfatta minst fem personer. Associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor ska se till att förteckningen alltid omfattar detta antal personer.
2. Skiljemännen ska ha specialkunskaper och erfarenhet inom juridik och internationell handel. De ska vara oberoende, uppträda i egenskap av enskilda individer och inte ta emot instruktioner från någon organisation eller regering eller ha anknytning till någon av parternas regeringar samt följa den uppförandekod som fastställs i bilaga XXI till detta avtal.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

3. Associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor får upprätta ytterligare förteckningar över 12 personer med kunskap och erfarenhet inom specifika sektorer som omfattas av detta avtal. Efter överenskommelse mellan parterna ska sådana ytterligare förteckningar användas för att sammanställa skiljenämnden i enlighet med förfarandet i artikel 249 i detta avtal.

ARTIKEL 269

Förhållande till skyldigheter enligt WTO

1. Tillämpningen av bestämmelserna om tvistlösning i detta kapitel ska inte utgöra något hinder för eventuella åtgärder inom ramen för WTO, inklusive tvistlösningsförfaranden.

EU/GE/sv 394

2. Om en part har inlett ett tvistlösningsförfarande avseende en viss åtgärd, antingen i enlighet med detta kapitel eller i enlighet med WTO-avtalet, får den emellertid inte inleda ett tvistlösningsförfarande avseende samma åtgärd i det andra forumet förrän det första förfarandet har avslutats. När det gäller en skyldighet som är densamma enligt detta avtal och enligt WTO-avtalet, får en part inte heller hävda sina rättigheter i båda dessa forum. När ett tvistlösningsförfarande väl har inletts i ett sådant fall ska parterna uteslutande använda det valda forumet, såvida inte det valda forumet av skäl som rör förfarandet eller juridisk behörighet misslyckas med att få fram ett undersökningsresultat för de rättigheter som hävdas enligt den skyldigheten.

3. Vid tillämpningen av punkt 2 i denna artikel gäller följande:

- a) Tvistlösningsförfaranden enligt WTO-avtalet anses ha inletts genom att en part begär att en panel ska tillsättas i enlighet med artikel 6 i WTO-överenskommelsen om regler och förfaranden för tvistlösning i bilaga 2 i WTO-avtalet, och anses ha avslutats när tvistlösningsorganet antar panelens rapport eller, i vissa fall, överprövningsorganets rapport, i enlighet med artiklarna 16 och 17.14 i WTO-överenskommelsen om regler och förfaranden för tvistlösning.

- b) Tvistlösningsförfaranden enligt detta kapitel anses ha inletts genom att en part begär att en skiljenämnd ska tillsättas i enlighet med artikel 248 i detta avtal och anses ha avslutats när skiljenämnden har anmält sitt avgörande enligt artikel 253 till parterna och till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal.
4. Inget i detta avtal ska hindra en part från att genomföra ett upphävande av skyldigheter som godkänts av tvistlösningsorganet. WTO-avtalet får inte åberopas för att hindra en part från att upphäva skyldigheter enligt detta kapitel.

ARTIKEL 270

Tidsfrister

1. Alla tidsfrister som fastställs i detta kapitel, inbegripet skiljenämndens tidsfrister för att meddela sina avgöranden, ska, om inte annat anges, räknas i kalenderdagar från och med dagen efter den dag då den åtgärd eller händelse de avser inträffade.

2. Tidsfristerna i detta kapitel får ändras genom överenskommelse mellan parterna i tvisten. Skiljenämnden får när som helst föreslå parterna att ändra de tidsfrister som avses i detta kapitel, med angivande av skälen till detta förslag.

KAPITEL 15

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER FÖR TILLNÄRMNING INOM RAMEN FÖR AVDELNING IV

ARTIKEL 271

Framsteg när det gäller tillnärmning på handelsrelaterade områden

1. För att underlätta bedömningen av närmande, i den mening som avses i artikel 419 detta avtal, av georgisk lagstiftning till unionslagstiftningen på de handelsrelaterade områden som omfattas av avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal, ska parterna regelbundet och minst en gång om året i associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal eller i någon av dess underkommittéer som inrättas enligt detta avtal diskutera framstegen i tillnärmningen enligt de överenskomna tidsramar som fastställs i kapitlen 3, 4, 5, 6 och 8 i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.

2. På begäran av unionen ska Georgien, som underlag för denna diskussion, till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor eller en av dess underkommittéer, beroende på vad som är lämpligt, skriftligen lämna uppgifter om framstegen i fråga om tillnärmning och om genomförandet och efterlevnaden av tillnärmad inhemsk lagstiftning i förhållande till de berörda kapitlen i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.
3. Georgien ska underrätta unionen när landet anser att man har slutfört den tillnärmning som föreskrivs i något av de kapitel som avses i punkt 1.

ARTIKEL 272

Upphävande av inkonsekvent inhemsk lagstiftning

Som en del av tillnärmningen ska Georgien upphäva bestämmelser i sin inhemska lagstiftning eller avskaffa administrativ praxis som är oförenliga med den unionslagstiftning som är föremål för tillnärmningsbestämmelser inom ramen för avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal eller med inhemsk lagstiftning som har tillnärmats unionslagstiftningen i enlighet med detta.

ARTIKEL 273

Bedömning av tillnärmning på handelsrelaterade områden

1. Unionens bedömning av tillnärmningen inom ramen för avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal ska inledas när Georgien har underrättat unionen i enlighet med artikel 271.3 i detta avtal, såvida inte annat föreskrivs i kapitlen 4 och 8 i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.
2. Unionen ska bedöma om Georgiens lagstiftning har tillnärmats unionens lagstiftning och om den genomförs och efterlevs i praktiken. Georgien ska förse unionen med alla uppgifter som behövs för en sådan bedömning, på ett språk som parterna gemensamt kommit överens om.
3. Unionen ska vid sin bedömning enligt punkt 2 ta hänsyn till om Georgien förfogar över den relevanta och fungerade infrastruktur och de relevanta och fungerande organ och förfaranden som är nödvändiga för att effektivt genomföra och kontrollera efterlevnaden av lagstiftningen i Georgien.

4. Unionen ska vid sin bedömning enligt punkt 2 ta hänsyn till alla bestämmelser i inhemsk lagstiftning eller administrativ praxis som är oförenliga med den unionslagstiftning som är föremål för tillnärningsbestämmelserna i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal eller med inhemsk lagstiftning som har tillnärmats unionslagstiftningen i enlighet med detta.

5. Unionen ska underrätta Georgien inom en tidsfrist som ska fastställas i enlighet med artikel 276.1 i detta avtal om resultaten av sin bedömning, om inte annat föreskrivs. Parterna får diskutera bedömningen i associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal eller i dess behöriga underkommittéer i enlighet med artikel 419.4 i detta avtal, om inte annat föreskrivs.

ARTIKEL 274

Utveckling som är relevant för tillnärningen

1. Georgien ska sörja för ett faktiskt genomförande av den inhemska lagstiftning som tillnärmats inom ramen för avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal och vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att avspegla förändringar i unionens lagstiftning i sin inhemska lagstiftning, i enlighet med artikel 418 i detta avtal.

2. Unionen ska underrätta Georgien om alla slutgiltiga förslag om att anta eller ändra unionslagstiftning som är relevant för Georgiens tillnärmningsskyldigheter inom ramen för avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.
3. Georgien ska underrätta unionen om åtgärder, inbegripet lagstiftningsförslag och administrativ praxis, som kan påverka fullgörandet av Georgiens tillnärmningsskyldigheter inom ramen för avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.
4. Parterna ska på begäran diskutera effekterna av förslag eller åtgärder enligt punkterna 2 och 3 på Georgiens lagstiftning eller på efterlevnaden av skyldigheterna enligt avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.
5. Om Georgien efter en bedömning enligt artikel 273 i detta avtal ändrar sin inhemska lagstiftning för att ta hänsyn till ändringar rörande tillnärmning i kapitlen 3, 4, 5, 6 och 8 i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal ska unionen göra en ny bedömning i enlighet med artikel 273 i detta avtal. Om Georgien vidtar någon annan åtgärd som kan påverka genomförandet och efterlevnaden av den tillnärmade inhemska lagstiftningen får unionen göra en ny bedömning i enlighet med artikel 273 i detta avtal.

6. Om omständigheterna kräver det kan särskilda förmåner, som unionen beviljat på grundval av bedömningen att Georgiens lagstiftning tillnärmats unionslagstiftningen och genomförs och efterlevs i praktiken, tillfälligt upphävas, om Georgien inte tillnärmar sin inhemska lagstiftning för att ta hänsyn till förändringar i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal vilka rör tillnärmningen, om den bedömning som avses i punkt 5 i denna artikel visar att Georgiens lagstiftning inte längre tillnärmas unionslagstiftningen eller om associeringsrådet underlåter att besluta om uppdatering av avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i linje med förändringar i unionslagstiftningen.

7. Om unionen har för avsikt att genomföra ett sådant upphävande ska den omedelbart underrätta Georgien om detta. Georgien får hänskjuta frågan till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal inom tre månader från underrättelsen, med ett skriftligt angivande av skälen. Associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor ska diskutera frågan inom tre månader från det att den hänsköts. Om frågan inte hänskjuts till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor, eller om den inte kan lösas av kommittén inom tre månader från hänskjutandet, får unionen börja tillämpa upphävandet av förmåner. Upphävandet ska omedelbart upphöra om associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor därefter löser frågan.

ARTIKEL 275

Informationsutbyte

Informationsutbyte rörande tillnärmning inom ramen för avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal ska ske genom de kontaktpunkter som inrättats enligt artikel 222.1 i detta avtal.

ARTIKEL 276

Allmän bestämmelse

1. Associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal ska anta förfaranden för att underlätta bedömningen av tillnärmningen och sörja för informationsutbyte rörande tillnärmning, inbegripet tidsramar för bedömning och form, innehåll och språk i den information som utbyts.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

2. Alla hänvisningar till en viss unionsakt i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal omfattar de ändringar, tillägg och ersättningsåtgärder som offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* före den 29 november 2013.
3. I händelse av konflikt ska bestämmelserna i kapitlen 3, 4, 5, 6 och 8 i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal ha företräde framför bestämmelserna i detta kapitel.
4. Påståenden om överträdelse av bestämmelserna i detta kapitel ska inte behandlas inom ramen för kapitel 14 (Tvistlösning) i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.

AVDELNING V

EKONOMISKT SAMARBETE

KAPITEL 1

EKONOMISK DIALOG

ARTIKEL 277

1. EU och Georgien ska underlätta den ekonomiska reformprocessen genom att förbättra förståelsen för grunddragen i deras respektive ekonomier och för hur den ekonomiska politiken utformas och genomförs.
2. Georgien ska sträva efter att upprätta en fungerande marknadsekonomi och efter att gradvis närma sina ekonomiska och finansiella bestämmelser till EU:s bestämmelser, samtidigt som man säkerställer en sund makroekonomisk politik.

ARTIKEL 278

I detta syfte är parterna överens om att föra en regelbunden ekonomisk dialog som syftar till att

- a) utbyta information om makroekonomiska trender och strategier samt om strukturella reformer, bland annat strategier för ekonomisk utveckling,
- b) utbyta sakkunskap och bästa praxis på områden som offentliga finanser, penning- och valutapolitiska ramar, finanspolitik och ekonomisk statistik,
- c) utbyta information och erfarenhet om regional ekonomisk integration, inbegripet genomförandet av EU:s ekonomiska och monetära union,
- d) se över det bilaterala samarbetet på de ekonomiska, finansiella och statistiska områdena.

KAPITEL 2

FÖRVALTNING AV DE OFFENTLIGA FINANSERNA OCH FINANSIELL KONTROLL

ARTIKEL 279

Parterna ska samarbeta på området för intern finansiell kontroll och extern revision inom den offentliga sektorn med följande mål:

- a) Att vidareutveckla och genomföra det system för intern finansiell kontroll inom den offentliga sektorn som grundas på principen om ledningens ansvarsskyldighet och som inbegriper en funktionellt oberoende intern revisionsfunktion inom hela den offentliga sektorn, genom harmonisering med allmänt godtagna internationella standarder och metoder och bästa praxis från EU, på grundval av det strategidokumentet om intern finansiell kontroll inom den offentliga sektorn som godkänts av Georgiens regering.
- b) Att i strategidokumentet om intern finansiell kontroll inom den offentliga sektorn återspegla om och under vilka omständigheter ett finansiellt kontrollsystem kan genomföras, i vilket fall denna funktion kommer att grunda sig på klagomål och kommer att komplettera men inte duplicera den interna redovisningsfunktionen.

Prop. 2013/14:251

Bilaga

- c) Att åstadkomma ett effektivt samarbete mellan de aktörer som anges i strategidokumentet om intern finansiell kontroll inom den offentliga sektorn för att främja en utveckling av styrelseformerna.
- d) Att stödja den centrala harmoniseringsenheten för den interna finansiella kontrollen inom den offentliga sektorn och stärka dess kompetens.
- e) Att ytterligare stärka Georgiens statliga revisionsorgan som landets högre revisionsorgan i fråga om dess oberoende, organisation och revisionskapacitet, dess ekonomiska resurser och personalresurser samt det högre revisionsorganets genomförande av internationellt erkända normer för extern revision (Intosai).
- f) Att utbyta information, erfarenheter och god praxis genom bland annat personalutbyte och gemensam utbildning på dessa områden.

EU/GE/sv 408

KAPITEL 3

BESKATTNING

ARTIKEL 280

Parterna ska samarbeta för att stärka den goda samhällsstyrningen på skatteområdet, i syfte att ytterligare förbättra de ekonomiska förbindelserna, handeln, investeringarna och den sunda konkurrensen.

ARTIKEL 281

Med avseende på artikel 280 i detta avtal erkänner parterna principerna om god samhällsstyrning på skatteområdet, dvs. principerna om öppenhet, informationsutbyte och lojal skattekonkurrens, och förbinder sig att genomföra dem, i enlighet med medlemsstaternas åtagande på EU-nivå. Utan att detta ska påverka EU:s eller medlemsstaternas befogenheter kommer parterna därför att förbättra det internationella samarbetet på skatteområdet, underlätta rättmätig skatteuppbörd och utarbeta åtgärder för att effektivt genomföra ovannämnda principer.

ARTIKEL 282

Parterna ska också öka och stärka sitt samarbete i syfte att utveckla Georgiens skattesystem och skatteförvaltning, vilket inbegriper en förbättring av uppbörds- och kontrollkapaciteten, säkerställa en effektiv skatteuppbörd och stärka kampen mot skattebedrägerier och skatteflykt. Parterna ska sträva efter att utöka samarbetet och utbyta erfarenheter i fråga om bekämpning av skattebedrägerier, särskilt karusellbedrägerier.

ARTIKEL 283

Parterna ska utveckla sitt samarbete och harmonisera sin politik när det gäller att motverka och bekämpa bedrägerier och smuggling av punktskattepliktiga varor. Samarbetet kommer bland annat att omfatta en gradvis tillnärmning av punktskattesatserna på tobaksprodukter, så långt som detta är möjligt med tanke på de restriktioner som det regionala sammanhanget ger upphov till, och ska ske i enlighet med Världshälsoorganisationens ramkonvention om tobakskontroll från 2003. I detta syfte kommer parterna att sträva efter att stärka sitt samarbete inom det regionala sammanhanget.

ARTIKEL 284

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel.

ARTIKEL 285

Georgien kommer att närma sin lagstiftning till de EU-akter och internationella instrument som avses i bilaga XXII till detta avtal i enlighet med bestämmelserna i den bilagan.

KAPITEL 4

STATISTIK

ARTIKEL 286

Parterna ska utveckla och intensiviera sitt samarbete i statistikfrågor och därigenom bidra till att uppnå det långsiktiga målet att få fram lämpliga, internationellt jämförbara och tillförlitliga statistikuppgifter. Ett hållbart, effektivt och fackmässigt oberoende nationellt statistiksystem förväntas frambringa information som är relevant för medborgare, företag och beslutsfattare i Georgien och EU och göra det möjligt för dem att fatta välgrundade beslut på denna grundval. Det nationella statistiksystemet bör respektera FN:s grundläggande principer för officiell statistik, med beaktande av EU:s regelverk på statistikområdet som inbegriper riktlinjerna för europeisk statistik, i syfte att anpassa det nationella statistiksystemet till europeiska normer och standarder.

ARTIKEL 287

Samarbetet ska inriktas på att

- a) ytterligare stärka det nationella statistiksystemets kapacitet, med inriktning på en sund rättslig grund, framtagande av lämpliga data och metadata, en spridningsstrategi och användarvänlighet, med beaktande av olika användargrupper, särskilt den offentliga och den privata sektorn, universitetsvärlden och andra användare,
- b) gradvis anpassa Georgiens statistiksystem till det europeiska statistiksystemet,
- c) finjustera tillhandahållandet av uppgifter till EU, med hänsyn till tillämpningen av relevanta internationella och europeiska metoder, inbegripet klassificering,
- d) stärka de inhemska statistikernas yrkesmässiga kapacitet och förvaltningskapacitet för att underlätta tillämpningen av europeiska statistiska standarder och bidra till utvecklingen av Georgiens statistiksystem,

Prop. 2013/14:251
Bilaga

- e) utbyta erfarenheter mellan parterna om utveckling av statistikkunskaper, och
- f) främja offensiv kvalitetsutveckling av alla statistikframställningsprocesser och av all spridning av statistik.

ARTIKEL 288

Parterna ska samarbeta inom ramen för det europeiska statistiksystemet, där Eurostat är den europeiska statistikmyndigheten. Samarbetet ska bland annat inriktas på

- a) makroekonomisk statistik, inbegripet nationalräkenskaper, utrikeshandelsstatistik, betalningsbalansstatistik, statistik över utländska direktinvesteringar,
- b) demografisk statistik, inbegripet folkräkningar och social statistik,
- c) jordbruksstatistik, inbegripet jordbruksinventeringar och miljöstatistik,
- d) företagsstatistik, inbegripet företagsregister och användning av administrativa källor för statistiska syften,

EU/GE/sv 414

- e) energistatistik, inbegripet saldon,
- f) regional statistik,
- g) övergripande verksamhet, inbegripet statistiska klassificeringar, kvalitetsstyrning, utbildning, spridning och användning av modern informationsteknik, och
- h) andra relevanta områden.

ARTIKEL 289

Parterna ska bland annat utbyta information och sakkunskap, och utveckla sitt samarbete, med hänsyn till de erfarenheter som redan förvärvats i den reform av statistiksystemet som inletts inom ramen för olika stödprogram. Ansträngningarna ska inriktas på en fortsatt anpassning till EU:s regelverk på statistikområdet på grundval av den nationella strategin för utveckling av Georgiens statistiksystem, och med hänsyn till utvecklingen av det europeiska statistiksystemet. Tonvikten i processen för framställning av statistiska uppgifter ska ligga på vidareutveckling av urvalsundersökningarna och användning av administrativa register, samtidigt som hänsyn tas till behovet av att minska belastningen på uppgiftslämnarna. Uppgifterna ska vara relevanta för utformningen och övervakningen av politiken på centrala områden av det sociala och ekonomiska livet.

ARTIKEL 290

En regelbunden dialog ska föras om de frågor som omfattas av detta kapitel. I möjligaste mån ska den verksamhet som genomförs inom det europeiska statistiksystemet, inbegripet utbildning, vara öppen för Georgien.

ARTIKEL 291

När så är relevant och tillämpligt ska Georgiens lagstiftning gradvis anpassas till EU:s regelverk på statistikområdet i enlighet med kompendiet över statistikkrav som uppdateras varje år och som parterna anser vara fogat till detta avtal (bilaga XXIII).

AVDELNING VI

ANDRA SAMARBETSOMRÅDEN

KAPITEL 1

TRANSPORTER

ARTIKEL 292

Parterna ska

- a) utöka och stärka sitt transportsamarbete för att bidra till utvecklingen av hållbara transportsystem,
- b) främja effektiva och säkra transporter samt intermodalitet och interoperabilitet mellan transportsystemen, och
- c) sträva efter att förbättra de viktigaste transportförbindelserna mellan sina territorier.

ARTIKEL 293

Samarbetet ska bland annat omfatta följande områden:

- a) Utveckling av en hållbar nationell transportpolitik som omfattar alla transportsätt, särskilt för att säkerställa miljövänliga, effektiva och säkra transportsystem samt för att stödja integrationen av dessa transportaspekter i andra politikområden.
- b) Utveckling av sektorsstrategier mot bakgrund av den nationella transportpolitiken, inbegripet rättsliga krav på uppgradering av teknisk utrustning och transportmedel för att uppfylla internationella normer i enlighet med bilagorna XXIV och XV-D till detta avtal, för väg-, järnvägs-, flyg- och sjötransport samt intermodalitet, bland annat tidtabeller och delmål för genomförandet, administrativa ansvarsområden och finansieringsplaner.
- c) Stärkande av infrastrukturpolitiken för att bättre identifiera och utvärdera infrastrukturprojekt för de olika transportsätten.
- d) Utveckling av finansieringsstrategier med tonvikt på underhåll, kapacitetsbegränsningar och de delar som saknas i infrastrukturen samt på att aktivera och främja den privata sektorns deltagande i transportprojekt.

- e) Anslutning till relevanta internationella transportorganisationer och transportavtal, bland annat förfaranden för att säkerställa ett strikt genomförande och effektivt verkställande av internationella transportavtal och transportkonventioner.
- f) Vetenskapligt och tekniskt samarbete och informationsutbyte för att utveckla och förbättra transportteknik, till exempel intelligenta transportsystem.
- g) Främjande av användningen av intelligenta transportsystem och informationsteknik vid förvaltning och drift av alla relevanta transportsätt samt stöd till intermodalitet och samarbete vid användningen av rymdsystem och kommersiella tillämpningar som underlättar transport.

ARTIKEL 294

1. Samarbetet ska också syfta till att förbättra rörligheten för passagerare och varor, underlätta transportflödena mellan Georgien, EU och tredjeländer i regionen genom att avskaffa administrativa, tekniska och andra hinder samt förbättra transportnäten och uppgradera infrastrukturen, särskilt på de huvudsakliga nät som förbinder parterna. Samarbetet ska inbegripa åtgärder för att underlätta gränspassager.

2. Samarbetet ska inbegripa informationsutbyte och gemensam verksamhet
  - a) på regional nivå, särskilt med hänsyn till och genom att införliva framsteg som gjorts inom ramen för olika typer av regionalt transportsamarbete, till exempel transportpanelen för det östliga partnerskapet, transportkorridoren Europa–Kaukasien–Asien (Traceca), Bakuprocessen och andra transportinitiativ,
  - b) på internationell nivå, också med avseende på internationella transportorganisationer och internationella avtal och konventioner som parterna ratificerat,
  - c) inom ramen för EU:s olika transportorgan.

ARTIKEL 295

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

ARTIKEL 296

Georgien ska närma sin lagstiftning till de EU-akter och internationella instrument som anges i bilagorna XXIV och XV-D till detta avtal i enlighet med bestämmelserna i de bilagorna.

KAPITEL 2

SAMARBETE PÅ ENERGIOMRÅDET

ARTIKEL 297

Samarbetet bör grundas på principerna om partnerskap, gemensamt intresse, öppenhet och förutsägbarhet och syfta till marknadsintegration och konvergens i lagstiftningen inom energisektorn, med beaktande av behovet av att säkerställa tillgång till säker och miljövänlig energi till överkomliga priser.

EU/GE/sv 422

ARTIKEL 298

Samarbetet bör bland annat omfatta följande områden:

- a) Energistrategier och energipolitik.
- b) Utveckling av konkurrenskraftiga, öppna och effektiva energimarknader som ger tredje parter icke-diskriminerande tillträde till nät och konsumenter i enlighet med EU:s normer, inbegripet utveckling av det relevanta regelverket när så krävs.
- c) Samarbete om regionala energifrågor och en möjlig anslutning av Georgien till fördraget om energigemenskapen där Georgien för närvarande har ställning som observatör.
- d) Utveckling av ett attraktivt och stabilt investeringsklimat genom att ta itu med institutionella, rättsliga, skattemässiga och andra villkor.
- e) Energiinfrastruktur av gemensamt intresse i syfte att diversifiera energikällor, energileverantörer och transportvägar på ett ekonomiskt och miljömässigt sunt sätt.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

- f) Förbättring av försörjningstryggheten i fråga om energi, förstärkning av marknadsintegrationen och gradvis närmande av regelverket till viktiga delar av EU:s regelverk.
- g) Förbättring och förstärkning av den långsiktiga stabiliteten och säkerheten för energihandeln, energitransiteringen och energitransporten, samt av prispolitiken, inbegripet ett allmänt kostnadsbaserat system för överföring av energiresurser, på ömsesidigt fördelaktig och icke-diskriminerande grund i enlighet med internationella regler, däribland energistadgefördraget.
- h) Främjande av energieffektivitet och energibesparingar på ett ekonomiskt och miljömässigt sunt sätt.
- i) Utveckling av och stöd till förnybar energi med huvudsaklig inriktning på vattenkraft samt främjande av bilateral och regional integration på detta område.
- j) Vetenskapligt och tekniskt samarbete och informationsutbyte för utveckling och förbättring av teknik inom produktion, transport, leverans och slutanvändning av energi, varvid särskild uppmärksamhet ägnas åt energieffektiv och miljövänlig teknik.

- k) Samarbete om kärnsäkerhet och strålskydd, i enlighet med Internationella atomenergiorganets (IAEA) principer och standarder och i enlighet med relevanta internationella fördrag och konventioner som ingåtts inom ramen för IAEA, samt i överensstämmelse med fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen när så är tillämpligt.

ARTIKEL 299

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel.

ARTIKEL 300

Georgien kommer att närma sin lagstiftning till de EU-akter och internationella instrument som anges i bilaga XXV till detta avtal i enlighet med bestämmelserna i den bilagan.

KAPITEL 3

MILJÖ

ARTIKEL 301

Parterna ska utveckla och stärka sitt samarbete om miljöfrågor och därigenom bidra till det långsiktiga målet hållbar utveckling och en grön ekonomi. Det förväntas att ett stärkt miljöskydd kommer att gynna medborgarna och företagen i Georgien och i EU, också genom förbättrad folkhälsa, bevarade naturresurser, ökad ekonomisk och miljömässig effektivitet, samt genom användning av modern och renare teknik som bidrar till hållbarare produktionsmönster. Samarbetet ska bedrivas med beaktande av parternas intresse på grundval av jämlikhet och ömsesidig nytta, samt med hänsyn till det ömsesidiga beroendet mellan parterna på området för miljöskydd, och multilaterala avtal på området.

ARTIKEL 302

1. Samarbetet ska syfta till att bevara, skydda, förbättra och återställa miljöns kvalitet, till att skydda människors hälsa, till ett hållbart utnyttjande av naturresurser samt till att främja internationella åtgärder för att ta itu med regionala och globala miljöproblem, bland annat på följande områden:

- a) Miljöstyrning och övergripande frågor, inbegripet strategisk planering, miljökonsekvensbedömning och strategisk miljöbedömning, utbildning, övervakning och miljöinformationssystem, inspektion och tillsyn, miljöansvar, bekämpning av miljöbrott, gränsöverskridande samarbete, allmänhetens tillgång till miljöinformation, beslutsprocesser samt effektiva förfaranden för administrativ och rättslig prövning.
- b) Luftkvalitet.
- c) Vattenkvalitet och resursförvaltning, inbegripet hantering av översvämningsrisker, vattenbrist och torka samt den marina miljön.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

- d) Avfallshantering.
  - e) Naturskydd, inbegripet skogsbruk och bevarande av biologisk mångfald.
  - f) Industriella föroreningar och industriella risker.
  - g) Kemikaliehantering.
2. Samarbetet ska också syfta till att integrera miljöfrågor i andra politikområden än miljöpolitik.

ARTIKEL 303

Parterna ska bland annat utbyta information och sakkunskap, samarbeta på bilateral och regional nivå, inbegripet genom befintliga samarbetsstrukturer i Sydkaukasien, samt internationellt, särskilt vad gäller multilaterala miljöavtal som parterna ratificerat, samt vid behov samarbeta inom ramen för relevanta organ.

EU/GE/sv 428

ARTIKEL 304

1. Samarbetet ska bland annat ha följande mål:
  - a) Utarbetande av en nationell miljöhandlingsplan som omfattar de övergripande nationella och sektorsrelaterade strategiska riktlinjerna för miljön i Georgien samt institutionella och administrativa frågor.
  - b) Främjande av integration av miljöfrågor i andra politikområden.
  - c) Fastställande av nödvändiga personalresurser och ekonomiska resurser.
2. Den nationella miljöhandlingsplanen kommer att uppdateras regelbundet och antas i enlighet med georgisk lagstiftning.

ARTIKEL 305

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

ARTIKEL 306

Georgien kommer att närma sin lagstiftning till de EU-akter och internationella instrument som anges i bilaga XXVI till detta avtal i enlighet med bestämmelserna i den bilagan.

KAPITEL 4

KLIMATFRÅGOR

ARTIKEL 307

Parterna ska utveckla och stärka sitt samarbete för att bekämpa klimatförändringar. Samarbetet ska bedrivas med beaktande av parternas intresse på grundval av jämlikhet och ömsesidig nytta, samt med hänsyn till det ömsesidiga beroendet mellan bilaterala och multilaterala åtaganden på detta område.

EU/GE/sv 430

ARTIKEL 308

Samarbetet ska syfta till en begränsning av och anpassning till klimatförändringarna, samt till att främja åtgärder på internationell nivå, bland annat på följande områden:

- a) Begränsning av klimatförändringar.
- b) Anpassning till klimatförändringar.
- c) Handel med utsläppsrätter.
- d) Forskning, utveckling, demonstration, utbyggnad och spridning av säker och hållbar koldioxidsnål teknik och anpassningsteknik.
- e) Integrering av klimataspekter i politiken inom enskilda sektorer.

ARTIKEL 309

Parterna ska bland annat utbyta information och sakkunskap, bedriva gemensam forskning och utbyta information om renare teknik, genomföra gemensam verksamhet på regional och internationell nivå, bland annat när det gäller multilaterala miljöavtal som parterna ratificerat, samt vid behov genomföra gemensam verksamhet inom ramen för relevanta organ. Parterna ska ägna särskild uppmärksamhet åt gränsöverskridande frågor och regionalt samarbete.

ARTIKEL 310

Samarbetet ska grunda sig på gemensamt intresse och ska bland annat omfatta utveckling och genomförande av

- a) det nationella åtgärdsprogrammet för anpassning,
- b) strategin för koldioxidsnål utveckling, inbegripet nationellt lämpliga begränsningsåtgärder,

- c) åtgärder för att främja tekniköverföring på grundval av en teknisk behovsbedömning,
- d) åtgärder som rör ämnen som bryter ned ozonskiktet och fluorerade växthusgaser.

ARTIKEL 311

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel.

ARTIKEL 312

Georgien kommer att närma sin lagstiftning till de EU-akter och internationella instrument som anges i bilaga XXVII till detta avtal i enlighet med bestämmelserna i den bilagan.

KAPITEL 5

INDUSTRI- OCH NÄRINGSLIVSPOLITIK SAMT GRUVINDUSTRI

ARTIKEL 313

Parterna ska utveckla och stärka sitt samarbete om industri- och näringslivspolitik och därigenom förbättra företagsklimatet för alla ekonomiska aktörer, men med särskild tonvikt på små och medelstora företag såsom de definieras i EU:s respektive Georgiens lagstiftning. Det utökade samarbetet bör förbättra den administrativa ramen och regelverket för företag från både EU och Georgien som är verksamma i EU och Georgien, och bör grundas på EU:s industripolitik och politik för små och medelstora företag, med hänsyn till internationellt erkända principer och metoder på detta område.

ARTIKEL 314

I detta syfte ska parterna samarbeta på följande områden:

- a) Genomföra strategier för utveckling av små och medelstora företag på grundval av principerna i "Small Business Act" för Europa, och övervaka genomförandet genom regelbunden dialog. Detta samarbete kommer också att inriktas på mikro- och hantverksföretag som är extremt viktiga för både EU:s och Georgiens ekonomi.
- b) Skapa bättre ramvillkor genom utbyte av information och bästa praxis, och därigenom bidra till bättre konkurrenskraft. Detta samarbete kommer att inbegripa hantering av strukturfrågor (omstrukturering), såsom miljö- och energifrågor.
- c) Förenkla och rationalisera reglerna och regleringspraxis, med särskild inriktning på utbyte av god praxis när det gäller regleringsmetoder, däribland EU:s principer.

- d) Uppmuntra utvecklingen av en innovationspolitik genom utbyte av information och god praxis avseende kommersiellt utnyttjande av forskning och utveckling (inbegripet instrument för att stödja teknikbaserade nystartade företag, klusterutveckling och tillgång till finansiering).
- e) Uppmuntra fler kontakter mellan företag i EU och Georgien och mellan dessa företag och myndigheterna i EU och Georgien.
- f) Uppmuntra exportfrämjande verksamhet mellan EU och Georgien.
- g) Underlätta moderniseringen och omstruktureringen av EU:s och Georgiens industri inom de sektorer där detta är lämpligt.
- h) Utveckla och stärka samarbetet inom gruvindustrin och när det gäller produktion av råvaror, i syfte att främja ömsesidig förståelse, ett förbättrat företagsklimat samt informationsutbyte och samarbete om gruvdrift som inte syftar till energiproduktion, särskilt brytning av malm och industrimineral. Informationsutbytet kommer att omfatta utvecklingen inom gruv- och råvarusektorn, handel med råvaror, bästa praxis i fråga om hållbar utveckling inom gruvindustrin samt utbildning, kompetens och hälsa och säkerhet.

ARTIKEL 315

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel. Detta kommer också att inbegripa företrädare för näringslivet i EU och Georgien.

KAPITEL 6

BOLAGSRÄTT, REDOVISNING
SAMT REVISION OCH FÖRETAGSSTYRNING

ARTIKEL 316

Parterna inser vikten av en ändamålsenlig uppsättning regler och metoder på områdena bolagsrätt och företagsstyrning, samt inom redovisning och revision, för att inrätta en fungerande marknadsekonomi och främja handel och är därför överens om att samarbeta om

- a) skydd för aktieägare, borgenärer och andra aktörer i enlighet med EU:s regler på detta område,

Prop. 2013/14:251
Bilaga

- b) genomförande av relevanta internationella standarder på nationell nivå och ett gradvis närmande till EU:s bestämmelser på området redovisning och revision, och
- c) vidareutveckling av politiken för företagsstyrning i enlighet med internationella standarder, samt ett gradvis närmande till EU:s regler och rekommendationer på detta område.

ARTIKEL 317

Parterna kommer att sträva efter att utbyta information och sakkunskap om såväl befintliga system som relevanta nya utvecklingstendenser på detta område. Parterna kommer också att sträva efter att sörja för ett effektivt informationsutbyte mellan företagsregistren i EU-medlemsstaterna och Georgiens nationella företagsregister.

ARTIKEL 318

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel.

EU/GE/sv 438

ARTIKEL 319

Georgien kommer att närma sin lagstiftning till de EU-akter och internationella instrument som anges i bilaga XXVIII till detta avtal i enlighet med bestämmelserna i den bilagan.

KAPITEL 7

FINANSIELLA TJÄNSTER

ARTIKEL 320

Parterna inser betydelsen av en ändamålsenlig uppsättning regler och metoder inom finansiella tjänster för att inrätta en fungerande marknadsekonomi och främja handeln sig emellan, och är överens om att samarbeta på området finansiella tjänster i linje med följande mål:

- a) Stödja processen för anpassning av regleringen av finansiella tjänster till behoven i en öppen marknadsekonomi.

Prop. 2013/14:251

Bilaga

- b) Säkerställa ett ändamålsenligt och tillfredsställande skydd av investerare och andra konsumenter av finansiella tjänster.
- c) Säkerställa stabiliteten i och integriteten för det georgiska finansiella systemet i dess helhet.
- d) Främja samarbete mellan olika aktörer i det finansiella systemet, bland annat tillsyns- och kontrollmyndigheter.
- e) Säkerställa en oberoende och ändamålsenlig tillsyn.

ARTIKEL 321

1. Parterna ska uppmuntra samarbetet mellan relevanta tillsyns- och kontrollmyndigheter, vilket omfattar informationsutbyte, utbyte av sakkunskap om finansmarknader och andra sådana åtgärder.
2. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt utvecklingen av dessa myndigheters administrativa kapacitet, bland annat genom personalutbyte och gemensam utbildning.

EU/GE/sv 440

ARTIKEL 322

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel.

ARTIKEL 323

Georgien kommer att närma sin lagstiftning till de EU-akter och internationella instrument som anges i bilaga XV-A till detta avtal i enlighet med bestämmelserna i den bilagan.

KAPITEL 8

SAMARBETE AVSEENDE INFORMATIONSSAMHÄLLET

ARTIKEL 324

Parterna ska främja samarbete om utvecklingen av informationssamhället till förmån för allmänheten och företagen genom att göra informations- och kommunikationstekniken (IKT) allmänt tillgänglig och genom en högre kvalitet på tjänsterna till överkomliga priser. Samarbetet bör syfta till att underlätta tillträdet till marknaderna för elektronisk kommunikation samt uppmuntra konkurrensen och investeringarna inom sektorn.

ARTIKEL 325

Samarbetet kommer bland annat att omfatta följande:

- a) Utbyte av information och bästa praxis om genomförandet av nationella initiativ för informationssamhället, bland annat sådana som syftar till att främja tillgången till bredband, förbättra neta säkerheten och utveckla offentliga onlinetjänster.
- b) Utbyte av information, bästa praxis och erfarenhet för att främja utvecklingen av en övergripande rättslig ram för elektronisk kommunikation, och särskilt stärka det nationella oberoende tillsynsorganets administrativa kapacitet, verka för en bättre användning av spektrumresurser och främja driftskompatibilitet mellan nät i Georgien och mellan Georgien och EU.

ARTIKEL 326

Parterna ska främja samarbete mellan EU:s tillsynsmyndigheter och Georgiens nationella tillsynsmyndigheter på området elektronisk kommunikation.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

ARTIKEL 327

Georgien kommer att närma sin lagstiftning till de EU-akter och internationella instrument som anges i bilaga XV-B till detta avtal i enlighet med bestämmelserna i den bilagan.

KAPITEL 9

TURISM

ARTIKEL 328

Parterna ska samarbeta på turismområdet för att stärka utvecklingen av en konkurrenskraftig och hållbar turistnäring som en drivkraft för ekonomisk tillväxt och egenmakt, sysselsättning och internationellt utbyte.

EU/GE/sv 444

ARTIKEL 329

Samarbetet på bilateral och europeisk nivå ska bygga på följande principer:

- a) Respekt för de lokala samhällenas integritet och intressen, särskilt i landsbygdsområden, med hänsyn till lokala utvecklingsbehov och prioriteringar.
- b) Kulturarvets betydelse.
- c) Ett positivt samspel mellan turism och bevarande av miljön.

ARTIKEL 330

Samarbetet ska inriktas på följande frågor:

- a) Utbyte av information, bästa praxis, erfarenheter och kunnande.
- b) Bibehållande av partnerskap mellan offentliga och privata intressen och de lokala samhällenas intressen för att säkerställa en hållbar utveckling av turismen.

Prop. 2013/14:251

Bilaga

- c) Främjande och utveckling av turistströmmar, produkter och marknader, infrastruktur, personalresurser och institutionella strukturer.
- d) Utarbetande och genomförande av en effektiv politik.
- e) Utbildning och kapacitetssupplyggnad på turismområdet för att förbättra tjänsternas kvalitet.
- f) Utveckling och främjande av bland annat lokalt förankrad turism.

ARTIKEL 331

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel.

EU/GE/sv 446

KAPITEL 10

JORDBRUK OCH LANDSBYGDSUTVECKLING

ARTIKEL 332

Parterna ska samarbeta för att främja jordbruks- och landsbygdsutveckling, särskilt genom en gradvis konvergens av politik och lagstiftning.

ARTIKEL 333

Samarbetet mellan parterna på området jordbruk och landsbygdsutveckling ska bland annat omfatta följande områden:

- a) Underlättande av den ömsesidiga förståelsen av jordbrukspolitiken och politiken för landsbygdsutveckling.
- b) Stärkande av den administrativa kapaciteten på central och lokal nivå för planering, utvärdering, genomförande och genomdrivande av politiken i enlighet med EU:s bestämmelser och bästa praxis.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

- c) Främjande av en modernisering av jordbruksproduktionen och dess hållbarhet.
- d) Utbyte av kunskap och bästa praxis när det gäller politik för landsbygdsutveckling som syftar till att främja landsbygdssamhällellens välstånd.
- e) Förbättring av jordbrukssektorns konkurrenskraft samt effektiviteten och öppenheten för alla aktörer på marknaderna.
- f) Främjande av riktlinjer för kvalitet samt kontrollmekanismer för dessa, inbegripet geografiska beteckningar och ekologisk odling.
- g) Vinproduktion och jordbruksturism.
- h) Kunskapsspridning och främjande av rådgivningsverksamhet för lantbruket.
- i) Arbete för att harmonisera frågor som behandlas i internationella organisationer där båda parterna är medlemmar.

ARTIKEL 334

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel.

EU/GE/sv 448

KAPITEL 11

FISKERI OCH HAVSSTYRNING

AVSNITT 1

FISKERIPOLITIK

ARTIKEL 335

1. Parterna ska samarbeta på följande områden inom fiskerisektorn som kan ge ömsesidiga fördelar och är av gemensamt intresse: bland annat bevarande och förvaltning av levande akvatiska resurser, inspektion och kontroll, datainsamling samt bekämpning av olagligt, orapporterat och oreglerat fiske enligt definitionen i FAO:s internationella handlingsplan (IPOA) från 2001 för att förebygga, avskräcka och undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske (IUU-fiske).
2. Samarbetet kommer att respektera parternas internationella skyldigheter när det gäller förvaltning och bevarande av levande akvatiska resurser.

ARTIKEL 336

Parterna ska vidta gemensamma åtgärder, utbyta information och stödja varandra för att främja

- a) goda styrelseformer och bästa praxis inom fiskeriförvaltning för att se till att fiskbestånden bevaras och förvaltas på ett hållbart sätt, utifrån principen om en ekosystembaserad strategi,
- b) ansvarsfullt fiske och ansvarsfull fiskeriförvaltning som är förenliga med principerna om hållbar utveckling, för att bevara fiskbestånden och ekosystemen i ett gott tillstånd, och
- c) regionalt samarbete, bland annat genom regionala fiskeriförvaltningsorganisationer, när så är lämpligt.

ARTIKEL 337

Med hänvisning till artikel 336 i detta avtal och med hänsyn till bästa möjliga vetenskapliga underlag ska parterna stärka sitt samarbete och samordningen av sin verksamhet inom området förvaltning och bevarande av levande akvatiska resurser i Svarta havet. Båda parter kommer när så är lämpligt att främja regionalt samarbete i Svartahavsområdet och förbindelser med relevanta regionala fiskeriförvaltningsorganisationer.

ARTIKEL 338

Parterna kommer att stödja initiativ, såsom ömsesidigt utbyte av erfarenheter och tillhandahållande av stöd, för att sörja för genomförandet av en politik som säkerställer ett hållbart fiske på grundval av EU:s regelverk och prioriterade område av intresse för parterna inom detta område, bland annat följande:

- a) Förvaltning av levande akvatiska resurser, fiskeansträngningar och tekniska åtgärder.

Prop. 2013/14:251

Bilaga

- b) Inspektion och kontroll av fiskeverksamhet, med användning av nödvändig övervakningsutrustning, däribland elektroniska övervakningsanordningar och spårbarhetsverktyg, samt säkerställande av att lagstiftningen och kontrollmekanismerna är genomförbara.
- c) Harmoniserad insamling av kompatibla uppgifter om fångster, landningar och flottor samt biologiska och ekonomiska uppgifter.
- d) Förvaltning av fiskekapaciteten, inbegripet ett fungerande register över fiskeflottan.
- e) Marknadseffektivitet, särskilt genom främjande av producentorganisationer och information till konsumenter samt genom saluföringsnormer och spårbarhet.
- f) Utveckling av en strukturpolitik för fiskerisektorn som skapar ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet.

EU/GE/sv 452

AVSNITT 2

HAVSPOLITIK

ARTIKEL 339

Med hänsyn till sitt samarbete inom fiskeri- och miljöpolitik samt havsrelaterad transportpolitik, och i enlighet med relevanta internationella avtal om havsrätt som grundar sig på Förenta nationernas havsrättskonvention, ska parterna också utveckla samarbetet om en integrerad havspolitik, särskilt när det gäller att

- a) främja ett integrerat synsätt på havsfrågor, goda styrelseformer och utbyte av bästa praxis vid användning av marina områden,
- b) främja fysisk planering i kust- och havsområden som ett verktyg för förbättrat beslutsfattande för att göra avvägningar mellan konkurrerande mänskliga verksamheter, i linje med den ekosystembaserade strategin,
- c) främja en integrerad förvaltning av kustområden, i linje med den ekosystembaserade strategin, för att sörja för en hållbar utveckling av kustområdena och förbättra deras motståndskraft mot de risker som dessa områden är utsatta för, inbegripet klimatförändringarnas effekter,

Prop. 2013/14:251

Bilaga

- d) främja innovation och resurseffektivitet inom sjöfartsindustrin som en motor för ekonomisk tillväxt och sysselsättning, inbegripet genom utbyte av bästa praxis,
- e) främja strategiska allianser mellan sjöfartsindustrin, sjöfartstjänster och vetenskapliga institutioner som är specialiserade på havs- och sjöfartsforskning,
- f) arbeta för att stärka den gränsöverskridande och sektorsövergripande övervakningen till havs för att hantera de ökande risker som följer av intensiv sjötrafik, driftsutsläpp från fartyg, sjöolyckor och olaglig verksamhet till sjöss, och
- g) inrätta en regelbunden dialog och främja olika nätverk mellan sjöfartsaktörer.

EU/GE/sv 454

ARTIKEL 340

Samarbetet ska inbegripa

- a) utbyte av information, bästa praxis och erfarenheter samt överföring av "sjöfartskunnande", inbegripet om innovativ teknik inom sjöfartssektorerna och om frågor som rör den marina miljön,
- b) utbyte av information och bästa praxis om finansieringsalternativ för projekt, bland annat offentlig-privata partnerskap, och
- c) utökat samarbete mellan parterna i relevanta internationella forum för maritima frågor.

ARTIKEL 341

En regelbunden dialog kommer att föras mellan parterna om de frågor som omfattas av detta kapitel.

KAPITEL 12

SAMARBETE INOM FORSKNING, TEKNISK UTVECKLING
OCH DEMONSTRATION

ARTIKEL 342

Parterna ska främja samarbete på alla områden inom civil vetenskaplig forskning och teknisk utveckling och demonstration (FoTU) på grundval av principen om ömsesidig nytta och under förutsättning att immateriella rättigheter skyddas på ett lämpligt och verkningsfullt sätt.

ARTIKEL 343

FoTU-samarbetet ska omfatta

- a) politisk dialog och utbyte av vetenskaplig och teknisk information,
- b) underlättande av adekvat tillträde till parternas respektive program,

- c) ökning av forskningskapaciteten och de georgiska forskningsenheternas deltagande i EU:s ramprogram för forskning,
- d) främjande av gemensamma forskningsprojekt på alla FoTU-områden,
- e) utbildning och rörlighetsprogram för vetenskapsmän, forskare och annan personal som bedriver FoTU hos parterna,
- f) underlättande, inom ramen för gällande lagstiftning, av den fria rörligheten för de forskare som deltar i den verksamhet som omfattas av detta avtal och de gränsöverskridande transporter av varor som är avsedda för användning i sådan verksamhet, och
- g) andra former av FoTU-samarbete efter överenskommelse.

ARTIKEL 344

I samband med sådant samarbete bör man eftersträva synergier med annan verksamhet som bedrivs inom ramen för det finansiella samarbetet mellan EU och Georgien enligt bestämmelserna i avdelning VII (Finansiellt stöd samt bestämmelser om bedrägeribekämpning och kontroll) i detta avtal.

KAPITEL 13

KONSUMENTPOLITIK

ARTIKEL 345

Parterna ska samarbeta för att sörja för en hög nivå på konsumentskyddet och för att deras konsumentskyddssystem ska bli förenliga.

ARTIKEL 346

För att uppnå dessa mål kan samarbetet vid behov komma att omfatta

- a) arbete för att tillnärma konsumentlagstiftningen samtidigt som man undviker handelshinder,
- b) främjande av informationsutbyte om konsumentskyddssystem, bland annat om konsumentlagstiftningen och genomförandet av denna, produktsäkerhet för konsumenter, system för informationsutbyte, utbildning/upplysning av och ökad delaktighet för konsumenter samt prövningsmöjligheter för konsumenter,

- c) utbildning av tjänstemän inom förvaltningen och andra företrädare för konsumentintressen,
- d) främjande av oberoende konsumentorganisationers verksamhet och kontakter mellan företrädare för konsumenter.

ARTIKEL 347

Georgien kommer att närma sin lagstiftning till de EU-akter och internationella instrument som anges i bilaga XXIX till detta avtal i enlighet med bestämmelserna i den bilagan.

KAPITEL 14

SYSSELSÄTTNING, SOCIALPOLITIK OCH LIKA MÖJLIGHETER

ARTIKEL 348

Parterna ska stärka sin dialog och sitt samarbete om främjandet av agendan för anständigt arbete, sysselsättningspolitik, hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, dialog mellan arbetsmarknadens parter, socialt skydd, social delaktighet, jämställdhet mellan könen och åtgärder mot diskriminering samt företagens sociala ansvar, och därmed bidra till att främja fler och bättre arbetstillfällen, minskad fattigdom, ökad social sammanhållning, en hållbar utveckling och bättre livskvalitet.

ARTIKEL 349

Samarbetet, som ska grunda sig på utbyte av information och bästa praxis, kan omfatta ett antal frågor som ska väljas ut bland följande områden:

- a) Fattigdomsminskning och ökad social sammanhållning.

- b) Sysselsättningspolitik, med målet att skapa fler och bättre arbetstillfällen med anständiga arbetsvillkor, bland annat i syfte att minska den informella ekonomin och informella sysselsättningen.
- c) Främjande, på lämpligt sätt, av aktiva arbetsmarknadsåtgärder och effektiv arbetsförmedling för att modernisera arbetsmarknaderna och genomföra en anpassning till behoven på parternas arbetsmarknader.
- d) Främjande av mer inkluderande arbetsmarknader och sociala trygghetssystem där missgynnade personer integreras, bland annat personer med funktionsnedsättning och personer från minoritetsgrupper.
- e) Lika möjligheter och åtgärder mot diskriminering, med målet att öka jämställdheten mellan könen och garantera lika möjligheter för kvinnor och män samt bekämpa diskriminering på grund av kön, ras eller etniskt ursprung, religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning.
- f) Socialpolitik, med målet att förbättra det sociala skyddet och systemen för socialt skydd i fråga om kvalitet, tillgänglighet och finansiell hållbarhet.
- g) Stärkande av arbetsmarknadsparternas deltagande och främjande av den sociala dialogen, bland annat genom att stärka kapaciteten hos alla berörda aktörer.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

- h) Främjande av hälsa och säkerhet på arbetsplatsen.
- i) Medvetenhet och dialog om företagens sociala ansvar.

ARTIKEL 350

Parterna ska uppmuntra alla berörda aktörer, inbegripet det civila samhällets organisationer och särskilt arbetsmarknadens parter, att delta i utarbetandet av politik och reformer och i samarbetet mellan parterna enligt vad som föreskrivs i den berörda delen av avdelning VIII (Institutionella och allmänna bestämmelser samt slutbestämmelser) i detta avtal.

ARTIKEL 351

Parterna ska sträva efter att utöka samarbetet om frågor som rör sysselsättning och socialpolitik i alla berörda regionala, multilaterala och internationella forum och organisationer.

EU/GE/sv 462

ARTIKEL 352

Parterna ska främja företagens sociala ansvar och redovisningsskyldighet och uppmuntra ansvarsfulla affärsmetoder, till exempel de som stöds genom ett antal internationella riktlinjer för företagens sociala ansvar och särskilt OECD:s riktlinjer för multinationella företag.

ARTIKEL 353

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel.

ARTIKEL 354

Georgien kommer att närma sin lagstiftning till de EU-akter och internationella instrument som anges i bilaga XXX till detta avtal i enlighet med bestämmelserna i den bilagan.

KAPITEL 15

FOLKHÄLSA

ARTIKEL 355

Parterna är överens om att utveckla sitt samarbete inom folkhälsoområdet för att höja nivån på folkhälsan och skyddet av människors hälsa som en väsentlig beståndsdel i hållbar utveckling och ekonomisk tillväxt.

ARTIKEL 356

Samarbetet ska särskilt omfatta följande områden:

- a) Stärkande av Georgiens offentliga hälso- och sjukvårdssystem, särskilt genom fortsatta reformer av hälso- och sjukvårdssektorn, tryggnad av vård av hög kvalitet, utveckling av personalresurserna inom hälso- och sjukvårdssektorn samt förbättring av styrningen inom och finansieringen av sektorn.

- b) Epidemiologisk övervakning och kontroll av överförbara sjukdomar, till exempel hiv/aids, virushepatit och tuberkulos samt antimikrobiell resistens, samt ökad beredskap för hot mot folkhälsan och nödsituationer.
- c) Förebyggande och kontroll av icke-överförbara sjukdomar, främst genom utbyte av information och bästa praxis, främjande av en hälsosam livsstil, fysisk aktivitet och åtgärder avseende viktiga bestämningfaktorer för hälsa, såsom kost samt beroende av alkohol, narkotika och tobak.
- d) Kvalitet och säkerhet när det gäller ämnen av mänskligt ursprung.
- e) Information och kunskap om hälsa.
- f) Effektivt genomförande av internationella hälsoavtal som parterna har ingått, särskilt det internationella hälsoreglementet och ramkonventionen om tobakskontroll.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

ARTIKEL 357

Georgien kommer att närma sin lagstiftning till de EU-akter och internationella instrument som anges i bilaga XXXI till detta avtal i enlighet med bestämmelserna i den bilagan.

KAPITEL 16

ALLMÄN OCH YRKESINRIKTAD UTBILDNING SAMT UNGDOMSFRÅGOR

ARTIKEL 358

Parterna ska samarbeta på området allmän och yrkesinriktad utbildning för att intensifiera samarbetet och dialogen, även dialogen om politiska frågor, och eftersträva ett närmande till EU:s politik och praxis. Parterna ska samarbeta för att främja livslångt lärande samt uppmuntra samarbete och öppenhet på alla nivåer inom allmän och yrkesinriktad utbildning, med särskild tonvikt på högre utbildning.

EU/GE/sv 466

ARTIKEL 359

Samarbetet på området allmän och yrkesinriktad utbildning ska bland annat inriktas på följande områden:

- a) Främjande av livslångt lärande, som är nyckeln till tillväxt och sysselsättning och kan göra det möjligt för medborgarna att delta fullt ut i samhället.
- b) Modernisering av systemen för allmän och yrkesinriktad utbildning samt förbättring av kvaliteten, relevansen och tillträdet under hela utbildningsstegen från förskola och barnomsorg till högre utbildning.
- c) Främjande av den högre utbildningens kvalitet på ett sätt som är förenligt med EU:s moderniseringsagenda för högre utbildning och Bolognaprocessen.
- d) Stärkande av det internationella akademiska samarbetet, deltagande i EU:s samarbetsprogram, ökad rörlighet för studerande och lärare.
- e) Uppmuntrande av inläring av främmande språk.

Prop. 2013/14:251

Bilaga

- f) Främjande av framstegen mot ett erkännande av kvalifikationer och kompetens samt säkerställande av öppenhet på området.
- g) Främjande av samarbete i fråga om yrkesutbildning, med beaktande av EU:s goda praxis.
- h) Stärkande av förståelsen av och kunskaperna om den europeiska integrationen, den akademiska dialogen om förbindelserna mellan EU och länderna i det östliga partnerskapet samt deltagandet i relevanta EU-program.

ARTIKEL 360

Parterna är överens om att samarbeta på ungdomsområdet i syfte att

- a) stärka samarbetet och utbytet på området ungdomspolitik och icke-formell utbildning för ungdomar och ungdomsledare,

EU/GE/sv 468

- b) stödja ungdomars och ungdomsledares rörlighet som ett sätt att främja interkulturell dialog och förvärvande av kunskap, färdigheter och kompetens utanför de formella utbildningssystemen, inbegripet genom frivilligarbete,
- c) främja samarbete mellan ungdomsorganisationer.

ARTIKEL 361

Georgien kommer att genomföra och utarbeta politik som överensstämmer med ramen för EU:s politik och praxis med hänvisning till dokument i bilaga XXXII till detta avtal i enlighet med bestämmelserna i den bilagan.

KAPITEL 17

SAMARBETE PÅ KULTUROMRÅDET

ARTIKEL 362

Parterna kommer att främja kulturellt samarbete med vederbörlig hänsyn till principerna i 2005 års konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar från Förenta nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur (Unesco). Parterna kommer att sträva efter en regelbunden politisk dialog på områden av ömsesidigt intresse, inbegripet utveckling av kulturnäringsen i EU och Georgien. Samarbetet mellan parterna kommer att främja interkulturell dialog, bland annat genom deltagande av kultursektorn och det civila samhället i EU och Georgien.

ARTIKEL 363

Parterna ska inrikta sitt samarbete på en rad områden, nämligen

- a) kulturellt samarbete och kulturellt utbyte,

- b) rörlighet för konst och konstnärer och förstärkning av kultursektorns kapacitet,
- c) interkulturell dialog,
- d) dialog om kulturpolitik, och
- e) samarbete i internationella forum såsom Unesco och Europarådet, bland annat för att främja kulturell mångfald samt för att bevara och tillvarata det kulturella och historiska arvet.

KAPITEL 18

SAMARBETE PÅ OMRÅDET AUDIOVISUELLA MEDIER OCH ANDRA MEDIER

ARTIKEL 364

Parterna kommer att främja samarbete på det audiovisuella området. Samarbetet ska stärka den audiovisuella industrin i EU och Georgien, särskilt genom fortbildning av yrkesverksamma, informationsutbyte och främjande av samproduktioner inom film- och televisionsområdet.

ARTIKEL 365

1. Parterna ska utveckla en regelbunden dialog på området audiovisuell politik och mediepolitik, och samarbeta för att stärka mediernas oberoende och professionalism samt förbindelserna med EU:s medier i överensstämmelse med europeiska standarder, däribland Europarådets standarder och Unescos konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar från 2005.

2. Samarbetet skulle bland annat kunna omfatta frågan om utbildning av journalister och andra yrkesverksamma på mediaområdet.

ARTIKEL 366

Parterna ska inrikta sitt samarbete på en rad områden, nämligen

- a) dialog om audiovisuell politik och mediepolitik,
- b) dialog i internationella forum (såsom Unesco och WTO), och
- c) audiovisuella och andra medier, inbegripet samarbete i fråga om film.

ARTIKEL 367

Georgien kommer att närma sin lagstiftning till de EU-akter och internationella instrument som anges i bilaga XXXIII till detta avtal i enlighet med bestämmelserna i den bilagan.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

KAPITEL 19

SAMARBETE PÅ OMRÅDET IDROTT OCH FYSISK AKTIVITET

ARTIKEL 368

Parterna ska främja samarbete på området idrott och fysisk aktivitet genom utbyte av information och bästa praxis för att främja en hälsosam livsstil och idrottens sociala och fostrande värderingar samt för att bekämpa globala hot mot idrotten, såsom dopning, rasism och våld.

EU/GE/sv 474

KAPITEL 20

SAMARBETE MED DET CIVILA SAMHÄLLET

ARTIKEL 369

Parterna ska stärka en dialog om samarbete med det civila samhället i syfte att

- a) stärka kontakterna samt informations- och erfarenhetsutbytet mellan alla sektorer i det civila samhället i EU och Georgien,
- b) sörja för ökad kunskap om och förståelse av Georgien, inbegripet landets historia och kultur, i EU och särskilt hos de organisationer i det civila samhället som är baserade i medlemsstaterna, och på så sätt göra det möjligt att öka medvetenheten om möjligheterna till framtida förbindelser och utmaningarna i samband med detta,
- c) på motsvarande sätt sörja för ökad kunskap om och förståelse av EU i Georgien och särskilt hos det civila samhällets organisationer i Georgien, varvid inriktningen bland annat ska ligga på de värderingar som ligger till grund för EU samt EU:s politik och funktionssätt.

ARTIKEL 370

Parterna ska främja dialog och samarbete mellan berörda parter i det civila samhället från bägge sidor som en integrerad del av förbindelserna mellan EU och Georgien. Syftet med denna dialog och detta samarbete är att

- a) sörja för att det civila samhället deltar i förbindelserna mellan EU och Georgien, särskilt vid genomförandet av bestämmelserna i detta avtal,
- b) öka det civila samhällets deltagande i den offentliga beslutsprocessen, särskilt genom att upprätthålla en öppen, transparent och regelbunden dialog mellan de offentliga institutionerna och representativa sammanslutningar och det civila samhället,
- c) underlätta en gynnsam miljö för institutionell uppbyggnad och utveckling av det civila samhällets organisationer på olika sätt, bland annat genom stöd för opinionsbildning, informella och formella nätverk samt en rättslig ram för det civila samhället som möjliggör ömsesidiga besök och seminarier, och

- d) göra det möjligt för företrädare för det civila samhället från båda parter att bekanta sig med processer för samråd och dialog mellan det civila samhället, inbegripet arbetsmarknadens parter, och offentliga myndigheter, särskilt i syfte att stärka det civila samhället i den politiska beslutsprocessen.

ARTIKEL 371

En regelbunden dialog kommer att föras mellan parterna om de frågor som omfattas av detta kapitel.

KAPITEL 21

REGIONAL UTVECKLING SAMT GRÄNSÖVERSKRIDANDE
OCH REGIONALT SAMARBETE

ARTIKEL 372

1. Parterna ska främja ömsesidig förståelse och bilateralt samarbete på området regional utvecklingspolitik, inbegripet metoder för att utforma och genomföra regionalpolitik, flernivåstyrning och partnerskap, med särskild tonvikt på utveckling av missgynnade områden och territoriellt samarbete, med målet att inrätta kommunikationskanaler och öka informations- och erfarenhetsutbytet mellan nationella och lokala myndigheter, socio-ekonomiska aktörer och det civila samhället.

2. Parterna ska särskilt samarbeta för att anpassa Georgiens praxis till följande principer:
  - a) Stärkande av flernivåstyrningen eftersom den påverkar både den centrala nivån och kommunerna, med särskild tonvikt på sätt att öka de lokala aktörernas deltagande.
  - b) Befästade av partnerskapet mellan alla parter som medverkar i regional utveckling.
  - c) Samfinansiering genom ett finansiellt bidrag från dem som medverkar i genomförandet av program och projekt för regional utveckling.

ARTIKEL 373

1. Parterna ska stödja och stärka lokala myndigheters medverkan i regionalpolitiskt samarbete, inbegripet gränsöverskridande samarbete och sammanhängande förvaltningsstrukturer, öka samarbetet genom inrättande av en möjliggörande ömsesidig rättslig ram, vidmakthålla och utveckla kapacitetsfrämjande åtgärder samt främja ett stärkande av gränsöverskridande och regionala ekonomiska nätverk och företagsnätverk.

Prop. 2013/14:251

Bilaga

2. Parterna kommer att samarbeta för att stärka den institutionella och operativa kapaciteten hos georgiska institutioner på området regional utveckling och fysisk planering, bland annat genom att
  - a) förbättra den interinstitutionella samordningen, särskilt mekanismen för vertikal och horisontell samverkan mellan centrala och lokala myndigheter i processen för utarbetande och genomförande av regional politik,
  - b) bygga upp de lokala myndigheternas kapacitet att främja ömsesidigt gränsöverskridande samarbete i enlighet med EU:s principer och praxis,
  - c) utbyta kunskap, information och bästa praxis om regional utvecklingspolitik för att främja de lokala samhällenas välfärd och en enhetlig utveckling för regionerna.

EU/GE/sv 480

ARTIKEL 374

1. Parterna ska stärka och uppmuntra utvecklingen av gränsöverskridande samarbete på andra områden som omfattas av detta avtal, bland annat transport, energi, kommunikationsnät, kultur, utbildning, turism och hälso- och sjukvård.

2. Parterna ska intensifiera samarbetet mellan sina regioner i form av transnationella och interregionala program, uppmuntra georgiska regioners deltagande i europeiska regionala strukturer och organisationer samt främja deras ekonomiska och institutionella utveckling genom att genomföra projekt av gemensamt intresse.

3. Dessa verksamheter kommer att ske inom ramen för
  - a) ett fortsatt territoriellt samarbete med europeiska regioner, inklusive genom program för transnationellt och gränsöverskridande samarbete,

  - b) samarbete inom ramen för det östliga partnerskapet och med EU-organ, däribland Regionkommittén, samt deltagande i olika europeiska regionala projekt och initiativ,

Prop. 2013/14:251
Bilaga

- c) samarbete med bland annat Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Europeiskt observationsnätverk för territoriell utveckling och sammanhållning.

ARTIKEL 375

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel.

KAPITEL 22

CIVILSKYDD

ARTIKEL 376

Parterna ska utveckla och stärka sitt samarbete för att bekämpa naturkatastrofer och katastrofer orsakade av människor. Samarbetet ska bedrivas med beaktande av parternas intresse på grundval av jämlikhet och ömsesidig nytta, samt med hänsyn till det ömsesidiga beroendet mellan parterna och multilateral verksamhet på området.

EU/GE/sv 482

ARTIKEL 377

Samarbetet ska syfta till att förbättra förebyggandet av, förberedelserna inför och insatserna vid naturkatastrofer och katastrofer orsakade av människor.

ARTIKEL 378

Parterna ska bland annat utbyta information och sakkunskap och genomföra gemensam verksamhet på bilateral basis och/eller inom ramen för multilaterala program. Samarbetet kan bland annat ske genom genomförandet av specifika avtal och/eller administrativa överenskommelser på detta område som ingåtts mellan parterna.

ARTIKEL 379

Samarbetet kan omfatta följande mål:

- a) Utbyte och regelbunden uppdatering av kontaktuppgifter för att säkerställa kontinuitet i dialogen och för att möjliggöra kontakter på dygnet runt-basis.
- b) Underlättande av ömsesidigt bistånd vid allvarliga nödsituationer, i tillämpliga fall och förutsatt att det finns tillräckliga resurser.
- c) Utbyte på dygnet runt-basis av varningar i ett tidigt skede och uppdaterad information om storskaliga nödsituationer som påverkar EU eller Georgien, inbegripet ansökningar och erbjudanden om bistånd.
- d) Utbyte av information om parternas tillhandahållande av bistånd till tredjeländer för nödsituationer, där EU:s civilskyddsmekanism är aktiverad.
- e) Samarbete om stöd från den mottagande nationen vid begäran om/tillhandahållande av bistånd.

- f) Utbyte av bästa praxis och riktlinjer i fråga om förebyggande av, beredskap för och insatser vid katastrofer.
- g) Samarbete om katastrofriskreducering, bland annat med stöd av institutionella band och kampanjer; information, utbildning och kommunikation; bästa praxis som syftar till att förebygga och begränsa effekterna av naturkatastrofer.
- h) Samarbete för att förbättra kunskapsbasen om katastrofer samt om bedömningar av faror och risker i samband med katastrofhantering.
- i) Samarbete om bedömningen av katastrofers effekter på miljön och folkhälsan.
- j) Inbjudan av experter till särskilda tekniska seminarier och symposier om civilskyddsfrågor.
- k) Inbjudan, efter en bedömning från fall till fall, av observatörer till särskilda övningar och kurser som anordnas av EU och/eller Georgien.
- l) Stärkande av samarbetet om det effektivaste sättet att använda den tillgängliga civilskyddskapaciteten.

KAPITEL 23

DELTAGANDE I EUROPEISKA UNIONENS ORGAN OCH PROGRAM

ARTIKEL 380

Georgien ska ha rätt att delta i alla unionsorgan som är öppna för Georgien i enlighet med de relevanta bestämmelserna om inrättande av dessa organ. Georgien ska ingå separata avtal med EU för att göra det möjligt för landet att delta i varje sådant organ, bland annat avtal om storleken på landets ekonomiska bidrag.

ARTIKEL 381

Georgien ska ha rätt att delta i alla unionens pågående och framtida program som öppnas för Georgien i enlighet med de relevanta bestämmelserna om antagande av dessa program. Georgiens deltagande i unionens program ska ske i överensstämmelse med bestämmelserna i protokoll III till detta avtal om ett ramavtal mellan Europeiska unionen och Georgien om allmänna principer för Georgiens deltagande i unionsprogram.

ARTIKEL 382

Parterna kommer att föra en regelbunden dialog om Georgiens deltagande i EU:s program och organ. I synnerhet ska EU underrätta Georgien om nya EU-organ och nya unionsprogram inrättas, samt om ändringar när det gäller deltagandet i unionsprogram och organ, enligt artiklarna 380 och 381 i detta avtal.

AVDELNING VII

FINANSIELLT STÖD SAMT BESTÄMMELSER OM BEDRÄGERIBEKÄMPNING
OCH KONTROLL

KAPITEL 1

FINANSIELLT STÖD

ARTIKEL 383

Georgien ska erhålla finansiellt stöd genom EU:s berörda finansieringsmekanismer och finansieringsinstrument. Georgien kan också dra nytta av samarbete med Europeiska investeringsbanken (EIB), Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling (EBRD) och andra internationella finansinstitut. Det finansiella stödet kommer att bidra till att uppnå målen för detta avtal och kommer att tillhandahållas i enlighet med detta kapitel.

ARTIKEL 384

Huvudprinciperna för det finansiella stödet ska anges i förordningarna för EU:s berörda finansieringsinstrument.

ARTIKEL 385

De prioriterade områden som parterna har enats om för EU:s finansiella stöd ska anges i årliga handlingsprogram som när så är tillämpligt grundar sig på fleråriga ramar som avspeglar de överenskomna politiska prioriteringarna. De stödbelopp som fastställs i dessa program ska ta hänsyn till Georgiens behov, sektoriella kapacitet och framsteg med reformerna, särskilt inom områden som omfattas av detta avtal.

ARTIKEL 386

För att på bästa sätt använda de tillgängliga resurserna ska parterna sträva efter att se till att EU-stödet genomförs i nära samarbete och samordning med andra givarländer, givarorganisationer och internationella finansinstitut, och i enlighet med internationella principer om biståndseffektivitet.

ARTIKEL 387

Den rättsliga, administrativa och tekniska grunden för det finansiella stödet fastställs inom ramen för relevanta avtal mellan parterna.

ARTIKEL 388

Associeringsrådet ska underrättas om framstegen när det gäller det finansiella stödet och om genomförandet av detta, samt om stödets inverkan på uppnåendet av målen för detta avtal. I detta syfte ska parternas berörda organ på ömsesidig och kontinuerlig basis tillhandahålla relevant information avseende övervakning och utvärdering.

ARTIKEL 389

Parterna ska genomföra stödet i enlighet med principerna om sund ekonomisk förvaltning och samarbeta för att skydda EU:s och Georgiens ekonomiska intressen i enlighet med kapitel 2 (Bestämmelser om bedrägeribekämpning och kontroll) i denna avdelning.

KAPITEL 2

BESTÄMMELSER OM BEDRÄGERIBEKÄMPNING OCH KONTROLL

ARTIKEL 390

Definitioner

I detta kapitel ska definitionerna i protokoll IV till detta avtal gälla.

ARTIKEL 391

Tillämpningsområde

Detta kapitel ska vara tillämpligt på eventuella ytterligare avtal eller finansieringsinstrument som ingås mellan parterna, och eventuella andra EU-finansieringsinstrument som Georgien kan vara associerat med, utan att det påverkar tillämpningen av andra ytterligare bestämmelser som rör revisioner, kontroller på plats, inspektioner, kontroller och åtgärder mot bedrägerier, inbegripet de som vidtas av Europeiska revisionsrätten och Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf).

ARTIKEL 392

Åtgärder för att förebygga och bekämpa bedrägerier, korruption och all annan olaglig verksamhet

Parterna ska vidta verkningsfulla åtgärder för att förebygga och bekämpa bedrägerier, korruption och all annan olaglig verksamhet i samband med genomförandet av EU-medel, bl.a. genom ömsesidigt administrativt bistånd och ömsesidig rättslig hjälp på de områden som omfattas av detta avtal.

ARTIKEL 393

Informationsutbyte och ytterligare operativt samarbete

1. För att säkerställa att detta kapitel genomförs på rätt sätt ska behöriga myndigheter i Georgien och EU regelbundet utbyta information, och de ska genomföra samråd när en av parterna begär detta.
2. Olaf kan komma överens med de behöriga georgiska motparterna i enlighet med Georgiens lagstiftning om ytterligare samarbete på området bedrägeribekämpning, inbegripet operativa överenskommelser med de georgiska myndigheterna.
3. När det gäller överföring och behandling av personuppgifter ska artikel 14 i avdelning III (Frihet, säkerhet och rättvisa) i detta avtal gälla.

ARTIKEL 394

Förebyggande av bedrägerier, korruption och oegentligheter

1. Myndigheterna i EU och Georgien ska regelbundet kontrollera att de insatser som finansierats med EU-medel har genomförts korrekt. De ska vidta lämpliga åtgärder för att förebygga och åtgärda oegentligheter och bedrägeri.
2. Myndigheterna i EU och Georgien ska vidta alla lämpliga åtgärder för att förebygga och åtgärda eventuella fall av givande eller tagande av muta och förhindra intressekonflikter i alla skeden av förfarandena i samband med genomförandet av EU-medel.
3. De georgiska myndigheterna ska underrätta Europeiska kommissionen om eventuella förebyggande åtgärder som vidtagits.
4. Europeiska kommissionen ska ha rätt att erhålla bevis i enlighet med artikel 56 i rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 av den 25 juni 2002 med budgetförordning för Europeiska gemenskapernas allmänna budget.

5. I synnerhet ska den också ha rätt att erhålla bevis på att upphandlings- och bidragsförfarandena följer principerna om insyn, likabehandling och icke-diskriminering, förhindra eventuella intressekonflikter, erbjuda garantier som är likvärdiga med internationellt godtagna normer och sörja för överensstämmelse med bestämmelserna om sund ekonomisk förvaltning.

6. I enlighet med sina egna förfaranden kommer parterna att förse varandra med all information om genomförandet av EU-medel och ska utan dröjsmål underrätta varandra om eventuella viktigare ändringar av sina förfaranden eller system.

ARTIKEL 395

Rättsliga förfaranden, utredning och lagföring

De georgiska myndigheterna ska väcka talan, och vid behov utreda och lagföra misstänkta och faktiska fall av bedrägeri, korruption eller varje annan oegentlighet, däribland intressekonflikter, efter nationella kontroller eller EU-kontroller. När så är lämpligt får Olaf bistå de behöriga georgiska myndigheterna i denna uppgift.

ARTIKEL 396

Kommunikation om bedrägerier, korruption och oegentligheter

1. De georgiska myndigheterna ska utan dröjsmål till Europeiska kommissionen överlämna all information som har kommit till deras kännedom och som rör faktiska fall av bedrägeri eller korruption samt ska utan dröjsmål underrätta Europeiska kommissionen om varje annan oegentlighet, inbegripet intressekonflikter, i samband med genomförandet av EU-medel. Vid misstanke om bedrägeri eller korruption ska Olaf och Europeiska kommissionen också underrättas.
2. De georgiska myndigheterna ska också rapportera om alla åtgärder som vidtas i samband med sakuppgifter som anmäls i enlighet med denna artikel. Om det inte föreligger några fall av bedrägeri, korruption eller andra oegentligheter att rapportera ska de georgiska myndigheterna underrätta Europeiska kommissionen efter utgången av varje kalenderår.

ARTIKEL 397

Revision

1. Europeiska kommissionen och Europeiska revisionsrätten har rätt att undersöka om alla utgifter i samband med genomförandet av EU-medel har varit lagliga och korrekta och om den ekonomiska förvaltningen varit sund.
2. Revisioner ska utföras på grundval av både åtaganden och betalningar. De ska grunda sig på räkenskapshandlingar och om nödvändigt utföras på plats i lokalerna hos enheter som förvaltar eller deltar i genomförandet av EU-medel. Revisionerna får utföras innan räkenskaperna för räkenskapsåret i fråga avslutas och under en period av fem år från den dag då slutbetalningen gjordes.
3. Europeiska kommissionens inspektörer eller andra personer som bemyndigats av Europeiska kommissionen eller Europeiska revisionsrätten får utföra dokumentkontroller eller kontroller på plats och revisioner i lokalerna hos enheter som förvaltar eller deltar i genomförandet av EU-medel och hos deras underleverantörer i Georgien.

4. Europeiska kommissionens inspektörer eller andra personer som bemyndigats av Europeiska kommissionen eller Europeiska revisionsrätten ska få tillfredsställande tillgång till anläggningar, arbeten och dokument, också i elektronisk form, för att genomföra sådana revisioner. Alla offentliga institutioner i Georgien bör underrättas om denna rätt till tillträde och den bör uttryckligen anges i de avtal som ingås för att genomföra de instrument som det hänvisas till i detta avtal.

5. De kontroller och revisioner som beskrivs ovan är tillämpliga på alla uppdragstagare och underleverantörer som har mottagit EU-medel. När de utför sina uppgifter ska Europeiska revisionsrätten och de georgiska revisionsorganen samarbeta i en anda av förtroende och samtidigt bevara sitt oberoende.

ARTIKEL 398

Kontroller på plats

1. Inom ramen för detta avtal ska Olaf bemyndigas att genomföra kontroller och inspektioner på platsen för att skydda EU:s finansiella intressen i enlighet med bestämmelserna i rådets förordning (EG, Euratom) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter.
2. Kontrollerna och inspektionerna på platsen ska förberedas och genomföras av Olaf i nära samarbete med de behöriga myndigheterna i Georgien med beaktande av relevant georgisk lagstiftning.
3. De georgiska myndigheterna ska i god tid underrättas om föremålet för, syftet med och den rättsliga grunden för kontrollerna och inspektionerna, så att de kan lämna all den hjälp som behövs. För detta ändamål får tjänstemän från behöriga georgiska myndigheter delta i kontroller och inspektioner på plats.

4. Om de berörda georgiska myndigheterna anmäler sitt intresse ska kontrollerna och inspektionerna på plats utföras gemensamt av Olaf och de georgiska myndigheterna.
5. Om en ekonomisk aktör motsätter sig en kontroll eller en inspektion på plats, ska de georgiska myndigheterna, inom ramen för sin nationella lagstiftning, lämna Olaf erforderligt bistånd så att den kan genomföra den kontroll eller inspektion på plats som den blivit ålagd att göra.

ARTIKEL 399

Administrativa åtgärder och påföljder

Utan att det påverkar tillämpningen av Georgiens lagstiftning får Europeiska kommissionen tillgripa administrativa åtgärder och påföljder i enlighet med rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 och kommissionens förordning (EG, Euratom) nr 2342/2002 av den 23 december 2002 om genomförandebestämmelser för rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 med budgetförordning för Europeiska gemenskapernas allmänna budget samt i enlighet med rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen.

ARTIKEL 400

Återkrav

1. De georgiska myndigheterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att genomföra de bestämmelser som nämns nedan rörande återkrav av EU-medel som felaktigt betalats ut till det statliga finansieringsorganet.
2. Om de georgiska myndigheterna har anförtröts att genomföra EU-medel har Europeiska kommissionen rätt att återkräva EU-medel som utbetalats felaktigt, särskilt genom finansiella korrigeringar. Europeiska kommissionen ska ta hänsyn till de åtgärder som de georgiska myndigheterna har vidtagit för att förhindra att de berörda EU-medlen går förlorade.
3. Europeiska kommissionen ska samråda med Georgien i frågan innan den fattar något beslut om återkrav. Tvister om återkrav kommer att diskuteras i associeringsrådet.

4. Om Europeiska kommissionen genomför EU-medel direkt eller indirekt genom att anförtro tredje parter uppgifter för genomförande av budgeten, ska beslut, som Europeiska kommissionen fattar inom tillämpningsområdet för denna avdelning och som medför betalningsskyldighet för andra än stater, vara verkställbara i Georgien i överensstämmelse med följande principer:
- a) Verkställigheten ska styras av de civilprocessrättsliga regler som är i kraft i Georgien. Beslutet om att verkställighet ska ske ska bifogas Europeiska kommissionens beslut utan andra formaliteter än en verifiering av beslutets äkthet utförd av den nationella myndighet som Georgiens regering ska utse för detta ändamål och om vilken den ska underrätta Europeiska kommissionen och Europeiska unionens domstol.
  - b) När dessa formaliteter har uppfyllts på begäran av den berörda parten, får denna inleda ett verkställighetsförfarande i enlighet med georgisk lagstiftning genom att vända sig direkt till den behöriga myndigheten.
  - c) Verkställigheten får skjutas upp endast genom avgörande av Europeiska unionens domstol. Domstolarna i Georgien ska dock vara behöriga att pröva klagomål om att verkställigheten inte genomförts korrekt.

5. De myndigheter som Georgiens regering har utsett ska utfärda beslutet om att verkställighet ska ske utan annan kontroll än verifiering av aktens äkthet. Verkställigheten ska ske i enlighet med de civilprocessrättsliga regler som gäller i Georgien. Europeiska unionens domstol ska ansvara för kontrollen av att de berörda EU-myndigheternas beslut om att verkställighet ska ske är lagligt.

6. Domar som Europeiska unionens domstol utfärdar på grundval av en skiljedomsklausul i ett avtal inom ramen för detta kapitel ska vara verkställbara på samma villkor.

ARTIKEL 401

Konfidentialitet

Upplysningar som meddelats eller erhållits i enlighet med detta kapitel, oavsett form, ska omfattas av tystnadsplikt och ges samma skydd som motsvarande upplysningar har enligt georgisk lagstiftning, samt enligt de motsvarande bestämmelser som är tillämpliga på EU-institutionerna. Upplysningarna får endast överlämnas till personer inom EU-institutionerna, i medlemsstaterna eller i Georgien som i kraft av sin befattning ska ha vetskap om dem, och de får inte användas i andra syften än för att säkerställa ett effektivt skydd av parternas finansiella intressen.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

ARTIKEL 402

Tillnärmning av lagstiftning

Georgien kommer att närma sin lagstiftning till de EU-akter och internationella instrument som avses i bilaga XXXIV till detta avtal i enlighet med bestämmelserna i den bilagan.

EU/GE/sv 504

AVDELNING VIII

INSTITUTIONELLA OCH ALLMÄNNA BESTÄMMELSER SAMT SLUTBESTÄMMELSER

KAPITEL 1

INSTITUTIONELL RAM

ARTIKEL 403

Den politiska och strategiska dialogen mellan parterna, inbegripet om frågor som rör sektorssamarbetet, kan ske på alla nivåer. En periodisk strategisk dialog på hög nivå ska föras inom det associeringsråd som inrättas i artikel 404 och, efter överenskommelse, inom ramen för regelbundna möten mellan företrädare för båda parter på ministernivå.

Associeringsråd

ARTIKEL 404

1. Härmed inrättas ett associeringsråd. Det ska övervaka och kontrollera tillämpningen och genomförandet av detta avtal samt periodiskt se över hur detta avtal fungerar mot bakgrund av dess mål.
2. Associeringsrådet ska regelbundet sammanträda på ministernivå, åtminstone en gång per år, och när omständigheterna så kräver. Associeringsrådet får sammanträda i alla konstellationer, efter överenskommelse.
3. Förutom att övervaka och kontrollera tillämpningen och genomförandet av detta avtal ska associeringsrådet undersöka alla viktiga frågor som uppstår inom ramen för detta avtal och övriga bilaterala och internationella frågor av ömsesidigt intresse.

ARTIKEL 405

1. Associeringsrådet ska bestå av medlemmar av Europeiska unionens råd och ledamöter av Europeiska kommissionen, å ena sidan, och ledamöter av den georgiska regeringen, å andra sidan.
2. Associeringsrådet ska självt fastställa sin arbetsordning.
3. Ordförandeskapet i associeringsrådet ska växelvis innehas av en företrädare för unionen och en företrädare för Georgien.
4. Vid behov och efter överenskommelse får företrädare för andra organ inom parterna delta som observatörer i associeringsrådets arbete.

ARTIKEL 406

1. För att målen i detta avtal ska uppnås ska associeringsrådet ha befogenhet att fatta beslut inom avtalets tillämpningsområde. Besluten ska vara bindande för parterna och dessa ska vidta lämpliga åtgärder, om nödvändigt också åtgärder av organ som inrättats inom ramen för detta avtal, i linje med bestämmelser i detta avtal för att genomföra de beslut som fattats. Associeringsrådet får även avge rekommendationer. Det ska anta sina beslut och rekommendationer genom överenskommelse mellan parterna, vid behov efter det att parternas respektive interna förfaranden har slutförts.
2. I enlighet med det mål om ett gradvis närmande av Georgiens lagstiftning till EU:s lagstiftning som uppställts i detta avtal kommer associeringsrådet att vara ett forum för utbyte av information om valda rättsakter i Europeiska unionens och Georgiens lagstiftning, såväl sådana som håller på att utarbetas som sådana som är i kraft, och om åtgärder för genomförande, verkställande och efterlevnad.
3. I enlighet med punkt 1 i denna artikel ska associeringsrådet ha befogenhet att uppdatera eller ändra bilagorna till detta avtal, utan att det påverkar tillämpningen av de särskilda bestämmelserna i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.

Associeringskommitté

ARTIKEL 407

1. Härmed inrättas en associeringskommitté. Den ska biträda associeringsrådet vid fullgörandet av dess uppgifter och utövandet av dess funktioner.
2. Associeringskommittén ska bestå av företrädare för parterna, i princip på högre tjänstemannanivå.
3. Ordförandeskapet i associeringskommittén ska växelvis innehas av en företrädare för EU och en företrädare för Georgien.

ARTIKEL 408

1. Associeringsrådet ska i sin arbetsordning fastställa associeringskommitténs uppgifter och funktionssätt, som bland annat ska bestå i att förbereda associeringsrådets möten. Associeringskommittén ska sammanträda minst en gång om året och när parterna är överens om att omständigheterna så kräver.
2. Associeringsrådet får delegera vilken som helst av sina befogenheter till associeringskommittén, inbegripet befogenheten att fatta bindande beslut.
3. Associeringskommittén ska ha befogenhet att anta beslut i de fall som anges i detta avtal och inom områden där associeringsrådet har delegerat befogenheter till den i enlighet med artikel 406.1 i detta avtal. Dessa beslut ska vara bindande för parterna, som ska vidta lämpliga åtgärder för att genomföra dem. Associeringskommittén ska anta sina beslut genom överenskommelse mellan parterna, med hänsyn till deras respektive interna förfaranden.

4. Associeringskommittén ska sammanträda i en särskild konstellation för att hantera alla frågor som har samband med avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal. Associeringskommittén ska sammanträda i denna konstellation minst en gång per år.

ARTIKEL 409

Särskilda kommittéer, underkommittéer och organ

1. Associeringskommittén ska bistås av de underkommittéer som inrättas inom ramen för detta avtal.
2. Associeringsrådet får besluta att inrätta särskilda kommittéer eller organ inom särskilda områden som är nödvändiga för genomförandet av detta avtal, och ska fastställa sådana särskilda kommittéers eller organs sammansättning, uppgifter och funktionssätt. Dessutom får sådana särskilda kommittéer eller organ föra diskussioner om frågor som de anser vara relevanta utan att det påverkar någon av de särskilda bestämmelserna i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

3. Associeringskommittén får också inrätta underkommittéer, bland annat för att bedöma de framsteg som gjorts i de regelbundna dialoger som avses i avdelning V (Ekonomiskt samarbete) och avdelning VI (Andra samarbetsområden) i detta avtal.
4. Underkommittéerna ska ha befogenhet att fatta beslut i de fall som anges i detta avtal. De ska regelbundet och efter behov rapportera om sin verksamhet till associeringskommittén.
5. De underkommittéer som inrättas inom ramen för avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal ska underrätta associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 408.4 i detta avtal om datumet och dagordningen för sina sammanträden i tillräckligt god tid före sammanträdena. De ska rapportera om sin verksamhet vid varje reguljärt sammanträde i associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor.
6. Förekomsten av en eller flera underkommittéer ska inte utgöra ett hinder för någondera parten att ta upp en fråga direkt med associeringskommittén, också i dess konstellation för handelsfrågor.

Parlamentarisk associeringskommitté

ARTIKEL 410

1. Härmed inrättas en parlamentarisk associeringskommitté. Den ska vara ett forum för ledamöter av Europaparlamentet och Georgiens parlament där de kan mötas och utbyta åsikter. Den ska sammanträda med de intervall som den själv bestämmer.
2. Den parlamentariska associeringskommittén ska bestå av ledamöter av Europaparlamentet, å ena sidan, och ledamöter av Georgiens parlament, å andra sidan.
3. Den parlamentariska associeringskommittén ska själv fastställa sin arbetsordning.
4. Ordförandeskapet i den parlamentariska associeringskommittén ska innehas växelvis av en företrädare för Europaparlamentet och en företrädare för Georgiens parlament, i enlighet med de bestämmelser som fastställs i kommitténs arbetsordning.

ARTIKEL 411

1. Den parlamentariska associeringskommittén får begära relevanta upplysningar om avtalets genomförande från associeringsrådet, som då ska tillhandahålla den parlamentariska associeringskommittén dessa upplysningar.
2. Den parlamentariska associeringskommittén ska informeras om associeringsrådets beslut och rekommendationer.

3. Den parlamentariska associeringskommittén får utfärda rekommendationer till associeringsrådet.
4. Den parlamentariska associeringskommittén får inrätta underkommittéer.

Plattform för det civila samhället

ARTIKEL 412

1. Parterna ska också främja regelbundna möten med företrädare för sina civila samhällen, i syfte att hålla dem informerade om och inhämta deras synpunkter när det gäller genomförandet av detta avtal.
2. Härmed inrättas en plattform för det civila samhället i EU och Georgien. Den ska vara ett forum för möten och åsiktsutbyte mellan, och bestå av, företrädare för det civila samhället i EU, däribland ledamöter i Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, och företrädare för det civila samhället i Georgien, däribland företrädare för den nationella plattformen i forumet för det civila samhället inom det östliga partnerskapet. Den ska sammanträda med de intervall som den själv bestämmer.

3. Plattformen för det civila samhället ska själv fastställa sin arbetsordning.
4. Ordförandeskapet i plattformen för det civila samhället ska växelvis innehas av en företrädare för Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och företrädare för det civila samhället i Georgien, i enlighet med de bestämmelser som fastställs i plattformens arbetsordning.

ARTIKEL 413

1. Plattformen för det civila samhället ska informeras om associeringsrådets beslut och rekommendationer.
2. Plattformen för det civila samhället får utfärda rekommendationer till associeringsrådet.
3. Associeringskommittén och den parlamentariska associeringskommittén ska anordna regelbundna kontakter med företrädare för plattformen för det civila samhället för att inhämta deras åsikter om uppnåendet av målen för detta avtal.

KAPITEL 2

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

ARTIKEL 414

Tillgång till domstolar och administrativa organ

Inom ramen för detta avtal åtar sig parterna att se till att fysiska och juridiska personer från den andra parten, utan diskriminering i förhållande till de egna medborgarna, har tillgång till parternas behöriga domstolar och administrativa organ för att kunna försvara sina personliga rättigheter och sin äganderätt.

ARTIKEL 415

Undantag i säkerhetssyfte

Inget i detta avtal ska hindra en part från att vidta åtgärder som

- a) den anser nödvändiga för att hindra att upplysningar som kan skada dess väsentliga säkerhetsintressen utlämnas,
- b) rör produktion av eller handel med vapen, ammunition eller krigsmateriel eller rör forskning, utveckling eller produktion som är oundgänglig för försvarsändamål, förutsatt att åtgärderna inte försämrar konkurrensvillkoren för produkter som inte är avsedda för särskilda militära ändamål,
- c) den anser väsentliga för sin egen säkerhet i händelse av allvarliga inre störningar som påverkar upprätthållandet av lag och ordning, under krig eller allvarlig internationell spänning som utgör ett krigshot, eller för fullgörandet av skyldigheter som den har påtagit sig i syfte att upprätthålla fred och internationell säkerhet.

ARTIKEL 416

Icke-diskriminering

1. På de områden som omfattas av detta avtal och utan att det påverkar tillämpningen av någon specialbestämmelse i detta
  - a) får de förfaranden som Georgien tillämpar med avseende på EU eller medlemsstaterna inte ge upphov till att medlemsstaterna, deras medborgare eller företag diskrimineras,
  - b) får de förfaranden som EU eller medlemsstaterna tillämpar med avseende på Georgien inte ge upphov till att georgiska medborgare eller företag diskrimineras.
2. Punkt 1 ska inte påverka parternas rätt att tillämpa relevanta bestämmelser i sin skattelagstiftning på skattebetalare som har olika bostadsort.

ARTIKEL 417

Gradvis tillnärmning

Georgien ska gradvis närma sin lagstiftning till EU-lagstiftningen i enlighet med bilagorna till detta avtal, på grundval av de åtaganden som anges i detta avtal och i enlighet med bestämmelserna i dessa bilagor. Denna bestämmelse ska inte påverka tillämpningen av eventuella särskilda principer och skyldigheter avseende tillnärmning enligt avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.

ARTIKEL 418

Dynamisk tillnärmning

I linje med målet att gradvis närma Georgiens lagstiftning till EU-lagstiftningen ska associeringsrådet periodiskt revidera och uppdatera bilagorna till detta avtal, bland annat för att avspegla utvecklingen hos EU-lagstiftningen och de tillämpliga normer som fastställts i internationella instrument som parterna anser vara relevanta, och när så är lämpligt efter det att parternas respektive interna förfaranden har slutförts. Denna bestämmelse ska inte påverka tillämpningen av eventuella särskilda bestämmelser i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.

ARTIKEL 419

Övervakning av tillnärmningen

1. Med övervakning avses en fortlöpande bedömning av framstegen med att genomföra och verkställa de åtgärder som omfattas av detta avtal.

2. Övervakningen ska inbegripa bedömningar av EU av den georgiska lagstiftningens närmande till EU-lagstiftningen i enlighet med detta avtal, inbegripet aspekter av genomförandet och verkställandet. Dessa bedömningar kan göras av EU på egen hand och på eget initiativ i enlighet med avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal, av EU efter överenskommelse med Georgien, eller gemensamt av parterna. För att underlätta bedömningsprocessen ska Georgien rapportera till EU om framstegen när det gäller tillnärmningen, när så är lämpligt före utgången av de övergångsperioder som anges i detta avtal vad gäller EU-rättsakterna. Vid rapporteringen och bedömningen, bland annat när det gäller fastställandet av metoder för bedömningarna och hur ofta dessa ska göras, ska hänsyn tas till särskilda förfaranden som fastställs i detta avtal eller i beslut av de institutionella organ som inrättas genom detta avtal.
3. Övervakningen får inbegripa kontroller på plats, med medverkan av EU:s institutioner, organ och byråer, icke-statliga organ, tillsynsmyndigheter, oberoende experter och andra vid behov.
4. Resultaten av övervakningen, inbegripet de bedömningar av tillnärmningen som avses i punkt 2 i denna artikel, ska diskuteras i alla relevanta organ som inrättats enligt detta avtal. Sådana organ får anta gemensamma rekommendationer, som ska föreläggas associeringsrådet.

5. Om parterna är överens om att de nödvändiga åtgärder som omfattas av avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal har genomförts och håller på att verkställas, ska associeringsrådet, i enlighet med de befogenheter som det tilldelas i artiklarna 406 och 408 i detta avtal, besluta om ytterligare öppning av marknaderna när så föreskrivs i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.

6. En gemensam rekommendation enligt punkt 4 i denna artikel som föreläggs associeringsrådet, eller avsaknad av enighet om en sådan rekommendation, ska inte vara föremål för tvistlösning enligt definitionen i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal. Ett beslut som fattas av det berörda institutionella organet, eller avsaknad av ett sådant beslut, ska inte vara föremål för tvistlösning enligt definitionen i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.

ARTIKEL 420

Fullgörande av skyldigheter

1. Parterna ska vidta alla generella eller särskilda åtgärder som krävs för att de ska fullgöra sina skyldigheter enligt detta avtal. De ska se till att de mål som uppställs i detta avtal uppnås.

2. Parterna är överens om att, på begäran av endera parten, snarast via lämpliga kanaler diskutera varje fråga om avtalets tolkning, genomförande eller tillämpning i god tro och andra relevanta aspekter av förbindelserna mellan sig.
3. Parterna ska till associeringsrådet hänskjuta eventuella tvister i samband med tolkningen, genomförandet eller tillämpningen i god tro av detta avtal i enlighet med artikel 421. Associeringsrådet får bilägga en tvist genom ett bindande beslut.

ARTIKEL 421

Tvistlösning

1. Vid tvister mellan parterna om avtalets tolkning, genomförande eller tillämpning i god tro ska endera parten inge en formell begäran till den andra parten och associeringsrådet om att den fråga tvisten gäller ska lösas. Genom undantag ska tvister som rör tolkningen, genomförandet eller tillämpningen i god tro av avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal uteslutande regleras av kapitel 14 (Tvistlösning) i den avdelningen.

2. Parterna ska sträva efter att lösa tvisten genom att inleda samråd i god tro i associeringsrådet och övriga relevanta organ enligt artiklarna 407 och 409 i detta avtal, i syfte att så snart som möjligt nå en för båda parterna godtagbar lösning.
3. Parterna ska förse associeringsrådet och övriga relevanta organ med alla upplysningar som krävs för att grundligt undersöka situationen.
4. Så länge som en tvist inte är löst ska den diskuteras vid varje sammanträde i associeringsrådet. En tvist ska anses vara löst när associeringsrådet har fattat ett bindande beslut om att lösa frågan i enlighet med artikel 420.3 i detta avtal eller när det har förklarat att tvisten är slut. Samråd om en tvist kan också genomföras vid vilket som helst av de sammanträden som hålls av associeringskommittén eller något annat relevant organ som inrättats på grundval av artiklarna 407 och 409 i detta avtal, efter överenskommelse mellan parterna eller på begäran av någon av parterna. Samråd får också äga rum i skriftlig form.
5. All information som lämnas ut under samrådet ska betraktas som konfidentiell.

ARTIKEL 422

Lämpliga åtgärder om skyldigheter inte fullgörs

1. En part får vidta lämpliga åtgärder om den berörda frågan inte har lösts inom tre månader efter dagen för anmälan av en formell begäran om tvistlösning enligt artikel 421 i detta avtal och om den klagande parten fortfarande anser att den andra parten inte har fullgjort en skyldighet enligt detta avtal. Kravet på en samrådsperiod på tre månader kan upphävas efter överenskommelse mellan parterna och ska inte tillämpas på de undantagsfall som anges i punkt 3 i denna artikel.
2. Vid valet av lämpliga åtgärder ska i första hand sådana åtgärder väljas som stör avtalets funktion så lite som möjligt. Utom i de fall som beskrivs i punkt 3 i denna artikel får sådana åtgärder inte innebära det tillfälliga upphävandet av någon av de rättigheter eller skyldigheter som föreskrivs enligt de bestämmelser i detta avtal som anges i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor). De åtgärder som vidtas enligt punkt 1 i denna artikel ska omedelbart anmälas till associeringsrådet och vara föremål för samråd i enlighet med artikel 420.2 i detta avtal och för tvistlösning i enlighet med artiklarna 420.3 och 421 i detta avtal.

3. De undantag som avses i punkterna 1 och 2 i denna artikel ska röra
  - a) en uppsägning av detta avtal som inte sanktioneras av de allmänna bestämmelserna i internationell rätt, eller
  - b) en överträdelse från den andra partens sida av någon av de väsentliga delar i avtalet som anges i artikel 2 i avdelning I (Allmänna principer) i detta avtal.

ARTIKEL 423
Förhållande till andra avtal

1. Härmed upphävs avtalet om partnerskap och samarbete mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Georgien, å andra sidan, som undertecknades i Luxemburg den 22 april 1996 och trädde i kraft den 1 juli 1999.
2. Detta avtal ersätter det avtal som avses i punkt 1. Hänvisningar till det avtalet i alla andra avtal mellan parterna ska anses som hänvisningar till det här avtalet.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

3. Detta avtal ersätter avtalet mellan Europeiska unionen och Georgien om skydd av geografiska beteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel, vilket undertecknades i Bryssel den 14 juli 2011 och trädde i kraft den 1 april 2012.

ARTIKEL 424

1. Detta avtal ska inte påverka de rättigheter som fysiska och juridiska personer garanteras genom befintliga avtal mellan en eller flera medlemsstater, å ena sidan, och Georgien, å andra sidan, förrän likvärdiga rättigheter för dessa har uppnåtts enligt detta avtal.

2. Befintliga avtal på de särskilda samarbetsområden som omfattas av det här avtalet ska anses utgöra en del av de samlade bilaterala förbindelserna enligt det här avtalet och en del av en gemensam institutionell ram.

EU/GE/sv 528

ARTIKEL 425

1. Parterna får komplettera detta avtal genom att ingå särskilda avtal på de områden som faller inom ramen för avtalet. Sådana särskilda avtal ska utgöra en integrerad del av de samlade bilaterala förbindelserna enligt det här avtalet och en del av en gemensam institutionell ram.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av de relevanta bestämmelserna i fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt får varken detta avtal eller någon åtgärd som vidtas inom ramen för detta avtal påverka medlemsstaternas befogenheter att genomföra bilateralt samarbete med Georgien eller att, i förekommande fall, ingå nya samarbetsavtal med Georgien.

ARTIKEL 426

Bilagor och protokoll

Bilagorna och protokollen till detta avtal utgör en integrerad del av detta.

ARTIKEL 427

Varaktighet

1. Detta avtal ingås på obestämd tid.
2. Endera parten får säga upp avtalet genom en anmälan till den andra parten. Avtalet ska upphöra att gälla sex månader efter dagen för mottagande av en sådan anmälan.

ARTIKEL 428

Definition av parterna

I detta avtal avses med *parter* EU eller dess medlemsstater, eller EU och dess medlemsstater, i enlighet med deras respektive befogenheter enligt fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och när så är lämpligt avses Euratom, i enlighet med dess befogenheter enligt fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Georgien, å andra sidan.

ARTIKEL 429

Territoriell tillämpning

1. Detta avtal ska tillämpas, å ena sidan, på de territorier där fördraget om Europeiska unionen, fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen är tillämpliga och i enlighet med de villkor som fastställs i dessa fördrag och, å andra sidan, på Georgiens territorium.
2. Tillämpningen av detta avtal, eller av dess avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor), på de georgiska regionerna Abchazien och Tskhnavli-regionen/Sydossetien, över vilka Georgiens regering inte utövar den faktiska kontrollen, ska börja när Georgien har säkerställt att detta avtal, eller dess avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor), genomförs och verkställs fullt ut på hela sitt territorium.
3. Associeringsrådet ska anta ett beslut om när det har säkerställts att detta avtal, eller dess avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor), genomförs och verkställs fullt ut på hela Georgiens territorium.

4. Om en part anser att det inte längre är säkerställt att detta avtal, eller dess avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor), genomförs och verkställs fullt ut i de georgiska regioner som anges i punkt 2 i denna artikel, får den parten begära att associeringsrådet omprövar den fortsatta tillämpningen av detta avtal, eller av dess avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor), på de berörda regionerna. Associeringsrådet ska granska situationen och anta ett beslut om den fortsatta tillämpningen av detta avtal, eller av dess avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor), inom tre månader från det att begäran framställts. Om associeringsrådet inte antagit något beslut inom tre månader från det att begäran framställts ska tillämpningen av detta avtal, eller av dess avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor), på de berörda regionerna tillfälligt avbrytas till dess att associeringsrådet antar ett beslut.

5. Associeringsrådets beslut enligt denna artikel om tillämpningen av avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal ska omfatta hela den avdelningen och kan inte endast omfatta delar av den avdelningen.

ARTIKEL 430

Depositarie för avtalet

Generalsekretariatet för Europeiska unionens råd ska vara depositarie för detta avtal.

ARTIKEL 431

Ikraftträdande och provisorisk tillämpning

1. Parterna ska ratificera eller godkänna detta avtal i enlighet med sina egna förfaranden. Ratificerings- eller godkännandeinstrumenten ska deponeras hos generalsekretariatet för Europeiska unionens råd.
2. Detta avtal träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter den dag då det sista ratificerings- eller godkännandeinstrumentet har deponerats.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

3. Trots vad som sägs i punkt 2 i denna artikel är unionen och Georgien överens om att provisoriskt tillämpa de delar av detta avtal som unionen fastställt, i enlighet med punkt 4 i denna artikel och i enlighet med deras respektive tillämpliga interna förfaranden och lagstiftning.
4. Den provisoriska tillämpningen får verkan från och med den första dagen i den andra månad som följer på den dag då depositarien för detta avtal mottar följande:
  - a) Unionens anmälan om att de förfaranden som är nödvändiga för detta ändamål har slutförts med angivande av vilka delar av detta avtal som ska tillämpas provisoriskt.
  - b) Georgiens ratificeringsinstrument som deponerats i enlighet med landets förfaranden och tillämplig lagstiftning.
5. I de relevanta bestämmelserna i detta avtal, inbegripet dess respektive bilagor och protokoll, ska alla hänvisningar i sådana bestämmelser till "dagen för detta avtals ikraftträdande" anses vara hänvisningar till "den dag från och med vilken detta avtal tillämpas provisoriskt" i enlighet med punkt 3 i denna artikel.

6. Under den period då avtalet tillämpas provisoriskt ska de bestämmelser i det avtal om partnerskap och samarbete mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Georgien, å andra sidan, som undertecknades i Luxemburg den 22 april 1996 och trädde i kraft den 1 juli 1999, som inte omfattas av den provisoriska tillämpningen av detta avtal, fortsätta att gälla.

7. Endera parten får genom skriftlig anmälan meddela depositarien för detta avtal sin avsikt att avbryta den provisoriska tillämpningen av detta avtal. Upphävandet av den provisoriska tillämpningen får verkan sex månader efter det att depositarien för detta avtal mottagit anmälan.

ARTIKEL 432

Giltiga texter

Detta avtal ska upprättas i två exemplar på bulgariska, danska, engelska, estniska, finska, franska, grekiska, italienska, kroatiska, lettiska, litauiska, maltesiska, nederländska, polska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tjeckiska, tyska, ungerska och georgiska, vilka alla texter är lika giltiga.

TILL BEVIS HÄRPÅ har undertecknade, därtill vederbörligen bemyndigade, undertecknat detta avtal.

BILAGA I

FRIHET, SÄKERHET OCH RÄTTVISA

Vardera parten ska, i samband med genomförandet av detta eller andra avtal, säkerställa en rättslig nivå av uppgiftsskydd som åtminstone motsvarar den som anges i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter samt i Europarådets konvention om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter, som undertecknades den 28 januari 1981 (ETS nr 108) och tilläggsprotokollet till denna, om tillsynsmyndigheter och gränsöverskridande flöden av personuppgifter, som undertecknades den 8 november 2001 (nr 181). I förekommande fall ska vardera parten beakta rådets rambeslut 2008/977/JHA av den 27 november 2008 om skydd av personuppgifter som behandlas inom ramen för polissamarbete och straffrättsligt samarbete, samt Europarådets ministerkommittés rekommendation nr R (87)15 av den 17 september 1987 om användning av personuppgifter inom polisväsendet.

BILAGA II
AVSKAFFANDE AV TULLAR

Prop. 2013/14:251
Bilaga

BILAGA II-A

PRODUKTER SOM OMFATTAS AV ÅRLIGA TULLFRIA TULLKVOTER (UNIONEN)

KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Volym (ton)
0070 32 00	Vitlök, färsk eller kyld	220

BILAGA II-B

PRODUKTER FÖR VILKA INGÅNGSPRISER TILLÄMPAS¹

och som är befriade från den värderelaterade delen av importtullen (UNIONEN)

KN-nummer 2012	Produktbeskrivning
0702 00 00	Tomater, färska eller kylda
0707 00 05	Gurkor, färska eller kylda
0709 91 00	Kronärtskockor, färska eller kylda
0709 93 10	Zucchini, färsk eller kyld
0805 10 20	Apelsiner, färska
0805 20 10	Klementiner
0805 20 30	Monreales och satsumas
0805 20 50	Mandariner och wilkings
0805 20 70	Tangeriner
0805 20 90	Tangelos, ortaniques, malaquinas och liknande citrushybrider (exkl. klementiner, monreales, satsumas, mandariner, wilkings och tangeriner)
0805 50 10	Citroner (<i>Citrus limon</i> , <i>Citrus limonum</i>)
0806 10 10	Bordsdruvor, färska
0808 10 80	Äpplen, färska (exkl. äpplen i lös vikt, för framställning av cider eller saft, under tiden 16 september–15 december)

¹ Se bilaga 2 till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 927/2012 av den 9 oktober 2012 om ändring av bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

KN-nummer 2012	Produktbeskrivning
0808 30 90	Päron, färska (exkl. päron i lös vikt, för framställning av cider eller saft, under tiden 1 augusti–31 december)
0809 10 00	Aprikoser, färska
0809 21 00	Surkörsbär (<i>Prunus cerasus</i>), färska
0809 29 00	Körsbär (exkl. surkörsbär), färska
0809 30 10	Nektariner, färska
0809 30 90	Persikor (exkl. nektariner), färska
0809 40 05	Plommon, färska
2009 61 10	Druvsaft, inbegripet druvmust, ojäst, med ett Brixtal av högst 30 vid 20 °C, med ett värde över 18 EUR per 100 kg netto, även med tillsats av socker eller annat sötningsmedel (exkl. innehållande alkohol)
2009 69 19	Druvsaft, inbegripet druvmust, ojäst, med ett Brixtal över 67 vid 20 °C, med ett värde över 22 EUR per 100 kg netto, även med tillsats av socker eller annat sötningsmedel (exkl. innehållande alkohol)
2009 69 51	Druvsaft, inbegripet druvmust, koncentrerad, ojäst, med ett Brixtal över 30 men högst 67 vid 20 °C, med ett värde av över 18 EUR per 100 kg netto, även med tillsats av socker eller annat sötningsmedel (exkl. innehållande alkohol)
2009 69 59	Druvsaft, inbegripet druvmust, ojäst, med ett Brixtal över 30 men högst 67 vid 20 °C, med ett värde över 18 EUR per 100 kg netto, även med tillsats av socker eller annat sötningsmedel (exkl. koncentrerad eller innehållande alkohol)

KN-nummer 2012	Produktbeskrivning
2204 30 92	Druvmust, ojäst, koncentrerad i den mening som avses i kompletterande anmärkning 7 till kapitel 22, med en densitet av högst 1,33 g/cm ³ vid 20 °C och med en faktisk alkoholhalt av högst 1 men över 0,5 volymprocent (exkl. druvmust vars jäsnings har avbrutits genom tillsats av alkohol)
2204 30 94	Druvmust, ojäst, ej koncentrerad, med en densitet av högst 1,33 g/cm ³ vid 20 °C och med en faktisk alkoholhalt av högst 1 men över 0,5 volymprocent (exkl. druvmust vars jäsnings har avbrutits genom tillsats av alkohol)
2204 30 96	Druvmust, ojäst, koncentrerad i den mening som avses i kompletterande anmärkning 7 till kapitel 22, med en densitet över 1,33 g/cm ³ vid 20 °C och med en verklig alkoholhalt av högst 1 men över 0,5 volymprocent (exkl. druvmust vars jäsnings har avbrutits genom tillsats av alkohol)
2204 30 98	Druvmust, ojäst, ej koncentrerad, med en densitet över 1,33 g/cm ³ vid 20 °C och med en faktisk alkoholhalt av högst 1 men över 0,5 volymprocent (exkl. druvmust vars jäsnings har avbrutits genom tillsats av alkohol)

BILAGA II-C

PRODUKTER SOM OMFATTAS AV SYSTEMET FÖR ATT FÖRHINDRA KRINGÅENDE
(UNIONEN)

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
Jordbruksprodukter			
1 Nötkött, griskött och färskött	0201 10 00	Hela och halva slaktkroppar av nötkreatur eller andra oxdjur, färskt eller kylt	4 400
	0201 20 20	Kvartsparter av nötkreatur eller andra oxdjur med ben, kompenserade, färskt eller kylt	
	0201 20 30	Framkvartsparter av nötkreatur eller andra oxdjur med ben, sammanhängande eller avskilda, färskt eller kylt	
	0201 20 50	Bakkvartsparter av nötkreatur eller andra oxdjur med ben, sammanhängande eller avskilda, färskt eller kylt	
	0201 20 90	Styckat kött av nötkreatur eller andra oxdjur, färskt eller kylt (exkl. hela och halva slaktkroppar, kompenserade kvartsparter, fram- och bakkvartsparter)	
	0201 30 00	Kött av nötkreatur eller andra oxdjur, benfritt, färskt eller kylt	
	0202 10 00	Hela och halva slaktkroppar av nötkreatur eller andra oxdjur, fryst	
	0202 20 10	Kvartsparter av nötkreatur eller andra oxdjur med ben, kompenserade, fryst	
	0202 20 30	Framkvartsparter av nötkreatur eller andra oxdjur med ben, sammanhängande eller avskilda, fryst	

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	0202 20 50	Bakkvartsparter av nötkreatur eller andra oxdjur med ben, sammanhängande eller avskilda, fryst	
	0202 20 90	Styckat kött av nötkreatur eller andra oxdjur, fryst (exkl. hela och halva slaktroppar, kompenserade kvartsparter, fram- och bakkvartsparter)	
	0202 30 10	Framkvartsparter av nötkreatur eller andra oxdjur, benfritt, fryst, hela eller styckade i högst fem bitar, varje kvartspart i ett stycke; kompenserade kvartsparter i två stycken, av vilka den ena innehåller framkvartsparten hel eller styckad i högst fem bitar, och den andra, bakkvartsparten, utan filén, i en bit	
	0202 30 50	Styckningsdelar av framkvartspart eller sida benämnda <i>crop</i> , <i>chuck and blade</i> och <i>brisket</i> av nötkreatur eller andra oxdjur, benfritt, fryst	
	0202 30 90	Kött av nötkreatur eller andra oxdjur, benfritt, fryst (exkl. framkvartsparter av nötkreatur, benfritt, fryst, hela eller styckade i högst fem bitar, varje kvartspart i ett stycke; kompenserade kvartsparter i två stycken, av vilka den ena innehåller framkvartsparten hel eller styckad i högst fem bitar, och den andra, bakkvartsparten, utan filén i en bit samt styckningsdelar av framkvartspart eller sida benämnda <i>crop</i> , <i>chuck and blade</i> och <i>brisket</i>)	

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	0203 11 10	Färskt eller kylt, hela eller halva slaktkroppar, av tamsvin	
	0203 12 11	Färskt eller kylt, skinka och delar därav, med ben, av tamsvin	
	0203 12 19	Färskt eller kylt, bog och delar därav, med ben, av tamsvin	
	0203 19 11	Färskt eller kylt, framändar och delar därav, av tamsvin	
	0203 19 13	Färskt eller kylt, rygg och delar därav, av tamsvin	
	0203 19 15	Färskt eller kylt, sidfläsk, randigt, och delar därav, av tamsvin	
	0203 19 55	Färskt eller kylt, kött av tamsvin, benfritt (exkl. sidfläsk och delar därav)	
	0203 19 59	Färskt eller kylt, kött av tamsvin, med ben (exkl. hela och halva slaktkroppar, skinka, bog och delar därav, och framändar, rygg, sidfläsk och delar därav)	
	0203 21 10	Fryst, hela eller halva slaktkroppar, av tamsvin	

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	0203 22 11	Fryst, skinka och delar därav, av tamsvin, med ben	
	0203 22 19	Fryst, bog och delar därav, av tamsvin, med ben	
	0203 29 11	Fryst, framändar och delar därav, av tamsvin	
	0203 29 13	Fryst, rygg och delar därav, av tamsvin, med ben	
	0203 29 15	Fryst, sidfläsk, randigt, och delar därav, av tamsvin	
	0203 29 55	Fryst benfritt kött av tamsvin (exkl. sidfläsk och delar därav)	
	0203 29 59	Fryst, kött av tamsvin, med ben (exkl. framändar, rygg, sidfläsk och delar därav)	
	0204 22 50	Färskt eller kylt, färben	

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	0204 22 90	Styckningsdelar av får, med ben, färska eller kylda (exkl. korta framkvartsparter, <i>chines</i> och/eller <i>best ends</i> , och ben)	
	0204 23 00	Kött av får, styckat, benfritt, färskt eller kylt	
	0204 42 30	Kött av får, <i>chines</i> och eller <i>best ends</i>	
	0204 42 50	Kött av får, ben, fryst	
	0204 42 90	Styckningsdelar av får, med ben, fryst (exkl. hela och halva slaktkroppar, korta framkvartsparter, <i>chines</i> och/eller <i>best ends</i> och ben)	
	0204 43 10	Kött av lamm, benfritt, fryst	
	0204 43 90	Kött av får, benfritt (exkl. lamm)	
Fjäderfäkött	0207 11 30	Färska eller kylda, höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , plockade och urtagna, utan huvud och fötter, men med hals, hjärta, lever och krås, s.k. 70 %-kycklingar	550
	0207 11 90	Färska eller kylda, höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , plockade och urtagna, utan huvud, fötter, hals, hjärta, lever och krås, s.k. 65 %-kycklingar, och andra former av färska eller kylda höns, ostyckade (exkl. 83 %- och 70 %-kycklingar)	

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	0207 12 10	Frysta höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , plockade och urtagna, utan huvud och fötter men med hals, hjärta, lever och krås (s.k. 70 %-kycklingar)	
	0207 12 90	Frysta höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , plockade och urtagna, utan huvud, fötter, hals, hjärta, lever och krås (s.k. 65 %-kycklingar), eller andra former av höns, ostyckade (exkl., s.k. 70 %-kycklingar)	
	0207 13 10	Färska eller kylda befria styckningsdelar av höns av arten <i>Gallus domesticus</i>	
	0207 13 20	Färska eller kylda befria styckningsdelar av höns av arten <i>Gallus domesticus</i>	
	0207 13 30	Färska eller kylda hela vingar, med eller utan vingspetsar, av höns av arten <i>Gallus domesticus</i>	
	0207 13 50	Färska eller kylda bröst och delar därav av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , med ben	
	0207 13 60	Färska eller kylda klubbor och delar därav av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , med ben	
	0207 13 99	Färska eller kylda ätbara slaktbiprodukter av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> (exkl. lever)	

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	0207 14 10	Frysta benfria styckningsdelar av höns av arten <i>Gallus domesticus</i>	
	0207 14 20	Frysta halvvar eller kvarter av höns av arten <i>Gallus domesticus</i>	
	0207 14 30	Frysta hela vingar, med eller utan vingspetsar, av höns av arten <i>Gallus domesticus</i>	
	0207 14 50	Frysta bröst och delar därav av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , med ben	
	0207 14 60	Frysta klubbvar och delar därav av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , med ben	
	0207 14 99	Frysta ätbara slaktbiprodukter av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> (exkl. lever)	
	0207 24 10	Färska eller kylda tama kalkoner, plockade och urtagna, utan huvud och fötter, men med hals, hjärta, lever och krås, s.k. 80 %-kalkoner	
	0207 24 90	Färska eller kylda tama kalkoner, plockade och urtagna, utan huvud, fötter, hals, hjärta, lever och krås, s.k. 73 %-kalkoner, och andra former av färska eller kylda kalkoner, ostyckade (exkl. 80 %-kalkoner)	
	0207 25 10	Frysta tama kalkoner, plockade och urtagna, utan huvud och fötter men med hals, hjärta, lever och krås (s.k. 80 %-kalkoner)	

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	0207 25 90	Frysta tama kalkoner, plockade och urtagna, utan huvud, fötter, hals, hjärta, lever och krås (så kallade 73 %-kalkoner), eller i annan form, ostyckade (exkl. s.k. 80 %-kalkoner)	
	0207 26 10	Färska eller kylda benfria styckningsdelar av tama kalkoner	
	0207 26 20	Färska eller kylda halv- eller kvarter av tama kalkoner	
	0207 26 30	Färska eller kylda hela vingar, med eller utan vingspetsar, av tama kalkoner	
	0207 26 50	Färska eller kylda bröst och delar därav av tama kalkoner, med ben	
	0207 26 60	Färska eller kylda klubb- och delar därav av tama kalkoner, med ben	
	0207 26 70	Färska eller kylda klubb- och delar därav av tama kalkoner, med ben (exkl. underlår)	

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	0207 26 80	Färska eller kylda styckningsdelar av tama kalkoner, med ben (exkl. halvor och kvarter, hela vingar, med eller utan vingspetsar, ryggben, hals, ryggben med hals, gump och vingspetsar, bröst, klubba och delar därav)	
	0207 26 99	Färska eller kylda ätbara slaktbiprodukter av tama kalkoner (exkl. lever)	
	0207 27 10	Frysta benfria styckningsdelar av tama kalkoner	
	0207 27 20	Frysta halvor eller kvarter av tama kalkoner	
	0207 27 30	Frysta hela vingar, med eller utan vingspetsar, av tama kalkoner	
	0207 27 50	Frysta bröst och delar därav av tama kalkoner, med ben	
	0207 27 60	Frysta underlår och delar därav av tama kalkoner, med ben	
	0207 27 70	Frysta klubbor och delar därav av tama kalkoner, med ben (exkl. underlår)	

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	0207 27 80	Frysta styckningsdelar av tama kalkoner, med ben (exkl. halvor och kvarter, hela vingar, med eller utan vingspetsar, ryggben, hals, ryggben med hals, gump och vingspetsar, bröst, klubba och delar därav)	
	0207 27 99	Frysta ätbara slaktbiprodukter av tama kalkoner (exkl. lever)	
	0207 41 30	Färska eller kylda tamankor, ostyckade, plockade och urtagna, utan huvud och fötter, men med hals, hjärta, lever och krås, s.k. 70 %-ankor	
	0207 41 80	Färska eller kylda tamankor, ostyckade, plockade och urtagna, utan huvud, fötter, hals, hjärta, lever och krås, s.k. 63 %-ankor eller i annan form	
	0207 42 30	Frysta tamankor, ostyckade, plockade och urtagna, utan huvud och fötter, men med hals, hjärta, lever och krås, s.k. 70 %-ankor	
	0207 42 80	Frysta tamankor, ostyckade, plockade och urtagna, utan huvud, fötter, hals, hjärta, lever och krås, s.k. 63 %-ankor eller i annan form	

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	0207 44 10	Färska eller kylda styckningsdelar av tamankor, benfria	
	0207 44 21	Färska eller kylda halvor eller kvarter av tamankor	
	0207 44 31	Färska eller kylda hela vingar av tamankor	
	0207 44 41	Färska eller kylda ryggben, hals, ryggben med hals, gump och vingspetsar av tamankor	
	0207 44 51	Färska eller kylda bröst och delar därav av tamankor, med ben	
	0207 44 61	Färska eller kylda klubbtor och delar därav av tamankor, med ben	
	0207 44 71	Färska eller kylda paletat av tamankor, med ben	
	0207 44 81	Färska eller kylda styckningsdelar av tamankor, med ben, som inte redovisas någon annanstans	
	0207 44 99	Färska eller kylda ätbara slaktbiprodukter av tamankor (exkl. lever)	
	0207 45 10	Frysta styckningsdelar av tamankor, benfria	
	0207 45 21	Frysta halvor eller kvarter av tamankor	
	0207 45 31	Frysta hela vingar av tamankor	
	0207 45 41	Frysta ryggben, hals, ryggben med hals, gump och vingspetsar av tamankor	

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	0207 45 51	Frysta bröst och delar därav, av tamankor, med ben	
	0207 45 61	Frysta klubbor och delar därav, av tamankor, med ben	
	0207 45 81	Frysta styckningsdelar av tamankor, med ben, som inte redovisas någon annanstans	
	0207 45 99	Frysta ätbara slaktbiprodukter av tamankor (exkl. lever)	
	0207 51 10	Färska eller kylda tamgäss, ostyckade, plockade, avblodade, inte urtagna, med huvud och fötter, s.k. 82 %-gäss	
	0207 51 90	Färska eller kylda tamgäss, ostyckade, plockade och urtagna, utan huvud och fötter, med eller utan hjärta och krås, s.k. 75 %-gäss eller i annan form	
	0207 52 90	Färska eller kylda tamgäss, ostyckade, plockade och urtagna, utan huvud och fötter, med eller utan hjärta och krås, s.k. 75 %-gäss eller i annan form	
	0207 54 10	Färska eller kylda styckningsdelar av tamgäss, benfria	
	0207 54 21	Färska eller kylda halvor eller kvarter av tamgäss	
	0207 54 31	Färska eller kylda hela vingar av tamgäss	

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	0207 54 41	Färska eller kylda ryggben, hals, ryggben med hals, gump och vingspetsar av tamgäss	
	0207 54 51	Färska eller kylda bröst och delar därav av tamgäss, med ben	
	0207 54 61	Färska eller kylda klubbtor och delar därav av tamgäss, med ben	
	0207 54 71	Färska eller kylda paletat av tamgäss, med ben	
	0207 54 81	Färska eller kylda styckningsdelar av tamgäss, med ben, som inte redovisas någon annanstans	
	0207 54 99	Färska eller kylda ätbara slaktbiprodukter av tamgäss (exkl. lever)	
	0207 55 10	Frysta styckningsdelar av tamgäss, benfria	
	0207 55 21	Frysta halvror eller kvarter av tamgäss	
	0207 55 31	Frysta hela vingar av tamgäss	
	0207 55 41	Frysta ryggben, hals, ryggben med hals, gump och vingspetsar av tamgäss	
	0207 55 51	Frysta bröst och delar därav, av tamgäss, med ben	
	0207 55 61	Frysta klubbtor och delar därav, av tamgäss, med ben	

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	0207 55 81	Frysta styckningsdelar av tamgäss, med ben, som inte redovisas någon annanstans	
	0207 55 99	Frysta ätbara slaktbiprodukter av tamgäss (exkl. lever)	
	0207 60 05	Färska, kyllda eller frysta tama pärlhöns, ostyckade	
	0207 60 10	Färska, kyllda eller frysta styckningsdelar av tama pärlhöns, benfria	
	0207 60 31	Färska, kyllda eller frysta hela vingar av tama pärlhöns	
	0207 60 41	Färska, kyllda eller frysta ryggben, hals, ryggben med hals, gump och vingspetsar av tama pärlhöns	
	0207 60 51	Färska, kyllda eller frysta bröst och delar därav av tama pärlhöns, med ben	
	0207 60 61	Färska, kyllda eller frysta klubbor och delar därav av tama pärlhöns, med ben	
	0207 60 81	Färska, kyllda eller frysta styckningsdelar av tama pärlhöns, med ben, som inte redovisas någon annanstans	
	0207 60 99	Färska, kyllda eller frysta ätbara slaktbiprodukter av tama pärlhöns (exkl. lever)	
	1602 31 11	Beredningar innehållande endast kalkonkött, ej tillagat (exkl. korv och liknande produkter)	

Prop. 2013/14:251
 Bilaga

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	1602 31 19	Varor av kött eller slaktbiprodukter av kalkon, beredda eller konserverade, innehållande minst 57 viktprocent kött eller slaktbiprodukter av fjäderfä (exkl. innehållande endast okokt kalkonkött, korv och liknande produkter, fint homogeniserade beredningar i detaljhandelsförpackningar som säljs som barnmat eller för dietändamål, i behållare som har en nettovikt på högst 250 g, beredningar av lever och köttextrakt)	
	1602 31 80	Kött eller slaktbiprodukter av tam kalkon, beredda eller konserverade, innehållande mindre än 57 viktprocent kött eller slaktbiprodukter av fjäderfä exkl. ben (exkl. korv och liknande produkter, fint homogeniserade beredningar för försäljning som barnmat eller för dietändamål, i behållare med en nettovikt av högst 250 g, beredningar av lever och köttextrakter)	
	1602 32 11	Konserverat, berett eller rått kött eller slaktbiprodukter av höns av släktet <i>Gallus domesticus</i> innehållande minst 57 % kött eller slaktbiprodukter av fjäderfä (exkl. korv och liknande produkter samt beredningar av lever)	

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	1602 32 19	Tillagat, berett eller konserverat kött eller slaktbiprodukter av höns av släktet <i>Gallus domesticus</i> innehållande minst 57 % kött eller slaktbiprodukter av fjäderfä (exkl. korv och liknande produkter, fint homogeniserade beredningar för försäljning som barnmat eller för dietändamål, i förpackningar med en nettovikt av högst 250 g, beredningar av lever och köttextrakter)	
	1602 32 30	Berett eller konserverat kött eller slaktbiprodukter av höns av släktet <i>Gallus domesticus</i> innehållande minst 25 men mindre än 57 % kött eller slaktbiprodukter av fjäderfä (exkl. korv och liknande varor, homogeniserade beredningar för försäljning som barnmat eller för dietändamål, i förpackningar med en nettovikt av högst 250 g, beredda varor av lever och köttextrakter)	
	1602 32 90	Berett eller konserverat kött eller slaktbiprodukter av höns av släktet <i>Gallus domesticus</i> (exkl. innehållande minst 25 % kött eller slaktbiprodukter av fjäderfä, kött eller slaktbiprodukter av kalkon eller pärlhöns, korv och liknande produkter, fint homogeniserade beredningar för försäljning som barnmat eller för dietändamål, i förpackningar med en nettovikt av högst 250 g, beredda varor av lever och köttextrakter och köttsafter)	

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	1602 39 21	Konserverat, berett eller rått kött eller slaktbiprodukter av tama ankor, gäss och pärlhöns innehållande minst 57 % kött eller slaktbiprodukter av fjäderfä (exkl. korv och liknande produkter samt beredningar av lever)	
3 Mejeriprodukter	0402 10 11	Mjölk och grädde i fast form, med en fetthalt av högst 1,5 viktprocent, osötade, löst förpackade i förpackningar om högst 2,5 kg	1 650
	0402 10 19	Mjölk och grädde i fast form, med en fetthalt av högst 1,5 viktprocent, osötade, löst förpackade i förpackningar om mer än 2,5 kg	
	0402 10 91	Mjölk och grädde i fast form, med en fetthalt av högst 1,5 viktprocent, sötade, löst förpackade i förpackningar med högst 2,5 kg	
	0402 10 99	Mjölk och grädde i fast form, med en fetthalt av högst 1,5 viktprocent, sötade, löst förpackade i förpackningar med högst 2,5 kg	
	0405 10 11	Naturligt smör med en fetthalt av minst 80 men högst 85 viktprocent, löst förpackat med en nettovikt av högst 1 kg (exkl. dehydriserat smör och smörolja)	

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	0405 10 19	Naturligt smör med en fetthalt av minst 80 men högst 85 viktprocent (exkl. löst förpackat med en nettovikt av högst 1 kg och dehydratiserat smör och smörolja)	
	0405 10 30	Rekombinerat smör med en fetthalt av minst 80 men högst 85 viktprocent (exkl. dehydratiserat smör och smörolja)	
	0405 10 50	Vasslesmör med en fetthalt av minst 80 men högst 85 viktprocent (exkl. dehydratiserat smör och smörolja)	
	0405 10 90	Smör med en fetthalt av över 85 men högst 95 viktprocent (exkl. dehydratiserat smör och smörolja)	
4 Ägg med skal	0407 21 00	Färska ägg från tamhöns, med skal (exkl. befruktade ägg för inkubering)	6 600 ¹
	0407 29 10	Färska ägg av fjäderfä, med skal (exkl. av höns och befruktade ägg för inkubering)	
	0407 90 10	Ägg av fjäderfä, med skal, konserverade eller kokta	
5 Ägg och albuminer	0408 11 80	Äggulor, torkade, lämpliga som livsmedel, även försatt med socker eller annat sötningsmedel	330
	0408 19 81	Äggulor, flytande, lämpliga som livsmedel, även försatt med socker eller annat sötningsmedel	

¹ 132 miljoner styck x 50 g = 6 600 t

Prop. 2013/14:251
 Bilaga

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	0408 19 89	Äggulor, andra än flytande, frysta eller på annat sätt konserverade, lämplig som livsmedel, även försatta med socker eller annat sötningsmedel (exkl. torkade)	
	0408 91 80	Torkade fågelägg utan skal, även försatta med socker eller annat sötningsmedel, lämpliga som livsmedel (exkl. äggula)	
	0408 99 80	Fågelägg utan skal, färska, ångkokta eller kokta i vatten, gjutna, frysta eller på annat sätt konserverade, även försatta med socker eller annat sötningsmedel, lämpliga som livsmedel (exkl. torkade ägg och äggula)	
	3502 11 90	Äggalbumin, torkat, t.ex. i ark, fjäll, flingor eller pulver, lämpligt som livsmedel	
	3502 19 90	Äggalbumin, lämpligt som livsmedel (exkl. torkat, t.ex. i ark, flingor, kristaller eller pulver)	
	3502 20 91	Mjölkalbumin, inkl. koncentrat av två eller flera vassleproteiner, innehållande mer än 80 viktprocent vassleproteiner, beräknat på torrsubstansen, lämpligt som livsmedel, torkat (t.ex. i ark, fjäll, flingor eller pulver)	

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	3502 20 99	Mjölkalbumin, inkl. koncentrat av två eller flera vassleproteiner, innehållande mer än 80 viktprocent vassleproteiner, beräknat på torrsubstansen, lämpligt som livsmedel (exkl. torkat, t.ex. i ark, flingor, kristaller eller pulver)	
6 Svamp	0711 51 00	Svamp av släktet <i>Agaricus</i> , tillfälligt konserverade, t.ex. med svaveldioxidgas eller i saltlake, svavelsyrighetsvatten eller andra konserverande lösningar, men olämpliga för direktkonsumtion i detta tillstånd	220
	2003 10 20	Svamp av släktet <i>Agaricus</i> , tillfälligt konserverade på annat sätt än med ättika eller ättiksyra, genomkokta	
	2003 10 30	Svamp av släktet <i>Agaricus</i> , beredda eller konserverade på annat sätt än med ättika eller ättiksyra (exkl. genomkokta och tillfälligt konserverade svampar)	

Prop. 2013/14:251
 Bilaga

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
7 Spannmål	1001 91 90	Vete, för utsäde (exkl. durumvete, vanligt vete och spält)	200 000
	1001 99 00	Vete samt blandsäd av vete och råg (exkl. utsäde, och durumvete)	
	1003 90 00	Korn (exkl. utsäde)	
	1004 10 00	Havre, för utsäde	
	1004 90 00	Havre (exkl. utsäde)	
	1005 90 00	Majs (exkl. utsäde)	
	1101 00 15	Mjöl av vanligt vete och spält	
	1101 00 90	Mjöl, finmalet av blandsäd av vete och råg	
	1102 20 10	Mjöl, av majs, med en fetthalt av högst 1,5 viktprocent	
	1102 20 90	Mjöl, av majs, med en fetthalt av mer än 1,5 viktprocent	
	1102 90 10	Mjöl, av korn	
	1102 90 90	Mjöl, finmalet av spannmål (exkl. vete, blandsäd av vete och råg, råg, majs, ris, korn och havre)	
	1103 11 90	Krossgryn samt grovt mjöl, inkl. fingryn, av vanligt vete och spält	
	1103 13 10	Krossgryn samt grovt mjöl, inkl. fingryn, av majs, med en fetthalt av högst 1,5 viktprocent	

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	1103 13 90	Krossgryn samt grovt mjöl, inkl. fingryn, av majs, med en fetthalt över 1,5 viktprocent	
	1103 19 20	Krossgryn samt grovt mjöl av råg eller korn	
	1103 19 90	Krossgryn samt grovt mjöl, inkl. fingryn, av spannmål (exkl. vete, havre, majs, ris, råg och korn)	
	1103 20 25	Pelletar av råg eller korn	
	1103 20 40	Pelletar av majs	
	1103 20 60	Pelletar av vete	
	1103 20 90	Pelletar av spannmål (exkl. råg, korn, havre, majs, ris och vete)	
	1104 19 10	Vete, valsat eller bearbetat till flingor	
	1104 19 50	Majs, valsat eller bearbetat till flingor	
	1104 19 61	Korn, valsat	
	1104 19 69	Korn, bearbetat till flingor	
	1104 23 40	Majs, skalad, även klippt eller gröpad: Majs, bearbetad till pärlgryn	
	1104 23 98	Majs bearbetad på annat sätt, t.ex. klippt eller gröpad (exkl. valsad, bearbetad till flingor eller pärlgryn, skalad och pelletar och mjöl)	

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	1104 29 04	Skalat, även klippt eller gröpat korn	
	1104 29 05	Korn, bearbetat till pärlgryn	
	1104 29 08	Korn, bearbetat på annat sätt, t.ex. klippt eller gröpat (exkl. valsat, bearbetat till flingor eller pärlgryn, skalad och pelletter och mjöl)	
	1104 29 17	Skalad, även klippt eller gröpad (exkl. ris, havre, majs och korn)	
	1104 29 30	Spannmål, bearbetad till pärlgryn (exkl. korn, havre, majs och ris)	
	1104 29 51	Vete, inte vidare bearbetad än gröpad	
	1104 29 59	Spannmål, inte vidare bearbetad än gröpad (exkl. korn, havre, majs, ris, vete och råg)	
	1104 29 81	Vete, klippt, gröpad eller vidare bearbetad (exkl. valsade, bearbetad till flingor, mjöl, pelletter, skalad, bearbetad till pärlgryn och inte vidare bearbetad än gröpad)	
	1104 29 89	Spannmål, klippt eller gröpad eller vidare bearbetad (förutom korn, havre, majs, vete och råg, och valsad, bearbetad till flingor, mjöl, pelletter, skalad, bearbetad till pärlgryn och inte vidare bearbetad än gröpad, halv- eller helvalsat ris och brutet ris)	

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	1104 30 10	Vetegroddar, hela, valsade, bearbetade till flingor eller malda	
	1104 30 90	Groddar av spannmål hela, valsade, bearbetadettill flingor eller malda (exkl. vete)	
8 Malt och vetegluten	1107 10 11	Malt av vete i form av mjöl (exkl. rostad)	330
	1107 10 19	Malt av vete (med undantag av mjöl och rostad)	
	1107 10 91	Malt i form av mjöl (exkl. rostad och av vete)	
	1107 10 99	Malt (med undantag av rostad, av vete och i form av mjöl)	
	1107 20 00	Rostad malt	
	1109 00 00	Vetegluten, även torkat	
9 Stärkelse	1108 11 00	Vetestärkelse	550
	1108 12 00	Majsstärkelse	
	1108 13 00	Potatisstärkelse	
10 Socker	1701 12 10	Råsocker från sockerbeter, för raffinering (utan tillsats av aromämnen eller färgämnen)	8 000
	1701 12 90	Råsocker från sockerbeter (exkl. för raffinering och utan tillsats av aromämnen eller färgämnen)	
	1701 91 00	Raffinerat socker från sockerrör eller sockerbeter, med tillsats av aromämnen eller färgämnen, i fast form	
	1701 99 10	Vitt socker innehållande minst 99,5 viktprocent sackaros beräknat på torrsubstansen (exkl. med tillsats av aromämnen eller färgämnen)	

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	1701 99 90	Socket från sockerrör eller sockerbetor samt kemiskt ren sackaros, i fast form (exkl. socker från sockerrör eller sockerbetor med tillsats av aromämnen eller färgämnen samt råsocker och vitsocker)	
	1702 20 10	Lönnsocker, i fast form, med tillsats av aromämnen eller färgämnen	
	1702 30 10	Isoglukos i fast form, inte innehållande fruktsocker (fruktos) eller innehållande mindre än 20 viktprocent fruktsocker beräknat på torrsubstansen	
	1702 30 50	Druvsocker (dextros) i form av vitt kristalliniskt pulver, även agglomerat, inte innehållande fruktsocker (fruktos) eller innehållande mindre än 20 viktprocent fruktsocker beräknat på torrsubstansen (exkl. isoglukos)	
	1702 30 90	Glukos i fast form och som sirap, utan tillsats av aromämnen eller färgämnen och inte innehållande fruktsocker (fruktos) eller innehållande mindre än 20 % fruktsocker beräknat på torrsubstansen (exkl. isoglukos och druvsocker i form av vitt kristalliniskt pulver, även agglomererat)	
	1702 40 10	Isoglukos i fast form, innehållande minst 20 men mindre än 50 % viktprocent fruktsocker beräknat på torrsubstansen (exkl. invertsocker)	

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	1702 40 90	Glukos i fast form och glukossirap, utan tillsats av aromämnen eller färgämnen, innehållande minst 20 men mindre än 50 viktprocent fruktsocker beräknat på torrsubstansen (exkl. isoglukos och invertsocker)	
	1702 60 10	Isoglukos i fast form, innehållande över 50 viktprocent fruktsocker beräknat på torrsubstansen (exkl. kemiskt rent fruktsocker och invertsocker)	
	1702 60 80	Inulinsirap erhållen direkt genom hydrolys av inulin eller oligofruktos, innehållande mer än 50 viktprocent fruktos, beräknat på torrsubstansen, i fri form eller i form av sackaros	
	1702 60 95	Fruktos, i fast form och fruktossirap utan tillsats av aromämnen eller färgämnen, innehållande över 50 viktprocent fruktsocker beräknat på torrsubstansen (exkl. isoglukos, insulinsirap, kemiskt ren fruktos och invertsocker)	
	1702 90 30	Isoglukos i fast form, innehållande 50 viktprocent fruktsocker beräknat på torrsubstansen, framställt av glukospolymerer	

Prop. 2013/14:251
 Bilaga

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	1702 90 50	Maltodextrin i fast form samt sirap (exkl. med tillsats av aromämnen eller färgämnen)	
	1702 90 71	Sockerkulör av socker och melass, innehållande minst 50 viktprocent sackaros beräknat på torrsubstansen	
	1702 90 75	Sockerkulör av socker och melass, innehållande mindre än 50 viktprocent sackaros beräknat på torrsubstansen, i pulverform, även agglomererat	
	1702 90 79	Sockerkulör av socker och melass, innehållande mindre än 50 viktprocent sackaros beräknat på torrsubstansen (exkl. socker och melass i pulverform, även agglomererat)	
	1702 90 80	Inulinsirap erhållen direkt genom hydrolys av inulin eller oligofruktos, innehållande minst 10 men högst 50 viktprocent fruktos, beräknat på torrsubstansen, i fri form eller i form av sackaros	
	1702 90 95	Socker i fast form, inklusive invertsocker, och socker- och sockersirapsblandningar innehållande 50 viktprocent fruktos beräknat på torrsubstansen, utan tillsats av aromämnen eller färgämnen (exkl. socker från sockerrör eller sockerbetor, kemiskt ren sackaros och maltos, laktos, lönnsirap, glukos, fruktos, maltodextrin och sirap, isoglukos, insulinsirap och sockerkulör)	

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	2106 90 30	Smaksatta eller färgade sockerlösningar av isoglukos	
	2106 90 55	Smaksatta eller färgade sockerlösningar av druvsocker eller maltodextrin	
	2106 90 59	Sirap och andra sockerlösningar, smaksatta eller färgade (exkl. av isoglukos, laktos, druvsocker eller maltodextrin)	
11 Kli, fodermjöl och andra återstoder	2302 10 10	Kli, fodermjöl och andra återstoder av majs, även i form av pelletar, erhållna vid siktning, malning eller annan bearbetning, med ett stärkelseinnehåll av högst 35 viktprocent	2 200
	2302 10 90	Kli, fodermjöl och andra återstoder av majs, även i form av pelletar, erhållna vid siktning, malning eller annan bearbetning, med ett stärkelseinnehåll över 35 viktprocent	
	2302 30 10	Kli, fodermjöl och andra återstoder av vete, även i form av pelletar, erhållna vid siktning, malning eller annan bearbetning, med ett stärkelseinnehåll av högst 28 viktprocent, förutsatt att högst 10 viktprocent passerar genom en sikt med en maskvidd av 0,2 mm eller, om mer än 10 viktprocent av varan passerar genom sikten, att askinnehållet i torrsubstansen av den siktade produkten är minst 1,5 viktprocent	

Prop. 2013/14:251
 Bilaga

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	2302 30 90	Kli, fodermjöl och andra återstoder, även i form av pelletar, erhållna vid siktning, malning eller annan bearbetning av vete (exkl. vete med ett stärkelseinnehåll av högst 28 viktprocent, förutsatt att högst 10 viktprocent passerar genom en sikt med en maskvidd av 0,2 mm eller, om mer än 10 viktprocent av varan passerar genom sikten, att askinnehållet i torrsubstansen av den siktade produkten är minst 1,5 viktprocent)	
	2302 40 10	Kli, fodermjöl och andra återstoder av spannmål, även i form av pelletar, erhållna vid siktning, malning eller annan bearbetning, med ett stärkelseinnehåll av högst 28 viktprocent, förutsatt att högst 10 viktprocent passerar genom en sikt med en maskvidd av 0,2 mm eller, om mer än 10 viktprocent av varan passerar genom sikten, att askinnehållet i torrsubstansen av den siktade produkten är minst 1,5 viktprocent (exkl. av majs, ris eller vete)	

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	2302 40 90	Kli, fodermjöl och andra återstoder av spannmål, även i form av pelletar, erhållna vid siktning, malning eller annan bearbetning (exkl. av majs, ris eller vete och med ett stärkelseinnehåll av högst 28 viktprocent, förutsatt att högst 10 viktprocent passerar genom en sikt med en maskvidd av 0,2 mm eller, om mer än 10 viktprocent av varan passerar genom sikten, har ett askinnehåll på minst 1,5 viktprocent)	
	2303 10 11	Återstoder från framställning av majsstärkelse, med ett proteininnehåll beräknat på torrsubstansen av mer än 40 viktprocent (exkl. koncentrerat majsstöpveten)	
Bearbetade jordbruksprodukter			
12 Sockermajs	0710 40 00	Sockermajs, okokt eller ångkokt eller kokt i vatten, fryst	1 500
	0711 90 30	Sockermajs, tillfälligt konserverade, t.ex. med svaveldioxidgas eller i saltvatten, svavelsyrighetsvatten eller andra konserverande lösningar, men olämpliga för direkt konsumtion i detta tillstånd	

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	2001 90 30	Sockermajs <i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i> , beredd eller konserverad med ättika eller ättiksyra	
	2004 90 10	Sockermajs <i>Zea mays</i> var. <i>Saccharata</i> , beredd eller konserverad på annat sätt än med ättika eller ättiksyra, fryst	
	2005 80 00	Sockermajs <i>Zea mays</i> var. <i>Saccharata</i> , beredd eller konserverad på annat sätt än med ättika eller ättiksyra (exkl. fryst)	
13 Bearbetat socker	1302 20 10	Torra pektinämnen, pektinater och pektater, i pulverform	6 000
	1302 20 90	Flytande pektinämnen, pektinater och pektater	
	1702 50 00	Kemiskt ren fruktos, i fast form	
	1702 90 10	Kemiskt ren maltos, i fast form	
	1704 90 99	Pastor, marsipan, nougat och andra framställda tabletter, utan innehåll av kakao (exkl. tuggummi, vit choklad, halspastiller, tabletter o.d. mot hosta, vin- och fruktgummi, gelévaror, fruktpastor i form av konfektyrer, karameller o.d., även fyllda samt kola o.d., tabletter framställda genom sammanpressning samt massor, pastor och mandelmassor löst förpackade i förpackningar med en nettovikt av minst 1 kg)	

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	1806 10 30	Sötat kakaopulver, innehållande minst 65 men mindre än 80 % sackaros, inkl. invertsocker uttryckt som sackaros eller isoglukos uttryckt som sackaros	
	1806 10 90	Sötat kakaopulver, innehållande minst 80 % sackaros, inkl. invertsocker uttryckt som sackaros eller isoglukos uttryckt som sackaros	
	1806 20 95	Choklad och andra livsmedelsberedningar innehållande kakao, i form av block, kakor eller stänger vägande mer än 2 kg eller i flytande form, pastaform, pulverform, granulatform eller annan lös form, i behållare eller löst liggande i förpackningar innehållande mer än 2 kg, innehållande mindre än 18 viktprocent kakaosmör (exkl. kakaopulver, chokladglasyr och <i>chocolate milk crumb</i>)	

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	1901 90 99	Livsmedelsberedningar av mjöl, krossgryn, stärkelse eller maltextrakt som inte innehåller kakao eller innehåller mindre än 40 viktprocent kakao beräknat på helt avfettad bas samt livsmedelsberedningar framställda av mjölk, grädde, kärnmjölk, filmjölk, gräddfil, vassle, yoghurt, kefir eller liknande varor enligt nr 0401 04 04, som inte innehåller kakao eller innehåller mindre än 5 viktprocent kakao beräknat på helt avfettad bas, som inte anges någon annanstans (exkl. maltextrakt, beredningar avsedda som barnmat, i detaljhandelsförpackningar, mixer och deg för beredning av bakverk och varor enligt nr 1901 90 91)	
	2101 12 98	Beredningar på basis av kaffe	
	2101 20 98	Beredningar på basis av te eller mate	
	2106 90 98	Livsmedelsberedningar som inte anges någon annanstans, innehållande minst 1,5 % mjölkfett, minst 5 % sackaros eller isoglukos, minst 5 % druvsocker eller minst 5 % stärkelse, i viktprocent	
	3302 10 29	Beredningar baserade på luktämnen, innehållande alla smakämnen som kännetecknar en dryck, innehållande minst 1,5 % mjölkfett, minst 5 % sackaros eller isoglukos, minst 5 % druvsocker eller minst 5 % stärkelse i viktprocent, av sådana slag som används för framställning av drycker (exkl. med en faktisk alkoholhalt på över 0,5 volymprocent)	

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
14 Produkter av bearbetad spannmål	1904 30 00	Bulgurvete i form av bearbetade korn, erhållna genom kokning av hårda vetekorn	3 300
	2207 10 00	Etylalkohol, odenaturerad, med alkoholhalt av minst 80 volymprocent	
	2207 20 00	Etylalkohol och annan sprit, denaturerade, oavsett alkoholhalt	
	2208 90 91	Odenaturerad etylalkohol med en alkoholhalt av mindre än 80 volymprocent, i kärl rymmande högst 2 liter	
	2208 90 99	Odenaturerad etylalkohol med en alkoholhalt av mindre än 80 volymprocent, i kärl rymmande mer än 2 liter	
	2905 43 00	Mannitol	
	2905 44 11	D-glucitol "sorbitol" i vattenlösning med ett innehåll av D-mannitol på högst 2 viktprocent, beräknat på halten D-glucitol	
	2905 44 19	D-glucitol "sorbitol" i vattenlösning (exkl. med ett innehåll av D-mannitol på högst 2 viktprocent, beräknat på halten D-glucitol)	
	2905 44 91	D-glucitol "sorbitol" med ett innehåll av D-mannitol på högst 2 viktprocent, beräknat på halten D-glucitol (exkl. i vattenlösning)	

Prop. 2013/14:251
 Bilaga

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	2905 44 99	D-glucitol "sorbitol" (exkl. i vattenlösning med ett innehåll av D-mannitol på högst 2 viktprocent, beräknat på halten D-glucitol)	
	3505 10 10	Dextrin	
	3505 10 50	Stärkelse, företrad eller förestrad (exkl. dextrin)	
	3505 10 90	Modifierad stärkelse (med undantag av företrad stärkelse, förestrad stärkelse och dextrin)	
	3505 20 30	Lim som innehåller minst 25 men under 55 viktprocent stärkelse, dextrin eller annan modifierad stärkelse (exkl. i detaljhandelsuppläggningar samt med nettovikt av högst 1 kg)	
	3505 20 50	Lim som innehåller minst 55 men under 80 viktprocent stärkelse, dextrin eller annan modifierad stärkelse (exkl. i detaljhandelsuppläggningar samt med nettovikt av högst 1 kg)	
	3505 20 90	Lim som innehåller minst 80 viktprocent stärkelse, dextrin eller annan modifierad stärkelse (exkl. i detaljhandelsuppläggningar samt med nettovikt av högst 1 kg)	

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	3809 10 10	Appreturmedel, preparat för påskyndande av färgning eller för fixering av färgämnen samt andra produkter och preparat (t.ex. glättmedel och betmedel), av sådana slag som används inom textil-, pappers- eller läderindustrin eller inom liknande industrier, inte nämnda eller inbegripna någon annanstans, på basis av stärkelse eller stärkelseprodukter, innehållande mindre än 55 viktprocent av dessa ämnen	
	3809 10 30	Appreturmedel, preparat för påskyndande av färgning eller för fixering av färgämnen samt andra produkter och preparat (t.ex. glättmedel och betmedel), av sådana slag som används inom textil-, pappers- eller läderindustrin eller inom liknande industrier, inte nämnda eller inbegripna någon annanstans, på basis av stärkelse eller stärkelseprodukter, innehållande minst 55 men mindre än 70 viktprocent av dessa ämnen	
	3809 10 50	Appreturmedel, preparat för påskyndande av färgning eller för fixering av färgämnen samt andra produkter och preparat (t.ex. glättmedel och betmedel), av sådana slag som används inom textil-, pappers- eller läderindustrin eller inom liknande industrier, inte nämnda eller inbegripna någon annanstans, på basis av stärkelse eller stärkelseprodukter, innehållande minst 70 men mindre än 83 viktprocent av dessa ämnen	

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	3809 10 90	Appreturmedel, preparat för påskyndande av färgning eller för fixering av färgämnen samt andra produkter och preparat (t.ex. glättmedel och betmedel), av sådana slag som används inom textil-, pappers- eller läderindustrin eller inom liknande industrier, inte nämnda eller inbegripna någon annanstans, på basis av stärkelse eller stärkelseprodukter, innehållande minst 83 % viktprocent av dessa ämnen	
	3824 60 11	Sorbitol i vattenlösning innehållande högst 2 viktprocent D-mannitol beräknat på halten D-glucitol (exkl. D-glucitol [sorbitol])	
	3824 60 19	Sorbitol i vattenlösning innehållande mer än 2 viktprocent D-mannitol beräknat på halten D-glucitol (exkl. D-glucitol [sorbitol])	
	3824 60 91	Sorbitol innehållande högst 2 viktprocent D-mannitol beräknat på halten D-glucitol (exkl. sorbitol i vattenlösning och D-glucitol [sorbitol])	
	3824 60 99	Sorbitol innehållande mer än 2 viktprocent D-mannitol beräknat på halten D-glucitol (exkl. sorbitol i vattenlösning och D-glucitol [sorbitol])	
15 Cigaretter	2402 10 00	Cigarrer och cigariller innehållande tobak	500
	2402 20 90	Cigaretter innehållande tobak (exkl. innehållande kryddnejlika)	

—————

BILAGA III
TILLNÄRMNING

BILAGA III-A

FÖRTECKNING ÖVER SEKTORSLAGSTIFTNINGEN FÖR TILLNÄRMNING

Nedanstående förteckning innehåller Georgiens prioriteringar när det gäller tillnärmning av EU:s direktiv enligt den nya metoden och helhetsmetoden som ingår i Georgiens regerings strategi från mars 2010 för standardisering, ackreditering, bedömning av överensstämmelse, tekniska föreskrifter och metrologi och program för lagstiftningsreformer och antagande av tekniska föreskrifter.

1. Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/9/EG av den 20 mars 2000 om linbaneanläggningar för persontransport

Tidsplan: tillnärmades 2011

2. Europaparlamentets och rådets direktiv 95/16/EG av den 29 juni 1995 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om hissar

Tidsplan: tillnärmades 2011

3. Europaparlamentets och rådets direktiv 97/23/EG av den 29 maj 1997 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om tryckbärande anordningar

Tidsplan: under 2013

4. Rådets direktiv 92/42/EEG av den 21 maj 1992 om effektivitetskrav för nya värmepannor som eldas med flytande eller gasformigt bränsle.

Tidsplan: under 2013

5. Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/105/EG av den 16 september 2009 om enkla tryckkärl

Tidsplan: under 2013

6. Europaparlamentets och rådets direktiv 94/25/EG av den 16 juni 1994 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar i fråga om fritidsbåtar

Tidsplan: under 2013

Prop. 2013/14:251
Bilaga

7. Kommissionens direktiv 2008/43/EG av den 4 april 2008 om inrättandet av ett system för identifiering och spårning av explosiva varor för civilt bruk i enlighet med rådets direktiv 93/15/EEG

Tidsplan: inom fem år efter det att detta avtal trätt i kraft

8. Europaparlamentets och rådets direktiv 94/9/EG av den 23 mars 1994 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar

Tidsplan: inom fyra år efter det att detta avtal trätt i kraft

9. Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/5/EG av den 9 mars 1999 om radioutrustning och teleterminalutrustning och om ömsesidigt erkännande av utrustningens överensstämmelse

Tidsplan: inom fyra år efter det att detta avtal trätt i kraft

10. Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/108/EG av den 15 december 2004 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om elektromagnetisk kompatibilitet

Tidsplan: inom åtta år efter det att detta avtal trätt i kraft

11. Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/95/EG av den 12 december 2006 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om elektrisk utrustning avsedd för användning inom vissa spänningsgränser

Tidsplan: inom åtta år efter det att detta avtal trätt i kraft

12. Rådets direktiv 93/42/EEG av den 14 juni 1993 om medicintekniska produkter

Tidsplan: inom fem år efter det att detta avtal trätt i kraft

13. Europaparlamentets och rådets direktiv 98/79/EG av den 27 oktober 1998 om medicintekniska produkter för *in vitro*-diagnostik

Tidsplan: inom fem år efter det att detta avtal trätt i kraft

14. Rådets direktiv 90/385/EEG av den 20 juni 1990 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om aktiva medicintekniska produkter för implantation

Tidsplan: inom fem år efter det att detta avtal trätt i kraft

15. Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/142/EG av den 30 november 2009 om anordningar för förbränning av gasformiga bränslen

Tidsplan: inom fem år efter det att detta avtal trätt i kraft

Prop. 2013/14:251
Bilaga

16. Rådets direktiv 89/686/EEG av den 21 december 1989 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om personlig skyddsutrustning

Tidsplan: inom fem år efter det att detta avtal trätt i kraft

17. Europaparlamentets och rådets direktiv 98/37/EG av den 22 juni 1998 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om maskiner

Tidsplan: inom fem år efter det att detta avtal trätt i kraft

18. Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/48/EG av den 18 juni 2009 om leksakers säkerhet

Tidsplan: inom fem år efter det att detta avtal trätt i kraft

19. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 av den 9 mars 2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter

Tidsplan: inom åtta år efter det att detta avtal trätt i kraft

20. Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/23/EG av den 23 april 2009 om icke-automatiska vågar

Tidsplan: inom åtta år efter det att detta avtal trätt i kraft

21. Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/22/EG av den 31 mars 2004 om mätinstrument

Tidsplan: inom åtta år efter det att detta avtal trätt i kraft

BILAGA III-B

VÄGLEDANDE FÖRTECKNING ÖVER ÖVERGRIPANDE LAGSTIFTNING

I förteckningen nedan sammanfattas de övergripande principer och praxis som fastställs i relevant unionslagstiftning och som avses i artikel 47.1 i detta avtal. Syftet är att den ska fungera som en icke-uttömmande vägledning för Georgien vid tillnärmningen av unionens övergripande åtgärder.

1. Europaparlamentets och rådets beslut nr 768/2008/EG av den 9 juli 2008 om en gemensam ram för saluföring av produkter
2. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter
3. Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG av den 3 december 2001 om allmän produktsäkerhet
4. Rådets direktiv 80/181/EEG av den 20 december 1979 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning för måttenheter i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/3/EG

5. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 av den 25 oktober 2012 om europeisk standardisering
  6. Rådets direktiv 85/374/EEG av den 25 juli 1985 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om skadeståndsansvar för produkter med säkerhetsbrister
-

Prop. 2013/14:251
Bilaga

BILAGA IV
OMFATTNING

EU/GE/Bilaga IV/sv 1

BILAGA IV-A

SANITÄRA OCH FYTOSANITÄRA ÅTGÄRDER

Del 1

Åtgärder avseende huvudsakliga kategorier levande djur

- I. Hästdjur (inklusive zebror) eller åsnor eller avkomma av korsningar mellan dessa arter
- II. Nötkreatur (inbegripet *Bubalus bubalis* och *Bison*)
- III. Får och getter
- IV. Svin
- V. Fjäderfå (inbegripet hönsfåglar, kalkoner, pärlhöns, ankor, gäss)
- VI. Levande fisk
- VII. Kräftdjur
- VIII. Blötdjur
- IX. Ägg och könsceller från levande fisk
- X. Kläckägg
- XI. Sperma, ägg, embryon
- XII. Andra däggdjur
- XIII. Andra fåglar
- XIV. Reptiler
- XV. Groddjur
- XVI. Andra ryggradsdjur
- XVII. Bin

Del 2

Åtgärder avseende animaliska produkter

- I. Huvudsakliga kategorier av animaliska produkter avsedda som livsmedel
  - 1. Färskt kött från tama hovdjur, fjäderfå och hardjur, vilt och hägnat vilt, inbegripet slaktbiprodukter
  - 2. Malet kött, köttberedningar, mekaniskt urbenat kött, köttprodukter
  - 3. Levande musslor
  - 4. Fiskeriprodukter
  - 5. Obehandlad mjölk, råmjölk, mejeriprodukter och råmjölksbaserade produkter
  - 6. Ägg och äggprodukter
  - 7. Grodlår och sniglar
  - 8. Utsmält djurfett och fettgrevar
  - 9. Behandlade magar, blåsor och tarmar
  - 10. Gelatin, råmaterial för produktion av gelatin avsett som livsmedel
  - 11. Kollagen
  - 12. Honung och biodlingsprodukter
- II. Huvudsakliga kategorier av animaliska biprodukter

Vid slakterier	Animaliska biprodukter att användas som foder åt pälsdjur
	Animaliska biprodukter för tillverkning av sällskapsdjursfoder
	Blod och blodprodukter från hästdjur för ändamål utanför foderkedjan
	Färska eller kyllda hudar och skinn av hovdjur
	Animaliska biprodukter för tillverkning av härledda produkter för ändamål utanför foderkedjan
Vid mejerier	Mjök, mjölkbaserade produkter och mjölkderivat
	Råmjök och produkter av råmjök

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Vid andra anläggningar för insamling eller hantering av animaliska biprodukter (dvs. icke bearbetade/behandlade råvaror)	Blod och blodprodukter från hästdjur för ändamål utanför foderkedjan
	Obehandlade blodprodukter, utom från hästdjur, för härledda produkter för ändamål utanför foderkedjan för produktionsdjur
	Behandlade blodprodukter, utom från hästdjur, för tillverkning av härledda produkter för ändamål utanför foderkedjan för produktionsdjur
	Färska eller kylda hudar och skinn av hovdjur
	Svinborst från tredjeländer eller regioner i tredjeländer som är fria från afrikansk svinpest
	Ben och benprodukter (förutom benmjöl), horn och hornprodukter (förutom hornmjöl) och hovar och hovprodukter (förutom hovmjöl) för andra användningar än som foder, organiska gödselmedel eller jordförbättringsmedel

Prop. 2013/14:251
Bilaga

	Horn och hornprodukter, förutom hornmjöl, och hovar och hovprodukter, förutom hovmjöl, för tillverkning av organiska gödselmedel eller jordförbättringsmedel
	Gelatin för fotografisk industri som inte är avsett att användas som livsmedel
	Ull och hår
	Behandlade fjädrar, delar av fjädrar och dun
Vid bearbetningsanläggningar	Bearbetat djurprotein, även blandningar och produkter förutom foder till sällskapsdjur som innehåller sådant protein
	Blodprodukter som kan användas som foderråvara
	Behandlade hudar och skinn av hovdjur

Prop. 2013/14:251
Bilaga

	Behandlade hudar och skinn av idisslare och hästdjur (21 dagar)
	Svinborst från tredjeländer eller regioner i tredjeländer som inte är fria från afrikansk svinpest
	Fiskolja för användning som foderråvara eller för ändamål utanför foderkedjan
	Utsmält fett för användning som foderråvara
	Utsmält fett för vissa ändamål utanför foderkedjan för produktionsdjur
	Gelatin eller kollagen för användning som foderråvara eller för ändamål utanför foderkedjan
	Hydrolyserat protein, dikalciumfosfat eller trikalciumfosfat för användning som foderråvara eller för ändamål utanför foderkedjan
	Biprodukter från biodling, uteslutande avsedda för användning vid biodling

	Fettderivat för ändamål utanför foderkedjan
	Fettderivat för användning som foder eller för ändamål utanför foderkedjan
	Äggprodukter som kan användas som foderråvara
Vid anläggningar för tillverkning av foder för sällskapsdjur (inklusive tuggben och aromatiska inälvprodukter)	Konserverat sällskapsdjursfoder
	Bearbetat sällskapsdjursfoder utom konserverat sällskapsdjursfoder
	Tuggben för hundar
	Rått foder för sällskapsdjur till direktförsäljning
	Aromatiska inälvprodukter för tillverkning av foder för sällskapsdjur
Vid anläggningar för tillverkning av jakttroféer	Behandlade jakttroféer eller andra prepareringar av fåglar och hovdjur som endast består av ben, horn, hovar, klor, tänder, hudar eller skinn

Prop. 2013/14:251
Bilaga

	Jakttroféer eller andra prepareringar av fåglar och hovdjur som består av hela obehandlade delar
Vid anläggningar som tillverkar mellanprodukter	Mellanprodukter
Gödselmedel och jordförbättrande medel	Bearbetat djurprotein, även blandningar och produkter förutom foder till sällskapsdjur som innehåller sådant protein
	Bearbetat naturgödsel, produkter härledda från bearbetat naturgödsel och guano från fladdermöss
Vid lagring av härledda produkter	Samtliga härledda produkter

III. Sjukdomsframkallande smittämnen

Del 3

Växter, växtprodukter och andra föremål

Växter, växtprodukter och andra föremål¹ som potentiellt kan bära skadegörare som av sig själva eller genom sin bearbetning kan innebära en risk för införandet och spridandet av skadegörare.

---

¹ Emballage, transportmedel, förpackningar, jord och odlingssubstrat och alla andra organismer, föremål och material på vilka skadegörare kan finnas eller från vilka skadegörare kan spridas.

Del 4

Åtgärder avseende livsmedels- och fodertillsatser

Livsmedel:

1. Livsmedelstillsatser (alla livsmedelstillsatser och livsmedelsfärger)
2. Processhjälpmedel
3. Smakämnen
4. Livsmedelsenzym

Foder¹:

5. Fodertillsatser
6. Foderråvaror
7. Foderblandningar och foder till sällskapsdjur förutom de som omfattas av del 2.II
8. Främmande ämnen i foder

---

¹ Endast animaliska biprodukter med ursprung från djur eller delar av djur, förklarade lämpliga som livsmedel kan användas i foderkedjan för livsmedelsproducerande djur.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

BILAGA IV-B
DJURSKYDDSKRAV

Djurskyddskrav avseende

1. bedövning och slakt,
  2. djurtransporter och därmed relaterad hantering,
  3. skötsel av djur.
-

EU/GE/Bilaga IV-B/sv 1

BILAGA IV-C

ANDRA ÅTGÄRDER SOM OMFATTAS AV KAPITEL 4 I AVDELNING IV

1. Kemikalier som härrör från migration av ämnen från förpackningsmaterial
2. Sammansatta produkter
3. Genetiskt modifierade organismer
4. Tillväxtfrämjande hormoner, tyreostatika, vissa hormoner och betaagonister

Georgien ska tillnärma sin lagstiftning om genetiskt modifierade organismer till unionens lagstiftning enligt förteckningen i artikel 55.4 i detta avtal.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

BILAGA IV-D

ÅTGÄRDER SOM KOMMER ATT INKLUDERAS
EFTER TILLNÄRMNING AV UNIONENS LAGSTIFTNING

1. Kemikalier för dekontaminering av livsmedel
  2. Kloner
  3. Bestrålning (jonisering)
-

BILAGA V

FÖRTECKNING ÖVER DJURSJUKDOMAR, SJUKDOMAR I VATTENBRUK OCH
REGLERADE SKAdegÖRARE FÖR VILKA REGIONER KAN BEVILJAS STATUS
SOM OFFICIELLT FRIA FRÅN

BILAGA V-A

DJURSJKUDOMAR OCH FISKSJKUDOMAR FÖR VILKA ANMÄLNINGSPLIKT GÄLLER
OCH AVSEENDE VILKA PARTERNAS STATUS HAR ERKÄNTS
OCH BESLUT OM REGIONALISERING KAN FATTAS

1. Mul- och klövsjuka
  2. Vesikulär svinsjuka
  3. Vesikulär stomatit
  4. Afrikansk hästpest
  5. Afrikansk svinpest
  6. Blåtunga
  7. Patogenisk aviär influensa
  8. Newcastlesjuka
  9. Boskapspest
  10. Klassisk svinpest
  11. Elakartad lungsjuka hos nötkreatur
  12. Får- och getpest
  13. Får- och getkoppor
  14. Rift Valley-feber
  15. *Lumpy skin disease*
  16. Venezuelansk hästencefalomyelit
  17. Rots
  18. Beskällarsjuka
  19. Enteroviral encefalomyelit
  20. Infektiös hematopoietisk nekros (IHN)
  21. Viral hemorragisk septikemi (VHS)
  22. Infektiös laxanemi (ISA)
  23. *Bonamia ostreae*
  24. *Marteilia refringens*
-

BILAGA V-B

ERKÄNNANDE AV STATUS FÖR SKADEGÖRARE, SKADEGÖRARFRIA OMRÅDEN
OCH SKYDDADE ZONER

A. Erkännande av status för skadegörare

Varje part ska fastställa och meddela en förteckning över skadegörare baserad på följande principer:

1. Skadegörare som inte konstaterats i någon del av partens territorium.
2. Skadegörare som konstaterats i någon del av partens territorium och som står under officiell kontroll.
3. Skadegörare som konstaterats i någon del av partens territorium, som står under officiell kontroll och för vilka skadegörrarfria områden/skyddade zoner har upprättats.

Varje förändring av förteckningen över status för skadegörare ska utan dröjsmål meddelas till den andra parten om den inte på annat sätt meddelas till behörig internationell organisation.

B. Erkännande av skadegörrarfria områden och skyddade zoner

Parterna erkänner de skyddade zonerna och principen om skadegörrarfria områden och deras tillämpning med respekt för internationella standarder för fytosanitära åtgärder.

BILAGA VI

REGIONALISERING/ZONINDELNING, SKADEGÖRARFRIA OMRÅDEN
OCH SKYDDADE ZONER

A. Djursjukdomar och sjukdomar i vattenbruk

1. Djursjukdomar

Grundvalen för erkännande av status för djursjukdom i en parts territorium eller region eller delar därav ska vara OIE:s (Världsorganisationen för djurhälsa) *Terrestrial Animal Health Code*.

Grundvalen för beslut om regionalisering för en djursjukdom ska vara OIE:s *Terrestrial Animal Health Code*.

2. Sjukdomar i vattenbruk

Grundvalen för beslut om regionalisering när det gäller sjukdomar i vattenbruk ska vara OIE:s *Aquatic Animal Health Code*.

B. Skadegörare

Kriterierna för att fastställa skadegörarfria områden och skyddade zoner ska överensstämma antingen med

- FAO:s *International Standard for Phytosanitary Measures* nummer 4 om krav för fastställandet av skadegörarfria områden och definitionerna i relevanta internationella standarder för fytosanitära åtgärder, eller
  - artikel 2.1 h i rådets direktiv 2000/29/EG av den 8 maj 2000 om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen
- C. Kriterier för erkännande av speciell status avseende djursjukdomar på en parts territorium eller delar av en parts territorium

1. I de fall då den importerande parten anser att det egna territoriet eller delar av det egna territoriet är fritt/fria från en annan djursjukdom än de sjukdomar som anges i bilaga V-A till detta avtal ska den importerande parten förelägga den exporterande parten underlag för detta och särskilt ange följande:
  - Uppgift om vilken sjukdom det är fråga om och om i vilken utsträckning den tidigare förekommit på den importerande partens territorium.
  - Uppgift om resultaten av serologisk, mikrobiologisk, patologisk och epidemiologisk testning i övervaknings syfte, samt uppgift om att det enligt lag är obligatoriskt att anmäla förekomst av sjukdomen till de behöriga myndigheterna.
  - Uppgift om övervakningsperiodens längd.
  - I tillämpliga fall, uppgift om under vilken period vaccinering mot sjukdomen varit förbjuden och om vilket geografiskt område som omfattas av förbudet.
  - Uppgifter om vilken metod som används för kontroll av att sjukdomen inte förekommer.
2. De allmänna eller specifika tilläggsgarantier som den importerande parten kräver utöver detta får inte vara mer omfattande än de krav som den importerande parten tillämpar inom det egna territoriet.
3. Parterna ska underrätta varandra om varje ändring avseende de kriterier som anges i punkt C 1 i denna bilaga och som har med sjukdomen att göra. Tilläggsgarantier enligt punkt C 2 i denna bilaga får mot bakgrund av en sådan ändring ändras eller återkallas av underkommittén för sanitära och fytosanitära frågor.

BILAGA VII

PROVISORISKT GODKÄNNANDE AV ANLÄGGNINGAR

Villkor och bestämmelser för provisoriskt godkännande av anläggningar

1. Med provisoriskt godkännande av anläggningar avses att den importerande parten i enlighet med punkt 4 i denna bilaga vid import provisoriskt godkänner anläggningar på den exporterande partens territorium utan föregående inspektion av enskilda anläggningar och på grundval av lämpliga säkerheter som lämnas av den exporterande parten. Förfarandet och villkoren som anges i punkt 4 i denna bilaga ska användas för att ändra eller komplettera de förteckningar som avses i punkt 2 i denna bilaga med hänsyn till nya tillämpningar eller nya säkerheter. Endast vad gäller den ursprungliga förteckningen över anläggningar kan kontroll ingå i förfarandet i enlighet med bestämmelserna i punkt 4 d.
2. Det provisoriska godkännandet ska inledningsvis endast avse följande typer av anläggningar:

2.1 Anläggningar för animaliska produkter avsedda som livsmedel:

- Slakterier för färskt kött från tama hovdjur, fjäderfä, hardjur och hägnat vilt (bilaga IV-A, del I)
- Vilthanteringsanläggningar
- Styckningsanläggningar
- Anläggningar för malet kött, köttberedningar, mekaniskt urbenat kött och köttprodukter
- Reningsanläggningar och distributionsanläggningar för levande musslor
- Anläggningar för:
  - äggprodukter
  - mejeriprodukter
  - fiskeriprodukter
  - behandlade magar, blåsor och tarmar
  - gelatin och kollagen
  - fiskolja
  - fabriksfartyg
  - frysartyg

2.2 Godkända eller registrerade anläggningar för animaliska biprodukter och huvudsakliga kategorier av animaliska biprodukter som inte är avsedda som livsmedel

Typ av godkänd eller registrerad anläggning eller fabrik	Produkt
Slakterier	Animaliska biprodukter att användas som foder åt pälsdjur
	Animaliska biprodukter för tillverkning av sällskapsdjursfoder
	Blod och blodprodukter från hästdjur för ändamål utanför foderkedjan
	Färska eller kyllda hudar och skinn av hovdjur
	Animaliska biprodukter för tillverkning av härledda produkter för ändamål utanför foderkedjan
Mejerier	Mjölk, mjölkbaserade produkter och mjölkderivat
	Råmjölk och produkter av råmjölk
Andra anläggningar för insamling eller hantering av animaliska biprodukter (dvs. icke bearbetade/behandlade råvaror)	Blod och blodprodukter från hästdjur för ändamål utanför foderkedjan
	Obehandlade blodprodukter, utom från hästdjur, för härledda produkter för ändamål utanför foderkedjan för produktionsdjur

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Typ av godkänd eller registrerad anläggning eller fabrik	Produkt
	Behandlade blodprodukter, utom från hästdjur, för tillverkning av härledda produkter för ändamål utanför foderkedjan för produktionsdjur
	Färska eller kyllda hudar och skinn av hovdjur
	Svinborst från tredjeländer eller regioner i tredjeländer som är fria från afrikansk svinpest
	Ben och benprodukter (förutom benmjöl), horn och hornprodukter (förutom hornmjöl) och hovar och hovprodukter (förutom hovmjöl) för andra användningar än som foder, organiska gödselmedel eller jordförbättringsmedel
	Horn och hornprodukter, förutom hornmjöl, och hovar och hovprodukter, förutom hovmjöl, för tillverkning av organiska gödselmedel eller jordförbättringsmedel
	Gelatin för fotografisk industri som inte är avsett att användas som livsmedel

Typ av godkänd eller registrerad anläggning eller fabrik	Produkt
	Ull och hår
	Behandlade fjädrar, delar av fjädrar och dun
Bearbetningsanläggningar	Bearbetat djurprotein, även blandningar och produkter förutom foder till sällskapsdjur som innehåller sådant protein
	Blodprodukter som kan användas som foderråvara
	Behandlade hudar och skinn av hovdjur
	Behandlade hudar och skinn av idisslare och hästdjur (21 dagar)
	Svinborst från tredjeländer eller regioner i tredjeländer som inte är fria från afrikansk svinpest
	Fiskolja för användning som foderråvara eller för ändamål utanför foderkedjan
	Utsmält fett för användning som foderråvara

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Typ av godkänd eller registrerad anläggning eller fabrik	Produkt
	Utsmält fett för vissa ändamål utanför foderkedjan för produktionsdjur
	Gelatin eller kollagen för användning som foderråvara eller för ändamål utanför foderkedjan
	Hydrolyserat protein, dikalciumfosfat eller trikalciumfosfat för användning som foderråvara eller för ändamål utanför foderkedjan
	Biprodukter från biodling, uteslutande avsedda för användning vid biodling
	Fettderivat för ändamål utanför foderkedjan
	Fettderivat för användning som foder eller för ändamål utanför foderkedjan
Äggprodukter som kan användas som foderråvara	

Typ av godkänd eller registrerad anläggning eller fabrik	Produkt
Vid anläggningar för tillverkning av foder för sällskapsdjur (inklusive tuggben och aromatiska inälvprodukt)	Konserverat sällskapsdjursfoder
	Bearbetat sällskapsdjursfoder utom konserverat sällskapsdjursfoder
	Tuggben för hundar
	Rått foder för sällskapsdjur till direktförsäljning
	Aromatiska inälvprodukt för tillverkning av foder för sällskapsdjur
Anläggningar för tillverkning av jakttroféer	Behandlade jakttroféer eller andra prepareringar av fåglar och hovdjur som endast består av ben, horn, hovar, klor, tänder, hudar eller skinn
	Jakttroféer eller andra prepareringar av fåglar och hovdjur som består av hela obehandlade delar

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Typ av godkänd eller registrerad anläggning eller fabrik	Produkt
Anläggningar som tillverkar mellanprodukter	Mellanprodukter
Gödselmedel och jordförbättrande medel	Bearbetat djurprotein, även blandningar och produkter förutom foder till sällskapsdjur som innehåller sådant protein
	Bearbetat naturgödsel, produkter härledda från bearbetat naturgödsel och guano från fladdermöss
Lagring av härledda produkter	Samtliga härledda produkter

3. Den importerande parten ska upprätta förteckningar över provisoriskt godkända anläggningar enligt punkt 2.1 och 2.2 och offentliggöra förteckningarna.
4. Villkor och bestämmelser för provisoriskt godkännande:
  - a) Den importerande parten ska ha godkänt import av den aktuella animalieprodukten från den exporterande parten och det ska ha fastställts relevanta importvillkor och intygskrav avseende produkten.

- b) Om den exporterande partens behöriga myndigheter har gett den importerande parten tillräckliga garantier för att anläggningarna i dess förteckning/förteckningar uppfyller den importerande partens relevanta hälsokrav för de produkter som bearbetas och officiellt har godkänt de anläggningar som återfinns i förteckningarna för export till den importerande parten.
- c) Om en anläggning inte uppfyller de villkor som låg till grund för de utfärdade garantierna måste den exporterande partens behöriga myndigheter ha faktisk behörighet att häva exporten till den importerande parten från den aktuella anläggningen.
- d) De kontroller som den importerande parten utför i enlighet med artikel 62 i detta avtal får ingå i förfarandet för provisoriskt godkännande. Kontrollen avser hur den behöriga myndighet som ansvarar för godkännandet av anläggningar är organiserad och hur den arbetar, samt vilka befogenheter den har och vilka garantier den kan ge när det gäller genomförandet av den importerande partens regler. I kontrollen kan ingå besök på plats vid ett representativt antal anläggningar som förekommer i den eller de förteckningar som den exporterande parten tillhandahåller.

Mot bakgrund av Europeiska unionens struktur och ansvarsfördelningen inom den kan Europeiska unionens kontroller av detta slag komma att utföras av enskilda medlemsstater.

- e) Den importerande parten får på grundval av kontroller enligt led d ändra förteckningarna över anläggningar.

BILAGA VIII

FÖRFARANDE FÖR ERKÄNNANDE AV LIKVÄRDIGHET

1. Principer:
  - a) Likvärdighet kan fastställas för en individuell åtgärd eller för en grupp åtgärder eller för system som avser en viss vara eller en viss varukategori eller för samtliga av dem.
  - b) Det faktum att den importerande parten gör en bedömning av den exporterande partens begäran om erkännande av dess åtgärder avseende en viss vara får inte ligga till grund för avbrott i handeln eller för upphävande av pågående import från den exporterande parten av varan i fråga.
  - c) Erkännandet av likvärdighet är en interaktiv process mellan den exporterande parten och den importerande parten. I förfarandet ingår att den exporterande parten lägger fram objektiva belägg för att enskilda åtgärder är likvärdiga och att den importerande parten gör en objektiv bedömning av dessa i syfte att eventuellt erkänna likvärdighet.
  - d) Det är den importerande parten som slutgiltigt beslutar om erkännande av likvärdighet för den exporterande partens åtgärder.

2. Villkor

- a) Förfarandet beror på den exporterande partens hälsostatus eller status för skadegörare, dess lagstiftning och dess inspektions- och kontrollsysteem avseende den aktuella varan. Hänsyn ska tas till lagstiftningen inom den aktuella sektorn, samt till hur den exporterande partens behöriga myndighet är strukturerad, dess beslutsgång, behörighetsområden, operativa förfaranden och resurser, samt den behöriga myndighetens kompetens när det gäller inspektions- och kontrollsysteem, samt genomförandenivå avseende den aktuella varan och hur ofta och effektivt konstaterade risker meddelas till den importerande parten. Beslut om erkännande kan styrkas genom dokumentation, kontroll och handlingar, rapporter och information beträffande tidigare erfarenheter, bedömning och tidigare dokumenterade kontroller.
- b) I enlighet med artikel 57 i detta avtal ska parterna inleda processen för erkännande av likvärdighet efter det att en åtgärd, en grupp av åtgärder eller ett system som ingår i förteckningen över tillnärmning i artikel 55.4 i detta avtal har tillnärmats.
- c) Den exporterande parten ska inleda förfarandet först när den exporterande parten och den aktuella varan inte omfattas av några skyddsåtgärder från den importerande partens sida.

3. Förfarande

- a) Den exporterande parten inleder förfarandet genom att lämna in en begäran om erkännande av likvärdighet till den importerande parten avseende en enskild åtgärd, en grupp åtgärder eller system avseende en vara eller en kategori varor i en sektor eller en undersektor eller i samtliga.
- b) I tillämpliga fall ska denna begäran också omfatta begäran om och begärd dokumentation för godkännande avseende program eller planer som den importerande parten ställer som villkor för den exporterande parten för att tillåta import av den varan eller en kategori av varor, och/eller status för tillnärmning enligt bilaga XI till detta avtal vad gäller de åtgärder eller system som beskrivs i led a.
- c) Den exporterande parten ska i sin begäran ange följande:
  - i) Varans eller varukategoriernas betydelse för handeln.
  - ii) Uppgift om vilka av de enskilda åtgärderna i den importerande partens importvillkor för den aktuella varan eller de aktuella varukategorierna som den exporterande parten kan uppfylla.
  - iii) Uppgift om för vilka av de enskilda åtgärderna i den importerande partens importvillkor för den aktuella varan eller de aktuella varukategorierna som den exporterande parten begär att likvärdighet ska fastställas.

- d) Den importerande parten ska som svar på begäran ange vilket syfte och vilka allmänna och enskilda målsättningar som ligger bakom den importerande partens åtgärder, inbegripet riskidentifiering.
- e) Den importerande parten ska i sin förklaring informera den exporterande parten om förhållandet mellan inhemska åtgärder och importvillkoren för den aktuella varan eller de aktuella varukategorierna.
- f) Den exporterande parten ska för den importerande parten visa objektiva skäl för att de åtgärder som den fastställt är likvärdiga med importvillkoren för den aktuella varan eller den aktuella varukategorin.
- g) Den importerande parten ska göra en objektiv bedömning av den exporterande partens underlag för likvärdighet.
- h) Den importerande parten ska avgöra om det råder likvärdighet eller inte.
- i) Den importerande parten ska på begäran av den exporterande parten tillhandahålla en fullständig förklaring och underlag för vad som fastställts och det beslut som fattats.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

4. Den exporterande partens bevis för att likvärdighet föreligger och den importerande parten bedömning av dessa
  - a) Den exporterande parten ska förelägga objektiva bevis för att det föreligger likvärdighet avseende var och en av de angivna åtgärderna i den importerande partens importvillkor. I tillämpliga fall ska det föreläggas objektiva bevis för likvärdighet avseende varje plan eller program som den importerande parten ställer som villkor för import (till exempel plan för hantering av restprodukter osv.).
  - b) Bevisföring och bedömning ska i görligaste mån baseras på
    - i) internationellt erkända standarder, och/eller
    - ii) standarder som fastställts på grundval av vetenskapliga rön, och/eller
    - iii) riskbedömning och/eller
    - iv) handlingar, rapporter och information beträffande tidigare erfarenhet, bedömningar och/eller
    - v) kontroller och
    - vi) åtgärdernas juridiska eller administrativa status, och

vii) genomförandenivå och efterlevandenivå, särskilt på grundval av följande:

- relevanta resultat av övervakningsprogram,
- den exporterande partens inspektionsresultat,
- resultat av analyser som gjorts med erkända analysmetoder,
- den importerande partens kontroll- och importkontrollresultat,
- den exporterande partens behöriga myndigheters kompetens, och
- tidigare erfarenhet.

5. Den importerande partens slutsatser

Processen kan omfatta en inspektion eller kontroll.

Om den importerande parten fattar ett negativt beslut ska den ge den exporterande parten en detaljerad och motiverad förklaring.

6. För växter och växtprodukter ska likvärdighet avseende fytosanitära åtgärder fastställas på grundval av villkoren som anges i artikel 57.6 i detta avtal.

BILAGA IX

GRÄNSKONTROLLER VID IMPORT OCH INSPEKTIONSAVGIFTER

A. Principer för gränskontroller

Gränskontrollerna vid import ska omfatta kontroller av dokumentation, kontroll av identitet och fysiska kontroller.

När det gäller djur och animaliska produkter ska de fysiska kontrollernas omfattning och frekvens anpassas efter risknivån.

Vid fyto sanitär kontroll ska den importerande parten se till att växter, växtprodukter och andra föremål undergår en noggrann officiell kontroll, antingen avseende hela partier eller genom kontroll av representativa stickprov, för att säkerställa att de inte bär på skadegörare.

Om kontrollerna visar att de relevanta normerna och/eller kraven inte har uppfyllts, ska den importerande parten vidta åtgärder som står i proportion till den aktuella risken. Om möjligt, ska partiet göras tillgängligt för importören eller dennes representant som ska ges tillfälle att lämna upplysningar som kan underlätta för den importerande parten att fatta ett slutgiltigt beslut. Beslutet ska fattas med hänsyn till risknivån för sådan import.

B. De fysiska kontrollernas frekvens

B.1 Import av djur och animaliska produkter från Georgien till Europeiska unionen och från Europeiska unionen till Georgien

Typ av gränskontroll	Frekvens
1. Kontroll av dokumentation	100 %
2. Kontroll av identitet	100 %
3. Fysisk kontroll	
Levande djur	100 %
Produkter av kategori I	
Färskt kött, även slaktbiprodukter, och produkter från nötkreatur, får, getter, svin och hästdjur enligt rådets direktiv 64/433/EEC av den 26 juni 1964 om hygienproblem som påverkar handeln med färskt kött inom gemenskapen	20 %
Fiskeriprodukter i hermetiskt tillslutna behållare så att de är opåverkade av omgivande temperatur, färsk och fryst fisk och torkade och/eller saltade fiskprodukter	
Hela ägg	
Ister och utsmält fett	
Djurfjälster	
Kläckägg	

Prop. 2013/14:251
Bilaga

<p>Produkter av kategori II</p> <p>Kött och köttprodukter av fjäderfä Kaninkött, kött från vilt eller hägnat vilt och produkter av dessa Mjök och mjölkprodukter avsedda som livsmedel Äggprodukter Bearbetat djurprotein avsett som livsmedel (100 % för de sex första sändningarna i bulk, rådets direktiv 92/118/EEG av den 17 december 1992 om djurhälso- och hygienkrav för handel inom gemenskapen med produkter, som inte omfattas av sådana krav i de särskilda gemenskapsbestämmelser som avses i bilaga A. I till direktiv 89/662/EEG och, i fråga om patogener, i direktiv 90/425/EEG, i dess ändrade lydelse).</p> <p>Andra fiskeriprodukter än dem som anges i kommissionens beslut 2006/766/EG av den 6 november 2006 om fastställande av en förteckning över de tredjeländer och delar av tredjeländer från vilka import av musslor, tagghudingar, manteldjur, marina snäckor och fiskeriprodukter är tillåten (meddelat under dokumentnummer C(2006) 5171), i dess ändrade lydelse. Musslor Honung</p>	<p>50 %</p>
--	-------------

Produkter av kategori III Sperma Embryon Naturgödsel Mjök och mjökprodukter (som inte är avsedda som livsmedel) Gelatin Grodlår och sniglar Ben och benprodukter Hudar och skinn Svinborst, ull, hår och fjädrar Horn, hornprodukter, hovar och hovprodukter Bodlingsprodukter Jakttroféer Bearbetat sällskapsdjursfoder Råvaror för tillverkning av foder till sällskapsdjur Råvaror, blod, blodprodukter, körtlar och organ för farmaceutisk eller teknisk användning Hö och halm Patogener Bearbetat djurprotein (förpackat)	Minst 1 % Högst 10 %
---	-------------------------

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Bearbetat djurprotein som inte är avsett som livsmedel (i bulk)	100 % för de sex första sändningarna (punkterna 10 och 11 i kapitel II i bilaga VII till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1774/2002 av den 3 oktober 2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel, i dess ändrade lydelse)
---	---

B.2 Import av icke-animaliska livsmedel från Georgien till Europeiska unionen och från Europeiska unionen till Georgien

– Chili (<i>Capsicum annum</i>), krossade eller malda – ex 0904 20 90 – Chiliprodukter (curry) – 0910 91 05 – <i>Curcuma longa</i> (gurkmeja) – 0910 30 00 (Livsmedel – torkade kryddor) – Röd palmolja – ex 1511 10 90	10 % för färgämnet Sudan
--	--------------------------

B.3 Import av växter, växtprodukter och andra varor till Europeiska unionen och till Georgien

För växter, växtprodukter och andra föremål som finns förtecknade i del B i bilaga V till direktiv 2000/29/EG:

Den importerande parten utför kontroller av sändningarnas fytosanitära status.

Parterna ska bedöma behovet av fytosanitära importkontroller i den bilaterala handeln med varor som avses i ovanstående bilaga och som har sitt ursprung i länder utanför EU.

För varor som omfattas av reglering kan frekvensen av fytosanitära importkontroller minskas med undantag för växter, växtprodukter och andra varor som anges i kommissionens förordning (EG) nr 1756/2004 av den 11 oktober 2004 om angivande av detaljerade villkor för det bevismaterial som krävs samt kriterier för slag och nivåer för att minska växtskyddskontrollerna för vissa växter, växtprodukter eller andra föremål som anges i bilaga V del B till rådets direktiv 2000/29/EG.

BILAGA X

INTYG

A. Principer för utfärdande av intyg

Växter, växtprodukter och andra föremål:

För utfärdande av intyg angående växter, växtprodukter och andra föremål ska de behöriga myndigheterna tillämpa de principer som anges i de relevanta internationella standarderna för fytosanitära åtgärder.

Djur och animaliska produkter:

1. Parternas behöriga myndigheter ska säkerställa att intygsgivarna har tillräcklig kännedom om veterinärlagstiftningen för de djur eller animaliska produkter för vilka intyg ska utfärdas och allmänt sett är informerade om reglerna för upprättande och utfärdande av intyg och, om nödvändigt, om arten och omfattningen av de undersökningar, tester eller prover som behöver utföras innan intyg kan utfärdas.
2. Intygsgivarna får inte intyga uppgifter som de inte personligen har kännedom om eller som de inte kan kontrollera.
3. Intygsgivarna får varken underteckna intyg in blanco, ofullständigt ifyllda intyg eller intyg om djur eller produkter som de inte har inspekterat eller som inte längre står under deras kontroll. När ett intyg undertecknas på grundval av ett annat intyg eller ett annat bevis, måste intygsgivaren ha detta dokument i sin besittning innan han eller hon undertecknar.

4. En intygsgevare får intyga uppgifter som har
  - a) fastställts i enlighet med punkterna 1, 2 och 3 i denna bilaga av en annan person som godkänts av den behöriga myndigheten och som handlar under nämnda myndighets tillsyn, om intygsgevaren kan kontrollera uppgifternas riktighet, eller
  - b) uppgifter som erhållits inom övervakningsprogrammets ram genom ett officiellt erkänt kvalitetssäkringssystem eller genom ett epidemiologiskt övervakningssystem om så är tillåtet enligt relevant veterinärmedicinsk lagstiftning.
5. Parternas behöriga myndigheter ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att intygssystemet är tillförlitligt. I synnerhet ska de se till att de intygsgevare som de utser
  - a) har en ställning som garanterar deras opartiskhet och inte har något direkt kommersiellt intresse i de djur eller produkter som de certifierar eller i de rörelser eller företag där dessa har sitt ursprung, och
  - b) är fullt medvetna om vikten av innehållet i varje intyg som de undertecknar.
6. Intygen ska utfärdas på ett sådant sätt att det kan säkras en koppling mellan ett visst intyg och en viss sändning och på ett språk som intygsgevaren förstår och på minst ett av officiella språken i den importerande parten enligt del C i denna bilaga.

7. Varje behörig myndighet ska kunna fastställa sambandet mellan intyg och intygsgivare och se till att en kopia av varje intyg som utfärdas finns tillgängligt under en tid som bestäms av nämnda myndighet.
8. Vardera parten ska införa och låta utföra nödvändiga kontroller för att förhindra att det utfärdas falska eller vilseledande intyg eller att intyg som påstås vara utfärdade för att uppfylla kraven i lagstiftningen för veterinärverksamhet framställs eller används i bedrägligt syfte.
9. Utan att det påverkar eventuella rättsliga åtal eller sanktioner, skall de behöriga myndigheterna utföra undersökningar eller kontroller och vidta lämpliga sanktionsåtgärder mot varje enskilt fall av falska eller bedrägliga intyg som de får vetskap om. Dessa åtgärder kan innefatta tillfällig indragning av intygsgivarens fullmakt under den tid undersökningen pågår. Särskilt gäller följande:
  - a) Om det vid kontroll upptäcks att en intygsgivare med vett och vilja har utfärdat ett bedrägligt intyg, ska den behöriga myndigheten vidta alla nödvändiga åtgärder för att i görligaste mån se till att den berörda personen inte kan upprepa sin handling.
  - b) Om det vid kontroll upptäcks att en enskild eller ett företag på ett bedrägligt sätt har använt eller ändrat ett officiellt intyg, ska den behöriga myndigheten vidta alla nödvändiga åtgärder för att i görligaste mån se till att den enskilde eller företaget inte kan upprepa sin handling. Sådana åtgärder kan omfatta vägran att utfärda ett officiellt intyg till den berörda personen eller det berörda företaget.

B. Intyg som avses i artikel 60.2 a i detta avtal

Hälsodeklarationen i intyget ska innehålla en uppgift om varans likvärdighetsstatus.
I hälsodeklarationen ska anges om den exporterande partens produktionsstandarder som erkänts som likvärdiga av den importerande parten har iakttagits.

C. Officiella språk för utfärdande av intyg

1. Import till Europeiska unionen

För växter, växtprodukter och andra föremål:

Intyg ska utfärdas på ett språk som intygsgivaren förstår och på minst ett av de officiella språken i den importerande parten.

För djur och animaliska produkter:

Hälsodeklarationen ska utfärdas på minst ett av de officiella språken i destinationsmedlemsstaten i unionen och på ett av de officiella språken i den medlemsstat i EU där gränskontrollerna enligt artikel 63 i detta avtal utförs. En medlemsstat kan dock samtycka till att ett annat officiellt EU-språk än statens eget används.

2. Import till Georgien

Hälsodeklarationen ska utfärdas i Georgien på minst ett av de officiella språken i den utfärdande medlemsstaten.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

BILAGA XI
TILLNÄRMNING

EU/GE/Bilaga XI/sv 1

BILAGA XI-A

PRINCIPER FÖR UTVÄRDERING AV FRAMSTEG I TILLNÄRMNINGSPROCESSEN
FÖR ERKÄNNANDE AV LIKVÄRDIGHET

Del I – Gradvis tillnärmning

1. Allmänna bestämmelser

Georgiens lagstiftning på det sanitära och fytosanitära området och på djurskyddsområdet ska gradvis tillnärmans unionslagstiftningen i enlighet med förteckningen över EU-lagstiftningen på det sanitära och fytosanitära området och på djurskyddsområdet. Förteckningen ska delas in i prioriterade områden med anknytning till åtgärder enligt i bilaga IV till detta avtal. Därför ska Georgien fastställa sina prioriterade områden inom handel.

Georgien ska tillnäarma sin nationella lagstiftning till EU:s regelverk genom att

- a) genomföra och kontrollera efterlevnaden genom att anta ytterligare nationella regler eller förfaranden till relevanta delar av EU:s regelverk eller
- b) ändra relevanta nationella regler eller förfaranden för att införliva regler från relevanta delar av EU:s regelverk.

I båda fallen ska Georgien

- a) undanröja eventuella lagar, förordningar eller andra åtgärder som inte är förenliga med den tillnärmade inhemska lagstiftningen, och
- b) se till att den tillnärmade inhemska lagstiftningen faktiskt genomförs.

Georgien ska dokumentera sådan tillnärmning i jämförelsetabeller enligt en mall som anger det datum då varje inhemsk regel trädde i kraft och den officiella tidning där reglerna offentliggjordes. Mallen för jämförelsetabellerna för förberedelse och utvärdering finns i del II av denna bilaga. Om tillnärmningen inte är fullständig ska granskare¹ i kolumnen avsedd för kommentarer redogöra för bristerna.

Oavsett vilket prioritetsområde det gäller ska Georgien utarbeta särskilda jämförelsetabeller som visar tillnärmningen för annan allmän och särskild lagstiftning, framför allt de allmänna regler som gäller följande:

- a) Kontrollsystem:
  - den inhemska marknaden
  - import
- b) Djurs hälsa och välbefinnande:
  - identifiering och registrering av djur och registrering av deras förflyttningar
  - kontrollåtgärder avseende djursjukdomar
  - inhemsk handel med levande djur, sperma, ägg och embryon
  - djurs hälsa på gårdar, under transport och vid slakt.
- c) Livsmedelssäkerhet:
  - utsläppande på marknaden av livsmedel och foder
  - märkning, presentation och reklam för livsmedel inbegripet närings- och hälsodeklarationer
  - kontroll av restsubstanser
  - särskilda regler för foder

---

¹ Granskarna ska vara experter som utses av Europeiska kommissionen.

- d) Animaliska biprodukter:
- e) Växtskydd:
  - skadegörare
  - växtskyddsmedel
- f) Genetiskt modifierade organismer:
  - utsläppta i miljön.
  - genetiskt modifierade livsmedel och foderprodukter

Del II – Utvärdering

1. Förfarande och metod

Georgien ska gradvis tillnärma sin lagstiftning på det sanitära och fytosanitära området och på djurskyddsområdet som omfattas av kapitel 4 (Sanitära och fytosanitära åtgärder) i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal till unionens och dess efterlevnad ska effektivt kontrolleras.¹

Jämförelsetabeller ska utarbetas enligt mallen i punkt 2 för varje enskild tillnärmad akt och lämnas in till experterna på engelska för granskning.

Om utvärderingsresultatet är positivt för en enskild åtgärd, en grupp av åtgärder, ett system som tillämpas på en sektor, en delsektor, en vara eller en varugrupp, ska villkoren i artikel 57.4 i detta avtal tillämpas.

---

¹ För detta ändamål kan Georgien få stöd från medlemsstaternas experter, separat eller i samband med ett övergripande program för institutionsuppbyggnad (partnersamverkansprojekt, byrån för tekniskt stöd och informationsutbyte (Taix) m.m.).

2. Jämförelsetabell

2.1 Följande ska beaktas vid utarbetande av jämförelsetabeller:

Unionens akter ska utgöra grunden vid utarbetande av en jämförelsetabell. Den version som gäller vid tillnämningen ska användas. Särskild vikt ska läggas vid noggrann översättning till det nationella språket, eftersom bristande språklig noggrannhet kan ge upphov till tvister, i synnerhet om de gäller lagens tillämpningsområde¹.

---

¹ För att underlätta tillnärmningsprocessen finns konsoliderade versioner av vissa delar av unionens lagstiftning att tillgå på webbsidan EUR-lex under http://eur-lex.europa.eu/RECH_menu.do?ihmlang=en

2.2 Mall för jämförelsetabell:

Jämförelsetabell

MELLAN

Titeln på EU-akten, med de senaste ändringarna:

OCH

Titeln på den nationella akten

(Offentliggjord i)

Datum för offentliggörande:

Datum för genomförande:

EU-akt	Nationell lagstiftning	Anmärkningar (från Georgien)	Granskarens kommentarer

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Förklaringar:

EU-akt: dess artiklar, paragrafer, punkter osv. ska anges med fullständig rubrik och fullständigt nummer¹ i den vänstra kolumnen i jämförelsetabellen.

Nationell lagstiftning: bestämmelserna i den nationella lagstiftningen som motsvarar EU-bestämmelserna i den vänstra kolumnen ska anges med fullständig rubrik och fullständigt nummer. Innehållet ska beskrivas detaljerat i den andra kolumnen.

Anmärkningar från Georgien: i den här kolumnen ska Georgien ange hänvisningar eller andra bestämmelser som hör ihop med artikeln, paragraferna, punkterna osv. särskilt om texten i bestämmelsen inte har tillnärmats. Det relevanta skälet till att tillnärmningen inte genomförts ska anges.

Granskarens kommentarer: om granskaren anser att tillnärmning inte uppnåtts, ska denna bedömning motiveras och relevanta brister ska anges i denna kolumn.

---

¹ Till exempel så som anges på EUR-Lex webbplats:
http://eur-lex.europa.eu/RECH_menu.do?ihmlang=en

BILAGA XI-B

FÖRTECKNING ÖVER DEN EU-LAGSTIFTNING SOM SKA TILLNÄRMAS AV GEORGIEN

Georgien ska inom sex månader efter detta avtals ikraftträdande lämna in den förteckning över tillnärmning som anges i artikel 55.4 i detta avtal.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

BILAGA XII
LIKVÄRDIGHETSSTATUS

EU/GE/Bilaga XII/sv 1

BILAGA XIII

TILLNÄRMNING AV TULLAGSTIFTNING

Tullkodex

Rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen

Tidsplan: Tillnärmning med bestämmelserna i ovannämnda förordning, med undantag av artiklarna 1–3, 8.1 första strecksatsen, 18, 19, 94.1, 97, 113, 117 c, 129, 163–165, 174, 179, 209, 210, 211, 215.4, 247–253 ska ske inom fyra år efter det att detta avtal trätt i kraft. Parterna ska se över tillnärmningen av artiklarna 84 och 130–136 om bearbetning under tullkontroll innan tidsfristen för tillnärmning som anges ovan går ut. Tillnärmning till artiklarna 173, 221.3 och 236.2 ska ske i möjligaste mån.

Gemensam transitering och administrativt enhetsdokument

Konventionen av den 20 maj 1987 om förenkling av formaliteterna vid handel med varor
Konventionen av den 20 maj 1987 om ett gemensamt transiteringsförfarande

Tidsplan: Tillnärmningen till bestämmelserna i ovannämnda konventioner, inbegripet genom en möjlig anslutning till dessa konventioner för Georgien, ska genomföras inom fyra år efter det att detta avtal trätt i kraft.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Tullbefrielse

Rådets förordning (EG) nr 1186/2009 av den 16 november 2009 om upprättandet av ett gemenskapssystem för tullbefrielse

Tidsplan: Georgien ska ha genomfört tillnärmningen enligt avdelningarna I och II i ovanstående förordning inom fyra år efter det att detta avtal trätt i kraft.

Skydd av immateriell äganderätt

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 608/2013 av den 12 juni 2013 om tullens säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter

Tidsplan: Georgien ska ha genomfört tillnärmningen av bestämmelserna i ovanstående förordning, med undantag av artikel 26, inom tre år efter detta avtals ikraftträdande. Skyldigheten för tillnärmning till förordning nr 608/2013 i sig medför inte någon skyldighet för Georgien att vidta åtgärder när en immateriell rättighet inte är skyddad enligt dess materiella immaterialrätt och andra författningar.

BILAGA XIV

FÖRTECKNING ÖVER FÖRBEHÅLL SOM GÄLLER ETABLERING;
FÖRTECKNING ÖVER ÅTAGANDEN I FRÅGA OM GRÄNSÖVERSKRIDANDE
TILLHANDAHÅLLANDE AV TJÄNSTER;
FÖRTECKNING ÖVER FÖRBEHÅLL FÖR NYCKELPERSONAL,
PRAKTIKANTER MED AKADEMISK EXAMEN OCH SÄLJARE AV FÖRETAGSTJÄNSTER;
FÖRTECKNING ÖVER FÖRBEHÅLL FÖR TJÄNSTELEVERANTÖRER SOM
TILLHANDAHÅLLER TJÄNSTER PÅ KONTRAKTSBASIS
OCH OBEROENDE YRKESUTÖVARE

Unionen

1. Förteckning över förbehåll som gäller etablering: Bilaga XIV-A
2. Förteckning över åtaganden i fråga om gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster: Bilaga XIV-B
3. Förteckning över förbehåll för nyckelpersonal, praktikanter med akademisk examen och säljare av företagstjänster: Bilaga XIV-C
4. Förteckning över förbehåll för tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktbasis och oberoende yrkesutövare: Bilaga XIV-D

Georgien

5. Förteckning över förbehåll som gäller etablering: Bilaga XIV-E
6. Förteckning över åtaganden i fråga om gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster: Bilaga XIV-F
7. Förteckning över förbehåll för nyckelpersonal, praktikanter med akademisk examen och säljare av företagstjänster: Bilaga XIV-G
8. Förteckning över förbehåll för tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktbasis och oberoende yrkesutövare: Bilaga XIV-H

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Följande förkortningar används i bilagorna XIV-A, XIV-B, XIV-C och XIV-D:

AT	Österrike
BE	Belgien
BG	Bulgarien
CY	Cypern
CZ	Tjeckien
DE	Tyskland
DK	Danmark
EU	Europeiska unionen, inklusive samtliga medlemsstater
ES	Spanien
EE	Estland
FI	Finland
FR	Frankrike
EL	Grekland
HR	Kroatien
HU	Ungern
IE	Irland
IT	Italien
LV	Lettland
LT	Litauen
LU	Luxemburg
MT	Malta

NL	Nederländerna
PL	Polen
PT	Portugal
RO	Rumänien
SK	Slovakien
SI	Slovenien
SE	Sverige
UK	Förenade kungariket

Följande förkortning används i bilagorna XIV-E, XIV-F, XIV-G och XIV-H:

GE	Georgien
----	----------

BILAGA XIV-A

FÖRTECKNING ÖVER FÖRBEHÅLL SOM GÄLLER ETABLERING (UNIONEN)

1. I nedanstående förteckning över förbehåll anges de näringsverksamheter där förbehåll i fråga om nationell behandling eller behandling som mest gynnad nation av unionen enligt artikel 79.2 i detta avtal gäller för företag och företagare i Georgien.

Förteckningen består av följande:

- a) En förteckning över horisontella förbehåll som gäller alla sektorer eller undersektorer.
- b) En förteckning över sektors- eller undersektorsspecifika förbehåll med angivelse av den berörda sektorn eller undersektorn tillsammans med de förbehåll som gäller.

Ett förbehåll som gäller en verksamhet som inte liberaliserats (obundet) uttrycks på följande sätt: "Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation".

Om ett förbehåll enligt a eller b endast innehåller medlemsstatsspecifika förbehåll fullgör de medlemsstater som inte anges där åtagandena enligt artikel 79.2 i detta avtal för sektorn utan förbehåll (avsaknaden av medlemsstatsspecifika förbehåll för en viss sektor påverkar inte eventuella tillämpliga horisontella förbehåll eller sektorspecifika förbehåll som gäller hela EU).

2. I enlighet med artikel 76.3 i detta avtal innehåller denna förteckning inte åtgärder rörande subventioner som parterna beviljat.

3. De rättigheter och skyldigheter som följer av förteckningen nedan ska inte ha någon direkt (*self-executing*) effekt och ger alltså inte fysiska eller juridiska personer några direkta rättigheter.
4. I enlighet med artikel 79 i detta avtal förtecknas inte icke-diskriminerande krav, till exempel sådana som gäller juridisk form eller skyldigheten att skaffa licens eller tillstånd och som gäller för alla leverantörer som är verksamma inom territoriet utan åtskillnad på grund av nationalitet, bosättning eller likvärdiga kriterier, i denna bilaga eftersom de inte påverkas av avtalet.
5. Om unionen har ett förbehåll som kräver att en tjänsteleverantör är medborgare, permanent bosatt eller bosatt i dess territorium som ett villkor för tillhandahållandet av en tjänst på dess territorium, ska ett förbehåll som förtecknas i bilaga XIV-C till detta avtal fungera som förbehåll för etableringen enligt denna bilaga, i den utsträckning det är tillämpligt.

Horisontella förbehåll

Allmännyttiga tjänster

EU: Näringsverksamhet som betraktas som allmännyttiga tjänster på nationell eller lokal nivå kan omfattas av offentliga monopol eller ensamrätt för privata operatörer¹.

---

¹ Allmännyttiga tjänster förekommer i sektorer såsom närstående vetenskapliga och tekniska konsulttjänster, FoU-tjänster inom samhällsvetenskap och humaniora, tekniska provningar och analyser, miljötjänster, hälsovård, transporttjänster och transportrelaterade tjänster. Ensamrätt på sådana tjänster beviljas ofta privata aktörer, till exempel aktörer som har koncessioner från offentliga myndigheter och omfattas av särskilda skyldigheter att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster. Eftersom allmännyttiga tjänster ofta förekommer även på en nivå under den centrala, är det inte lämpligt att göra någon detaljerad och uttömmande sektorspecifik förteckning. Detta förbehåll gäller inte telekommunikation och databehandlingstjänster och andra datorrelaterade tjänster.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Typer av etablering

EU: Behandling som beviljats dotterbolag (till georgiska bolag) som stiftats enligt en medlemsstats lag och har sitt säte, sin centrala förvaltning eller sin huvudsakliga verksamhet i unionen utsträcks inte till att omfatta ett georgiskt bolags filialer eller agenturer i en medlemsstat.¹

AT: Verkställande direktörer för filialer av juridiska personer ska vara bosatta i Österrike. Fysiska personer inom en juridisk person eller en filial som har ansvar för att den österrikiska handelslagen (*Handelsgesetzbuch*) följs ska ha sin hemvist i Österrike.

EE: Minst hälften av styrelsemedlemmarna ska vara bosatta i EU.

FI: En utländsk medborgare som bedriver näringsverksamhet i egenskap av privat företagare och minst en av dennes partners i ett handelsbolag eller i ett kommanditbolag måste vara permanent bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). För alla sektorer gäller krav på bosättning inom EES för minst en av de ordinarie styrelsemedlemmarna, suppleanterna och verkställande direktören. Undantag kan dock beviljas vissa bolag. Det krävs näringsstillstånd om en georgisk organisation avser att bedriva näringsverksamhet eller handel genom att öppna en filial i Finland.

HU: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för förvärv av statligt ägd egendom.

IT: För tillträde till industriell, kommersiell och hantverksrelaterad verksamhet kan det krävas uppehållstillstånd.

---

¹ I enlighet med artikel 54 fördraget om Europeiska unionens funktionssätt betraktas dessa dotterbolag som juridiska personer i EU. I den mån de har en kontinuerlig och verklig anknytning till EU:s ekonomi omfattas de av unionens inre marknad, vilket bland annat ger dem etableringsrätt och rätt att tillhandahålla tjänster i samtliga medlemsstater i EU.

PL: Näringsidkare från Georgien kan bedriva ekonomisk verksamhet endast genom kommanditbolag, handelsbolag och aktiebolag (för juridiska tjänster endast handelsbolag och kommanditbolag).

RO: Den verkställande direktören eller styrelseordföranden samt hälften av styrelsemedlemmarna i affärsföretag ska vara rumänska medborgare, såvida inget annat anges i bolagsavtalet eller i bolagets stadgar. Majoriteten av affärsföretagens revisorer samt deras ställföreträdare ska vara rumänska medborgare.

SE: Ett utländskt bolag som inte har bildat någon juridisk person i Sverige eller som bedriver sin verksamhet genom en handelsagent ska bedriva sin affärsverksamhet genom en i Sverige registrerad filial med självständig förvaltning och separat bokföring. Verkställande direktören för filialen, och vice verkställande direktören, om en sådan har utsetts, måste vara bosatt inom EES. En fysisk person som inte är bosatt inom EES och som bedriver affärsverksamhet i Sverige ska utse och registrera en i Sverige bosatt företrädare som ansvarig för verksamheten där. Separata räkenskaper ska föras över verksamheten i Sverige. Den behöriga myndigheten får i enskilda fall medge undantag från kraven på filial och på bosättning. Byggprojekt som varar högst ett år och som utförs av ett företag eller en fysisk person som är bosatt utanför EES är undantagna från kravet att etablera en filial och att utse en i Sverige bosatt företrädare. Ett svenskt aktiebolag kan bildas av en fysisk person bosatt inom EES, av en svensk juridisk person eller av en juridisk person som har bildats enligt lagstiftningen i en stat inom EES och som har sitt säte, sitt huvudkontor eller sin huvudsakliga verksamhet inom EES. Ett partnerskap kan vara en grundare, endast om alla ägare med obegränsat personligt ansvar är bosatta inom EES. Grundare utanför EES kan ansöka om tillstånd från den behöriga myndigheten. För aktiebolag och ekonomiska föreningar, måste minst 50 % av styrelseledamöterna, minst 50 % av suppleanterna, verkställande direktören och minst en av de personer som ska ha teckningsrätt för företaget, i förekommande fall, vara bosatt inom EES. Den behöriga myndigheten får bevilja undantag från detta krav. Om ingen av bolagets/samhällets företrädare är bosatta i Sverige ska styrelsen utse och registrera en person som är bosatt i Sverige och som har bemyndigats att ta emot tjänster för företagets räkning och samhället. Motsvarande villkor gäller för etablering av alla andra slags juridiska personer.

SK: En georgisk fysisk person vars namn ska registreras i handelsregistret som en person som är bemyndigad att handla på näringsidkarens vägnar måste lämna in ett uppehållstillstånd för Slovakien.

Investeringar

ES: För investeringar i Spanien av utländska statliga och offentliga organ (som vanligen inverkar på statens andra intressen utöver de ekonomiska), direkt eller genom bolag eller andra enheter som direkt eller indirekt kontrolleras av utländska myndigheter, krävs förhandsgodkännande från regeringen.

BG: Utländska investerare får inte delta i privatiseringar. Utländska investerare och bulgariska juridiska personer med kontrollerande georgiska innehav behöver tillstånd för

- a) prospektering, utveckling eller utvinning av naturresurser i landets territorialvatten, på kontinentalsockeln eller i den exklusiva ekonomiska zonen,
- b) förvärv av en kontrollerande ägarandel i företag som bedriver sådan verksamhet som avses i punkt a.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

FR: För georgiska köp av mer än 33,33 % av kapitalandelarna eller rösträtterna i ett befintligt franskt företag eller 20 % i börsnoterade franska bolag gäller följande bestämmelser:

- Fritt att göra investeringar som understiger 7,6 miljoner EUR i franska företag med en omsättning på högst 76 miljoner EUR, efter det att 15 dagar förflutit efter förhandsanmälan och kontroll av att de fastställda beloppen följs.
- En månad efter förhandsanmälan anses köpet ha godkänts om inte ekonomiministern i undantagsfall utövat sin rätt att skjuta upp investeringen.

Utländskt delägarskap i nyligen privatiserade företag kan begränsas till en viss andel av de aktier som bjuds ut till allmänheten och som fastställs av Frankrikes regering från fall till fall. För etablering inom en viss affärsverksamhet eller näring eller inom ett visst hantverk krävs ett särskilt godkännande om verkställande direktören inte har permanent uppehållstillstånd.

HU: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för georgiskt delägarskap i nyligen privatiserade bolag.

IT: Regeringen kan utöva vissa särskilda befogenheter i företag som är verksamma inom områdena försvar och nationell säkerhet (i förhållande till alla juridiska personer som bedriver sådan verksamhet som anses vara av strategisk betydelse på områdena försvar och nationell säkerhet), och i vissa verksamheter av strategisk betydelse på områdena energi, transport och kommunikationer.

PL: Tillstånd krävs för utländska personers (utländska fysiska personer eller utländska juridiska personer) direkta eller indirekta förvärv av fast egendom. Obundet när det gäller förvärv av statligt ägd egendom, dvs. de bestämmelser som reglerar privatiseringsprocessen.

Fast egendom

För förvärv av mark och fastigheter gäller följande begränsningar¹:

AT: För utländska fysiska och juridiska personers förvärv, köp, hyra och arrende av fast egendom krävs godkännande från behöriga regionala myndigheter (*Länder*), som tar ställning till huruvida viktiga ekonomiska, sociala eller kulturella intressen påverkas eller inte.

BG: Utländska fysiska eller juridiska personer (inbegripet filialer) får inte förvärva äganderätt till mark. Bulgariska juridiska personer med utländskt delägarskap får inte förvärva äganderätt till jordbruksmark. Utländska juridiska personer och utländska medborgare med permanent bosättning utomlands får förvärva äganderätt till byggnader samt, i begränsad omfattning, till fast egendom (nyttjanderätt, rätt att bygga, rätt att uppföra en stor anläggning samt servitutsrätt).

CZ: Jordbruks- och skogsmark kan förvärfas endast av utländska fysiska personer som är permanent bosatta i Tjeckien och företag etablerade som juridiska personer som är permanent bosatta i Tjeckien. Särskilda regler gäller för jordbruks- och skogsmark som ägs av staten. Statlig jordbruksmark kan förvärfas endast av tjeckiska medborgare, kommuner och offentliga universitet (för utbildning och forskning). Juridiska personer (oavsett form eller bostadsort) kan förvärva statlig jordbruksmark från staten endast om en byggnad, som de redan äger, är byggd på marken eller är nödvändigt för användningen av en sådan byggnad. Endast kommuner och offentliga universitet kan förvärva statsägd skog.

---

¹ När det gäller tjänstesektorer håller sig dessa begränsningar inom ramen för vad som anges i gällande Gatsåtaganden.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

CY: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation.

DK: Begränsningar av i landet icke-bosatta fysiska och juridiska personers rätt till köp av fast egendom. Begränsningar av utländska fysiska och juridiska personers rätt till köp av jordbruksfastigheter.

HU: Med förbehåll för undantagen enligt lagstiftningen om åkermark får utländska fysiska och juridiska personer inte förvärva åkermark. För att utlänningar ska få förvärva fast egendom krävs tillstånd från den nationella myndighet som är behörig med utgångspunkt i den fasta egendomens belägenhet.

EL: Enligt lag nr 1892/90 krävs tillstånd från försvarsministeriet för förvärv av mark i områden nära gränser. Enligt administrativ praxis är det lätt att erhålla tillstånd för direktinvesteringar.

HR: Obundet för förvärv av fast egendom för tjänsteleverantörer som inte är etablerade och registrerade i Kroatien. Det är tillåtet för företag som är etablerade och registrerade som juridiska personer i Kroatien att förvärva fast egendom som behövs för att tillhandahålla tjänster. Filialer som vill förvärva fast egendom för att tillhandahålla tjänster måste få godkännande från justitieministeriet. Jordbruks- och skogsmark får inte förvärvas av utländska fysiska eller juridiska personer.

IE: Skriftligt förhandsmedgivande ska inhämtas från markkommissionen (*Land Commission*) för inhemska eller utländska bolags eller utländska medborgares förvärv av fast egendom på Irland. Om sådan egendom är avsedd för näringsändamål (annat än jordbruk), bortfaller detta krav om ett intyg inhämtas från ministern för näringsliv, handel och sysselsättning. Denna lag är inte tillämplig på mark i städer.

IT: Krav på ömsesidighet för utländska fysiska och juridiska personers förvärv av fast egendom.

LT: Förfärv av mark, inre vatten och skogar ska tillåtas för utländska fysiska och juridiska personers som uppfyller kriterierna för europeisk och transatlantisk integration. Förfärandet och villkoren för att förfärv mark, samt begränsningar av denna rätt, ska fastställas i grundlagen.

LV: Restriktioner för förfärv av mark i landsbygdsområden och mark i städer eller tätortsområden. Markarrenden som inte överstiger 99 år tillåts.

PL: Tillstånd krävs för direkt eller indirekt förfärv av fast egendom. Tillstånd utfärdas genom ett administrativt beslut av en minister som är behörig i inrikes frågor, med försvarsministrerns medgivande och, när det gäller jordbruksfastigheter, även med medgivande från ministern för jordbruk och landsbygdsutveckling.

RO: Fysiska personer som inte har rumänskt medborgarskap och inte heller är bosatta i Rumänien, liksom juridiska personer som inte är av rumänsk nationalitet och inte har sitt huvudkontor i Rumänien, får inte förfärv äganderätt till någon form av mark genom handlingar *inter vivos*.

SI: Filialer som inrättats i Slovenien av utländska personer får bara förfärv fast egendom, förutom mark, som är nödvändig för att utöva den näringsverksamhet filialerna inrättats för.

SK: Jordbruks- och skogsmark får inte förfärvas av utländska fysiska eller juridiska personer. Särskilda regler gäller för vissa andra kategorier av fast egendom. Utländska enheter får förfärv fast egendom genom inrättandet av slovakiska juridiska personer eller deltagande i samriskföretag. Utländska enheters markförfärv måste godkännas (när det gäller leveranssätten 3 och 4).

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektorsspecifika förbehåll

A. Jordbruk, jakt och skogsbruk

FR: Företagare från länder utanför EU som ska bilda jordbruksföretag eller förvärva vingårdar måste ha tillstånd.

AT, HU, MT, RO: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för jordbruksverksamhet.

CY: Investerare får äga högst 49 procent.

IE: Georgiska medborgare som är bosatta på Irland och vill bilda företag inom mjölframställning måste ha tillstånd.

BG: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för skogsavverkning.

B. Fiske och vattenbruk

EU: Tillträde till och användning av biologiska resurser och fiskevatten belägna i de havsvatten som lyder under medlemsstaternas suveränitet eller jurisdiktion ska begränsas till fiskefartyg som för en medlemsstats flagga, om inte annat föreskrivs.

SE: Ett fartyg ska anses vara svenskt och kan bära svensk flagg om mer än hälften ägs av svenska medborgare eller juridiska personer. Regeringen får tillåta utländska fartyg att segla under svensk flagg om deras verksamhet är under svensk kontroll eller om ägaren är permanent bosatt i Sverige. Fartyg som till 50 % ägs av EES-medborgare eller företag som har sitt säte, sin centrala förvaltning eller sin huvudsakliga verksamhet inom EES och vars verksamhet kontrolleras från Sverige, kan också registreras i det svenska registret. En professionell fiskelicens för yrkesmässigt fiske ges endast om fisket har anknytning till den svenska fiskerinäringen. Anknytning kan till exempel vara att hälften av fångsten under ett kalenderår (i värde) landas i Sverige, att hälften av fiskeresorna avgår från en svensk hamn eller att hälften av fiskarna i flottan är bosatta i Sverige. För fartyg över fem meter krävs fartygstillstånd tillsammans med den yrkesmässiga fiskelicensen. Tillstånd beviljas bland annat om fartyget är registrerat i det nationella registret och har en verklig ekonomisk anknytning till Sverige.

UK: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för förvärv av fartyg under brittisk flagg, om inte investeringen till minst 75 % ägs av brittiska medborgare och/eller av bolag som till minst 75 % ägs av brittiska medborgare, i samtliga fall bosatta och med säte i Förenade kungariket. Fartygen måste förvaltas, ledas och kontrolleras från Förenade kungariket.

C. Utvinning av mineral

EU: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för juridiska personer som kontrolleras¹ av fysiska eller juridiska personer i ett land utanför EU som står för mer än 5 % av EU:s oljeimport eller import av naturgas. Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för direkta filialer (bolagsbildning krävs).

---

¹ En juridisk person kontrolleras av en annan fysisk eller juridisk person om den sistnämnda har befogenhet att utse en majoritet av styrelseledamöterna eller på annat sätt lagenligt leda verksamheten. Framför allt ska ägande av mer än 50 % av aktiekapitalet i en juridisk person anses utgöra kontroll.

D. Tillverkning

EU: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för juridiska personer som kontrolleras¹ av fysiska eller juridiska personer i ett land utanför EU som står för mer än 5 % av EU:s oljeimport eller import av naturgas. Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för direkta filialer (bolagsbildning krävs).

HR: För förlagsverksamhet, grafisk produktion och reproduktion av inspelningar ställs krav på bosättning.

IT: Krav på medborgarskap i en medlemsstat för utgivare och ägare av förlag eller tryckerier. Företag ska ha sitt huvudkontor i en medlemsstat.

SE: Ägare av tidskrifter som trycks och ges ut i Sverige och som är fysiska personer, måste vara bosatta i Sverige eller vara EES-medborgare. Ägare av sådana tidskrifter och som är juridiska personer måste vara etablerade inom EES. Tidskrifter som trycks och ges ut i Sverige och tekniska inspelningar måste ha en ansvarig utgivare, som ska sin hemvist i Sverige.

För produktion, överföring och distribution för egen räkning av elektricitet, gas, ånga och varmvatten² (utom kärnkraftsbaserad elproduktion).

EU: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för produktion, överföring och distribution av el för egen räkning och framställning av gas och distribution av gasformiga bränslen.

---

¹ En juridisk person kontrolleras av en annan fysisk eller juridisk person om den sistnämnda har befogenhet att utse en majoritet av styrelseledamöterna eller på annat sätt lagenligt leda verksamheten. Framför allt ska ägande av mer än 50 % av aktiekapitalet i en juridisk person anses utgöra kontroll.

² Den sektorsövergripande begränsningen för samhällsnyttiga tjänster gäller.

För produktion, överföring och distribution av ånga och varmvatten

EU: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för juridiska personer som kontrolleras¹ av fysiska eller juridiska personer i ett land utanför EU som står för mer än 5 % av EU:s oljeimport eller import av naturgas. Obundet för direkta filialer (bolagsbildning krävs).

FI: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för produktion, överföring och distribution av ånga och varmvatten.

1. Företagstjänster

Yrkesmässiga tjänster

EU: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller juridisk rådgivning samt juridiska handlings- och intygstjänster som tillhandahålls av jurister som anförtrotts offentliga uppgifter, t.ex. notarier, *huissiers de justice* eller andra *officiers publics et ministériels*, och när det gäller tjänster som tillhandahålls av officiellt utnämnda stämmingsmän.

EU: För fullt medlemskap i advokatsamfundet, som krävs för att vara verksam inom inhemsk rätt (EU-rätt och medlemsstatens rättsordning), gäller krav på medborgarskap eller bosättning.

---

¹ En juridisk person kontrolleras av en annan fysisk eller juridisk person om den sistnämnda har befogenhet att utse en majoritet av styrelseledamöterna eller på annat sätt lagenligt leda verksamheten. Framför allt ska ägande av mer än 50 % av aktiekapitalet i en juridisk person anses utgöra kontroll.

AT: När det gäller juridiska tjänster får utländska jurister (som måste vara fullt kvalificerade enligt lagstiftningen i sina hemländer) inte inneha mer än 25 % av aktier eller andelar i rörelseresultatet för en advokatbyrå. De får inte ha ett avgörande inflytande på beslutsfattandet. För utländska minoritetsinvestorer eller deras kvalificerade personal är det endast tillåtet att tillhandahålla juridiska tjänster i fråga om folkrätt och gällande lag inom den jurisdiktion där de är behöriga att vara verksamma som jurister. För tillhandahållande av juridiska tjänster i fråga om inhemsk rätt (EU-rätt och medlemsstatens rättsordning) och för att uppträda som ombud inför domstolar krävs fullt medlemskap i advokatsamfundet, vilket är förenat med ett krav på medborgarskap.

När det gäller rådgivningstjänster som avser redovisning, bokföring, revision och beskattning får aktieägarande och rösträtter för personer som enligt utländsk lag har rätt att utöva yrket inte överstiga 25 %.

Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för läkarvård (utom tandvård och psykologer och psykoterapeuter) och veterinärtjänster.

BG: När det gäller juridiska tjänster är vissa typer av företagsformer (*advokatsko sadrujie* och *advokatsko drujestvo*) förbehållna advokater med fullt medlemskap i advokatsamfundet i Bulgarien. För medlingstjänster krävs permanent bosättning. När det gäller skatterådgivning gäller krav på medborgarskap i EU. När det gäller arkitekttjänster, stadsplanering och landskapsarkitektur, ingenjörstjänster och integrerade byggtekniska tjänster får utländska fysiska och juridiska personer som enligt sin nationella lagstiftning har kompetens som erkända formgivare självständigt övervaka och formge byggnader i Bulgarien endast om de vunnit i ett konkurrensutsatt förfarande och valts som byggnadsentreprenör enligt villkoren och förfarandet i lagen om offentlig upphandling. För projekt av nationell eller regional betydelse måste georgiska näringsidkare arbeta i partnerskap med eller som underleverantörer till lokala näringsidkare. När det gäller stadsplanering och landskapsarkitektur gäller krav på medborgarskap. Ingen nationell behandling och mest gynnad nationell behandling skyldighet för barnmorsketjänster och tjänster som tillhandahålls av sjuksköterskor, sjukgymnaster och paramedicinsk personal.

DK: Utländska revisorer får bilda handelsbolag med danska auktoriserade revisorer efter tillstånd från *Erhvervsstyrelsen*.

FI: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för tjänster med anknytning till offentlig- eller privat finansierade hälso- och sjukvårdstjänster och sociala tjänster (läkarvård, inklusive psykologer och tandvård, barnmorsketjänster och tjänster som tillhandahålls av sjukgymnaster och paramedicinsk personal).

FI: För revision gäller krav på bosättning för minst en av revisorerna i ett finskt aktiebolag.

FR: När det gäller juridiska tjänster är vissa företagsformer (*association d'avocats* och *société en participation d'avocat*) förbehållna jurister med fullt medlemskap i advokatsamfundet i Frankrike. När det gäller arkitekttjänster, läkarvård (även psykologer) och tandvård, barnmorsketjänster samt tjänster som tillhandahålls av sjuksköterskor, sjukgymnaster och paramedicinsk personal kan utländska företagare endast verka genom företagsformerna *société d'exercice libéral* (*sociétés anonymes, sociétés à responsabilité limitée ou sociétés en commandite par actions*) och *société civile professionnelle*. För veterinärtjänster gäller krav på medborgarskap och ömsesidighet.

EL: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller tandtekniker. För att få licens som lagstadgad revisor och för veterinärtjänster krävs medborgarskap inom EU.

ES: För att få licens som lagstadgad revisor och rådgivning inom industriell äganderätt krävs medborgarskap inom EU.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

HR: Obundet utom för rådgivning om nationell, utländsk och internationell rätt. Endast medlemmar i Kroatiens advokatsamfund (*odvjetnici*) får uppträda som ombud inför domstol. Krav på medborgarskap för medlemskap i advokatsamfundet. I förfaranden som inbegriper internationella aspekter kan parterna i skiljedomstolar och särskilda domstolar företrädas av advokater som är medlemmar i andra länders advokatsamfund.

Licens krävs för att tillhandahålla revisionstjänster. Fysiska och juridiska personer får tillhandahålla arkitekttjänster och ingenjörstjänster efter godkännande av det kroatiska arkitektförbundet respektive ingenjörsförbundet.

HU: Etablering ska ske i form av partnerskap med en ungersk advokat (*ügyvéd*) eller en advokatbyrå (*ügyvédi iroda*) eller med ett representationskontor. Icke EES-medborgare måste vara bosatta i landet för att få tillhandahålla veterinärtjänster.

LV: I ett företag med auktoriserade revisorer ska mer än 50 % av kapitalandelarna med rösträtter ägas av auktoriserade revisorer eller företag med auktoriserade revisorer från länder som är medlemmar i EU eller EES.

LT: När det gäller revision ska minst tre fjärdedelar av aktierna i ett revisionsföretag tillhöra revisorer eller revisionsföretag i EU eller EES.

PL: Andra företagsformer är öppna för advokater från andra EU-medlemsstater, men utländska advokater kan endast verka genom handelsbolag och kommanditbolag. Krav på medborgarskap inom EU gäller för att få tillhandahålla veterinärtjänster.

SK: Krav på bosättning för att få tillhandahålla arkitekt-, ingenjör- och veterinärtjänster.

SE: För juridiska tjänster krävs medlemskap i advokatsamfundet endast för att använda yrkestiteln *advokat* och för detta gäller ett krav på bosättning. För förvaltare finns krav på bosättning. Den behöriga myndigheten får bevilja undantag från detta krav. När en certifierare av en ekonomisk plan ska utnämnas ställs EES-krav. Krav på bosättning inom EES ställs för revisionstjänster.

Forsknings- och utvecklingstjänster

EU: När det gäller offentligt finansierade FoU-tjänster kan ensamrätt och/eller tillstånd endast ges till fysiska personer som är medborgare i en EU-medlemsstat och juridiska personer med säte i unionen.

Uthyrning/leasing utan operatör

A. Av fartyg

LT: Fartygen måste ägas av litauiska fysiska personer eller företag med säte i Litauen.

SE: Om det finns georgiska ägarintressen i fartyget, krävs det bevis för dominerande svenskt inflytande i verksamheten för att få segla under svensk flagg.

B. Av luftfartyg

EU: När det gäller uthyrning och leasing av luftfartyg måste luftfartyget, även om dispens kan beviljas för kortfristiga leasingkontrakt, ägas av antingen fysiska personer som uppfyller särskilda medborgarskapskriterier eller juridiska personer som uppfyller särskilda kriterier rörande kapitalägande och kontroll (inbegripet styrelseledamöternas medborgarskap).

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Andra företagstjänster

EU utom HU och SE: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för tillhandahållande av personal som utför tjänster i hemmet, handelsanställda eller industriarbetare, sjukvårdspersonal och annan personal. Bosättning eller kommersiell närvaro krävs och krav på medborgarskap kan förekomma.

EU utom BE, DK, EL, ES, FR, HU, IE, IT, LU, NL, SE och UK: Krav på medborgarskap och på bosättning för rekrytering och förmedling av personal.

EU utom AT och SE: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för spanings- och detektivtjänster. Bosättning eller kommersiell närvaro krävs och krav på medborgarskap kan förekomma.

AT: När det gäller rekrytering och personaluthyrning kan tillstånd endast ges till juridiska personer med säte inom EES, och styrelseledamöter eller delägare/aktieägare med rätt att företräda den juridiska personen måste vara EES-medborgare och ha sin hemvist inom EES.

BE: Ett företag med huvudkontor utanför EES måste visa att företaget tillhandahåller rekryteringstjänster i ursprungslandet. När det gäller säkerhetstjänster ställs krav på EU-medborgarskap och bosättning för chefer.

BG: Medborgarskap krävs för verksamhet på området flygfoto och för geodesi, lantmåteritjänster och kartografi. Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för rekrytering och förmedling av personal, arbetsförmedling, förmedling av kontorspersonal, spanings- och detektivtjänster, säkerhetstjänster, teknisk provning och analys, tjänster på kontraktbasis för reparation och demontering av utrustning på olje- och gasfält. Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för offentlig översättning och tolkning.

DE: Krav på medborgarskap för auktoriserade tolkar.

DK: När det gäller säkerhetstjänster ställs krav på bosättning och medborgarskap för majoriteten av styrelsemedlemmarna och för chefer. Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för flygplatsbevakning.

EE: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för säkerhetstjänster. Krav på EU-medborgarskap för auktoriserade översättare.

FI: Bosättning inom EES krävs för auktoriserade översättare.

FR: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller tilldelning av rättigheter inom personalförmedling.

FR: Utländska företagare måste ha ett särskilt tillstånd för försöksarbete och prospektering för vetenskapliga och tekniska konsulttjänster.

HR: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för rekryteringstjänster, spanings- och detektivtjänster samt säkerhetstjänster.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

IT: Italienskt medborgarskap eller EU-medborgarskap och bosättning krävs för att erhålla nödvändiga tillstånd att tillhandahålla säkerhetsvaktjänster. Krav på medborgarskap i en medlemsstat för utgivare och ägare av förlag eller tryckerier. Företag ska ha sitt säte i en medlemsstat. Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för inkasso- och kreditupplysningstjänster.

LV: När det gäller spanings- och detektivtjänster kan tillstånd beviljas endast till företag där ledningen och alla som har en befattning vid de administrativa avdelningarna är EU- eller EES-medborgare. När det gäller säkerhetstjänster krävs för att få tillstånd att minst hälften av det egna kapitalet ägs av fysiska och juridiska personer inom EU eller EES.

LT: Verksamhet inom säkerhetstjänster får endast bedrivas av personer som är medborgare i EES eller i ett Natoland.

PL: När det gäller spanings- och detektivtjänster kan yrkestillstånd ges till en person med polskt medborgarskap eller till en medborgare i en annan medlemsstat, EES eller Schweiz. När det gäller säkerhetstjänster kan yrkestillstånd ges till en person med polskt medborgarskap eller till en medborgare i en annan medlemsstat, EES eller Schweiz. Krav på EU-medborgarskap för auktoriserade översättare. Krav på polskt medborgarskap för att tillhandahålla flygfototjänster och för att vara chefredaktör för tidningar och tidskrifter.

PT: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för spanings- och detektivtjänster. Krav på EU-medborgarskap för företagare för att tillhandahålla inkassotjänster och kreditupplysning. Krav på medborgarskap för specialistpersonal för säkerhetstjänster.

SE: Krav på bosättning för förläggare och ägare av förlag eller tryckerier. Endast samer får äga renar och utöva renskötsel.

SK: När det gäller spanings- och detektivtjänster och säkerhetstjänster får tillstånd endast beviljas om det inte finns någon säkerhetsrisk och om alla chefer är medborgare i EU, EES eller Schweiz.

4. Distributionstjänster

EU: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller distribution av vapen, ammunition och sprängämnen.

EU: Krav på medborgarskap och bosättning förekommer i vissa länder för att få driva apotek och verka som tobakshandlare.

FR: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller beviljande av ensamrätt för detaljhandelsförsäljning av tobak.

FI: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller distribution av alkohol och läkemedel.

AT: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller distribution av läkemedel.

BG: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller distribution av alkoholhaltiga drycker, kemiska produkter, tobak och tobaksprodukter, läkemedel, sjukvårdsartiklar, vapen, ammunition och militär utrustning, olje- och petroleumprodukter, gas, ädelmetaller och ädelstenar.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

DE: Endast fysiska personer får tillhandahålla detaljhandelstjänster med läkemedel och särskilda medicinska produkter för allmänheten. Bosättning krävs för att få tillstånd som apotekare och/eller för att öppna apotek för detaljhandel med läkemedel och vissa medicinska produkter till allmänheten. Medborgare i andra länder eller personer som inte har klarat tysk apotekarexamen kan endast få licens för att ta över ett apotek som har funnits under de föregående tre åren.

HR: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller distribution av tobaksprodukter.

6. Miljötjänster

EU: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller tillhandahållandet av tjänster i samband med insamling, rening och distribution av vatten till hushåll, industri samt kommersiella och andra användare, inbegripet tillhandahållande av dricksvatten samt vattenförvaltning.

7. Finansiella tjänster¹

EU: Endast företag med säte i EU kan verka som förvaringsinstitut för investeringsfonders tillgångar. För förvaltning av värdepappersfonder och investeringsbolag krävs etablering av ett specialiserat förvaltningsbolag med huvudkontor och säte i samma medlemsstat.

AT: Tillstånd för utländska försäkringsgivares filialkontor ges inte om den utländske försäkringsgivaren inte har en företagsform som motsvarar eller är jämförbar med aktiebolag eller ömsesidigt försäkringsbolag. Ledningen för ett filialkontor måste bestå av två fysiska personer som är bosatta i Österrike.

---

¹ Den horisontella begränsningen i fråga om olika behandling mellan filialer och dotterbolag gäller. Utländska filialer kan endast få tillstånd att verka på en medlemsstats territorium på de villkor som anges i den medlemsstatens tillämpliga lagstiftning och kan därför vara skyldiga att uppfylla ett antal specifika verksamhetskrav.

BG: Pensionsförsäkringar ska tillhandahållas genom försäkringsbolag registrerade som juridiska personer. Permanent bosättning i Bulgarien krävs för ordföranden i styrelsen och ledningen. En utländsk försäkringsgivare som önskar etablera en filial eller ett kontor i syfte att tillhandahålla vissa försäkringsklasser måste ha haft tillstånd för samma försäkringsklasser i sitt ursprungsland.

CY: Endast medlemmar (mäklare) i Cyperns värdepappersbörs får vara verksamma som värdepappersmäklare i Cypern. Ett mäklarföretag får endast registreras som medlem i Cyperns aktiebörs om det har etablerats och registrerats i enlighet med Cyperns bolagsrätt (inga filialer).

EL: Etableringsrätten omfattar inte inrättandet av representationskontor eller av annan permanent närvaro för försäkringsbolag, utom i de fall sådana kontor etableras som agenturer, filialer eller huvudkontor.

ES: En utländsk försäkringsgivare som önskar etablera en filial eller ett kontor i syfte att tillhandahålla vissa försäkringsklasser måste ha haft tillstånd för samma försäkringsklasser i sitt ursprungsland.

HU: Filialer av utländska institut får inte tillhandahålla tjänster som rör förvaltning av tillgångar för privata pensionsfonder eller förvaltning av riskkapital. Minst två personer med ungerskt medborgarskap, bosatta i landet i den mening som avses i valutalagstiftningen och permanent bosatta i Ungern sedan minst ett år, ska ingå i styrelsen för ett finansiellt institut.

IE: När det gäller system för kollektiva investeringar i form av värdepappersfonder och förvaltningsbolag med rörligt kapital (andra än fondföretag) ska förvaltaren/förvaringsinstitutet och förvaltningsbolaget vara ett aktiebolag i Irland eller i en annan medlemsstat (inga filialer). När det gäller kommanditbolag för investeringar måste åtminstone en komplementär vara registrerad som juridisk person på Irland. För att bli medlem i en värdepappersbörs i Irland måste en enhet antingen

- a) ha tillstånd i Irland, vilket förutsätter att enheten är aktiebolag eller handelsbolag med huvudkontor/säte i Irland, eller
- b) ha tillstånd i en annan medlemsstat.

PT: Pensionsfondsförvaltning får bedrivas endast av specialiserade förvaltningsbolag registrerade som juridiska personer i Portugal för det ändamålet, av försäkringsbolag etablerade i Portugal som fått tillstånd att bedriva livförsäkringsverksamhet eller av organ med tillstånd att förvalta pensionsfonder i andra medlemsstater.

Utländska försäkringsbolag som önskar inrätta en filial i Portugal måste kunna visa att de har minst fem års erfarenhet av försäkringsverksamhet. Direkta filialer tillåts inte när det gäller försäkringsförmedling, som är förbehållen bolag som bildats enligt lagstiftningen i en medlemsstat.

FI: Minst hälften av stiftarna och medlemmarna i styrelsen och tillsynsrådet i företag som tillhandahåller lagstadgad pensionsförsäkring ska vara bosatta i EU, såvida inte de behöriga myndigheterna har beviljat undantag.

För andra försäkringsbolag än de som tillhandahåller lagstadgad pensionsförsäkring gäller krav på bosättning för minst en medlem av styrelsen och tillsynsrådet.

Generalagenten för ett georgiskt försäkringsbolag ska vara bosatt i Finland, såvida bolaget inte har sitt huvudkontor i EU.

Utländska försäkringsgivare kan inte få tillstånd att i form av en filial tillhandahålla lagstadgad pensionsförsäkring.

När det gäller banktjänster gäller krav på bosättning för minst en av stiftarna, en ledamot i styrelsen och i tillsynsrådet, verkställande direktören och den person som har teckningsrätt för ett kreditinstitut.

IT: För att få tillstånd att förvalta ett system för avveckling av värdepapper med etablering i Italien måste företaget vara ett bolag registrerat i Italien (inga filialer). För att få tillstånd att sköta central förvaring av värdepapper med etablering i Italien måste företaget vara ett bolag registrerat i Italien (inga filialer). När det gäller system för kollektiva investeringar, andra än fondföretag som harmoniserats enligt EU-lagstiftningen, ska förvaltaren/förvaringsinstitutet vara ett bolag registrerat i Italien eller i en annan medlemsstat och som etablerats i form av en filial i Italien.

Förvaltningsföretag för företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper som inte harmoniserats enligt EU-lagstiftningen ska vara bolag registrerade i Italien (inga filialer). Endast banker, försäkringsbolag, investeringsföretag och företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper som harmoniserats enligt EU-lagstiftningen och har sitt säte i EU samt företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper som är registrerade i Italien får förvalta pensionsfonders tillgångar. För hemförsäljning måste mellanhänder använda auktoriserade säljare av finansiella tjänster som är förtecknade i det italienska registret. Utländska mellanhänders representationskontor får inte tillhandahålla investeringstjänster.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

LT: För förvaltning av tillgångar krävs att ett specialiserat förvaltningsbolag registreras som juridisk person (inga filialer).

Endast bolag med säte eller filial i Litauen kan verka som förvaringsinstitut för pensionsfonder.

Endast banker med säte eller filial i Litauen och som har tillstånd att tillhandahålla investeringstjänster i en medlemsstat eller i en EES-stat kan fungera som förvaringsinstitut för tillgångarna i pensionsfonder.

PL: Ett lokalt bolag (inga filialer) krävs för försäkringsförmedling.

SK: Utländska medborgare får etablera ett försäkringsbolag i form av aktiebolag eller utöva försäkringsverksamhet via sina dotterbolag med säte i Slovakien (inga filialer).

Investeringstjänster i Slovakien kan tillhandahållas av banker, investeringsbolag, investeringsfonder och värdepappershandlare vars juridiska form är ett aktiebolag med eget kapital enligt lagstiftningen (inga filialer).

SE: Försäkringsmäklarföretag som inte är registrerade som juridisk person i Sverige får etableras endast genom filial. En stiftare av en sparbank ska vara en fysisk person som är bosatt i EU.

8. Hälsa- och sjukvårdstjänster, sociala tjänster och utbildningstjänster

EU: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller offentligt finansierade hälso- och sjukvårdstjänster, sociala tjänster och utbildningstjänster.

EU: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller privatfinansierade övriga hälso- och sjukvårdstjänster.

EU: För privat finansierade utbildningstjänster kan medborgarskap krävas för en majoritet av styrelseledamöterna.

EU (med undantag av NL, SE och SK): Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller tillhandahållandet av privatfinansierad övrig utbildning, dvs. annan än dem som klassificeras som primär-, sekundär- och högre utbildning samt vuxenutbildning.

BE, CY, CZ, DK, FR, DE, EL, HU, IT, ES, PT och UK: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller tillhandahållandet av privatfinansierade sociala tjänster, dvs. andra än dem som rör konvalescenthem, vilohem och äldreboenden.

FI: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller privatfinansierade hälso- och sjukvårdstjänster och sociala tjänster.

BG: Utländska högskolor får inte öppna avdelningar på Bulgariens territorium. Utländska högskolor får öppna fakulteter, avdelningar, institut och skolor i Bulgarien endast inom den bulgariska högskolestrukturen och i samarbete med bulgariska högskolor.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

EL: När det gäller högre utbildningstjänster finns inga krav på nationell behandling eller behandling som mest gynnad nation för etablering av utbildningsinstitutioner som utfärdar erkända statliga utbildningsbevis. Krav på EU-medborgarskap för ägare och majoriteten av styrelseledamöterna, lärare i privat etablerade grundskolor och gymnasieskolor.

HR: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller primärutbildning.

SE: Förbehåller sig rätten att anta eller behålla alla åtgärder beträffande leverantörer av utbildningstjänster som godkänts av myndigheter för att tillhandahålla utbildning. Detta förbehåll gäller för offentligfinansierade och privatfinansierade leverantörer av utbildningstjänster med någon form av statligt stöd, bland annat leverantörer av utbildningstjänster som är erkända av staten, leverantörer under statlig tillsyn eller utbildning som ger rätt till studiestöd.

UK: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller tillhandahållandet av privatfinansierade ambulanstjänster eller privatfinansierade vårdtjänster på andra behandlingshem än sjukhus.

9. Turism och reserelaterade tjänster

BG, CY, EL, ES och FR: Krav på medborgarskap för turistguider.

BG: För hotell, restauranger och catering (utom cateringverksamhet inom lufttransport) krävs bolagsbildning (inga filialer).

IT: Turistguider från länder utanför EU måste ha en särskild licens.

10. Fritids-, kultur- och sporttjänster

Nyhetsbyråer

FR: Utländskt ägande i företag som ger ut publikationer på franska får inte överstiga 20 procent av kapitalet eller rösträtterna i företaget. För nyhetsbyråer gäller nationell behandling för etablering av juridiska personer under förutsättning att det är ömsesidigt.

Sport och andra fritidstjänster

EU: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller spel- och vadhållningstjänster. Av rättssäkerhetsskäl klargörs att inget marknadsstillträde ges.

AT: När det gäller skidskolor och bergsguidetjänster ska verkställande direktörer för juridiska personer vara EES-medborgare.

Biblioteks-, arkiv- och museiverksamhet m.m.

BE, FR, HR och IT: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller bibliotek, arkiv, museer och andra kulturella tjänster.

11. Transport

Sjötransport

EU: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för etablering av ett registrerat företag för att driva en flotta som för etableringsstatens flagg.

FI: Kringtjänster för sjötransport får endast tillhandahållas av fartyg som för finsk flagg.

HR: För kringtjänster för sjöfart krävs att utländska juridiska personer etablerar ett företag i Kroatien, vilket ska beviljas en koncession av hamnmyndigheten efter ett offentligt anbudsförfarande. Antalet tjänsteleverantörer kan begränsas beroende på begränsad hamnkapacitet.

Sjöfart på inre vattenvägar¹

EU: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller nationellt cabotage. Åtgärder som baseras på befintliga eller framtida avtal om tillträde till inre vattenvägar (inbegripet avtal till följd av Rhen-Main-Donau-kanalen) förbehåller vissa trafikrättigheter för operatörer som är baserade i de berörda länderna och uppfyller medborgarskapskriterierna för ägande. Genomförandebestämmelser för Mannheimkonventionen om sjöfart på Rhen gäller.

AT och HU: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för etablering av ett registrerat företag för att driva en flotta som för etableringsstatens flagg.

---

¹ Inklusiva kringtjänster för transport på inre vattenvägar.

AT: När det gäller inre vattenvägar beviljas en koncession endast till juridiska personer i EES, och mer än 50 % av aktiekapitalet, rösträtterna och majoriteten i styrelserna är reserverade för EES-medborgare.

HR: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för transport på inre vattenvägar.

Lufttransporttjänster

EU: Villkoren för ömsesidigt marknadstillträde inom lufttransport ska regleras genom avtal om ett gemensamt luftrum mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Georgien, å andra sidan.

EU: Luftfartyg som används av ett EU-flygbolag måste vara registrerat i den medlemsstat som har utfärdat tillstånd för flygbolaget eller i ett annat EU-land. När det gäller uthyrning av luftfartyg med besättning måste luftfartyget ägas antingen av fysiska personer som uppfyller vissa krav på medborgarskap eller av juridiska personer som uppfyller vissa krav som rör ägande av kapital och inflytande. Luftfartyget måste drivas av flygbolag som ägs av antingen fysiska personer som uppfyller vissa krav på medborgarskap eller av juridiska personer som uppfyller vissa krav som rör ägande av kapital och inflytande.

EU: När det gäller tjänster som rör datoriserade bokningssystem (CRS) kan, om EU-flygbolag inte medges likvärdig behandling¹ som den som ges i EU av icke-EU-leverantörer av CRS-tjänster, eller om EU-leverantörer av CRS-tjänster inte medges likvärdig behandling som den som ges i EU av icke-EU-flygbolag, åtgärder vidtas för att medge likvärdig behandling för icke-EU-flygbolag av EU-leverantörer av CRS-tjänster respektive för icke-EU-leverantörer av CRS-tjänster av EU-flygbolagen.

---

¹ Med likvärdig behandling avses icke-diskriminerande behandling av EU-flygbolag och EU-leverantörer av CRS-tjänster.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Järnvägstransport

HR: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för passagerar- och godstransport och för växling och rangering.

Vägtransport

EU: Bolag (inga filialer) krävs för cabotagetransporter. Krav på bosättning för den trafikansvarige.

AT: När det gäller passagerar-och godstransporter kan ensamrätt och/eller tillstånd endast ges till fysiska personer som är medborgare i en EU-medlemsstat och juridiska personer i EU med säte i EU.

BG: När det gäller passagerar-och godstransporter kan ensamrätt och/eller tillstånd endast ges till fysiska personer som är medborgare i en EU-medlemsstat och juridiska personer i EU med säte i EU. Bolagsbildning krävs. Krav på medborgarskap inom EU för fysiska personer.

EL: För att bedriva yrkesmässig godstransport på väg krävs en grekisk licens. Licenser beviljas på icke-diskriminerande villkor. Vägtransporterverksamhet som etableras i Grekland får endast använda fordon som är registrerade i Grekland.

FI: Tillstånd krävs att tillhandahålla vägtransporttjänster, vilket inte beviljas för utlandsregistrerade fordon.

FR: Utländska företag får inte tillhandahålla busstrafik mellan städer.

LV: För passagerar- och godstransporttjänster krävs ett tillstånd som inte beviljas för utlandsregistrerade fordon. Etablerade företag är skyldiga att använda nationellt registrerade fordon.

RO: För att erhålla tillstånd får operatörer inom gods- och persontransporter endast använda fordon som är registrerade i Rumänien, som ägs och används enligt statliga förordningar.

SE: För att bedriva yrkesmässig transport på väg krävs ett svenskt tillstånd. För att få taxilicens krävs att företaget har utsett en fysisk person som ska fungera som transportansvarig (i praktiken ett krav på bosättning – se det svenska förbehållet om typer av etablering). För att få licens för andra vägtransporter krävs att företaget som är etablerat i EU har ett etableringsställe i Sverige och har utsett en fysisk person som ska fungera som trafikansvarig, vilken måste vara bosatt i EU. Licenser beviljas på icke-diskriminerande villkor, förutom att operatörer för gods- och persontransporter på väg i regel endast får använda fordon som är registrerade i det nationella vägtrafikregistret. Om ett fordon är registrerat i utlandet, ägs av en fysisk eller juridisk person vars huvudsakliga hemvist är utomlands och förs till Sverige för tillfälligt bruk, får fordonet användas tillfälligt i Sverige. Tillfälligt bruk innebär enligt Transportstyrelsen en tidsperiod som inte överstiger ett år.

14. Energitjänster

EU: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för juridiska personer i Georgien som kontrolleras¹ av fysiska eller juridiska personer i ett land som står för mer än 5 % av EU:s import av olja eller naturgas², såvida inte EU ger omfattande tillträde till denna sektor till fysiska eller juridiska personer i landet inom ramen för ett avtal om ekonomisk integration som ingåtts med landet.

EU: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller kärnkraftsbaserad elproduktion och bearbetning av kärnbränsle.

EU: Certifiering av systemansvariga för överföringssystem som kontrolleras av en eller flera fysiska eller juridiska personer från ett eller flera tredjeländer kan vägras om operatören inte har bevisat att beviljande av certifiering inte kommer att äventyra energiförsörjningen i en medlemsstat och/eller EU, i enlighet med artikel 11 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/72/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för el, och artikel 11 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas.

AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE och UK: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller transport av bränsle i rörledning, utom konsulttjänster.

BE och LV: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller transport av naturgas i rörledning, utom konsulttjänster.

---

¹ En juridisk person kontrolleras av en annan fysisk eller juridisk person om den sistnämnda har befogenhet att utse en majoritet av styrelseledamöterna eller på annat sätt lagenligt leda verksamheten. Framför allt ska ägande av mer än 50 % av aktiekapitalet i en juridisk person anses utgöra kontroll.

² Baserat på uppgifter som offentliggjorts av generaldirektoratet för energi i EU:s senaste statistiska årsbok om energi: råoljeimport uttryckt i vikt, gasimport uttryckt i värmevärde.

AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, HU, IT, LU, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE och UK: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller tjänster rörande energidistribution, utom konsulttjänster.

SI: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller tjänster rörande energidistribution, utom tjänster som rör distribution av gas.

CY: Förbehåller sig rätten att kräva ömsesidighet för licensiering som rör prospektering och utvinning av kolväten.

15. Andra tjänster inte nämnda någon annanstans

PT: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för tjänster i samband med försäljning av utrustning eller för tilldelning av patent.

SE: Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller begravnings- och eldbegängelsetjänster.

BILAGA XIV-B

FÖRTECKNING ÖVER ÅTAGANDEN I FRÅGA OM TILLHANDAHÅLLANDE AV
GRÄNSÖVERSKRIDANDE TJÄNSTER (UNIONEN)

1. I nedanstående förteckning över åtaganden anges näringsverksamhet som liberaliserats av unionen enligt artikel 86 i detta avtal och, i form av förbehåll, de begränsningar i fråga om marknadstillträde och nationell behandling som gäller för tjänster och tjänstleverantörer från Georgien inom dessa näringsgrenar. Förteckningen består av följande:
  - a) En första kolumn som anger den sektor eller undersektor som avtalspartens åtagande gäller och räckvidden av de liberaliseringar som förbehållen avser.
  - b) En andra kolumn där de tillämpliga förbehållen beskrivs.

Om kolumnen enligt punkt b endast innehåller medlemsstatsspecifika förbehåll, gäller åtaganden för sektorn utan förbehåll för de medlemsstater som inte anges där (avsaknaden av medlemsstatsspecifika förbehåll för en viss sektor påverkar inte eventuella tillämpliga horisontella förbehåll eller sektorsspecifika förbehåll som gäller hela gemenskapen).

Åtaganden görs endast för de sektorer eller undersektorer som anges i förteckningen nedan.

2. Vid identifieringen av enskilda sektorer och undersektorer avses med
  - a) *CPC*: den centrala produktindelningen (Central Products Classification) enligt Förenta nationernas statistikkontor (*Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers Series M, N° 77, CPC prov, 1991*),
  - b) *CPC ver. 1.0*: den centrala produktindelningen (Central Products Classification) enligt Förenta nationernas statistikkontor (*Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers Series M, N° 77, CPC ver. 1.0, 1998*).
3. I förteckningen ingår inte åtgärder rörande kvalifikationskrav, kvalificeringsförfaranden, tekniska standarder samt villkor och förfaranden för licensiering, om de inte utgör en begränsning av marknadstillträde eller nationell behandling enligt artiklarna 84 och 85 i detta avtal. Dessa åtgärder (t.ex. krav på att ha licens, skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster, krav på att ha erkända kvalifikationer i reglerade sektorer, krav på att klara särskilda examina, inbegripet språkexamina, icke-diskriminerande krav på att viss verksamhet inte får utövas i skyddade miljöområden eller områden av särskilt historiskt eller konstnärligt intresse) gäller, även om de inte förtecknas, ändå för företagare från den andra parten.

Prop. 2013/14:251

Bilaga

4. Förteckningen nedan påverkar inte genomförbarheten av leveranssätt 1 i vissa tjänstesektorer och undersektorer och påverkar inte heller förekomsten av offentliga monopol och ensamrätt enligt förteckningen över åtaganden rörande etablering.
5. I enlighet med artikel 76.3 i detta avtal innehåller denna förteckning inte åtgärder rörande subventioner som parterna beviljat.
6. De rättigheter och skyldigheter som följer av denna förteckning över åtaganden ska inte ha någon direkt (*self-executing*) effekt och ger alltså inte enskilda fysiska eller juridiska personer några direkta rättigheter.

7. Leveranssätt 1 och 2 hänvisar till de medel för tillhandahållande av tjänster som beskrivs i led m i och m ii i artikel 77 i detta avtal.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
1. FÖRETAGSTJÄNSTER	
A. Professionella tjänster	
a) Juridiska tjänster (CPC 861) ¹ (utom juridisk rådgivning samt juridiska handlings- och intygstjänster som tillhandahålls av jurister som anförtrotts offentliga uppgifter, t.ex. notarier, <i>huissiers de justice</i> och andra <i>officiers publics et ministériels</i>)	För leveranssätt 1 och 2 AT, CY, ES, EL, LT och MT: För fullt medlemskap i advokatsamfundet, som krävs för att vara verksam inom inhemsk rätt (EU-rätt och medlemsstatens rätt), gäller krav på medborgarskap.

¹ Omfattar juridisk rådgivning, juridisk representation, juridiska skiljemanna- och förliknings-/medlingstjänster samt juridiska handlings- och intygstjänster. Tillhandahållande av juridiska tjänster i fråga om folkrätt, EU-rätt och rätten i varje jurisdiktion är endast tillåtet om tjänsteleverantören eller dennes personal är behörig att vara verksam som jurist, och är i likhet med tillhandahållande av andra tjänster föremål för tillämpliga villkor och förfaranden för licensiering i EU:s medlemsstater. För jurister som tillhandahåller juridiska tjänster i fråga om folkrätt och utländsk rätt kan dessa bl.a. bestå i efterlevnad av lokala uppförandekoder, användning av hemlandets yrkestitel (om inte erkännande med värdlandets yrkestitel erhållits), försäkringskrav, enkel registrering hos värdlandets advokatsamfund eller förenklad antagning till värdlandets advokatsamfund genom ett lämplighetstest och juridisk eller yrkesmässig hemvist i värdlandet. Juridiska tjänster i fråga om EU-rätt ska i princip utföras av eller genom en advokat som är medlem i ett advokatsamfund i unionen och som agerar i eget namn, och juridiska tjänster i fråga om rättsordningen i en av EU:s medlemsstater ska i princip utföras av eller genom en advokat som är medlem i denna medlemsstats advokatsamfund och som agerar i eget namn. Det kan därför krävas fullt medlemskap i advokatsamfundet i den aktuella EU-medlemsstaten för att uppträda som ombud inför domstolar och andra behöriga myndigheter i EU eftersom det inbegriper utövande av såväl EU-rätt som nationell rätt. I vissa medlemsstater får emellertid utländska jurister som inte är fullständiga medlemmar i advokatsamfundet uppträda som ombud i civilrättsliga förfaranden för en part som är medborgare i eller hör till den stat där juristen har rätt att utöva sitt yrke.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
	<p>BE: För fullt medlemskap i advokatsamfundet, som krävs för juridiska representationstjänster, gäller ett krav på medborgarskap tillsammans med krav på bosättning. Kvoter tillämpas för att uppträda inför <i>Cour de cassation</i> i icke-brottmål.</p> <p>BG: Utländska jurister kan endast tillhandahålla juridiska representationstjänster åt en medborgare från sitt hemland; det ställs även krav på ömsesidighet och samarbete med en bulgarisk jurist. För juridiska medlingstjänster krävs permanent bosättning.</p> <p>FR: Juristers tillträde till yrkena <i>avocat auprès de la Cour de Cassation</i> och <i>avocat auprès du Conseil d'Etat</i> omfattas av kvoter, och det ställs även krav på medborgarskap.</p> <p>HU: För utländska jurister är den juridiska verksamheten begränsad till att tillhandahålla juridisk rådgivning.</p> <p>LV: Krav på medborgarskap för jurister som avlagt advokateden, som är de enda som får företräda i brottmål.</p> <p>DK: Endast jurister med dansk auktorisation och advokatbyråer som är registrerade i Danmark får marknadsföra juridiska rådgivningstjänster. För att erhålla dansk auktorisation krävs en dansk juridisk examen.</p> <p>SE: För medlemskap i advokatsamfundet, som endast krävs för att använda yrkestiteln advokat, gäller krav på bosättning. För leveranssätt 1</p> <p>HR: Inget för rådgivning om utländsk och internationell rätt. Obundet för att vara verksam inom kroatisk rätt.</p>

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
b) 1. Redovisnings- och bokföringstjänster (CPC 86212 utom "revision", CPC 86213, CPC 86219 och CPC 86220)	För leveranssätt 1 FR, HU, IT, MT, RO och SI: Obundet. AT: Krav på medborgarskap för att uppträda som ombud inför behöriga myndigheter. För leveranssätt 2 Alla medlemsstater: Inga.
b) 2. Revision (CPC 86211 och 86212 utom redovisning)	För leveranssätt 1 BE, BG, CY, DE, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PT, RO, SI och UK: Obundet. AT: Krav på medborgarskap för att uppträda som ombud inför behöriga myndigheter och för att utföra revision som föreskrivs i särskilda österrikiska lagar (t.ex. aktiebolagslagen, börslagen, banklagen). HR: Utländska revisionsföretag får tillhandahålla revisionstjänster på kroatiskt territorium, om de har etablerat en filial enligt bolagslagen.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
	<p>SE: Endast revisorer som är godkända i Sverige får utföra lagstadgad revisionsverksamhet inom vissa juridiska enheter, bl.a. alla aktiebolag och när det gäller fysiska personer. Endast sådana personer och registrerade offentliga redovisningsbyråer får vara delägare i eller bilda bolag som bedriver kvalificerad revisionsverksamhet (för officiella ändamål). Krav på bosättning inom EES eller i Schweiz krävs för godkännande. Benämningarna på <i>godkänd revisor</i> och <i>auktoriserad revisor</i> får användas endast av revisorer som är godkända eller auktoriserade i Sverige. Revisorer för ekonomiska föreningar och vissa andra företag som inte är certifierade eller godkända revisorer måste vara bosatta inom EES, om inte regeringen eller en offentlig myndighet som regeringen utsett i ett annat mål tillåter något annat.</p> <p>För leveranssätt 2</p> <p>Inga.</p>

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
c) Skatterådgivning (CPC 863) ¹	För leveranssätt 1 AT: Krav på medborgarskap för att uppträda som ombud inför behöriga myndigheter. CY: Skatterådgivare måste vara godkända av finansministeriet. Godkännandet sker efter ekonomisk behovsprövning. De kriterier som tillämpas motsvarar dem som används för att bevilja tillstånd till utländska investeringar (som listas i det horisontella avsnittet), eftersom de gäller denna undersektor, i samtliga fall med beaktande av sysselsättningsituationen i undersektorn. BG, MT, RO och SI: Obundet. För leveranssätt 2 Inga.

---

¹ Omfattar inte juridisk rådgivning och juridisk representation i skattefrågor, som ingår i 1 A a Juridiska tjänster.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
d) Arkitekttjänster och e) Stadsplanering och landskapsarkitektur (CPC 8671 och CPC 8674)	För leveranssätt 1 AT: Obundet utom för planeringstjänster. BE, CY, EL, IT, MT, PL, PT och SI: Obundet. DE: Nationella bestämmelser om arvoden och vederlag tillämpas för alla tjänster som tillhandahålls från utlandet. HR: Arkitekttjänster: Fysiska och juridiska personer får tillhandahålla dessa tjänster efter godkännande av det kroatiska arkitektförbundet. Planer eller projekt som utarbetats utomlands måste godkännas (valideras) av en behörig fysisk eller juridisk person i Kroatien så att de uppfyller kraven i den kroatiska lagen. Tillstånd för godkännande (validering) utfärdas av ministeriet för byggnads- och stadsplanering. Stadsplanering: Fysiska och juridiska personer får tillhandahålla dessa tjänster efter godkännande av ministeriet för byggnads- och stadsplanering. HU och RO: Obundet för tjänster inom landskapsarkitektur. För leveranssätt 2 Inga.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
<p>f) Ingenjörstjänster och g) Integrerade tekniska tjänster (CPC 8672 och CPC 8673)</p>	<p>För leveranssätt 1 AT och SI: Obundet utom för rena planeringstjänster. CY, EL, IT, MT och PT: Obundet. HR: Fysiska och juridiska personer får tillhandahålla dessa tjänster efter godkännande av det kroatiska ingenjörsförbundet. Planer eller projekt som utarbetats utomlands måste godkännas (valideras) av en behörig fysisk eller juridisk person i Kroatien så att de uppfyller kraven i den kroatiska lagen. Tillstånd för godkännande (validering) utfärdas av ministeriet för byggnads- och stadsplanering. För leveranssätt 2 Inga.</p>
<p>h) Läkare-, tandläkar- och psykologtjänster (CPC 9312 och ingår i CPC 85201)</p>	<p>För leveranssätt 1 AT, BE, BG, CY, DE, DK, EE, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PT, RO, SK och UK: Obundet. HR: Obundet utom för telemedicin. I dessa fall: Inga. SI: Obundet för socialmedicin, sanitära, epidemiologiska och miljömedicinska tjänster, tillhandahållande av blod, blodprodukter och transplantat samt obduktion. För leveranssätt 2 Inga.</p>

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
<p>i) Veterinärtjänster (CPC 932)</p>	<p>För leveranssätt 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, FR, EL, HU, IE, IT, LV, MT, NL, PT, RO, SI och SK: Obundet. UK: Obundet utom för veterinärlaboratorietjänster och veterinärtekniska tjänster som tillhandahålls till veterinärer, allmän rådgivning, vägledning och information rörande exempelvis näring, beteende och skötsel av sällskapsdjur. För leveranssätt 2 Inga.</p>
<p>j) 1. Barmorsketjänster (ingår i CPC 93191) j) 2. Tjänster som tillhandahålls av sjuksköterskor, sjukgymnaster och paramedicinsk personal (ingår i CPC 93191)</p>	<p>För leveranssätt 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SI, SK och UK: Obundet. FI och PL: Obundet, utom för sjuksköterskor. HR: Obundet utom för telemedicin: För leveranssätt 2 Inga.</p>

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
k) Detaljhandelsförsäljning av läkemedel och detaljhandelsförsäljning av sjukvårdsartiklar (CPC 63211) och andra tjänster som tillhandahålls av farmaceuter ¹	För leveranssätt 1 AT, BE, BG, CZ, CY, DE, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI och UK: Obundet. LV och LT: Obundet utom för postorder. HU: Obundet utom för CPC 63211 För leveranssätt 2 Inga.
B. Datatjänster och tillhörande tjänster (CPC 84)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
C. Forsknings- och utvecklingstjänster	
a) FoU-tjänster inom samhällsvetenskap och humaniora (CPC 852 utom psykologtjänster) ² b) FoU-tjänster inom naturvetenskap (CPC 851) c) Tvärvetenskapliga FoU-tjänster (CPC 853)	För leveranssätt 1 och 2 EU: När det gäller offentligt finansierade FoU-tjänster kan ensamrätt och/eller tillstånd endast ges till fysiska personer som är medborgare i en medlemsstat och till juridiska personer i EU med säte i EU.

¹ För tillhandahållande av läkemedel till allmänheten gäller, som för tillhandahållande av andra tjänster, tillämpliga villkor och förfaranden för licensiering och kvalificering i medlemsstaterna. Som en allmän regel är denna verksamhet förbehållen farmaceuter. I vissa medlemsstater är det endast tillhandahållandet av receptbelagda läkemedel som är förbehållet farmaceuter.

² Ingår i CPC 85201, som återfinns under 1 A h Läkare- och tandläkartjänster.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
D. Tjänster avseende fast egendom ¹	
a) Som rör egen eller hyrd egendom (CPC 821)	För leveranssätt 1 BG, CY, CZ, EE, HU, IE, LV, LT, MT, PL, RO, SK och SI: Obundet HR: Kommersiell närvaro krävs. För leveranssätt 2 Inga.
b) Med fast lön eller på kontraktbasis (CPC 822)	För leveranssätt 1 BG, CY, CZ, EE, HU, IE, LV, LT, MT, PL, RO, SK och SI: Obundet HR: Kommersiell närvaro krävs. För leveranssätt 2 Inga.

¹ Tjänsten i fråga rör fastighetsmäklares verksamhet och påverkar inte rättigheter/restriktioner för fysiska och juridiska personer som köper fast egendom.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
E. Uthyrning/leasing utan operatör	
a) Av fartyg (CPC 83103)	För leveranssätt 1 BG, CY, DE, HU, MT och RO: Obundet. För leveranssätt 2 Inga.
b) Av luftfartyg (CPC 83104)	För leveranssätt 1 BG, CY, CZ, HU, LV, MT, PL, RO och SK: Obundet. För leveranssätt 2 BG, CY, CZ, LV, MT, PL, RO och SK: Obundet. AT, BE, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, NL, PT, SI, SE och UK: Luftfartyg som används av ett flygbolag från EU måste vara registrerat i den medlemsstat som har utfärdat tillstånd för flygbolaget eller i ett annat EU-land. Dispens kan beviljas för kortfristiga leasingkontrakt eller under exceptionella omständigheter.
c) Av annan transportutrustning (CPC 83101, CPC 83102 och CPC 83105)	För leveranssätt 1 BG, CY, HU, LV, MT, PL, RO och SI: Obundet. För leveranssätt 2 Inga.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
d) Av andra maskiner eller annan utrustning (CPC 83106, CPC 83107, CPC 83108 och CPC 83109)	För leveranssätt 1 BG, CY, CZ, HU, MT, PL, RO och SK: Obundet. För leveranssätt 2 Inga.
e) Av hushållsartiklar och varor för personligt bruk (CPC 832)	För leveranssätt 1 och 2 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK och UK: Obundet.
f) Uthyrning av telekommunikationsutrustning (CPC 7541)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
F. Andra företagstjänster	
a) Reklamtjänster. (CPC 871)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
b) Marknads- och opinionsundersökningar (CPC 864)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
c) Organisationskonsulttjänster (CPC 865)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
d) Tjänster i anslutning till organisationskonsulttjänster (CPC 866)	För leveranssätt 1 och 2 HU: Obundet för medlings- och förlikningstjänster (CPC 86602).

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
e) Teknisk provning och analys (CPC 8676)	För leveranssätt 1 IT: Obundet för biologer och kemianalytiker. BG, CY, CZ, MT, PL, RO, SK och SE: Obundet. För leveranssätt 2 CY, CZ, MT, PL, RO, SK och SE: Obundet.
f) Rådgivnings- och konsulttjänster som rör jordbruk, jakt och skogsbruk (ingår i CPC 881)	För leveranssätt 1 IT: Obundet för aktiviteter som är förbehållna agronomer och <i>periti agrari</i> . EE, MT, RO och SI: Obundet. För leveranssätt 2 Inga.
g) Rådgivnings- och konsulttjänster rörande fiske (ingår i CPC 882)	För leveranssätt 1 LV, MT, RO och SI: Obundet. För leveranssätt 2 Inga.
h) Rådgivning- och konsulttjänster rörande tillverkning (ingår i CPC 884 och i CPC 885)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
i) Rekrytering och förmedling av personal	

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
i) 1. Rekrytering av chefer (CPC 87201)	För leveranssätt 1 AT, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, HR, IE, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK, SI och SE: Obundet. För leveranssätt 2 AT, BG, CY, CZ, EE, FI, HR, LV, LT, MT, PL, RO, SK och SI: Obundet.
i) 2. Personalförmedling (CPC 87202)	För leveranssätt 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, EL, FI, FR, HR, IE, IT, LU, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK och UK: Obundet. För leveranssätt 2 AT, BG, CY, CZ, EE, FI, HR, LV, LT, MT, PL, RO, SI och SK: Obundet.
i) 3. Förmedling av kontorspersonal (CPC 87203)	För leveranssätt 1 AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, FR, HR, IT, IE, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SK och SI: Obundet. För leveranssätt 2 AT, BG, CY, CZ, EE, FI, HR, LV, LT, MT, PL, RO, SK och SI: Obundet.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
i) 4. Förmedling av hemtjänstpersonal, andra handels- eller industriarbetare, vårdpersonal och annan personal (CPC 87204, CPC 87205, CPC 87206 och CPC 87209)	För leveranssätt 1 och 2 Alla medlemsstater utom HU: Obundet. HU: Inga.
j) 1. Spanings- och detektivtjänster (CPC 87301)	För leveranssätt 1 och 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI och UK: Obundet.
j) 2. Säkerhetstjänster (CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304 och CPC 87305)	För leveranssätt 1 HU: Obundet för CPC 87304 och CPC 87305 BE, BG, CY, CZ, ES, EE, FI, FR, HR, IT, LV, LT, MT, PT, PL, RO, SI och SK: Obundet. För leveranssätt 2 HU: Obundet för CPC 87304 och CPC 87305 BG, CY, CZ, EE, HR, LV, LT, MT, PL, RO, SI och SK: Obundet.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
k) Vetenskapliga och tekniska konsulttjänster (CPC 8675)	För leveranssätt 1 BE, BG, CY, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI och UK: Obundet för prospektering. HR: Inga, utom att tjänster inom grundläggande geologisk och geodetisk forskning och forskning inom gruvverksamhet samt närliggande miljöskyddsforskning på Kroatien territorium endast får utföras tillsammans med/eller genom inhemska juridiska personer. För leveranssätt 2 Inga.
l) 1. Underhåll och reparation av fartyg (ingår i CPC 8868)	För leveranssätt 1 För transportfartyg: BE, BG, DE, DK, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PT, SI och UK: Obundet. För transportfartyg på inre vattenvägar: EU utom EE, HU, LV och PL: Obundet. För leveranssätt 2 Inga.
l) 2. Underhåll och reparation av utrustning för järnvägstransport (ingår i CPC 8868)	För leveranssätt 1 AT, BE, BG, DE, CY, CZ, DK, ES, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK och UK: Obundet. För leveranssätt 2 Inga.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
l) 3. Underhåll och reparation av motorfordon, motorcyklar, snöskotrar och vägtransportutrustning (CPC 6112, CPC 6122, ingår i CPC 8867 och i CPC 8868)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
l) 4. Underhåll och reparation av luftfartyg och delar till luftfartyg (ingår i CPC 8868)	För leveranssätt 1 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SK, SI, SE och UK: Obundet. För leveranssätt 2 Inga.
l) 5. Underhåll och reparation av metallvaror, maskiner (inte kontorsmaskiner), utrustning (inte transport- och kontorsutrustning) samt hushållsartiklar och personliga artiklar ¹ (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 och CPC 8866)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.

¹ Underhåll och reparation av transportutrustning (CPC 6112, 6122, 8867 och CPC 8868) återfinns under 1 F 1 1–1 F 1 4.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
m) Tjänster som omfattar rengöring av byggnader (CPC 874)	För leveranssätt 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK och UK: Obundet. För leveranssätt 2 Inga.
n) Fototjänster (CPC 875)	För leveranssätt 1 BG, EE, MT och PL: Obundet för tillhandahållande av flygfototjänster HR och LV: Obundet för specialfototjänster (CPC 87504) För leveranssätt 2 Inga.
o) Förpackningstjänster (CPC 876)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
p) Tryckning och förlagsverksamhet (CPC 88442)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
q) Konferenstjänster (ingår i CPC 87909)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
r) Andra	
r) 1. Översättar- och tolktjänster (CPC 87905)	För leveranssätt 1 PL: Obundet för auktoriserade översättare och tolkar. HU och SK: Obundet för officiell översättning och tolkning. HR: Obundet för officiella handlingar För leveranssätt 2 Inga.
r) 2. Inredningsdesign och specialdesign (CPC 87907)	För leveranssätt 1 DE: Nationella bestämmelser om arvoden och vederlag tillämpas för alla tjänster som tillhandahålls från utlandet. HR: Obundet. För leveranssätt 2 Inga.
r) 3. Inkassotjänster (CPC 87902)	För leveranssätt 1 och 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE och UK: Obundet.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
r) 4. Tjänster avseende kreditupplysning (CPC 87901)	För leveranssätt 1 och 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE och UK: Obundet.
r) 5. Kopieringstjänster (CPC 87904) ¹	För leveranssätt 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK och UK: Obundet. För leveranssätt 2 Inga.
r) 6. Telekommunikationstjänster (CPC 7544)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
r) 7. Telefonpassning (CPC 87903)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.

---

¹ Omfattar inte tryckning, som omfattas av CPC 88442 och ingår i 1 F p.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
2. KOMMUNIKATIONSTJÄNSTER	
A. Post- och budtjänster (Tjänster som rör hantering ¹ av postförsändelser ² enligt följande förteckning över undersektorer, oavsett om de skickas inom landet eller till utlandet:	
i) Hantering av adresserade skriftliga meddelanden på vilket fysiskt medium ³ som helst, däribland hybridpost och direktpost ii) Hantering av adresserade paket ⁴ iii) Hantering av adresserade pressprodukter ⁵ iv) Hantering av de försändelser som avses i i–iii ovan som rekommenderade eller assurerade brev	För leveranssätt 1 och 2 Inga ⁶ .

¹ I *hantering* ingår tömning av brevlådor, sortering, transport och utdelning.

² Med *postförsändelse* avses försändelser som hanteras av alla typer av kommersiella aktörer, oavsett om de är offentliga eller privata.

³ T.ex. brev och vykort.

⁴ Omfattar böcker och kataloger.

⁵ Tidskrifter och tidningar.

⁶ För undersektorerna i–iv kan det krävas individuella licenser som kan medföra särskilda skyldigheter att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster eller betala en finansiell avgift till en kompensationsfond.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
v) Expressutdelning ¹ av de försändelser som avses i i–iii ovan vi) Hantering av icke-adresserade försändelser vii) Dokumentutväxling ² Undersektorerna i, iv och v undantas dock när de faller inom ramen för de tjänster som får omfattas av förbehåll, dvs. för brevårsändelser vars pris är mindre än 5 gånger den allmänna basavgiften, under förutsättning att de väger mindre än 350 gram ³ , samt den rekommenderade post som används i samband med rättsliga och administrativa förfaranden.) (ingår i CPC 751, i CPC 71235 ⁴ och i CPC 73210 ⁵)	

- ¹ Expressutdelning kan förutom ökad snabbhet och tillförlitlighet också innefatta mervärden som hämtning från avsändningsplats, personlig leverans till adressat, spårning, möjlighet att ändra destination och adressat under befordran samt bekräftelse på mottagande.
- ² Tillhandahållande av medel, däribland särskilda lokaler och befordran av tredje man, som möjliggör självservice genom ömsesidig utväxling av postårsändelser mellan användare som abonnerar på denna tjänst. Med *postårsändelse* avses årsändelse som hanteras av alla typer av kommersiella aktörer, oavsett om de är offentliga eller privata.
- ³ Med *brevårsändelse* avses meddelande i skriftlig form på vilket fysiskt medium som helst, som ska befordras och levereras till den adress avsändaren har angivit på själva årsändelsen eller på dess emballage. Böcker, kataloger, tidningar och tidskrifter betraktas inte som brevårsändelser.
- ⁴ Transport av landpost för egen räkning.
- ⁵ Transport av luftpost för egen räkning.

EU/GE/Bilaga XIV-B/sv 25

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
B. Teletjänster (Dessa tjänster omfattar inte ekonomisk verksamhet som består av tillhandahållande av innehåll som kräver telekommunikationstjänster för överföring)	
a) Tjänster som består i vidarebefordran och mottagande av signaler på elektromagnetisk väg ¹ , utom radio- och tv-utsändningar ²	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
b) Satellitsändningstjänster ³	För leveranssätt 1 och 2 EU: Inga, utom att tjänsteleverantörer i denna sektor kan omfattas av skyldigheter för att skydda mål som avser allmänintresset i samband med överföring av innehåll genom deras nätverk i linje med EU-lagstiftningen om elektronisk kommunikation. BE: Obundet.

¹ Dessa tjänster omfattar inte informations- och/eller databehandling on-line (inklusive transaktionsbehandling) (ingår i CPC 843) som ingår i 1 B DATATJÄNSTER.

² Radio- och tv-utsändning definieras som den oavbrutna överföringskedja som krävs för utsändning av tv- och radioprogramsignaler till allmänheten, men omfattar inte återutsändningslänkar mellan operatörerna.

³ Här ingår telekommunikationstjänster som består i vidarebefordran och mottagande av radio- och tv-sändningar via satellit (den oavbrutna överföringskedja som krävs för utsändning av tv- och radioprogramsignaler till allmänheten). Här ingår försäljning av användning av satellittjänster, men inte försäljning av tv-programpaket till hushållen.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
3. BYGGTJÄNSTER OCH TILLHÖRANDE INGENJÖRSTJÄNSTER	
Byggtjänster och tillhörande ingenjörstjänster (CPC 511, CPC 512, CPC 513, CPC 514, CPC 515, CPC 516, CPC 517 och CPC 518)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
4. DISTRIBUTIONSTJÄNSTER	
(utom distribution av vapen, ammunition, sprängämnen och annan krigsmateriel)	
A. Tjänster som utförs på provisionsbasis a) Tjänster på provisionsbasis som rör motorfordon, motorcyklar och snöskotrar samt reservdelar och tillbehör till dessa (ingår i CPC 61111, i CPC 6113 och i CPC 6121) b) Övriga tjänster som utförs på provisionsbasis (CPC 621)	För leveranssätt 1 och 2 EU utom AT, SI, SE och FI: Obundet för distribution av kemiska produkter samt ädelmetaller (och stenar). AT: Obundet för distribution av pyrotekniska produkter, lättantändliga artiklar, spränganordningar och giftiga ämnen.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
B. Partihandelstjänster	AT och BG: Obundet för distribution av produkter avsedda för medicinska ändamål, t.ex. medicinsk och kirurgisk apparatur, läkemedelssubstanser och föremål avsedda för medicinska ändamål. HR: Obundet för distribution av tobaksvaror.
a) Partihandel med motorfordon, motorcyklar och snöskotrar samt reservdelar och tillbehör till dessa (ingår i CPC 61111, i CPC 6113 och i CPC 6121)	
b) Partihandel med teleterminalutrustning (ingår i CPC 7542)	För leveranssätt 1 AT, BG, FR, PL och RO: Obundet för distribution av tobak och tobaksvaror.
c) Övrig partihandel (CPC 622 utom partihandel med energiprodukter ¹)	BG, FI, PL och RO: Obundet för detaljhandelsdistribution av alkoholhaltiga drycker. SE: Obundet för distribution av alkoholhaltiga drycker. AT, BG, CZ, FI, RO, SK och SI: Obundet för distribution av läkemedel.

¹ Dessa tjänster, som omfattar CPC 62271, ingår i ENERGITJÄNSTER under 18 D.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
<p>C. Detaljhandel¹</p> <p>Detaljhandel med motorfordon, motorcyklar och snöskotrar samt delar och tillbehör till dessa (CPC 61112, ingår i CPC 6113 och i CPC 6121)</p> <p>Detaljhandel med teleterminalutrustning (ingår i CPC 7542)</p> <p>Detaljhandel med livsmedel (CPC 631)</p> <p>Detaljhandel med andra produkter (ej energi), utom detaljhandel med läkemedel och sjukvårdsartiklar² (CPC 632 utom 63211 och 63297)</p> <p>D. Franchising (CPC 8929)</p>	<p>BG, HU och PL: Obundet för tjänster som utförs av varumäklare.</p> <p>FR: För tjänster som utförs på provisionsbasis: obundet för handlare och mäklare som är verksamma inom 17 marknader av nationellt intresse beträffande färska livsmedel. Obundet för partihandel med läkemedel.</p> <p>MT: Obundet för tjänster som utförs på provisionsbasis.</p> <p>BE, BG, CY, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SK och UK: För detaljhandel: obundet utom för postorder.</p>

¹ Omfattar inte underhåll och reparation, som ingår i FÖRETAGSTJÄNSTER under 1 B och 1 F 1.

² Detaljhandel med läkemedel och sjukvårdsartiklar ingår i PROFESSIONELLA TJÄNSTER under 1 A k.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
5. UTBILDNINGSTJÄNSTER (endast privatfinansierade)	
A. Primärutbildning (CPC 921)	<p>För leveranssätt 1 BG, CY, FI, HR, MT, RO, SE och SI: Obundet. FR: Krav på medborgarskap. Utländska medborgare kan dock få tillstånd från behöriga myndigheter att etablera och leda en utbildningsinstitution och att undervisa. IT: Krav på medborgarskap för tjänsteleverantörer för att ha rätt att utfärda erkända statliga utbildningsbevis.</p> <p>För leveranssätt 2 CY, FI, HR, MT, RO, SE och SI: Obundet.</p>
B. Sekundärutbildning (CPC 922)	<p>För leveranssätt 1 BG, CY, FI, HR, MT, RO och SE: Obundet. FR: Krav på medborgarskap. Utländska medborgare kan dock få tillstånd från behöriga myndigheter att etablera och leda en utbildningsinstitution och att undervisa. IT: Krav på medborgarskap för tjänsteleverantörer för att ha rätt att utfärda erkända statliga utbildningsbevis.</p> <p>För leveranssätt 2 CY, FI, MT, RO och SE: Obundet.</p> <p>För leveranssätt 1 och 2 LV: Obundet för utbildningstjänster som rör gymnasial yrkesutbildning för studerande med funktionsnedsättning (CPC 9224).</p>

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
C. Högre utbildning (CPC 923)	<p>För leveranssätt 1 AT, BG, CY, FI, MT, RO och SE: Obundet. FR: Krav på medborgarskap. Utländska medborgare kan dock få tillstånd från behöriga myndigheter att etablera och leda en utbildningsinstitution och att undervisa. IT: Krav på medborgarskap för tjänsteleverantörer för att ha rätt att utfärda erkända statliga utbildningsbevis.</p> <p>För leveranssätt 2 AT, BG, CY, FI, MT, RO och SE: Obundet. För leveranssätt 1 och 2 CZ och SK: Obundet för högre utbildning, utom för teknisk och yrkesinriktad högskoleutbildning (CPC 92310).</p>
D. Vuxenutbildning (CPC 924)	<p>För leveranssätt 1 och 2 CY, FI, MT, RO och SE: Obundet. AT: Obundet för vuxenundervisning genom radio eller tv.</p>

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
E. Övriga utbildningstjänster (CPC 929)	För leveranssätt 1 och 2 AT, BE, BG, CY, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE och UK: Obundet. För leveranssätt 1 HR: Inga för utbildning via korrespondens eller telekommunikation.
6. MILJÖTJÄNSTER	
A. Hantering av avloppsvatten (CPC 9401) ¹	För leveranssätt 1 EU, utom EE, LT och LV: Obundet utom för konsulttjänster. EE, LT och LV: Inga. För leveranssätt 2 Inga.

---

¹ Motsvarar avloppshantering.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
B. Hantering av fast/farligt avfall, utom transport över gränserna av farligt avfall a) Bortskaffande av avfall (CPC 9402)	För leveranssätt 1 EU, utom EE och HU: Obundet utom för konsulttjänster. EE och HU: Inga. För leveranssätt 2 Inga.
b) Renhållning och liknande tjänster (CPC 9403)	För leveranssätt 1 EU, utom EE, HU och LT: Obundet utom för konsulttjänster. EE, HU och LT: Inga. För leveranssätt 2 Inga.
C. Skydd av luft och klimat (CPC 9404) ¹	För leveranssätt 1 EU, utom EE, FI, LT, PL och RO: Obundet utom för konsulttjänster. EE, FI, LT, PL och RO: Inga. För leveranssätt 2 Inga.

---

¹ Motsvarar avgasrening.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
D. Sanering och rening av mark och vatten a) Behandling och sanering av mark och vatten som kontaminerats/förorenats (ingår i CPC 94060) ¹	För leveranssätt 1 EU, utom EE, FI och RO: Obundet utom för konsulttjänster. EE, FI, RO: Inga. För leveranssätt 2 Inga.
E. Buller- och vibrationsdämpning (CPC 9405)	För leveranssätt 1 EU, utom EE, FI, LT, PL och RO: Obundet utom för konsulttjänster. EE, FI, LT, PL och RO: Inga. För leveranssätt 2 Inga.

---

¹ Motsvarar delar av Skydd av naturen och landskapet.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
F. Skydd av biologisk mångfald och landskap a) Skydd av naturen och landskapet (ingår i CPC 9406)	För leveranssätt 1 EU, utom EE, FI och RO: Obundet utom för konsulttjänster. EE, FI och RO: Inga. För leveranssätt 2 Inga.
G. Övriga miljöjänster och stödtjänster (CPC 94090)	För leveranssätt 1 EU, utom EE, FI och RO: Obundet utom för konsulttjänster. EE, FI och RO: Inga. För leveranssätt 2 Inga.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
7. FINANSIELLA TJÄNSTER	
A. Försäkringstjänster och försäkringsrelaterade tjänster	<p>För leveranssätt 1 och 2</p> <p>AT, BE, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI och UK: Obundet för direkta försäkringstjänster utom för försäkring av risker som rör</p> <p>i) Sjöfart, kommersiell luftfart samt uppskjutning av rymdfarkoster och frakt i rymden (inbegripet satelliter) när sådan försäkring täcker något eller allt av följande: godset som transporteras, fordonet som transporterar godset och varje skadeståndsskyldighet som följer därav, och</p> <p>ii) gods i internationell transittrafik.</p> <p>AT: Försäljningsfrämjande åtgärder och försäkringsförmedling för ett dotterbolag som inte är etablerat i unionen eller för en filial som inte är etablerad i Österrike (utom i fråga om återförsäkring och retrocession) är förbjudna. Obligatorisk lufttransportförsäkring, utom försäkring av internationell kommersiell lufttrafik, kan tillhandahållas endast av ett dotterbolag som är etablerat i unionen eller av en filial som är etablerad i Österrike.</p>

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
	<p>DK: Obligatorisk lufttransportförsäkring kan tillhandahållas endast av bolag som är etablerade i unionen. Endast försäkringsbolag som fått tillstånd genom dansk lagstiftning eller av danska behöriga myndigheter får i kommersiellt syfte i Danmark tillhandahålla direktförsäkring för personer som är bosatta i Danmark, för danska fartyg eller för egendom i Danmark.</p> <p>DE: Obligatorisk lufttransportförsäkring kan tillhandahållas endast av ett dotterbolag som är etablerat i unionen eller av en filial som är etablerad i Tyskland. Ett utländskt försäkringsbolag som har etablerat en filial i Tyskland får i detta land ingå försäkringsavtal för internationell transport endast genom den filial som etablerats i Tyskland.</p> <p>FR: Försäkring av risker i samband med marktransport får meddelas endast av försäkringsbolag som är etablerade i unionen.</p> <p>PL: Obundet för återförsäkring och retrocession, utom risker som rör varor i internationell handel.</p> <p>PT: Luft- och sjötransportförsäkring som täcker varor, luftfartyg, skrov och ansvar får endast tillhandahållas av bolag som är etablerade i EU. Endast personer och bolag som är etablerade i EU får agera som försäkringsförmedlare för sådan försäkringsverksamhet i Portugal.</p>

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
	<p>För leveranssätt 1</p> <p>AT, BE, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, NL, PT, RO, SK, SE, SI och UK: Obundet för direkta försäkringstjänster utom för försäkring av risker som rör</p> <p>i) Sjöfart, kommersiell luftfart samt uppskjutning av rymdfarkoster och frakt i rymden (inbegripet satelliter) när sådan försäkring täcker något eller allt av följande: godset som transporteras, fordonet som transporterar godset och varje skadeståndsskyldighet som följer därav, och</p> <p>ii) gods i internationell transittrafik.</p> <p>BG: Obundet för direkt försäkring, utom för tjänster som tillhandahålls av utländska leverantörer till utländska personer i Bulgarien. Transportförsäkring avseende varor, försäkring av fordon i sig och ansvarsförsäkring i samband med risker i Bulgarien får inte tillhandahållas direkt av utländska försäkringsbolag. Ett utländskt försäkringsbolag får ingå försäkringsavtal endast genom en filial. Obundet för inlåningsförsäkring och liknande ersättningssystem samt obligatoriska försäkringar.</p>

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
B. Bankverksamhet och andra finansiella tjänster (med undantag av försäkringstjänster)	<p>CY, LV och MT: Obundet för direkta försäkringstjänster utom för försäkring av risker som rör</p> <ul style="list-style-type: none"> i) Sjöfart, kommersiell luftfart samt uppskjutning av rymdfarkoster och frakt i rymden (inbegripet satelliter) när sådan försäkring täcker något eller allt av följande: godset som transporteras, fordonet som transporterar godset och varje skadeståndsskyldighet som följer därav, och ii) gods i internationell transittrafik. <p>LT: Obundet för direkta försäkringstjänster utom för försäkring av risker som rör</p> <ul style="list-style-type: none"> i) Sjöfart, kommersiell luftfart samt uppskjutning av rymdfarkoster och frakt i rymden (inbegripet satelliter) när sådan försäkring täcker något eller allt av följande: godset som transporteras, fordonet som transporterar godset och varje skadeståndsskyldighet som följer därav, och

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
	<p>ii) gods i internationell transittrafik, utom när det gäller landtransport där risken finns i Litauen.</p> <p>BG, LV, LT och PL: Obundet för försäkringsförmedling.</p> <p>ES: För aktuarietjänster gäller ett krav på bosättning och tre års relevant erfarenhet.</p> <p>FI: Bara försäkringsbolag med säte i EU eller filial i Finland får tillhandahålla direkta försäkringstjänster (även koassurans). Försäkringsmäklartjänster får tillhandahållas av ett bolag eller en person som har permanent etablering i EU.</p> <p>HR: Obundet för direkta försäkringstjänster och direkt försäkringsförmedling, utom</p> <p>a) livförsäkring: för tillhandahållande av livförsäkring till utländska personer som är bosatta i Kroatien,</p> <p>b) skadeförsäkring: för tillhandahållande av annan skadeförsäkring än ansvarsförsäkring för fordon till utländska personer som är bosatta i Kroatien,</p> <p>c) sjö- och lufttransportförsäkring samt annan transportförsäkring.</p> <p>HU: Försäkringsbolag som inte är etablerade i EU får tillhandahålla direkta försäkringstjänster i Ungern endast genom en filial registrerad i Ungern.</p>

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
	<p>IT: Obundet när det gäller aktuariefjänster. Transportförsäkring avseende varor, försäkring av fordon i sig och ansvarsförsäkring i samband med risker i Italien får endast meddelas av försäkringsbolag som är etablerade i unionen. Detta förbehåll gäller inte för internationell transport som inbegriper import till Italien.</p> <p>SE: Tillhandahållandet av direktförsäkringar tillåts endast genom ett försäkringsbolag med koncession i Sverige, under förutsättning att den utländska tjänstleverantören och det svenska försäkringsbolaget tillhör samma koncern eller har ingått samarbetsavtal.</p> <p>För leveranssätt 2</p> <p>AT, BE, BG, CZ, CY, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI och UK: Obundet för förmedling.</p>

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
	<p>BG: För direkt försäkring: Bulgariska fysiska och juridiska personer och utländska personer som bedriver ekonomisk verksamhet i Bulgarien kan ingå försäkringsavtal i fråga om sin verksamhet i Bulgarien endast med tjänsteleverantörer som har tillstånd att bedriva försäkringsverksamhet i Bulgarien. Försäkringskompensation på grundval av sådana avtal ska betalas ut i Bulgarien. Obundet för inlåningsförsäkring och liknande ersättningsystem samt obligatoriska försäkringar.</p> <p>HR: Obundet för direkta försäkringstjänster och direkt försäkringsförmedling, utom</p> <p>a) livförsäkring: för tillhandahållande av livförsäkring till utländska personer som är bosatta i Kroatien,</p> <p>b) skadeförsäkring:</p> <p>i) för tillhandahållande av annan skadeförsäkring än ansvarsförsäkring för fordon till utländska personer som är bosatta i Kroatien,</p> <p>ii) – person- eller sakförsäkring som inte finns tillgänglig i Kroatien, – företag som köper försäkring utomlands i samband med investeringsarbete utomlands, inkl. utrustning för sådant arbete, – för att garantera avkastning på utländska lån (kollateral försäkring), – person- och sakförsäkring av helägt företag och samriskföretag som bedriver näringsverksamhet utomlands, om det sker i enlighet med bestämmelserna i det landet eller det krävs för att registrera företaget, – fartyg under byggnation eller reparation, om så föreskrivs i avtalet med den utländska kunden (köparen),</p> <p>c) sjö- och lufttransportförsäkring samt annan transportförsäkring.</p>

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
	<p>IT: Transportförsäkring avseende varor, försäkring av fordon i sig och ansvarsförsäkring i samband med risker i Italien får endast meddelas av försäkringsbolag som är etablerade i unionen. Detta förbehåll gäller inte för internationell transport som inbegriper import till Italien.</p> <p>För leveranssätt 1</p> <p>AT, BE, BG, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SK, SE och UK: Obundet utom för tillhandahållande av finansiell information och bearbetning av finansiella data samt rådgivning och andra relaterade tjänster, med undantag för förmedling.</p> <p>CY: Obundet utom för handel med överlåtbara värdepapper, tillhandahållande av finansiell information och bearbetning av finansiella data samt rådgivning och andra relaterade tjänster, med undantag för förmedling.</p> <p>BE: För att bedriva investeringsrådgivning krävs etablering i Belgien.</p> <p>BG: Begränsningar och villkor som rör användningen av telekommunikationsnätverket kan förekomma.</p> <p>EE: För inlåning krävs godkännande från den estniska finansinspektionen och registrering enligt estnisk lag som aktiebolag, dotterbolag eller filial.</p>

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
	<p>För förvaltning av investeringsbolag krävs etablering av ett specialiserat förvaltningsbolag. Endast företag med säte i unionen kan verka som förvaringsinstitut för investeringsfonders tillgångar.</p> <p>HR: Obundet, utom för utlåning, finansiell leasing, betalnings- och penningförmedlingstjänster, garantier och åtaganden, penningmäkleri, tillhandahållande och överföring av finansiell information samt rådgivning och andra finansiella kringtjänster, med undantag för förmedling.</p> <p>LT: För förvaltning av investeringsbolag krävs etablering av ett specialiserat förvaltningsbolag. Endast företag med säte eller filial i Litauen kan verka som förvaringsinstitut för investeringsfonders tillgångar.</p> <p>IE: För tillhandahållande av investeringstjänster eller investeringsrådgivning krävs antingen i) tillstånd i Irland, vilket normalt förutsätter att tillhandahållaren är ett aktiebolag, handelsbolag eller enskilt företag, i vardera fallet med huvudkontor/säte i Irland (i vissa fall kan det hända att tillstånd inte krävs, t.ex. när en tillhandahållare av tjänster från tredje land inte har någon kommersiell närvaro i Irland och tjänsten inte tillhandahålls privatpersoner) eller ii) tillstånd i en annan medlemsstat i enlighet med EU:s direktiv om investeringstjänster.</p> <p>IT: Obundet för säljare av finansiella tjänster (<i>promotori di servizi finanziari</i>).</p>

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
	<p>LV: Obundet utom för tillhandahållande av finansiell information och rådgivning och andra relaterade tjänster, med undantag för förmedling.</p> <p>LT: Kommersiell närvaro krävs för pensionsfondsförvaltning.</p> <p>MT: Obundet utom för inlåning, utlåning av alla slag, tillhandahållande av finansiell information och bearbetning av finansiella data samt rådgivning och andra relaterade tjänster, med undantag för förmedling.</p> <p>PL: För tillhandahållande och överföring av finansiell information och bearbetning av finansiella data och tillhörande programvara: krav på att använda det allmänna telenätet, eller någon annan godkänd operatörs nät.</p> <p>RO: Obundet för finansiell leasing och för handel med penningmarknadsinstrument, utländsk valuta, derivatinstrument, valuta- och ränteinstrument, överlåtbara värdepapper och andra överlåtbara instrument och finansiella tillgångar, medverkan vid utfärdande av alla slags värdepapper, förvaltning av tillgångar, samt clearing- och avvecklingstjänster rörande finansiella tillgångar. Betalnings- och penningförmedlingstjänster tillåts endast genom en bank som är etablerad lokalt.</p> <p>SI:</p> <p>i) Medverkan vid utfärdandet av statsskuldförbindelser och pensionsfondsförvaltning: obundet.</p>

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
	<p>ii) Alla övriga undersektorer, utom tillhandahållande och överföring av finansiell information och när det gäller för inhemska juridiska personer och enskilda näringsidkare att motta krediter (all form av upplåning) och att acceptera borgensförbindelser och garantier från utländska kreditinstitut samt rådgivningstjänster och andra till finansiella tjänster relaterade tjänster: obundet. Medlemmar i värdepappersbörsen i Slovenien måste vara registrerade som juridiska personer i Slovenien eller vara filialer till utländska investeringsbolag eller banker.</p> <p>För leveranssätt 2</p> <p>BG: Begränsningar och villkor som rör användningen av telekommunikationsnätverket kan förekomma.</p> <p>PL: För tillhandahållande och överföring av finansiell information och bearbetning av finansiella data och tillhörande programvara: krav på att använda det allmänna telenätet, eller någon annan godkänd operatörs nät.</p>
8. HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSTJÄNSTER SAMT SOCIALVÅRDSTJÄNSTER	
(endast privatfinansierade tjänster)	
A. Sjukhustjänster (CPC 9311)	<p>För leveranssätt 1</p> <p>AT, BE, BG, DE, CY, CZ, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LT, MT, LU, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK och UK: Obundet.</p> <p>HR: Obundet utom för telemedicin.</p>
C. Vård på andra behandlingshem än sjukhus (CPC 93193)	<p>För leveranssätt 2</p> <p>Inga.</p>

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
D. Sociala tjänster (CPC 933)	För leveranssätt 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, EL, FI, FR, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK och UK: Obundet. För leveranssätt 2 BE: Obundet för andra sociala tjänster än konvalescenthem, vilohem och äldreboenden.
9. TURISM OCH RESERELATERADE TJÄNSTER	
A. Hotell, restaurang och cateringverksamhet (CPC 641, CPC 642 och CPC 643) utom cateringverksamhet inom lufttransport ¹	För leveranssätt 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE och UK: Obundet utom för cateringverksamhet. HR: Obundet. För leveranssätt 2 Inga.
B. Resebyråer och researrangörer (inbegripet reseledare) (CPC 7471)	För leveranssätt 1 BG och HU: Obundet. För leveranssätt 2 Inga.

¹ Cateringverksamhet inom lufttransport ingår i KRINGTJÄNSTER FÖR TRANSPORT under 12 D a – Markttjänster.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
C. Turistguidetjänster (CPC 7472)	För leveranssätt 1 BG, CY, CZ, HU, IT, LT, MT, PL, SK och SI: Obundet. För leveranssätt 2 Inga.
10. REKREATIONS-, KULTUR- OCH SPORTTJÄNSTER (utom audiovisuella tjänster)	
A. Underhållningstjänster (inbegripet teater, levande musik, cirkusuppträdanden och diskotek) (CPC 9619)	För leveranssätt 1 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI och UK: Obundet. För leveranssätt 2 CY, CZ, FI, HR, MT, PL, RO, SK och SI: Obundet. BG: Obundet utom för tjänster som rör teaterproduktion, sånggrupper, band- och orkesterunderhållning (CPC 96191), tjänster som tillhandahålls av författare, kompositörer, skulptörer, underhållare och andra enskilda artister (CPC 96192) samt tillhörande teatertjänster (CPC 96193). EE: Obundet för övrig underhållning (CPC 96199) utom biografjtjänster. LT och LV: Obundet utom för biografjtjänster (ingår i CPC 96199).

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
B. Nyhetsbyråer (CPC 962)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
C. Biblioteks-, arkiv- och museitjänster och andra kulturella tjänster (CPC 963)	För leveranssätt 1 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE och UK: Obundet. För leveranssätt 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE och UK: Obundet.
D. Sporttjänster (CPC 9641)	För leveranssätt 1 och 2 AT: Obundet för skidskolor och bergsguidetjänster. BG, CZ, LV, MT, PL, RO och SK: Obundet. För leveranssätt 1 CY, EE och HR: Obundet.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
E. Tjänster i fritidsparkar och badanläggningar (CPC 96491)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
11. TRANSPORTTJÄNSTER	
A. Sjötransport a) Internationell passagerartransport (CPC 7211 utom nationellt cabotage ¹). b) Internationell godstransport (CPC 7212 utom nationellt cabotage) ²	För leveranssätt 1 och 2 BG, CY, DE, EE, ES, FR, FI, EL, IT, LT, MT, PT, RO, SI och SE: Matartjänster med godkännande.

¹ Utan att det påverkar vilka aktiviteter som kan betraktas som cabotage enligt nationell lagstiftning inbegriper denna förteckning inte nationellt cabotage, som antas omfatta transport av passagerare eller gods mellan en hamn i en av EU:s medlemsstater och en annan hamn i samma medlemsstat, inklusive på dess kontinentalsockel i enlighet med FN:s havsrättskonvention, samt trafik som börjar och slutar i samma hamn eller plats i en av EU:s medlemsstater.

² Omfattar matartjänster och förflyttning av utrustning som utförs av internationella sjötransportföretag mellan hamnar i samma stat om det inte innebär intäkter.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
<p>B. Transport på inre vattenvägar</p> <p>a) Passagerartransporter (CPC 7221 utom nationellt cabotage)</p> <p>b) Godstransport (CPC 7222 utom nationellt cabotage)</p>	<p>För leveranssätt 1 och 2</p> <p>EU: Åtgärder som baseras på befintliga eller framtida avtal om tillträde till inre vattenvägar (inbegripet avtal till följd av Rhen-Main-Donau-kanalen) förbehåller vissa trafikrättigheter för operatörer som är baserade i de berörda länderna och uppfyller medborgarskapskriterierna för ägande. Med förbehåll för genomförandebestämmelser för Mannheimkonventionen om sjöfart på Rhen och Belgradkonventionen om sjöfarten på Donau.</p> <p>AT: Företag och varaktig etablering måste registreras i Österrike.</p> <p>BG, CY, EE, FI, HR, HU, LT, MT, RO, SE och SI: Obundet.</p> <p>CZ och SK: Obundet endast för leveranssätt 1</p>
<p>C. Järnvägstransport</p> <p>a) Passagerartransporter (CPC 7111)</p> <p>b) Godstransport (CPC 7112)</p>	<p>För leveranssätt 1</p> <p>EU: Obundet.</p> <p>För leveranssätt 2</p> <p>Inga.</p>

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
D. Vägtransport a) Passagerartransporter (CPC 7121 och CPC 7122) b) Godstransport (CPC 7123, utom transport av post för egen räkning ¹)	För leveranssätt 1 EU: Obundet. För leveranssätt 2 Inga.
E. Transport i rörledning av andra varor än bränsle ² (CPC 7139)	För leveranssätt 1 EU: Obundet. För leveranssätt 2 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE och UK: Obundet.

¹ Ingår i CPC 71235, som ingår i KOMMUNIKATIONSTJÄNSTER i 2 A Post- och budtjänster.

² Transport av bränsle i rörledning ingår i ENERGITJÄNSTER under 13 B.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
12. KRINGTJÄNSTER FÖR TRANSPORT ¹	
A. Kringtjänster för sjötransport a) Godshantering i samband med sjöfart b) Lagring och magasinering (ingår i CPC 742) c) Tullklareringstjänster d) Containerterminaler och depåtjänster	

---

¹ Omfattar inte underhåll och reparation av transportutrustning, som ingår i FÖRETAGSTJÄNSTER under 1 F 1 1–1 F 1 4.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
e) Agent- och mäklartjänster f) Fraktspeditionstjänster g) Uthyrning av fartyg med besättning (CPC 7213) h) Bogsering och påskjutning av fartyg (CPC 7214) i) Stödtjänster för sjöfart (ingår i CPC 745) j) Övriga stöd- och kringtjänster (ingår i CPC 749)	För leveranssätt 1 EU: Obundet för godshantering i samband med sjöfart, bogsering och påskjutning av fartyg, tullklareringstjänster och för containerterminal- och containerdepå-tjänster. AT, BG, CY, CZ, DE, EE, HU, LT, MT, PL, RO, SK, SI och SE: Obundet för uthyrning av fartyg med besättning. BG: obundet. AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE och UK: Obundet för lagring och magasinering. HR: Obundet utom för fraktspeditionstjänster. För leveranssätt 2 Inga.
B. Kringtjänster för transport på inre vattenvägar a) Godshantering (ingår i CPC 741) b) Lagring och magasinering (ingår i CPC 742) c) Fraktspeditionstjänster (ingår i CPC 748)	För leveranssätt 1 och 2 EU: Åtgärder som baseras på befintliga eller framtida avtal om tillträde till inre vattenvägar (inbegripet avtal till följd av Rhen-Main-Donau-kanalen) förbehåller vissa trafikrättigheter för operatörer som är baserade i de berörda länderna och uppfyller medborgarskapskriterierna för ägande. Genomförandebestämmelser för Mannheimkonventionen om sjöfart på Rhen. EU: Obundet för bogsering och påskjutning, utom för CZ, LV och SK för leveranssätt 2 där: Inga. HR: Obundet utom för fraktspeditionstjänster.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
d) Uthyrning av fartyg med besättning (CPC 7223) e) Bogsering och påskjutning av fartyg (CPC 7224) f) Stödtjänster för transporter på inre vattenvägar (ingår i CPC 745) g) Övriga stöd- och kringtjänster (ingår i CPC 749)	För leveranssätt 1 AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, HU, LV, LT, MT, RO, SK, SI och SE: Obundet för uthyrning av fartyg med besättning.
C. Kringtjänster för järnvägstransport a) Godshantering (ingår i CPC 741) b) Lagring och magasinering (ingår i CPC 742)	

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
c) Fraktspeditionstjänster (ingår i CPC 748) d) Växling och rangering (CPC 7113) e) Stödtjänster för järnvägstransport (CPC 743) f) Övriga stöd- och kringtjänster (ingår i CPC 749)	För leveranssätt 1 EU: Obundet för växling och rangering. HR: Obundet utom för fraktspeditionstjänster. För leveranssätt 2 Inga.
D. Kringtjänster för vägtransport a) Godshantering (ingår i CPC 741) b) Lagring och magasinering (ingår i CPC 742)	För leveranssätt 1 AT, BG, CY, CZ, EE, HU, LV, LT, MT, PL, RO, SK, SI och SE: Obundet för uthyrning av nyttovägfordon med operatör HR: Obundet utom för fraktspeditionstjänster och stödtjänster för vägtransport för vilka tillstånd krävs. För leveranssätt 2

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
c) Fraktspeditionstjänster (ingår i CPC 748) d) Uthyrning av nyttovägfordon med operatör (CPC 7124) e) Stödtjänster för vägtransport (CPC 744) f) Övriga stöd- och kringtjänster (ingår i CPC 749)	Inga.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
D. Kringtjänster för lufttransport	
a) Markttjänster (inbegripet cateringtjänster)	För leveranssätt 1 EU: Obundet utom för cateringverksamhet. För leveranssätt 2 BG, CY, CZ, HR, HU, MT, PL, RO, SK och SI: Obundet.
b) Lagring och magasinering (ingår i CPC 742)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
c) Fraktspeditionstjänster (ingår i CPC 748)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
d) Uthyrning av luftfartyg med besättning (CPC 734)	För leveranssätt 1 och 2 EU: Luftfartyg som används av unionens flygbolag måste vara registrerade i de medlemsstater som har utfärdat tillstånd för flygbolaget eller i ett annat EU-land. För registrering kan krävas att luftfartyget ägs antingen av fysiska personer som uppfyller vissa krav på medborgarskap eller av juridiska personer som uppfyller vissa krav som rör ägande av kapital och inflytande.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
	Luftfartyg som är registrerade utanför EU får i undantagsfall och under särskilda omständigheter leasas av ett utländskt flygbolag till ett flygbolag i unionen för att tillgodose EU-flygbolagets exceptionella behov, säsongsrelaterade kapacitetsbehov eller behov för att lösa driftsstörningar, som inte i tillräcklig utsträckning kan tillgodoses genom leasing av luftfartyg som är registrerade inom unionen. För detta krävs ett tidsbegränsat godkännande från den EU-medlemsstat som utfärdat tillståndet för EU-flygbolaget.
e) Försäljning och marknadsföring f) Datoriserade bokningssystem	För leveranssätt 1 och 2 EU: När det gäller tjänster som rör datoriserade bokningssystem (CRS) kan, om EU-flygbolag inte medges likvärdig behandling ¹ som den som ges i EU av icke-EU-leverantörer av CRS-tjänster, eller om EU-leverantörer av CRS-tjänster inte medges likvärdig behandling som den som ges i EU av icke-EU-flygbolag, åtgärder vidtas för att medge likvärdig behandling för icke-EU-flygbolag av EU-leverantörer av CRS-tjänster respektive för icke-EU-leverantörer av CRS-tjänster av EU-flygbolagen.
g) Flygplatsförvaltning	För leveranssätt 1 EU: Obundet. För leveranssätt 2 Inga.

¹ Med *likvärdig behandling* avses icke-diskriminerande behandling av EU-flygbolag och EU-leverantörer av CRS-tjänster.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
E. Kringtjänster för transport i rörledning av andra varor än bränsle ¹ a) Lagring och magasinering av andra varor än bränsle som transporteras i rörledning (ingår i CPC 742)	För leveranssätt 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE och UK: Obundet. För leveranssätt 2 Inga.
13. ANDRA TRANSPORTTJÄNSTER	
Tillhandahållande av kombinerade transporttjänster	BE, DE, DK, EL, ES, FI, FR, IE, IT, LU, NL, PT och UK: Inga, utan att det påverkar de begränsningar i denna förteckning över åtaganden som gäller ett visst transportsätt. AT, BG, CY, CZ, EE, FI, HU, LT, LV, MT, PL, RO, SE, SI och SK: Obundet.

¹ Kringtjänster för transport av bränsle i rörledning ingår i ENERGITJÄNSTER under 13 C.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
14. ENERGITJÄNSTER	
A. Tjänster i samband med gruvdrift (CPC 883) ¹	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
B. Transport i rörledning av bränsle (CPC 7131)	För leveranssätt 1 EU: Obundet. För leveranssätt 2 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE och UK: Obundet.

¹ Omfattar följande tjänster som tillhandahålls på arvodes- eller kontraktbasis: rådgivnings- och konsulttjänster som rör gruvdrift, iordningställande av arbetsplatser på land, installation av borrhigar på land, borrhining, borrhävar, foderrör och produktionsrör, borrhävarsteknik och tillhandahållande av borrhävar, kontroll av fasta ämnen, fiske och särskilda åtgärder i borrhävar, geologi vid brunnar och borrhävar, tagning av borrhävar, provning av brunnar, kablar, tillhandahållande och skötsel av kompletteringsvätskor (saltlösningar), tillhandahållande och installation av kompletteringsutrustning, cementering (tryckpumpning), stimulering (sprickbildning, syrabehandling och tryckpumpning), överhållning och reparation av brunnar, igenfyllning och nedläggning av brunnar.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
C. Lagring och magasinering av bränsle som transporteras i rörledning (ingår i CPC 742)	För leveranssätt 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE och UK: Obundet. För leveranssätt 2 Inga.
D. Partihandel med fasta, flytande och gasformiga bränslen med tillhörande produkter (CPC 62271) och partihandel med el, ånga och varmvatten	För leveranssätt 1 EU: Obundet för partihandel med el, ånga och varmvatten. För leveranssätt 2 Inga.
E. Detaljhandel med drivmedel (CPC 613)	För leveranssätt 1 EU: Obundet. För leveranssätt 2 Inga.
F. Detaljhandel med eldningsolja, gasol, kol och ved (CPC 63297) och detaljhandel med el, gas (ej gasol), ånga och varmvatten	För leveranssätt 1 EU: Obundet för detaljhandel med el, gas (ej gasol), ånga och varmvatten. BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SK och UK: För detaljhandel med drivmedel, gasol, kol och ved: Obundet utom för postorder: Inga. För leveranssätt 2 Inga.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
G. Tjänster som rör energidistribution (CPC 887)	För leveranssätt 1 EU: Obundet utom för konsulttjänster. I dessa fall: inga. För leveranssätt 2 Inga.
15. ANDRA TJÄNSTER SOM INTE NÄMNS NÅGON ANNANSTANS	
a) Tvättning, rengöring och färgning (CPC 9701)	För leveranssätt 1 EU: Obundet. För leveranssätt 2 Inga.
b) Hårvård (CPC 97021)	För leveranssätt 1 EU: Obundet. För leveranssätt 2 Inga.
c) Kosmetisk behandling, manikyr och pedikyr (CPC 97022)	För leveranssätt 1 EU: Obundet. För leveranssätt 2 Inga.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
d) Annan skönhetsvård (CPC 97029)	För leveranssätt 1 EU: Obundet. För leveranssätt 2 Inga.
e) Kurortstjänster och icke-terapeutisk massage, om de tillhandahålls för avslappning och fysiskt välbefinnande och inte är avsedda för medicinska ändamål eller rehabilitering ¹ (CPC ver. 1.0 97230)	För leveranssätt 1 EU: Obundet. För leveranssätt 2 Inga.
g) Telekommunikationstjänster (CPC 7543)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.

---

¹ Terapeutisk massage och brunnskurer ingår i 1 A h – Läkartjänster, 1 A j 2 – Tjänster som tillhandahålls av sjuksköterskor, sjukgymnaster och paramedicinsk personal samt Hälso- och sjukvård (8 A och 8 C).

BILAGA XIV-C

FÖRTECKNING ÖVER FÖRBEHÅLL FÖR NYCKELPERSONAL,
PRAKTIKANTER MED AKADEMISK EXAMEN OCH SÄLJARE AV FÖRETAGSTJÄNSTER
(UNIONEN)

1. Förteckningen över förbehåll nedan visar de näringsverksamheter som liberaliserats enligt avsnitten 2 och 3 i kapitel 6 (Etablering, handel med tjänster och elektronisk handel) i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal och för vilka begränsningar för nyckelpersonal och praktikanter med akademisk examen i enlighet med artikel 89 i detta avtal och för säljare av företagstjänster i enlighet med artikel 90 i detta avtal gäller. Begränsningarna specificeras här. Förteckningen består av följande:
  - a) En första kolumn där det anges i vilken sektor eller undersektor som förbehållen gäller.
  - b) En andra kolumn där de tillämpliga förbehållen beskrivs.

Om kolumnen enligt punkt b endast innehåller medlemsstatsspecifika förbehåll, gäller åtaganden för sektorn utan förbehåll för de medlemsstater som inte anges där (avsaknaden av medlemsstatsspecifika förbehåll för en viss sektor påverkar inte eventuella tillämpliga horisontella förbehåll eller sektorsspecifika förbehåll som gäller hela gemenskapen).

Unionen gör inga åtaganden om nyckelpersonal, praktikanter med akademisk examen och säljare av företagstjänster i näringsverksamhet som inte liberaliserats (förblir obunden) enligt avsnitten 2 och 3 i kapitel 6 (Etablering, handel med tjänster och elektronisk handel) i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.

2. Vid identifieringen av enskilda sektorer och undersektorer avses med
  - a) *CPC*: den centrala produktindelningen (Central Products Classification) enligt Förenta nationernas statistikkontor (*Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers Series M, N° 77, CPC prov, 1991*), och
  - b) *CPC ver. 1.0*: den centrala produktindelningen (Central Products Classification) enligt Förenta nationernas statistikkontor (*Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers Series M, N° 77, CPC ver. 1.0, 1998*).
3. Åtaganden om nyckelpersonal, praktikanter med akademisk examen, säljare av företagstjänster och säljare av varor gäller inte om avsikten med eller följden av deras tillfälliga närvaro är att störa eller på annat sätt påverka resultatet av en konflikt eller förhandling mellan arbetsmarknadens parter.
4. I nedanstående förteckning ingår inte åtgärder rörande kvalifikationskrav, kvalificeringsförfaranden, tekniska standarder samt villkor och förfaranden för licensiering, om de inte utgör en begränsning av marknadsstillträde eller nationell behandling enligt artiklarna 89 och 90 i detta avtal. Dessa åtgärder (t.ex. krav på att ha licens, krav på att ha erkända kvalifikationer i reglerade sektorer, krav på att klara särskilda examina, inbegripet språkexamina, och krav på att ha juridisk hemvist i det territorium där den ekonomiska verksamheten bedrivs) gäller, även om de inte förtecknas, ändå för nyckelpersonal, praktikanter med akademisk examen och säljare av företagstjänster från Georgien.
5. Alla andra bestämmelser i unionens och medlemsstaternas lagstiftning om inresa, vistelse, arbete och social trygghet ska vara tillämpliga även i fortsättningen, däribland regler om en vistelses längd, minimilöner och kollektiva löneavtal.
6. I enlighet med artikel 76.3 i detta avtal innehåller denna förteckning inte åtgärder rörande subventioner som en part beviljat.

7. Förteckningen påverkar inte förekomsten av offentliga monopol och ensamrätter enligt förteckningen över åtaganden rörande etablering.
8. I de sektorer där ekonomiska behovsprövningar tillämpas kommer det viktigaste kriteriet att vara en bedömning av den aktuella marknadssituationen i den medlemsstat eller region där tjänsten ska tillhandahållas, inbegripet antalet befintliga tjänsteleverantörer och följderna för dessa.
9. De rättigheter och skyldigheter som följer av denna förteckning över åtaganden ska inte ha någon direkt (*self-executing*) effekt och ger alltså inte enskilda fysiska eller juridiska personer några direkta rättigheter.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
ALLA SEKTORER	<p>Omfattning av företagsinterna förflyttningar av personal</p> <p>BG: Antalet anställda som förflyttas internt får inte överstiga 10 % av det årliga genomsnittet av antalet unionsmedborgare som är anställda av den bulgariska juridiska personen i fråga. Om antalet anställda är färre än 100 får antalet förflyttade personer, efter godkännande, överstiga 10 % av det totala antalet anställda.</p> <p>HU: Obundet för en fysisk person som har varit delägare i en juridisk person i Georgien.</p>
ALLA SEKTORER	<p>Praktikanter med akademisk examen</p> <p>För AT, CZ, DE, ES, FR och HU: Praktiken måste ha anknytning till den universitetsexamen som avlagts.</p> <p>BG och HU: Ekonomisk behovsprövning krävs för praktikanter med akademisk examen¹</p>

¹ När det gäller tjänstesektorer håller sig dessa begränsningar inom ramen för vad som anges i gällande Gatsåtaganden.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
ALLA SEKTORER	<p>Verkställande direktörer och revisorer</p> <p>AT: Verkställande direktörer för filialer till juridiska personer ska vara bosatta i Österrike. De fysiska personer inom en juridisk person eller en filial som har ansvar för att den österrikiska handelslagen följs ska ha sin hemvist i Österrike.</p> <p>FI: En utländsk medborgare som bedriver näringsverksamhet i egenskap av privat företagare måste ha ett näringstillstånd och vara permanent bosatt inom EES. För alla sektorer gäller krav på bosättning inom EES för verkställande direktören, undantag kan dock medges för vissa företag.</p> <p>FR: Verkställande direktören för en näring, en affärsverksamhet eller ett hantverksföretag som inte har uppehållstillstånd måste ha ett särskilt godkännande.</p> <p>RO: Majoriteten av affärsföretagens revisorer samt deras ställföreträdare ska vara rumänska medborgare.</p> <p>SE: Verkställande direktören för en juridisk person eller en filial ska vara bosatt i Sverige.</p>

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
ALLA SEKTORER	Erkännande EU: EU-direktiv om ömsesidigt erkännande av examensbevis är endast tillämpliga på medborgare i unionen. Rätten att utöva ett reglerat yrke i en medlemsstat i unionen ger inte rätt att utöva det i en annan medlemsstat ¹ .
6. FÖRETAGSTJÄNSTER	
A. Professionella tjänster	

---

¹ För att tredjelandsmedborgares kvalifikationer ska erkännas i hela unionen krävs att ett avtal om ömsesidigt erkännande förhandlas fram i enlighet med artikel 96 i detta avtal.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
a) Juridiska tjänster (CPC 861) ¹ (utom juridisk rådgivning samt juridiska handlings- och intygstjänster som tillhandahålls av jurister som anförtrots offentliga uppgifter, t.ex. notarier, <i>huissiers de justice</i> och andra <i>officiers publics et ministériels</i>)	AT, CY, ES, EL, LT, MT, RO och SK: För fullt medlemskap i advokatsamfundet, som krävs för att vara verksam inom inhemsk rätt (EU-rätt och medlemsstatens rätt), gäller krav på medborgarskap. För ES: De behöriga myndigheterna kan bevilja dispens. BE, FI: För fullt medlemskap i advokatsamfundet, som krävs för juridiska representationstjänster, gäller krav på medborgarskap tillsammans med krav på bosättning. I BE tillämpas kvoter för att uppträda inför <i>Cour de cassation</i> i icke-brottmål. BG: Georgiska jurister kan endast företräda en georgisk medborgare, och det ställs även krav på ömsesidighet och samarbete med en bulgarisk jurist. För juridiska medlingstjänster krävs permanent bosättning. FR: Juristers tillträde till yrkena <i>avocat auprès de la Cour de Cassation</i> och <i>avocat auprès du Conseil d'Etat</i> omfattas av kvoter, och det ställs även krav på medborgarskap.

¹ Omfattar juridisk rådgivning, juridisk representation, juridiska skiljemanna- och förliknings-/medlingstjänster samt juridiska handlings- och intygstjänster. Tillhandahållande av juridiska tjänster är endast tillåtet i folkrätten, EU-rätten och rätten i alla jurisdiktioner där investeraren eller dennes personal är behörig att vara verksam som jurist och är, i likhet med tillhandahållande av andra tjänster, föremål för tillämpliga villkor och förfaranden för licensiering i Europeiska unionens medlemsstater. För jurister som tillhandahåller tjänster i fråga om folkrätt och utländsk rätt kan dessa bl.a. bestå i efterlevnad av lokala uppförandekoder, användning av hemlandets yrkestitel (om man inte fått erkännande med värdlandets yrkestitel), försäkringskrav, enkel registrering hos värdlandets advokatsamfund eller förenklad antagning till värdlandets advokatsamfund genom ett lämplighetstest och juridisk eller yrkesmässig hemvist i värdlandet. Juridiska tjänster som gäller EU-rätt ska i princip utföras av eller genom en advokat som är medlem i ett advokatsamfund i en medlemsstat i EU och som agerar i eget namn, och juridiska tjänster i fråga om rätten i en av unionens medlemsstater ska i princip utföras av eller genom en advokat som är medlem i denna medlemsstats advokatsamfund och som agerar i eget namn. Det kan därför krävas fullt medlemskap i advokatsamfundet i den aktuella medlemsstaten i unionen för att uppträda som ombud inför domstolar och andra behöriga myndigheter i unionen eftersom det inbegriper utövande av unionsprocessrätt och nationell processrätt. I vissa medlemsstater har utländska jurister som inte är fullvärdiga medlemmar i advokatsamfundet dock rätt att uppträda som ombud i civilrättsliga förfaranden för en part som är medborgare i eller hör till den stat där juristen har rätt att utöva sitt yrke.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
	<p>HR: För fullt medlemskap i advokatsamfundet, som krävs för juridiska representationstjänster, gäller krav på medborgarskap (kroatiskt medborgarskap eller medborgarskap i en annan EU-medlemsstat).</p> <p>HU: För fullt medlemskap i advokatsamfundet gäller krav på medborgarskap tillsammans med krav på bosättning. För utländska jurister begränsas omfattningen av deras juridiska verksamhet till juridisk rådgivning, vilken ska ske på grundval av ett samarbetsavtal med en ungersk advokat eller advokatbyrå.</p> <p>LV: Krav på medborgarskap för advokater som avlagt advokateden, som är de enda som får företräda juridiskt i brottmål.</p> <p>DK: Endast advokater med dansk auktorisation och advokatbyråer som är registrerade i Danmark får marknadsföra juridiska rådgivningstjänster. För att erhålla dansk auktorisation krävs en dansk juridisk examen.</p> <p>LU: Krav på medborgarskap för att tillhandahålla juridiska tjänster i fråga om luxemburgsk rätt och EU-rätt.</p> <p>SE: För medlemskap i advokatsamfundet, som endast krävs för att använda yrkestiteln advokat, gäller krav på bosättning.</p>
<p>b) 1. Redovisnings- och bokföringstjänster (CPC 86212 utom <i>revision</i>, CPC 86213, CPC 86219 och CPC 86220)</p>	<p>FR: Tillhandahållande av redovisnings- och bokföringstjänster kräver ett beslut av ansvariga ministrar. Kravet på bosättning får inte överstiga fem år.</p> <p>IT: Krav på bosättning.</p>

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
b) 2. Revision (CPC 86211 och 86212 utom redovisning)	AT: Krav på medborgarskap för att uppträda som ombud inför behöriga myndigheter och för att utföra revision som föreskrivs i särskilda österrikiska lagar (t.ex. aktiebolagslagen, börslagen, banklagen). DK: Krav på bosättning. ES: Krav på medborgarskap för revisorer som utför lagstadgade revisioner och för administratörer, styrelsemedlemmar och delägare i andra företag än de som omfattas av det åttonde EU-direktivet om bolagsrätt. FI: Krav på bosättning för minst en av revisorerna i ett finskt aktiebolag. EL: Krav på medborgarskap för revisorer som utför lagstadgade revisioner. HR: Endast certifierade revisorer med en licens som formellt har erkänts av det kroatiska revisorsförbundet får tillhandahålla revisorstjänster. IT: Krav på bosättning för enskilda revisorer. SE: Endast revisorer som är godkända i Sverige får utföra lagstadgad revisionsverksamhet inom vissa juridiska enheter, bl.a. alla aktiebolag. Krav på bosättning för godkännande.
c) Skatterådgivning (CPC 863) ¹	AT: Krav på medborgarskap för att uppträda som ombud inför behöriga myndigheter. BG och SI: Krav på medborgarskap för specialister. HU: Krav på bosättning.

¹ Omfattar inte juridisk rådgivning och juridisk representation i skattefrågor, som ingår i 6 A a Juridiska tjänster.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
d) Arkitekttjänster och e) Stadsplanering och landskapsarkitektur (CPC 8671 och CPC 8674)	EE: Minst en ansvarig person (projektledare eller konsult) ska vara bosatt i Estland. BG: Utländska specialister ska ha minst två års erfarenhet från byggsektorn. Krav på medborgarskap för stadsplanering och landskapsarkitektur. EL, HU och IT: Krav på bosättning. SK: Medlemskap i relevanta förbund är obligatoriskt, medlemskap i relevanta utländska institutioner kan erkännas. Krav på bosättning, undantag kan dock beviljas.
f) Ingenjörstjänster och g) Integrerade tekniska tjänster (CPC 8672 och CPC 8673)	EE: Minst en ansvarig person (projektledare eller konsult) ska vara bosatt i Estland. BG: Utländska specialister ska ha minst två års erfarenhet från byggsektorn. HR, IT och SK: Krav på bosättning. EL och HU: Krav på bosättning (för CPC 8673 gäller kravet på bosättning endast för praktikanter med akademisk examen).

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
<p>h) Läkare-, tandläkar- och psykologtjänster (CPC 9312 och ingår i CPC 85201)</p>	<p>CZ, IT och SK: Krav på bosättning. CZ, RO och SK: För utländska fysiska personer krävs godkännande av de behöriga myndigheterna. BE och LU: För praktikanter med akademisk examen krävs godkännande av de behöriga myndigheterna för utländska fysiska personer. BG, MT: Krav på medborgarskap. DK: Ett begränsat tillstånd att utföra en särskild uppgift kan beviljas för högst 18 månader och förutsätter bosättning. FR: Krav på medborgarskap. Det är dock möjligt att utöva verksamhet inom ramen för årligen fastställda kvoter. HR: Alla personer som tillhandahåller tjänster direkt till patienter eller behandlar patienter måste ha ett tillstånd från yrkesorganisationen. LV: För att utländska medborgare ska få utöva läkaryrket krävs tillstånd från lokala hälsomyndigheter och en ekonomisk behovsprövning för läkare och tandläkare i en viss region. PL: För att utländska medborgare ska få utöva läkaryrket krävs godkännande. Utländska läkare har begränsad rösträtt inom sina yrkessammanslutningar. PT: Krav på bosättning för psykologer.</p>
<p>i) Veterinärtjänster (CPC 932)</p>	<p>BG, DE, EL, FR, HR och HU: Krav på medborgarskap. CZ och SK: Krav på medborgarskap och krav på bosättning. IT: Krav på bosättning. PL: Krav på medborgarskap. Utländska medborgare kan ansöka om tillstånd att bedriva praktik.</p>

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
j) 1. Barnmorsketjänster (ingår i CPC 93191)	<p>AT: För att få öppna praktik i Österrike ska personen i fråga ha utövat yrket i minst tre år före etablering av praktiken.</p> <p>BE och LU: För praktikanter med akademisk examen krävs godkännande av de behöriga myndigheterna för utländska fysiska personer.</p> <p>CY, EE, RO och SK: För utländska fysiska personer krävs godkännande av de behöriga myndigheterna.</p> <p>FR: Krav på medborgarskap. Det är dock möjligt att utöva verksamhet inom ramen för årligen fastställda kvoter.</p> <p>HR: Alla personer som tillhandahåller tjänster direkt till patienter eller behandlar patienter måste ha ett tillstånd från yrkesorganisationen.</p> <p>HU: Obundet.</p> <p>IT: Krav på bosättning.</p> <p>LV: Ekonomisk behovsprövning gäller och avgörs av det totala antalet barnmorskor i den givna regionen och godkänns av lokala hälsomyndigheter.</p> <p>PL: Krav på medborgarskap. Utländska medborgare kan ansöka om tillstånd att bedriva praktik.</p>

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
j) 2. Tjänster som tillhandahålls av sjuksköterskor, sjukgymnaster och paramedicinsk personal (ingår i CPC 93191)	<p>AT: Utländska tjänsteleverantörer får endast förekomma inom följande verksamheter: sjuksköterskor, sjukgymnaster, arbetsterapeuter, logoterapeuter, dietister och näringsterapeuter. För att få öppna praktik i Österrike ska personen i fråga ha utövat yrket i minst tre år före etablering av praktiken.</p> <p>BE, FR och LU: För praktikanter med akademisk examen krävs godkännande av de behöriga myndigheterna för utländska fysiska personer.</p> <p>CY, CZ, EE, RO och SK: För utländska fysiska personer krävs godkännande av de behöriga myndigheterna.</p> <p>HR: Alla personer som tillhandahåller tjänster direkt till patienter eller behandlar patienter måste ha ett tillstånd från yrkesorganisationen.</p> <p>HU: Krav på medborgarskap.</p> <p>DK: Ett begränsat tillstånd att utföra en särskild uppgift kan beviljas för högst 18 månader och förutsätter bosättning.</p> <p>CY, CZ, EL och IT: Ekonomisk behovsprövning gäller: beslutet är beroende av antalet lediga platser och eventuella brister i regionerna.</p> <p>LV: Ekonomisk behovsprövning gäller och avgörs av det totala antalet sjuksköterskor i den givna regionen och godkänns av lokala hälsomyndigheter.</p>

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
k) Detaljhandelsförsäljning av läkemedel och detaljhandelsförsäljning av sjukvårdsartiklar (CPC 63211) och andra tjänster som tillhandahålls av farmaceuter ¹	FR: Krav på medborgarskap. Inom fastställda kvoter kan medborgare från Georgien dock ha rätt att bedriva verksamhet, under förutsättning att de har en fransk farmaceutexamen. DE, EL och SK: Krav på medborgarskap. HU: Krav på medborgarskap, utom för detaljhandelsförsäljning av läkemedel samt detaljhandelsförsäljning av sjukvårdsartiklar och ortopediska hjälpmedel (CPC 63211). IT och PT: Krav på bosättning.
D. Tjänster avseende fast egendom ²	
a) Som rör egen eller hyrd egendom (CPC 821)	FR, HU, IT och PT: Krav på bosättning. LV, MT och SI: Krav på medborgarskap.
b) Med fast lön eller på kontraktbasis (CPC 822)	DK: Krav på bosättning såvida inte <i>Erhvervsstyrelsen</i> beviljar dispens. FR, HU, IT och PT: Krav på bosättning. LV, MT och SI: Krav på medborgarskap.

¹ För tillhandahållande av läkemedel till allmänheten gäller, som för tillhandahållande av andra tjänster, tillämpliga villkor och förfaranden för licensiering och kvalificering i medlemsstaterna. Som en allmän regel är denna verksamhet förbehållen farmaceuter. I vissa medlemsstater är det endast tillhandahållandet av receptbelagda läkemedel som är förbehållet farmaceuter.

² Tjänsten i fråga rör fastighetsmäklares verksamhet och påverkar inte rättigheter/restriktioner för fysiska och juridiska personer som köper fast egendom.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
E. Uthyrning/leasing utan operatör	
e) Som rör hushållsartiklar och varor för personligt bruk (CPC 832)	EU: Krav på medborgarskap för specialister och för praktikanter med akademisk examen.
f) Uthyrning av telekommunikationsutrustning (CPC 7541)	EU: Krav på medborgarskap för specialister och för praktikanter med akademisk examen.
F. Andra företagstjänster	
e) Teknisk provning och analys (CPC 8676)	IT och PT: Krav på bosättning för biologer och analytiska kemister.
f) Rådgivnings- och konsulttjänster som rör jordbruk, jakt och skogsbruk (ingår i CPC 881)	IT: Krav på bosättning för agronomer och <i>periti agrari</i> .

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
j) 2. Säkerhetstjänster (CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304 och CPC 87305)	BE: Krav på medborgarskap och bosättning för ledningspersonal. BG, CY, CZ, EE, LV, LT, MT, PL, RO, SI och SK: Krav på medborgarskap och bosättning. DK: Krav på medborgarskap och bosättning för chefer och för flygplatsbevakning. ES och PT: Krav på medborgarskap för specialistpersonal. FR: Krav på medborgarskap för verkställande direktörer och styrelsemedlemmar. IT: Krav på italienskt medborgarskap eller medborgarskap i en EU-medlemsstat och på bosättning för att få det tillstånd som krävs för säkerhetsvaktjänster och värdetransporter.
k) Vetenskapliga och tekniska konsulttjänster (CPC 8675)	BG: Krav på medborgarskap för specialister. DE: Krav på medborgarskap för lantmätare inom statliga verk. FR: Krav på medborgarskap för lantmäteriverksamhet som rör fastställandet av äganderätt och marklagstiftning. IT och PT: Krav på bosättning.
l) 1. Underhåll och reparation av fartyg (ingår i CPC 8868)	MT: Krav på medborgarskap.
l) 2. Underhåll och reparation av utrustning för järnvägstransport (ingår i CPC 8868)	LV: Krav på medborgarskap.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
l) 3. Underhåll och reparation av motorfordon, motorcyklar, snöskotrar och vägtransportutrustning (CPC 6112, CPC 6122, ingår i CPC 8867 och i CPC 8868)	EU: För underhåll och reparation av motorfordon, motorcyklar och snöskotrar: krav på medborgarskap för specialister och för praktikanter med akademisk examen.
l) 5. Underhåll och reparation av metallvaror, maskiner (inte kontorsmaskiner), utrustning (inte transport- och kontorsutrustning) samt hushållsartiklar och personliga artiklar ¹ (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 och CPC 8866)	EU: Krav på medborgarskap för specialister och praktikanter med akademisk examen, utom för: BE, DE, DK, ES, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE och UK för CPC 633, CPC 8861, CPC 8866, och för BG för reparation av hushållsartiklar och personliga artiklar (utom juvelerarvaror): (CPC 63301, CPC 63302, ingår i CPC 63303, CPC 63304 och CPC 63309), AT för CPC 633, CPC 8861–CPC 8866, EE, FI, LV och LT för CPC 633, CPC 8861–CPC 8866, CZ och SK för CPC 633, CPC 8861 – CPC 8865, och SI för CPC 633, CPC 8861 och CPC 8866.

¹ Underhåll och reparation av transportutrustning (CPC 6112, CPC 6122, CPC 8867 och CPC 8868) ingår i 6 F 1 1–6 F 1 4.
Underhåll och reparation av kontorsmaskiner och kontorsutrustning, inbegripet datorer (CPC 845), ingår i 6 B Datatjänster och tillhörande tjänster

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
m) Tjänster som omfattar rengöring av byggnader (CPC 874)	CY, EE, HR, MT, PL, RO och SI: Krav på medborgarskap för specialister.
n) Fototjänster (CPC 875)	HR och LV: Krav på medborgarskap för specialiserade fototjänster. PL: Krav på medborgarskap för att tillhandahålla flygfototjänster.
p) Tryckning och förlagsverksamhet (CPC 88442)	HR: Krav på bosättning för förläggare. SE: Krav på bosättning för förläggare och ägare av förlag eller tryckerier. IT: Krav på medborgarskap i en EU-medlemsstat för utgivare och ägare av förlag eller tryckerier.
q) Konferenstjänster (ingår i CPC 87909)	SI: Krav på medborgarskap.
r) 1. Översättar- och tolktjänster (CPC 87905)	FI: Krav på bosättning för auktoriserade översättare. DK: Krav på bosättning för auktoriserade översättare och tolkar såvida inte <i>Erhvervsstyrelsen</i> beviljar dispens.
r) 3. Inkassotjänster (CPC 87902)	BE och EL: Krav på medborgarskap. IT: Obundet.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
r) 4. Tjänster avseende kreditupplysning (CPC 87901)	BE och EL: Krav på medborgarskap. IT: Obundet.
r) 5. Kopieringstjänster (CPC 87904) ¹	EU: Krav på medborgarskap för specialister och för praktikanter med akademisk examen.
8. BYGGTJÄNSTER OCH TILLHÖRANDE INGENJÖRSTJÄNSTER (CPC 511, CPC 512, CPC 513, CPC 514, CPC 515, CPC 516, CPC 517 och CPC 518)	BG: Utländska specialister ska ha minst två års erfarenhet från byggsektorn.
9. DISTRIBUTIONSTJÄNSTER (utom distribution av vapen, ammunition och krigsmateriel)	

---

¹ Omfattar inte tryckning, som omfattas av CPC 88442 och ingår i 6 F p.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
C. Detaljhandel ¹	
c) Detaljhandel med livsmedel (CPC 631)	FR: Krav på medborgarskap för tobakshandlare (dvs. <i>buralister</i>).
10. UNDERVISNING (endast privatfinansierad)	
A. Primärutbildning (CPC 921)	FR: Krav på medborgarskap. Georgiska medborgare kan dock få tillstånd från behöriga myndigheter att etablera och driva en utbildningsanstalt och att undervisa. IT: Krav på medborgarskap för att tjänsteleverantörer ska ha rätt att utfärda nationellt erkända utbildningsbevis. EL: Krav på medborgarskap för lärare.
B. Sekundärutbildning (CPC 922)	FR: Krav på medborgarskap. Georgiska medborgare kan dock få tillstånd från behöriga myndigheter att etablera och driva en utbildningsanstalt och att undervisa. IT: Krav på medborgarskap för att tjänsteleverantörer ska ha rätt att utfärda nationellt erkända utbildningsbevis. EL: Krav på medborgarskap för lärare. LV: Krav på medborgarskap för teknisk och yrkesinriktad sekundärskoleutbildning för funktionshindrade studenter (CPC 9224).

¹ Omfattar inte underhåll och reparation, som ingår i FÖRETAGSTJÄNSTER under 6 B och 6 F I.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
C. Högre utbildning (CPC 923)	FR: Krav på medborgarskap. Georgiska medborgare kan dock få tillstånd från behöriga myndigheter att etablera och driva en utbildningsanstalt och att undervisa. CZ och SK: Krav på medborgarskap för högre utbildning, utom för teknisk och yrkesinriktad högskoleutbildning (CPC 92310). IT: Krav på medborgarskap för att tjänsteleverantörer ska ha rätt att utfärda nationellt erkända utbildningsbevis. DK: Krav på medborgarskap för lärare.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
12. FINANSIELLA TJÄNSTER	
A. Försäkringstjänster och försäkringsrelaterade tjänster	<p>AT: Ledningen för ett filialkontor måste bestå av två fysiska personer som är bosatta i Österrike.</p> <p>EE: För direkt försäkring får ledningsorganet för ett försäkringsaktiebolag med georgiskt ägande av kapitalet endast inbegripa georgiska medborgare i proportion till det georgiska ägandet, dock högst hälften av ledningsgruppens medlemmar. Den verkställande direktören för ett dotterbolag eller ett självständigt bolag måste vara permanent bosatt i Estland.</p> <p>ES: Krav på bosättning för att bedriva aktuarieverksamhet (eller två års erfarenhet).</p> <p>FI: De verkställande direktörerna och minst en revisor för ett försäkringsbolag ska vara bosatta i unionen, såvida inte de behöriga myndigheterna har beviljat undantag. Generalagenten för ett georgiskt försäkringsbolag ska vara bosatt i Finland, såvida bolaget inte har sitt huvudkontor i EU.</p> <p>HR: Krav på bosättning.</p> <p>IT: Krav på bosättning för att få bedriva aktuarieverksamhet.</p>

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
B. Bankverksamhet och andra finansiella tjänster (med undantag av försäkringstjänster)	BG: Permanent bosättning i Bulgarien krävs för de verkställande direktörerna och ledningens företrädare. FI: En verkställande direktör och minst en revisor i kreditinstitut ska vara bosatta i unionen, såvida inte Finansinspektionen har beviljat undantag. HR: Krav på bosättning. Styrelsen ska leda verksamheten i ett kreditinstitut från Kroatens territorium. Minst en styrelseledamot ska tala flytande kroatiska. IT: Krav på bosättning i en EU-medlemsstat för <i>promotori di servizi finanziari</i> (säljare av finansiella tjänster). LT: Minst en chef i en banks administration måste vara permanent bosatt i Litauen. PL: Krav på medborgarskap för minst en av bankens verkställande direktörer.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
13. HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSTJÄNSTER SAMT SOCIALVÅRDSTJÄNSTER (endast privatfinansierade)	
A. Sjukhus tjänster (CPC 9311) B. Ambulans tjänster (CPC 93192) C. Vård på andra behandlingshem än sjukhus (CPC 93193) E. Sociala tjänster (CPC 933)	FR: Krav på tillstånd för att inneha ledningsfunktioner. Tillgången på lokala ledare beaktas vid tillståndsgivningen. HR: Alla personer som tillhandahåller tjänster direkt till patienter eller behandlar patienter måste ha tillstånd från yrkesorganisationen. LV: Ekonomisk behovsprövning för läkare, tandläkare, barnmorskor, sjuksköterskor, sjukgymnaster och paramedicinsk personal. PL: Tillstånd krävs för att utländska medborgare ska få utöva läkaryrket. Utländska läkare har begränsad rösträtt inom sina yrkessammanslutningar.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
14. TURISM OCH RESERELATERADE TJÄNSTER	
A. Hotell, restaurang och cateringverksamhet (CPC 641, CPC 642 och CPC 643) utom cateringverksamhet inom lufttransport ¹	BG: Antalet utländska personer i ledande ställning får inte vara högre än antalet bulgariska medborgare i ledande ställning, i de fall där det offentligas (stat eller kommuner) andel av ett bulgariskt företags egna kapital överstiger 50 %. HR: Krav på medborgarskap för hotell- och restaurang- och cateringtjänster i hemmet och på lantgårdar.
B. Resebyråer och researrangörer (inbegripet reseledare) (CPC 7471)	BG: Antalet utländska personer i ledande ställning får inte vara högre än antalet bulgariska medborgare i ledande ställning, i de fall där det offentligas (stat eller kommuner) andel av ett bulgariskt företags egna kapital överstiger 50 %. HR: För att få vara kontorschef krävs godkännande från turistministeriet.
C. Turistguidetjänster (CPC 7472)	BG, CY, ES, FR, EL, HR, HU, LT, MT, PL, PT och SK: Krav på medborgarskap. IT: Turistguider från länder utanför EU måste ha en särskild licens.

¹ Cateringverksamhet inom lufttransport ingår i KRINGTJÄNSTER FÖR TRANSPORT i 17 E a Markttjänster.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
15. REKREATIONS-, KULTUR- OCH SPORTTJÄNSTER (utom audiovisuella tjänster)	
A. Underhållningstjänster (inbegripet teater, levande musik, cirkusuppträdanden och diskotek) (CPC 9619)	FR: Krav på tillstånd för att inneha ledningsfunktioner. För att få tillstånd ställs krav på medborgarskap om tillståndet gäller mer än två år.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
16. TRANSPORT-TJÄNSTER	
A. Sjötransport	
a) Internationell passagerartransport (CPC 7211 utom nationellt cabotage). b) Internationell godstransport (CPC 7212 utom nationellt cabotage).	EU: Krav på medborgarskap för fartygsbesättningar. AT: Krav på medborgarskap för majoriteten av de verkställande direktörerna.
D. Vägtransport	
a) Passagerartransporter (CPC 7121 och CPC 7122)	AT: Krav på medborgarskap för personer och aktieägare som har rätt att företräda en juridisk person eller en delägare. DK, HR: Krav på medborgarskap och bosättning för chefer. BG, MT: Krav på medborgarskap.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
b) Godstransport (CPC 7123, utom transport av post för egen räkning ¹).	AT: Krav på medborgarskap för personer och aktieägare som har rätt att företräda en juridisk person eller en delägare. BG och MT: Krav på medborgarskap. HR: Krav på medborgarskap och bosättning för chefer.
E. Transport i rörledning av andra varor än bränsle ² (CPC 7139)	AT: Krav på medborgarskap för verkställande direktörer.

---

¹ Ingår i CPC 71235, som återfinns i KOMMUNIKATIONSTJÄNSTER under 7 A Post- och budtjänster.

² Transport av bränsle i rörledning ingår i ENERGITJÄNSTER under 19 B.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
17. KRINGTJÄNSTER FÖR TRANSPORT ¹	
A. Kringtjänster för sjötransport a) Godshantering i samband med sjöfart b) Lagring och magasinering (ingår i CPC 742) c) Tullklareringstjänster d) Containerterminaler och depåttjänster e) Agent- och mäklartjänster f) Fraktspeditionstjänster g) Uthyrning av fartyg med besättning (CPC 7213) h) Bogsering och påskjutning av fartyg (CPC 7214)	AT: Krav på medborgarskap för majoriteten av de verkställande direktörerna. BG och MT: Krav på medborgarskap. DK: Krav på bosättning för tullklareringstjänster. EL: Krav på medborgarskap för tullklareringstjänster.

¹ Omfattar inte underhåll och reparation av transportutrustning, som ingår i FÖRETAGSTJÄNSTER i 6 F 1 1–6 F 1 4.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
i) Stödtjänster för sjöfart (ingår i CPC 745) j) Övriga stöd- och kringtjänster (utom catering) (ingår i CPC 749)	
D. Kringtjänster för vägtransport d) Uthyrning av nyttovägfordon med operatör (CPC 7124)	AT: Krav på medborgarskap för personer och aktieägare som har rätt att företräda en juridisk person eller en delägare. BG och MT: Krav på medborgarskap.
F. Kringtjänster för transport i rörledning av andra varor än bränsle ¹ a) Lagring och magasinering av andra varor än bränsle som transporteras i rörledning (ingår i CPC 742)	AT: Krav på medborgarskap för verkställande direktörer.

---

¹ Kringtjänster för transport av bränsle i rörledning ingår i ENERGITJÄNSTER under 19 C.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
19. ENERGITJÄNSTER	
A. Tjänster i samband med gruvdrift (CPC 883) ¹	SK: Krav på bosättning.
20. ANDRA TJÄNSTER SOM INTE NÄMNS NÅGON ANNANSTANS	
a) Tvättning, rengöring och färgning (CPC 9701)	EU: Krav på medborgarskap för specialister och för praktikanter med akademisk examen.
b) Hårvård (CPC 97021)	EU: Krav på medborgarskap för specialister och för praktikanter med akademisk examen.
c) Kosmetisk behandling, manikyr och pedikyr (CPC 97022)	EU: Krav på medborgarskap för specialister och för praktikanter med akademisk examen.

¹ Omfattar följande tjänster som tillhandahålls på arvodes- eller kontraktbasis: rådgivnings- och konsulttjänster som rör gruvdrift, iordningställande av arbetsplatser på land, installation av borrhigar på land, borming, borrhonor, foderrör och produktionsrör, borrhslamsteknik och tillhandahållande av borrhslam, kontroll av fasta ämnen, fiske och särskilda åtgärder i borrhål, geologi vid brunnar och borrhkontroll, tagning av borrhkärnor, provning av brunnar, kablar, tillhandahållande och skötsel av kompletteringsvätskor (saltlösningar), tillhandahållande och installation av kompletteringsutrustning, cementering (tryckpumpning), stimulering (sprickbildning, syrabehandling och tryckpumpning), överhaling och reparation av brunnar, igenfyllning och nedläggning av brunnar. Omfattar inte direkt tillgång till eller exploatering av naturresurser. Omfattar inte iordningställande av arbetsplatser för utvinning av andra resurser än olja och gas (CPC 5115), som ingår i 8. BYGGTJÄNSTER OCH TILLHÖRANDE INGENJÖRSTJÄNSTER.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
d) Annan skönhetsvård (CPC 97029)	EU: Krav på medborgarskap för specialister och för praktikanter med akademisk examen.
e) Kurortstjänster och icke-terapeutisk massage, om de tillhandahålls för avslappning och fysiskt välbefinnande och inte är avsedda för medicinska ändamål eller rehabilitering ¹ (CPC ver. 1.0 97230)	EU: Krav på medborgarskap för specialister och för praktikanter med akademisk examen.

---

¹ Terapeutisk massage och brunnskurer ingår i 6 A h Läkar- och tandläkartjänster, 6 A j 2 Tjänster som tillhandahålls av sjuksköterskor, sjukgymnaster och paramedicinsk personal samt Hälso- och sjukvårdstjänster (13 A and 13 C).

BILAGA XIV-D

FÖRTECKNING ÖVER FÖRBEHÅLL FÖR TJÄNSTELEVERANTÖRER SOM
TILLHANDAHÅLLER TJÄNSTER PÅ KONTRAKTSBASIS OCH OBEROENDE
YRKESUTÖVARE (UNIONEN)

1. Parterna ska i sitt territorium tillåta tillhandahållande av tjänster av tjänsteleverantörer på kontraktbasis och av oberoende yrkesutövare från den andra parten genom närvaro av fysiska personer i enlighet med artiklarna 91 och 92 i detta avtal, för de näringsverksamheter som förtecknas nedan och med relevanta begränsningar.

2. Förteckningen består av följande:

- a) En första kolumn där det anges i vilken sektor eller undersektor som förbehållen gäller.
- b) En andra kolumn där de tillämpliga förbehållen beskrivs.

Unionen gör inga åtaganden om tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktbasis och oberoende yrkesutövare för någon annan näringssektor än dem som uttryckligen förtecknas nedan.

3. Vid identifieringen av enskilda sektorer och undersektorer avses med

- a) *CPC*: den centrala produktindelningen (Central Products Classification) enligt Förenta nationernas statistikkontor (*Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers Series M, N° 77, CPC prov, 1991*), och

- b) *CPC ver. 1.0*: den centrala produktindelningen (Central Products Classification) enligt Förenta nationernas statistikkontor (*Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers Series M, N° 77, CPC ver. 1.0, 1998*).
4. Åtaganden för tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktbasis och oberoende yrkesutövare gäller inte om avsikten med eller följden av deras tillfälliga närvaro är att störa eller på annat sätt påverka resultatet av en konflikt eller förhandling mellan arbetsmarknadens parter.
  5. I nedanstående förteckning ingår inte åtgärder rörande kvalifikationskrav, kvalificeringsförfaranden, tekniska standarder samt villkor och förfaranden för licensiering, om de inte utgör en begränsning av marknadstillträde eller nationell behandling enligt artiklarna 91 och 92 i detta avtal. Dessa åtgärder (t.ex. krav på att ha licens, krav på att ha erkända kvalifikationer i reglerade sektorer, krav på att klara särskilda examina, inbegripet språkexamina och krav på att ha juridisk hemvist på det territorium där den ekonomiska verksamheten utövas) gäller, även om de inte förtecknas, ändå för tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktbasis och oberoende yrkesutövare från Georgien.
  6. Alla andra bestämmelser i unionens och medlemsstaternas lagstiftning om inresa, vistelse, arbete och social trygghet ska vara tillämpliga även i fortsättningen, däribland regler om en vistelses längd, minimilöner och kollektiva löneavtal.
  7. Förteckningen innehåller inte åtgärder rörande subventioner som en part beviljat.
  8. Förteckningen påverkar inte förekomsten av offentliga monopol eller exklusiva rättigheter inom relevanta sektorer, enligt vad som anges av unionen i bilaga XIV-A till detta avtal.

9. I de sektorer där ekonomiska behovsprövningar tillämpas kommer det viktigaste kriteriet att vara en bedömning av den aktuella marknadssituationen i den medlemsstat eller region där tjänsten ska tillhandahållas, inbegripet antalet befintliga tjänsteleverantörer och följderna för dessa.
10. De rättigheter och skyldigheter som följer av denna förteckning över åtaganden ska inte ha någon direkt (*self-executing*) effekt och ger alltså inte enskilda fysiska eller juridiska personer några direkta rättigheter.

Parterna ska i sitt territorium tillåta tillhandahållande av tjänster av tjänsteleverantörer på kontraktbasis från den andra parten genom fysiska personers närvaro, enligt de villkor som anges i artikel 91 i detta avtal och inom följande näringsgrenar:

- a) Juridiska tjänster angående folkrätt och utländsk rätt (dvs. annan än EU-rätt).
- b) Redovisnings- och bokföringstjänster.
- c) Skatterådgivning.
- d) Arkitekttjänster, stadsplanering och landskapsarkitektur.
- e) Ingenjörstjänster och integrerade tekniska tjänster.
- f) Datatjänster och tillhörande tjänster.
- g) Forskning och utveckling.

- h) Reklam.
- i) Organisationskonsulttjänster.
- j) Tjänster i anslutning till organisationskonsulttjänster.
- k) Tjänster avseende teknisk provning och analys
- l) Vetenskapliga och tekniska konsulttjänster.
- m) Underhåll och reparation av utrustning i samband med garantiserviceavtal eller uthyrning.
- n) Översättningstjänster
- o) Markundersökning.
- p) Miljötjänster.
- q) Resebyråer och researrangörer.
- s) Underhållningstjänster.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Parterna ska i sitt territorium tillåta tillhandahållande av tjänster av oberoende yrkesutövare från den andra parten genom fysiska personers närvaro, enligt de villkor som anges i artikel 92 i detta avtal och inom följande näringsgrenar:

- a) Juridiska tjänster angående folkrätt och utländsk rätt (dvs. annan än EU-rätt).
- b) Arkitekttjänster, stadsplanering och landskapsarkitektur.
- c) Ingenjörstjänster och integrerade tekniska tjänster.
- d) Datatjänster och tillhörande tjänster.
- e) Organisationskonsulttjänster och därtill hörande tjänster.
- f) Översättningstjänster

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
ALLA SEKTORER	Erkännande EU: EU-direktiv om ömsesidigt erkännande av examensbevis är endast tillämpliga på medborgare i EU:s medlemsstater. Rätten att utöva ett reglerat yrke i en medlemsstat ger inte rätt att utöva det i en annan medlemsstat. ¹
Juridisk rådgivning angående folkrätt och utländsk rätt (dvs. annan än EU-rätt) (ingår i CPC 861) ²	AT, CY, DE, EE, IE, LU, NL, PL, PT, SE och UK: Inga. BE, ES, HR, IT och EL: Ekonomisk behovsprövning för oberoende yrkesutövare. LV: Ekonomisk behovsprövning för tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktbasis. BG, CZ, DK, FI, HU, LT, MT, RO, SI och SK: Ekonomisk behovsprövning. DK: Endast advokater med dansk auktorisation får marknadsföra juridiska rådgivningstjänster. För att erhålla dansk auktorisation krävs en dansk juridisk examen. FR: Krav på full (förenklad) antagning till advokatsamfundet genom ett lämplighetstest. Juristers tillträde till yrkena <i>avocat auprès de la Cour de Cassation</i> och <i>avocat auprès du Conseil d'Etat</i> omfattas av kvoter, och det ställs även krav på medborgarskap. HR: För fullt medlemskap i advokatsamfundet, som krävs för juridiska representationstjänster, gäller ett krav på medborgarskap.

¹ För att tredjelandsmedborgares kvalifikationer ska erkännas i hela EU krävs att ett avtal om ömsesidigt erkännande förhandlas fram i enlighet med artikel 96 i detta avtal.

² För juridiska tjänster gäller, som för tillhandahållande av andra tjänster, tillämpliga villkor och förfaranden för licensiering i Europeiska unionens medlemsstater. För jurister som tillhandahåller juridiska tjänster i fråga om folkrätt och utländsk rätt kan dessa bl.a. bestå i efterlevnad av lokala uppförandekoder, användning av hemlandets yrkestitel (om inte erkännande med värdlandets yrkestitel erhållits), försäkringskrav, enkel registrering hos värdlandets advokatsamfund eller förenklad antagning till värdlandets advokatsamfund genom ett lämplighetstest och juridisk eller yrkesmässig hemvist i värdlandet.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Redovisnings- och bokföringstjänster (CPC 86212 utom <i>revision</i> , CPC 86213, CPC 86219 och CPC 86220)	BE, CY, DE, EE, ES, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SI, SE och UK: Inga. AT: Arbetsgivaren måste vara medlem av den relevanta yrkesorganisationen i hemlandet, om en sådan finns. FR: Krav på tillstånd. Tillhandahållande av redovisnings- och bokföringstjänster kräver ett beslut av ansvariga ministrar. BG, CZ, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO och SK: Ekonomisk behovsprövning. HR: Krav på bosättning.
Skatterådgivning (CPC 863) ¹	BE, DE, EE, ES, FR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE och UK: Inga. AT: Arbetsgivaren måste vara medlem av den relevanta yrkesorganisationen i hemlandet, om en sådan finns. Krav på medborgarskap för att uppträda som ombud inför behöriga myndigheter. BG, CZ, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO och SK: Ekonomisk behovsprövning. CY: Obundet när det gäller ingivande av skattedeklarationer. PT: Obundet. HR och HU: Krav på bosättning.

¹ Omfattar inte juridisk rådgivning och juridisk representation i skattefrågor, som återfinns under Juridisk rådgivning angående folkrätt och utländsk rätt.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Arkitekttjänster och Stadsplanering och landskapsarkitektur (CPC 8671 och CPC 8674)	EE, EL, FR, IE, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE och UK: Inga. BE, ES, HR och IT: Ekonomisk behovsprövning för oberoende yrkesutövare. LV: Ekonomisk behovsprövning för tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktsbasis. FI: Den fysiska personen måste visa att han/hon har specialkunskaper som är relevanta för den tjänst som tillhandahålls. BG, CY, CZ, DE, FI, HU, LT, RO och SK: Ekonomisk behovsprövning. AT: Endast för planeringstjänster: Ekonomisk behovsprövning. HR, HU och SK: Krav på bosättning.
Ingenjörstjänster och Integrerade tekniska tjänster (CPC 8672 och CPC 8673)	EE, EL, FR, IE, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE och UK: Inga. BE, ES, HR och IT: Ekonomisk behovsprövning för oberoende yrkesutövare. LV: Ekonomisk behovsprövning för tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktsbasis. FI: Den fysiska personen måste visa att han/hon har specialkunskaper som är relevanta för den tjänst som tillhandahålls. BG, CY, CZ, DE, FI, HU, LT, RO och SK: Ekonomisk behovsprövning. AT: Endast för planeringstjänster: Ekonomisk behovsprövning. HR och HU: Krav på bosättning.
Datatjänster och tillhörande tjänster (CPC 84)	EE, EL, FR, IE, LU, MT, NL, PL, PT, SI och SE: Inga. ES och IT: Ekonomisk behovsprövning för oberoende yrkesutövare. LV: Ekonomisk behovsprövning för tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktsbasis. BE: Ekonomisk behovsprövning för oberoende yrkesutövare. AT, DE, BG, CY, CZ, FI, HU, LT, RO, SK och UK: Ekonomisk behovsprövning. HR: Krav på bosättning för tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktsbasis. Obundet för oberoende yrkesutövare.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Forsknings- och utvecklingstjänster (CPC 851, CPC 852 utom psykologtjänster ¹ , CPC 853)	EU, utom BE: Krav på mottagningsavtal med ett godkänt forskningsorgan ² . CZ, DK och SK: Ekonomisk behovsprövning. BE och UK: Obundet. HR: Krav på bosättning.
Reklam (CPC 871)	BE, CY, DE, EE, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SI, SE och UK: Inga. AT, BG, CZ, DK, FI, HU, LT, LV, MT, RO och SK: Ekonomisk behovsprövning.
Organisationskonsulttjänster (CPC 865)	DE, EE, EL, FR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE och UK: Inga. ES och IT: Ekonomisk behovsprövning för oberoende yrkesutövare. BE och HR: Ekonomisk behovsprövning för oberoende yrkesutövare. AT, BG, CY, CZ, FI, HU, LT, RO och SK: Ekonomisk behovsprövning.
Tjänster i anslutning till organisationskonsulttjänster (CPC 866)	DE, EE, EL, FR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE och UK: Inga. BE, ES, HR och IT: Ekonomisk behovsprövning för oberoende yrkesutövare. AT, BG, CY, CZ, DK, FI, LT, RO och SK: Ekonomisk behovsprövning. HU: Ekonomisk behovsprövning, utom för medlings- och förlikningstjänster (CPC 86602), där: Obundet.
Teknisk provning och analys (CPC 8676)	BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE och UK: Inga. AT, BG, CY, CZ, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO och SK: Ekonomisk behovsprövning.

¹ Del av CPC 85201 som återfinns under Läkare- och tandläkartjänster.

² För alla medlemsstater utom DK måste godkännandet av forskningsorganet och mottagningsavtalet uppfylla de villkor som fastställts i enlighet med direktiv 2005/71/EG av den 12 oktober 2005 om ett särskilt förfarande för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse i forskningssyfte.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Vetenskapliga och tekniska konsulttjänster (CPC 8675)	BE, EE, EL, ES, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE och UK: Inga. AT, CY, CZ, DE, DK, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO och SK: Ekonomisk behovsprövning. DE: Obundet för lantmätare inom statliga verk. FR: Obundet för lantmåteriverksamhet som rör fastställandet av äganderätt och marklagstiftning. BG: Obundet.
Underhåll och reparation av fartyg (ingår i CPC 8868)	BE, CY, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, NL, PL, PT, SI och SE: Inga. AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, MT, RO och SK: Ekonomisk behovsprövning. UK: Obundet.
Underhåll och reparation av utrustning för järnvägstransport (ingår i CPC 8868)	BE, CY, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI och SE: Inga. AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO och SK: Ekonomisk behovsprövning. UK: Obundet.
Underhåll och reparation av motorfordon, motorcyklar, snöskotrar och vägtransportutrustning (CPC 6112, CPC 6122, ingår i CPC 8867 och i CPC 8868)	BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, NL, PL, PT, SI och SE: Inga. AT, BG, CY, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, MT, RO och SK: Ekonomisk behovsprövning. UK: Obundet.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Underhåll och reparation av luftfartyg och delar till luftfartyg (ingår i CPC 8868)	BE, CY, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI och SE: Inga. AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO och SK: Ekonomisk behovsprövning. UK: Obundet.
Underhåll och reparation av metallvaror, maskiner (inte kontorsmaskiner), utrustning (inte transport- och kontorsutrustning) samt hushållsartiklar och personliga artiklar ¹ (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 och CPC 8866)	BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE och UK: Inga. AT, BG, CY, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO och SK: Ekonomisk behovsprövning.
Översättning (CPC 87905, utom officiell eller auktoriserad verksamhet)	DE, EE, FR, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE och UK: Inga. BE, ES, IT och EL: Ekonomisk behovsprövning för oberoende yrkesutövare. CY och LV: Ekonomisk behovsprövning för tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktbasis. AT, BG, CZ, DK, FI, HU, IE, LT, RO och SK: Ekonomisk behovsprövning. HR: Obundet för oberoende yrkesutövare.
Markundersökning. (CPC 5111)	BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE och UK: Inga. AT, BG, CY, CZ, FI, HU, LT, LV, RO och SK: Ekonomisk behovsprövning.

¹ Underhåll och reparation av kontorsmaskiner och kontorsutrustning, inbegripet datorer (CPC 845) återfinns under Datatjänster.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Miljötjänster (CPC 9401 ¹ , CPC 9402, CPC 9403, CPC 9404 ² , ingår i CPC 9406 ³ , CPC 9405, ingår i CPC 9406 och CPC 9409)	BE, EE, ES, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE och UK: Inga. AT, BG, CY, CZ, DE, DK, EL, FI, HU, LT, LV, RO och SK: Ekonomisk behovsprövning.
Resebyråer och researrangörer (inbegripet reseledare ⁴) (CPC 7471)	AT, CZ, DE, EE, ES, FR, IT, LU, NL, PL, SI och SE: Inga. BG, EL, HU, LT, LV, MT, PT, RO och SK: Ekonomisk behovsprövning. BE, CY, DK, FI och IE: Obundet utom för reseledare (personer som har till uppgift att åtfölja grupper om minst tio personer utan att fungera som guider på särskilda platser). HR: Krav på bosättning. UK: Obundet.

¹ Motsvarar avloppshantering.

² Motsvarar avgasrening.

³ Motsvarar delar av skydd av naturen och landskapet.

⁴ Tjänsteleverantörer som har till uppgift att åtfölja grupper om minst tio personer utan att fungera som guider på särskilda platser.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Andra underhållningstjänster än audiovisuella tjänster (inbegripet teater, levande musik, cirkusuppträdanden och diskotek) (CPC 9619)	BG, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, HU, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SK och SE: Hög kvalifikation ¹ kan krävas. Ekonomisk behovsprövning. AT: Höga kvalifikationer och ekonomisk behovsprövning utom för personer vars huvudsakliga yrkesmässiga verksamhet ligger inom detta område och som får största delen av sin inkomst från denna verksamhet, och på villkor att dessa personer får inte utöva någon annan kommersiell verksamhet i Österrike. I så fall: Inga. CY: Ekonomisk behovsprövning för levande musik och diskotek. FR: Obundet för tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktbasis, utom i följande fall: – Arbetstillstånd har beviljats för högst nio månader och kan förlängas med tre månader. Ekonomisk behovsprövning. – Underhållningsföretaget måste betala en skatt till <i>Office Français de l'Immigration et de l'Intégration</i> . SI: Vistelsen begränsas till sju dagar per evenemang. För cirkus- och nöjesparkstjänster begränsas vistelsen till högst 30 dagar per kalenderår. BE och UK: Obundet.

¹ Om kvalifikationen inte har erhållits i EU och dess medlemsstater får den berörda medlemsstaten göra en bedömning av om kvalifikationen är likvärdig med den kvalifikation som krävs i dess territorium.

BILAGA XIV-E

FÖRTECKNING ÖVER FÖRBEHÅLL SOM GÄLLER ETABLERING (GEORGIEN)¹

1. I nedanstående förteckning anges de näringsverksamheter där förbehåll i fråga om nationell behandling eller behandling som mest gynnad nation av Georgien enligt artikel 79.1 i detta avtal gäller för företag och företagare i Georgien.

Förteckningen består av följande:

- a) En förteckning över horisontella förbehåll som gäller alla sektorer eller undersektorer.
- b) En förteckning över sektors- eller undersektorsspecifika förbehåll med angivelse av den berörda sektorn eller undersektorn tillsammans med de förbehåll som gäller.

Ett förbehåll som gäller en verksamhet som inte liberaliserats (obundet) uttrycks på följande sätt: "Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation".

Inom de sektorer där förbehåll inte görs av Georgien, åtar sig landet skyldigheter enligt artikel 79.1 i detta avtal utan förbehåll (avsaknaden av förbehåll för en viss sektor påverkar inte eventuella tillämpliga horisontella förbehåll).

2. I enlighet med artikel 76.3 i detta avtal innehåller denna förteckning inte åtgärder rörande subventioner som parterna beviljat.

---

¹ Detta dokument har utarbetats utifrån WTO:s klassificering av tjänstesektorer (MTN.GNS/W/120) av den 10 juli 1991.

3. De rättigheter och skyldigheter som följer av förteckningen nedan ska inte ha någon direkt (*self-executing*) effekt och ger alltså inte fysiska eller juridiska personer några direkta rättigheter.
4. I enlighet med artikel 79 i detta avtal förtecknas inte icke-diskriminerande krav, till exempel sådana som gäller juridisk form eller skyldigheten att skaffa licens eller tillstånd och som gäller för alla leverantörer som är verksamma inom territoriet utan åtskillnad på grund av nationalitet, bosättning eller likvärdiga kriterier, i denna bilaga eftersom de inte påverkas negativt av avtalet.
5. Om Georgien har ett förbehåll som kräver att en tjänsteleverantör är medborgare, permanent bosatt eller bosatt i dess territorium som ett villkor för tillhandahållandet av en tjänst på dess territorium, ska ett förbehåll som förtecknas i bilaga XIV-G till detta avtal fungera som förbehåll för etableringen enligt denna bilaga, i den utsträckning det är tillämpligt.

Horisontella förbehåll

Subventioner

Rätten till subventioner kan begränsas till personer som är etablerade i en särskild geografisk del av Georgien.

Privatisering

En organisation där statens marknadsandel överstiger 25 % har inte rätt att delta som köpare i privatiseringsprocessen (begränsning av marknadstillträdet).

Minst en chef i ett aktiebolag måste vara bosatt i Georgien. Inrättandet av en filial kräver en representant (fysisk person) med hemvist i Georgien som är bemyndigad av företaget att representera det fullt ut.

Köp av fast egendom

Obundet utom för följande:

- i) Köpa annan mark än jordbruksmark.
- ii) Köp av fastigheter som krävs för att utföra tjänster.
- iii) Leasing av jordbruksmark i högst 49 år, och annan mark än jordbruksmark i högst 99 år.
- iv) Köp av jordbruksmark av samriskföretag.

Sektorsförbehåll

Fiske

Inga krav på marknadsstillträde, nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller fiske. Tillgång till georgiska vatten för fiskfångst beviljas på grundval av ömsesidighet.

Företagstjänster

- Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller transplantat och obduktion (9312).
- Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller andra professionella tjänster (1 A k)*¹.

---

¹* Klassificering av tjänsten i enlighet med WTO:s klassificering av tjänstesektorer (MTN.GNS/W/120) av den 10 juli 1991.

Prop. 2013/14:251

Bilaga

- Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller tjänster rörande jordbruk, jakt och skogsbruk (CPC 881, utom CPC 88110).
- Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller tjänster som rör tillverkning av stenkolsprodukter, raffinerade petroleumprodukter och kärnbränsle, på avgifts- eller kontraktbasis (CPC 8845).
- Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller flygfotografering (ingår i CPC 87504).

Kommunikationstjänster

- Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller posttjänster (ingår i CPC 7511).
- Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller tjänster rörande programskapande och utsändning (CPC 96133).
- Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller programöverföringstjänster (ingår i CPC 7524).
- Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller andra kommunikationstjänster (2, E)*.

Byggtjänster och tillhörande ingenjörstjänster

Minst 50 % av hela personalen måste vara georgiska medborgare.

Distributionstjänster

Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller andra kommunikationstjänster (4, E)*.

Utbildningstjänster

- Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller offentligt finansierade tjänster inom sekundär utbildning (ingår i CPC 922).
- Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller offentligt finansierade tjänster inom högre utbildning (ingår i CPC 923).
- Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller andra utbildningstjänster (ingår i CPC 929).

Finansiella tjänster

- Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller andra finansiella tjänster, inbegripet ersättning till arbetstagare (7, C)*.

Hälsorelaterade och sociala tjänster

- Kunskap i georgiska (det officiella språket) är obligatoriskt för läkare som arbetar i Georgien.
- Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller andra hälsorelaterade och sociala tjänster (8, D)*.

Turism och reserelaterade tjänster

Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller andra turism- och reserelaterade tjänster (9, D)*.

Rekreations-, kultur- och sporttjänster

Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller andra rekreations-, kultur- och sporttjänster (10, E)*.

Transporttjänster

- Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller passagerartransport till sjöss (CPC 7211) och stödtjänster för sjöfart (ingår i CPC 745).
- Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller lufttransporttjänster, inbegripet passagerartransport (CPC 731), godstransport (CPC 732), uthyrning av luftfartyg med besättning (CPC 734) och stödtjänster för lufttransporter (CPC 746).

- Järnvägstransport (CPC 7111, CPC 7112 och CPC 7113) – Järnvägsinfrastruktur är statlig egendom och utnyttjande av den är ett monopol. Inga för järnvägstransporter.
  - Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller stödtjänster till järnvägstransporter (CPC 743).
  - Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller vägtransporttjänster, inbegripet passagerartransport (CPC 7121 och CPC 7122), uthyrning av nyttofordon med operatör (CPC 7124) och stödtjänster för vägtransport (CPC 744).
  - Bilateral vägtransportavtal på grundval av ömsesidighet, som gör det möjligt för de olika länderna att utföra internationella passagerar- och godstransporter.
  - Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller transport i rörledning, inklusive transport av bränslen (CPC 7131) och transport av andra varor (CPC 7139)
  - Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller andra transporttjänster (11, I)*.
  - Inga krav på nationell behandling och behandling som mest gynnad nation när det gäller tjänster som inte nämns någon annanstans (CPC 95, CPC 97, CPC 98 och CPC 99).
-

BILAGA XIV-F

FÖRTECKNING ÖVER ÅTAGANDEN I FRÅGA OM TILLHANDAHÅLLANDE AV
GRÄNSÖVERSKRIDANDE TJÄNSTER (GEORGIEN)¹

1. I nedanstående förteckning över åtaganden anges näringsverksamhet som liberaliserats av Georgien enligt artikel 86 i detta avtal och, i form av förbehåll, de begränsningar i fråga om marknadstillträde och nationell behandling som gäller för tjänster och tjänstleverantörer från unionen inom dessa näringsgrenar. Förteckningen består av följande:
  - a) En första kolumn som anger den sektor eller undersektor som avtalspartens åtagande gäller och räckvidden av de liberaliseringar som förbehållen avser.
  - b) En andra kolumn där de tillämpliga förbehållen beskrivs.Åtaganden görs endast för de sektorer eller undersektorer som anges i förteckningen nedan.
2. Vid identifieringen av enskilda sektorer och undersektorer avses med *CPC* den centrala produktindelningen (Central Products Classification) enligt WTO:s klassificering av tjänstesektorer (MTN.GNS/W/120) av den 10 juli 1991.

---

¹ Detta dokument har utarbetats utifrån WTO:s klassificering av tjänstesektorer (MTN.GNS/W/120) av den 10 juli 1991.

3. I förteckningen ingår inte åtgärder rörande kvalifikationskrav, kvalificeringsförfaranden, tekniska standarder samt villkor och förfaranden för licensiering, om de inte utgör en begränsning av marknadstillträde eller nationell behandling enligt artiklarna 84 och 85 i detta avtal. Dessa åtgärder (t.ex. krav på att ha licens, skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster, krav på att ha erkända kvalifikationer i reglerade sektorer, krav på att klara särskilda examina, inbegripet språkexamina, icke-diskriminerande krav på att viss verksamhet inte får utövas i skyddade miljöområden eller områden av särskilt historiskt eller konstnärligt intresse) gäller, även om de inte förtecknas, ändå för företagare från den andra parten.
4. Förteckningen nedan påverkar inte genomförbarheten av leveranssätt 1 i vissa tjänstesektorer och undersektorer och påverkar inte heller förekomsten av offentliga monopol och ensamrätt enligt förteckningen över åtaganden som gäller etablering.
5. I enlighet med artikel 76.3 i detta avtal innehåller denna förteckning inte åtgärder rörande subventioner som parterna beviljat.
6. De rättigheter och skyldigheter som följer av denna förteckning över åtaganden ska inte ha någon direkt (*self-executing*) effekt och ger alltså inte enskilda fysiska eller juridiska personer några direkta rättigheter.
7. Leveranssätt 1 och 2 hänvisar till de medel för tillhandahållande av tjänster som beskrivs i led m i och m ii i artikel 77 i detta avtal.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Horisontella förbehåll

Obundet för subventioner.

Sektorsförbehåll

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
1. FÖRETAGSTJÄNSTER	
A. Professionella tjänster	
a) Juridiska tjänster (Inklusive rådgivning om nationell rätt och internationell rätt (CPC 861)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
b) Redovisnings-, revisions- och bokföringstjänster (CPC 862)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
c) Skatterådgivning (CPC 863)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
d) Arkitekttjänster (CPC 8671)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
e) Ingenjörstjänster (CPC 8672)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
f) Integrerade tekniska tjänster (CPC 8673)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
g) Stadsplanering och landskapsarkitektur (CPC 8674)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
h) Läkavård och tandläkavård (utom transplantat samt obduktion) (CPC 9312)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
i) Veterinärtjänster (CPC 932)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
B. Datatjänster och tillhörande tjänster	
a) Rådgivning för installation av hårdvara (CPC 841)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
b) Programvarugenomförande (CPC 842)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
c) Databehandling (CPC 843)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
d) Databastjänster (CPC 844)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
e) Underhåll och reparation av kontorsmaskiner och kontorsutrustning, inbegripet datorer (CPC 845)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
f) Dataredigering (CPC 849)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
C. Tjänster inom forskning och utveckling	
a) FoU-tjänster inom naturvetenskap (CPC 851)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
b) FoU-tjänster inom socialvetenskap och humaniora (CPC 852)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
c) Tvärvetenskapliga FoU-tjänster (CPC 853)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
D. Tjänster avseende fast egendom	
a) Som rör egen eller hyrd egendom (CPC 821)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
b) Med fast lön eller på kontraktbasis (CPC 822)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
E. Leasing/uthyrning utan operatör	
a) Av fartyg (CPC 83103)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
b) Av luftfartyg (CPC 83104)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
c) Av annan transportutrustning (CPC 83101, CPC 83102 och CPC 83105)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
d) Av andra maskiner eller annan utrustning (CPC 83106 – 83109)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
e) Leasing eller uthyrning av videoband eller optiska skivor (CPC 83202)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
F) Andra företagstjänster	
a) Reklamtjänster (CPC 871)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
b) Marknadsundersökning (CPC 864)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
c) Organisationskonsulttjänster (CPC 865)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
d) Tjänster i samband med organisationsrådgivning (CPC 866)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
e) Teknisk provning och analys (CPC 8676)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
f) Tjänster som rör jordbruk, jakt och skogsbruk (CPC 88110)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
g) Tjänster som rör fiske (CPC 882**)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
h) Tjänster som rör gruvarbete (CPC 883**)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
i) Tjänster som rör tillverkning (CPC 885, CPC 886, CPC 8841 – CPC 8844 och 8846–CPC 8849)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
j) Tjänster rörande energidistribution (CPC 887**)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
k) Rekrytering och förmedling av personal (CPC 87205 och CPC 87206)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
m) Vetenskapliga och tekniska konsulttjänster (CPC 8675)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
p) Fototjänster (CPC 875) utom flygfoto	För leveranssätt 1 och 2 Inga.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
q) Paketering (CPC 876)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
r) Tryckning och förlagsverksamhet (CPC 88442)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
s) Konferenstjänster (ingår i CPC 8790)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
t) Andra Tjänster avseende reparation av hushållsartiklar och personliga artiklar (CPC 633)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
Tjänster avseende reparation av metallvaror, maskiner och apparater (CPC 886)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
Andra företagstjänster (CPC 879 utom CPC 87909)	För leveranssätt 1 Obundet. För leveranssätt 2 Inga.
KOMMUNIKATIONSTJÄNSTER	
B. Budtjänster (CPC 7512)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
C. Telekommunikationstjänster	
a) Rösttelefoni (CPC 7521)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
b) Paketkopplade dataöverföringstjänster (CPC 7523*)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
c) Kretskopplade dataöverföringstjänster (CPC 7523*)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
d) Telextjänster (CPC 7523*)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
e) Telegraftjänster (CPC 7522)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
f) Faxtjänster (CPC 7521* och CPC 7529*)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
g) Privata förhyrda förbindelser (CPC 7522* och CPC 7523*)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
h) E-post: (CPC 7523*)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
i) Röstbrevlåda (CPC 7523*)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
j) Informationssökning och databassökning on-line (CPC 7523*)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
k) Elektroniskt datautbyte (EDI) (CPC 7523*)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
l) Utökade faxtjänster/faxtjänster med mervärde, inklusive lagring och vidarebefordran samt hämtning (CPC 7523*)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
m) Kod- och protokollkonvertering	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
n) Informations- eller databehandling on-line (inbegripet transaktionsbehandling) (CPC 843*)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
o) Andra mobiltjänster Analog/digitala mobiltelefon-tjänster (CPC 75213*) Persondatorer (personliga kommunikationstjänster, CPC 75213*) Personsökning (CPC 75291*) Mobila datatjänster (CPC 7523*)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
D. Audio-visuella tjänster	
a) Film- och videoproduktion och distribution (CPC 9611)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
b) Filmvisning (CPC 9612)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
c) Radio- och tv-tjänster med undantag av överföringstjänster (CPC 9613 utom 96133)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
e) Ljudinspelning	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
3. BYGGTJÄNSTER OCH TILLHÖRANDE INGENJÖRSTJÄNSTER	
A. Allmänt byggarbete för byggnader (CPC 512)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
B. Allmänt byggarbete för väg- och vattenbyggnad (CPC 513)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
C. Installation och montering (CPC 514 och 516)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
D. Färdigställande och slutförande av byggnader (CPC 517)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
E. Annat (CPC 511, CPC 515 och CPC 518)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
4. DISTRIBUTIONSTJÄNSTER	
A. Kommissionärstjänster (CPC 621)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
B. Grossisthandel (CPC 622)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
C. Detaljhandel (CPC 631, CPC 632, CPC 611 och CPC 612)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
D. Franchising (CPC 8929)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
5. UTBILDNINGSTJÄNSTER	
A. Primärutbildning (CPC 921)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
B. Privatfinansierad sekundärutbildning (CPC 922 *)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
C. Privatfinansierad högre utbildning (CPC 923*)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
D. Vuxenutbildning (CPC 924)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
6. MILJÖTJÄNSTER	
A. Avloppstjänster (CPC 9401)	För leveranssätt 1 Obundet utom konsult- och rådgivningstjänster För leveranssätt 2 Inga.
B. Avfallshantering (CPC 9402)	För leveranssätt 1 Obundet utom konsult- och rådgivningstjänster För leveranssätt 2 Inga.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
C. Renhållning och liknande tjänster (CPC 9403)	För leveranssätt 1 Obundet utom konsult- och rådgivningstjänster För leveranssätt 2 Inga.
D. Avgasrening (CPC 9404)	För leveranssätt 1 Obundet utom konsult- och rådgivningstjänster För leveranssätt 2 Inga.
E. Bullerdämpning (CPC 9405)	För leveranssätt 1 Obundet utom konsult- och rådgivningstjänster För leveranssätt 2 Inga.
F. Skydd av naturen och landskapet (CPC 9406)	För leveranssätt 1 Obundet utom konsult- och rådgivningstjänster För leveranssätt 2 Inga.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
G. Övriga miljö tjänster (CPC 9409)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
7. FINANSIELLA TJÄNSTER	
A. Försäkringstjänster och försäkringsrelaterade tjänster	
a) Livförsäkring, olycksfallsförsäkring och sjukförsäkring (utom ersättning vid arbetsplatsolyckor) (CPC 81211, CPC 81291 och CPC 81212)	För leveranssätt 1 Obundet. För leveranssätt 2 Inga.
b) Skadeförsäkring (CPC 8129 utom CPC 81291 och CPC 81293)	För leveranssätt 1 Obundet. För leveranssätt 2 Inga.
- Sjöfarts- och luftfartsförsäkring och andra transportförsäkringar (CPC 81293)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
c) Återförsäkring samt återförsäkring av återförsäkring (CPC 81299)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
d) Försäkringsrelaterade tjänster såsom konsult-, aktuarie-, riskprövnings- och skaderegleringstjänster (CPC 8140)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
Försäkringsförmedling, såsom mäklari och agenturverksamhet (CPC 8140)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
B. Bankverksamhet och andra finansiella tjänster	
a) Mottagande av insättningar och andra återbetalningspliktiga medel från allmänheten (CPC 81115–81119)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
b) Utlåning av allt slag, bl.a. konsumentkredit, in-teckningskredit, factoring och finansiering av kommersiella transaktioner (CPC 8113)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
c) Finansiell leasing (CPC 8112)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
d) Betalnings- och penningförmedlingstjänster (CPC 81339)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
e) Garantier och åtaganden (CPC 81199)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
f) Handel för egen eller annans räkning, på en börs, genom direkthandel eller på annat sätt, med något av följande:	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
- Penningmarknadsinstrument (innefattande checkar, växlar, bankcertifikat osv.) (CPC 81339).	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
- Utländsk valuta (CPC 81333).	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
- Derivatinstrument som omfattar men inte är begränsade till terminer och optioner (CPC 81339).	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
- Valuta- och ränteinstrument, innefattande sådana produkter som svappar, framtida räntesäkringsavtal osv. (CPC 81339)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
- Överlåtbara värdepapper (CPC 81321)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
- Andra överlåtbara instrument och finansiella tillgångar, inklusive guld- och silvertackor. (CPC 81339)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
g) Medverkan vid emissioner av alla slags värdepapper, däribland emissionsgarantier och placering såsom mellanhand (offentligt eller privat) och serviceverksamhet i samband med sådana emissioner. (CPC 8132)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
h) Penningmäklari (CPC 81339)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
i) Förvaltning av tillgångar, såsom kassa- eller portföljförvaltning, alla former av fondförvaltning, pensionsfondsförvaltning samt förvarings- och notariatjänster (CPC 8119 och CPC 81323)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
j) Clearing- och avvecklingstjänster rörande finansiella tillgångar, inbegripet värdepapper, derivade produkter och andra överlåtbara instrument (CPC 81339 och CPC 81319)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
k) Rådgivnings- och förmedlingstjänster och andra till finansiella tjänster relaterade tjänster avseende alla verksamheter angivna under 5 a v–xv i bilagan om finansiella tjänster till Gats, inbegripet kreditupplysning och kreditanalys, tillhandahållande av investeringsunderlag, investeringsrådgivning samt rådgivning om företagsförvärv, omstrukturering av företag och affärsstrategi (CPC 8131 och CPC 8133)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.

Prop. 2013/14:251
 Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
l) Tillhandahållande och överföring av finansiell information och behandling av finansiella data och tillhörande programvara av leverantörer av andra finansiella tjänster (CPC 8131, CPC 842 och CPC 844)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
8. HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSTJÄNSTER SAMT SOCIALVÅRDSTJÄNSTER	
A. Annan hälso- och sjukvård för människor (CPC 931 utom CPC 93191)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
C. Sociala tjänster (CPC 933)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
9. TURISM OCH RESERELATERADE TJÄNSTER	
A. Hotell och restauranger (inkl. catering) (CPC 641–CPC 643)	För leveranssätt 1 Obundet. För leveranssätt 2 Inga.
B. Resebyråer och researrangörer (CPC 7471)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
C. Turistguidetjänster (CPC 7472)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
10. REKREATIONS-, KULTUR- OCH SPORTTJÄNSTER	
A. Underhållningstjänster (inbegripet teater, levande musik och cirkusuppträdanden) (CPC 9619)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
B. Nyhetsbyråttjänster (CPC 962)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
C. Biblioteks-, arkiverings-, musei- och övriga kulturtjänster (CPC 963)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
D. Sport och andra fritidstjänster (CPC 964)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
11. TRANSPORTTJÄNSTER	
A. Sjötransporttjänster	
b) Godstransporter (CPC 7212)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
c) Uthyrning av fartyg med besättning (CPC 7213)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
d) Underhåll och reparation av fartyg (CPC 8868**)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
e) Bogsering och påskjutning av fartyg (CPC 7214)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
B. Transport på inre vattenvägar	
a) Passagerartransporter (CPC 7221)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
b) Godstransporter (CPC 7222)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
c) Uthyrning av fartyg med besättning (CPC 7223)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
d) Underhåll och reparation av fartyg (CPC 8868**)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
e) Bogsering och påskjutning av fartyg (CPC 7224)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
f) Stödtjänster för transport på inre vattenvägar (CPC 745**)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
C. Lufttransporttjänster	
b) Försäljning och marknadsföring	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
Datoriserade bokningssystem	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
d) Underhåll och reparation av luftfartyg (CPC 8868**)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
E. Järnvägstransport (CPC 7111, CPC 7112 och CPC 7113)	För leveranssätt 1 Obundet. För leveranssätt 2 Inga.
d) Underhåll och reparation av utrustning för järnvägstransport (CPC 8868**)	För leveranssätt 1 Obundet. För leveranssätt 2 Inga.
F. Vägtransporttjänster	
d) Underhåll och reparation av utrustning för vägtransport (CPC 6112 och CPC 8867)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
e) Godstransporttjänster (CPC 7123)	För leveranssätt 1 och 2 Inga.

Prop. 2013/14:251
Bilaga

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
H. Kringtjänster för alla transportsätt	
a) Godshanteringstjänster (CPC 741)	För leveranssätt 1 Obundet. För leveranssätt 2 Inga.
b) Lagring och magasinering (CPC 742)	För leveranssätt 1 Obundet. För leveranssätt 2 Inga.
c) Fraktspeditionstjänster (CPC 748)	För leveranssätt 1 Obundet. För leveranssätt 2 Inga.
d) Övriga stödtjänster till transporttjänster (CPC 749*) <ul style="list-style-type: none"> - Fraktmäklertjänster. - Tjänster avseende granskning av räkningar och information om frakttaxor.	För leveranssätt 1 och 2 Inga.
<ul style="list-style-type: none"> - Transportbesiktningstjänster.	För leveranssätt 1 och 2 Inga.